

RASEBORG
RAASEPORI

RASEBORG.FI

Budget och ekonomiplan 2021-2023

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Que Vadis Raseborg	1
Raseborgs strategi 2018-2021 och dess förankrande i stadens verksamhet	6
Budgetstruktur 2021	8
Utgångspunkterna för ekonomi, skatter och stadsandelar	10
Staden som arbetsgivare	20
Investeringsbudget 2021 och investeringsplan 2022-2023	21
Affärsverket och koncernbolag	26
Resultaträkningsdel 2021-2023	28
Finansieringsdel 2021-2023	29
Driftshushållning 2021-2023	
<i>Sektor: Koncerntjänster</i>	30
Revision	33
Stadskansli	35
Ekonomi	39
Personal	42
Stadsutveckling	44
Kollektivtrafik	49
<i>Sektor: Social- och hälsovård</i>	52
Administration och stödtjänster	56
Hemvård och stödtjänster	58
Dygnet runt boende	62
Hälsoservice	66
Mental- och missbrukarvård	70
Tandvård	73
Specialsjukvård / Bet.andel	76
Specialsjukvård / Övrig specialsjukvård	79
Barn- och familjetjänster	81
Vuxensocialarbete, handikappservice och invandrarbyrå	85
Sysselsättningstjänster	89
<i>Sektor: Bildning</i>	93
Övrig utbildning	95
Småbarnspedagogik	98
Utbildning	101
Gymnasier	104
Muséer	107
Bibliotek	110
Fritid	113
<i>Sektor: Tekniska sektorn</i>	116
Administration	120
Samhällsteknik	124
Mätning- och fastighetsbildning	130
Utrymmesförvaltning	133
Lokalvård och kosthåll	138
Planläggning	144
Bygg och miljö / Miljöenheten	148
Avfallsnämnden	153
<i>Raseborgs Vatten</i>	156
Investeringar 2021-2023	159
Extern Resultaträkningsdel	165
Kommunernas och affärsverkets resultaträkning	166
Externa och interna inkomster och utgifter	167

QUE VADIS RASEBORG?

Året 2020 kommer att gå till historien som året när allt gick upp och ned i världen, men också i Raseborg. När Covid-19-pandemin tog fart på vårvintern 2020 ändrades hela det finska samhället och även globalt skedde stora förändringar och dessa fortsätter ännu. Efter att ekonomin störtböck i mars 2020 uppskattades stadens resultat bli 6,5 miljoner euro negativt från ett budgeterat 0,2 miljoner euro positivt. Detta berodde på prognostiserade lägre skatteinkomster och ökade kostnader på grund av pandemin. Emellertid har staten ökat sina statsandelar och prognosen för skatteinkomster blivit avsevärt bättre, så senaste prognos visar ett positivt resultat på 0,3 miljoner euro. Det minskar det kumulativa underskottet från 11,2 miljoner euro till 10,9 miljoner euro. Eftersom pandemin har tagit ny fart globalt och i Finland, kan stadens ekonomiska resultat ännu försämrats men också förbättras om statsandelarna ökar.

Budgeten för år 2021 har gjorts så att ett nollresultat uppnås. För att uppnå detta har samarbetsförhandlingar förts och personalkostnaderna sänkts med 2,0 miljoner euro och övrig verksamhet med 4,5 miljoner euro jämfört med det första utkastet till ram som utarbetades i juni 2020. Det budgeterade resultatet präglas av stor osäkerhet eftersom situationen med Covid-19-pandemin inverkar stort på skatteinkomsterna och statsandelarna. Därtill kommer den kommande

reformen om välfärdsområden som skall träda i kraft år 2023 att inverka stort på ekonomiplanen för år 2023. Detta har dock inte beaktats i ekonomiplanen för år 2023. Ekonomin i landet och i Raseborg beror också mycket på det återhämtningspaket som Finland tilldelas av EU och hur det inverkar på stadens verksamhet. Vidare finns en trend att inflyttningen har blivit större än utflyttningen och det kan ha en positiv inverkan på skatteinkomsterna. Emellertid kommer nedskärningarna i stadens verksamheter att sänka servicenivån, vilket leder till en negativ effekt på den service som stadens invånare och fritidsboende har haft.

Raseborgs stad riskerar att bli en kriskommun efter räkenskapsperioden 2020. Enligt kommunallagen bör kommuner för att undvika kriskommunstatus uppvisa ett överskott i sitt ekonomiska resultat efter fyra år om resultatet varit negativa när lagen trädde i kraft år 2015. Med nuvarande prognos om ett underskott på 10,9 miljoner euro kan staden bli en kriskommun. Om tillräckliga strukturella förändringar görs som påvisar att tillräckliga åtgärder vidtas för att få ekonomin i balans kan kriskommunstatus möjligtvis undvikas eftersom finansministeriet har prövningsrätt i frågan. En del av dessa strukturella förändringar har stadsfullmäktige redan beslutat om, men mera beslut av detta slag behövs.

Det är uppenbart att effektivisering av stadens verksamhet bör fortsätta. Den ursprungliga effektiviseringsprocessen, Raseborg 2020, blev bara delvis förverkligad och uppföljningen likaså. Nu behöver man igen ta ny fart. Samarbetsförhandlingarnas resultat bör verkställas och blir till största delen permanenta. Förslag om nedskärning av verksamheter bör också få ett beslut, så att dessa kan verkställas. För att kunna hålla balans i ekonomin betyder det också att många satsningar uteblir och det kan på lång sikt förorsaka kostnader. Man bör fortsätta effektiveringen genom processbeskrivningar, förbättrande av den interna kommunikationen och att i allt högre grad utnyttja stadens egna utrymmen. Servicenätsutredningens förslag gällande verksamhet och fastigheter bör verkställas för att stabilisera ekonomin långt in i framtiden.

Vårdreformen är nu planerad att träda i kraft år 2023 och då med en särlösning för Nyland. Raseborgs social- och hälsovård kommer då att skötas av Västra Nylands välfärdsområde. Det betyder att mera än hälften av stadens personal flyttar till området. Det gäller inte enbart de som jobbar inom social- och hälsovården utan även stödfunktioner såsom IT och löneräkning. Stadens skatteinkomster kommer att minska avsevärt men stadens lånebörda blir oförändrad. Från nuvarande

inkomstskattesats på 22 % subtraheras 13,26 % och balansen blir stadens inkomstprocent. En utjämningsklausul finns på 60 euro per invånare, vilket betyder ett tillskott på 1,6 miljoner euro. Omställningen kommer att bli stor, men staden bör säkerställa att det förebyggande arbetet fortsätter och att samarbetet med välfärdsområdet börjar fungera optimalt. Staden kommer även att hyra ut sina fastigheter till området för åtminstone en period på tre år.

Driftsekonomin år 2021 och ekonomiplanen för 2021 – 2023

Budgeteringen för år 2021 utgår från ett nollresultat i enlighet med ramen som godkänts av stadsstyrelsen. I ekonomiplanen för år 2022 aviseras ett positivt resultat på 0,1 miljoner euro, vilket betyder att underskottet reduceras något. Under år 2021 måste ännu kraftiga åtgärder vidtas för att nå ett bättre budgeteringsresultat för år 2022. Verksamhetsbidraget för år 2021 budgeteras för -179,5 miljoner euro och är 3,0 miljoner euro sämre än ramen. Största delen av detta beror på specialistsjukvårdens kostnader som stigit med hela 6,2 % jämfört med innevarande år.

Inkomstutvecklingen och risker

Det finns stora risker i inkomstutvecklingen på grund av Covid-19 pandemin eftersom skatteinkomsterna och statsandelarna är osäkra. Pandemins inverkan på den inhemska och globala ekonomins utveckling är osäker och detta kan inverka på inkomsterna och planerade affärsverksamheter, vilket i sin tur kan medföra bortfall av intäkter. Försäljning av fastigheterna fortsätter, men blir allt mera utmanande eftersom de bästa objekten redan är sålda. Beslutet om trafiklösningen vid stamväg 25 i Läppområdet möjliggör nu försäljning av vissa områden där affärsverksamhet planerats och kan öka intäkterna. Detta möjliga positiva inslag har dock inte använts i beräkningarna.

Den rekordlåga räntenivån förväntas fortsätta hela ekonomiplanepreioden, vilket är positivt eftersom stadens lånestock är rätt stor. Räntesäkringarna kommer att bibehållas på en acceptabel nivå över 60 % för att minska på risken av ett stort språng i räntenivån. Det är dock skäl att vara återhållsam med investeringarna och upplåningen för att minska risken för ökade kostnader i räntor.

Social- och hälsovårdens kostnader, och då speciellt specialistsjukvårdens kostnader, utgör åter igen en risk för staden. På grund av pandemin har specialistsjukvårdens kostnader varit under budgeten år 2020. I sjukvården har icke-brådskande fall inte behandlats år 2020 utan skjutits upp till år 2021 eller till och med år 2022. Det innebär en risk gällande kostnader för år 2021 när dessa patientfall börjar behandlas. Kostnadsökningen har dock beaktats i enlighet med HNS budgetering för år 2021. Staden har emellertid mycket litet kontroll över kostnadsutvecklingen. Utredningen om profilen för

Raseborgs sjukhus är gjord och samjouren har upphört 1.10.2020. Uppföljningsavdelningens verksamhet har upphört och sjukhusets bäddavdelningsplatser reducerats vilket borde innebära sänkta kostnader. Granskande av vårdkedjorna och en kontinuerlig och konstruktiv dialog med HNS och HUCS och utökad samarbete kunde stävja kostnadsökningarna och osäkerheten.

Kontinuerlig kostnadsuppföljning bör ske i alla verksamheter

Staden bör effektivera sina processer så att utgifterna minskar och inkomsterna ökar. Arbetsprocesserna bör beskrivas bättre för att undvika överlappningar och onödiga arbetsmoment. Med ett minskande antal elever och invånare bör även antalet anställda hos staden minska. Man bör aktivt och medvetet se över personalstrukturen i stadens organisation och nödvändigheten för nyanställningar vid pensioneringar. Utlokaliseringen av lokalvården och fastighetsskötseln bör utredas i enlighet med stadsstyrelsens beslut. Nya lagstadgade uppgifter som påförs kommunerna som t.ex. informationshanteringskyldigheten medför mera arbete och ökade kostnader. En löneförhöjning på 2 % har beaktats i budgeten.

Staden köper tjänster och service för mera än 100 miljoner euro årligen. Av detta är ca 44 miljoner tjänster gällande specialistsjukvården. Den resterande delen är andra tjänster i alla sektorer. Det är skäl att se över detta och söka sätt att minska dessa utgifter. Ett sätt är att ha ramavtal med företagen och på så sätt effektivera upphandlingen men också för att få ned kostnaderna.

Investeringar behövs men bör prioriteras

Nettoinvesteringsnivån för staden år 2020 var budgeterad till 12,5 miljoner euro varav 1,7 miljoner euro är Raseborgs Vattens andel. Efter det tredje kvartalet var utfallet 7,1 miljoner euro, vilket är lägre än förväntat. Investeringen i Fokus i Karis har förbrukat 1,4 miljoner euro, men kommer att stiga planenligt till 2,8 miljoner euro innevarande år. Byggandet av Svartå skolcentrum är fördröjt och enbart en liten del av investeringsanslaget har använts. Grundrenoveringen av Tenala brandstation blir inte av på grund av att reparationsåtgärderna, som behövs, överstiger 70 % av återanskaffningsvärdet. Beslut att hitta alternativa lösningar har gjorts. I övrigt följer investeringarna tidplanen.

Investeringsbudgeten bruttosumma för år 2021 är ca 14,2 miljoner euro. Nettoinvesteringarna är bara 10,7 miljoner euro eftersom gatubelysningen på 3 miljoner euro säljs till Raseborgs Energi. Man räknar också med 0,5 miljoner i sålda markområden. I det stora projektet Fokus investeras 2,2 miljoner euro, men inget år 2022

eftersom investeringspartnern då betalar den resterande delen av investeringen. Investeringen för Svartå skolcenter nästa år är 3,4 miljoner euro och 1,4 miljoner därpå följande år. Ett stort nytt projekt för åren 2021 – 2022 är trafikarrangemanget vid Läpp, dvs. korsningen mellan stamväg 25 och väg 111. Projektet är ett samprojekt med Trafikledsverket som betalar 60 % av investeringen. Staden betalar totalt 3 miljoner euro fördelat på år 2021 1,1 miljoner, 2022 1,1 miljoner och 0,8 miljoner euro år 2023. En summa på 0,35 miljoner euro avsätts också på plankorsningar på Hangö-Hyvingebanan. Trafikledsverket betalar största delen av dessa investeringar. Raseborg Vattens plan är att investera mellan 1,5 och 1,8 miljoner på årsbasis. Det största projektet år 2021 är byggandet av väggar och tak för luftningsbassängerna vid Skeppsholmens reningsverk samt installation av solpaneler på dess tak. Ett planeringsanslag på 0,3 miljoner för planering av ett äldreboende i Ekenäs är också aviserat. I övrigt följer investeringsplanen tidigare års anslagsnivå. År 2022 är planen att investera 14,2 miljoner euro och 2023 9,9 miljoner euro. Servicenätutredningen påvisar att investeringsbehov finns men att dessa bör göras långsiktigt.

Raseborgs stads strategi gäller ännu för år 2021

Stadens strategi för åren 2018 - 2021 fastställdes i stadsfullmäktige i juni 2018. Visionen i strategin är klar, dvs. "Härliga Raseborg fungerar hållbart". Denna vision gäller ännu och åtgärder i enlighet med strategin är ännu aktuella. Den årliga handlingsplanen har följts i mån av möjlighet både på sektorövergripande och sektorspecifik nivå. För år 2021 gäller för de sektorövergripande tyngdpunkterna att

- Förbättra den interna kommunikationen
- Förbättra kommunikationen med invånarna
- Förbättra samarbete och kommunikationen mellan tjänsteinnehavare och politiker
- Personalens välmående i synnerhet under pågående pandemi och sparåtgärder
- Utveckling av arbetet / verksamheten genom processbeskrivningar och utbildning
- Marknadsföra staden som en bra plats att bo och för företagsamhet
- Digitalisering av stadens interna och externa processer
- Fortsätta åtgärderna från det tidigare Miljö- och energiprogrammet och uppdatera själva programmet
- På basen av servicenätsutredningen formulera en utvecklingsbild för markanvändningen

Dessa utgör fortsättning på de handlingar som också var aktuella år 2020 eftersom dessa är kontinuerliga processer och borde fortsätta även de kommande åren. I synnerhet bör man fokusera på barn och ungdomars välmående under år 2021 och ekonomiplanetiden eftersom man har levt och kommer troligtvis att leva i speciella förhållanden en tid framöver. I rådande ekonomiska situation blir detta mycket utmanande.

Servicenätsutredningens resultat och det som behandlats i förtroendeorgan bör förverkligas och de långsiktiga förslagen planeras under ekonomiplanepreioden. Nya beslut bör göras för att kunna skapa resurser att satsa på sådant som har betydelse ur strategins synvinkel. De begränsade resurserna innebär också att man bör vara beredd att avstå från någonting. Det betyder i praktiken att effektivisering och förnyande av servicestrukturen bör fortsätta för att lösgöra medel.

Vi står inför ett vägval

Eftersom staden har ett kumulativt underskott som efter räkenskapsperioden 2020 är av storleksordningen 10 miljoner euro måste beslut göras för att uppnå ett överskott. Detta kan inte uppnås på några år utan speciella åtgärder, men om staden gör beslut med långsiktig ekonomisk verkan kan stämplingen som kriskommun eventuellt undvikas. Vi står således inför ett

vägval att göra beslut eller låta bli och därigenom bli en kriskommun med ett utvärderingsförfarande som följd. Trots Covid19 - pandemin kan beslut göras som förbättrar ekonomin.

Enligt regeringens nuvarande plan skall lagen om välfärdsområden träda i kraft i början av år 2023. Då bör också staden ha beredskap att klara sig i den nya situationen. Detta fordrar också beslut om framtida uppgifter gällande förebyggande och hälsofrämjande verksamheter för att främja invånarnas välmående. Om man inte har ekonomin i skick är det svårt att stöda välmåendet för stadens invånare och också att locka till sig nya invånare. Här står vi också inför ett vägval vad vi skall satsa på.

Epidemin, samarbetsförhandlingar och sparprogram till trots bör utvecklingen av stadens verksamheter fortsätta. En riktigt kämpenvilja hos personalen kan skönjas under det gångna epidemiåret och det är att hoppas att orken inte tryter. Vi bör stöda varandra.

Ragnar Lundqvist
Stadsdirektör

RASEBORGS STADS STRATEGI 2018 – 2021 OCH DESS FÖRANKRANDE I STADENS VERKSAMHET

Enligt § 37 i kommunallagen skall fullmäktige gällande kommunsstrategin besluta om de långsiktiga målen för verksamheten och ekonomin så att nuläget och framtida förändringar beaktas i budgetarbetet. Raseborgs stads strategi för åren 2018 – 2021 har godkänts av stadsfullmäktige i juni 2018 varefter bearbetandet av en handlingsplan för åtgärder påbörjades, godkändes av stadsstyrelsen och beskrivits i budgetboken för år 2020.

Implementeringen av budgeten har fortsatt under året 2020 och största delen av åtgärderna fortsätter under budgetåret 2021 och ekonomiplaneåren 2022 – 2023,

men resultat kan redan påvisas för året 2020. Av de avslutade kan nämnas servicenätutredningen, godkännande av ny förvaltningsstadga och ordnande av fortbildning i kundservice. Vissa åtgärder kan betraktas som kontinuerliga och kommer att fortsätta långt in i framtiden om inget annat bestäms.

För budgetåret fortsätter eller initieras följande verksamheter som är kopplade till strategin och som är sektorövergripande.

Förankrande av strategin i stadens målsättningar (sektorövergripande)

Interna kommunikationen	<ul style="list-style-type: none"> - Uppgörande av processbeskrivningar för sektorövergripande processer fortsätter. - Intraansvariga i varje sektor fortsätter att arbeta som informatörer på intranätet och stadens nätsidor om verksamheter och händelser i staden - Kommunikationsplanen uppdateras så att den gäller extern och intern kommunikation både för tjänsteinnehavare och förtroendevalda. Planen inkluderar förfaringssätt gällande kommunikationen
Invånarkommunikation	<ul style="list-style-type: none"> - Införskaffandet av applikationen avsedd för invånarna är verkställd. Avsikten är att invånarna kan uttrycka sina åsikter om aktuella ärenden i stadens verksamhet och komma med idéer gällande stadens utveckling. (avsikten var att börja användningen år 2020 men har blivit fördröjt på grund av Covid-19-pandemin). - Utvecklande av kommunikationskanaler med invånare och media - Möten med äldrerådet, invandrarrådet, handikapprådet och ungdomsfullmäktige - I beslutsfattandet bör barn och ungdomars synpunkter beaktas
Samarbete mellan tjänstemän och politiker	<ul style="list-style-type: none"> - Fortbildning för tjänstemän och förtroendevalda om nya förvaltningsstadgan fortsätter. Behov finns också efter kommunalvalet - Kurser i förvaltning, ekonomi och personalärenden för förtroendevalda och personal - Aftonskolor hålls för olika förtroendeorgan
Personalens välmående	<ul style="list-style-type: none"> - Deltagande i utvecklingssamtal bör öka och överenskomna målsättningar utarbetas - Förmansutbildning fortsätter när det är möjligt att ha större möten - Genom processbeskrivningar förbättra medarbetarnas arbetsmiljö och så att ansvarsområdena och uppgifterna och är klara
Marknadsföring	<ul style="list-style-type: none"> - Brandingarbetet fortsätter genom involverande av invånarna i workshops och genom annan kommunikation - En "brandhandbok" utvecklas med råd om hur marknadsföra staden - Marknadsföringsplanen blir färdig 2020 och under 2021 färdigställs en handlingsplan. Planen uppdateras årligen - Utvecklandet av välkomstpaket för nyinflyttade har blivit fördröjd 2020 så att förverkligandet sker 2021 - Utvecklandet av näringslivssidan på stadens hemsidor har förverkligats och uppdateras årligen

	<ul style="list-style-type: none"> - Utvecklandet av evenemangssidorna sker och dessutom skall synligheten för stadens styrdokument såsom förvaltningsstadgan, energi- och klimatprogrammet, kommunikationsplanen och strategin förstärkas - Rörligheten i Raseborg (kollektivt, samåkning, cykling etc.) skall utvecklas och marknadsföras
Digitalisering	<ul style="list-style-type: none"> - Beredningsprogrammet Dora och tjänsteinnehavarbeslutsprogrammet Valmus användande fortsätter och förstärks - Föredragningslistor publiceras för alla organ på en ny digital portal, vilket också möjliggör elektronisk protokolljustering - Införande av elektroniska signaturer - Staden deltar i pilotering av automatisering och robotik av arbetsflöden - Externa formulär digitaliseras i en större utsträckning - Introducerande av en applikation för invånare som möjliggör digitalt hörande av invånarnas synpunkter
Miljöaspekter	<ul style="list-style-type: none"> - Den pågående uppdateringen av energi- och miljöprogrammet färdigställs inkluderande ett implementeringsprogram - Energieffektivitetsprogrammet 2020 - 2025 uppföljs, rapporteras och nya effektiva lösningar implementeras - Fas I av Raseborgs å-projektet avslutas och ansökning görs för fas II - En deltids Hinku-kordinator arbetar för kolneutralt Raseborg 2035 - Utbyggande av solpaneler görs där det är möjligt - Nybyggnationer görs i trä när det är möjligt - Plastinsamlingar utvidgas
Servicenätsutredning	<ul style="list-style-type: none"> - Skede I i den färdigställda servicenätsutredningen planeras och implementeras - Formuleringen av en utvecklingsbild för markanvändningen baserat på servicenätsutredningen påbörjas

De sektorspecifika handlingarna redogörs i texten för varje sektor.

BUDGETSTRUKTUR 2020

Budgetens bindande nivåer på fullmäktige- och nämndnivå enligt förvaltningsstadgan

SEKTOR/organ Fullmäktige	VERKSAMHETSOMRÅDE (32 anslag) Bindningsnivå: fullmäktige*	ENHET 1 (63 anslag) Bindningsnivå: nämnd^
Koncerttjänster	Revision	Revision
	Stadskansli	Stadskansli, IKT
	Ekonomi	Ekonomi
	Personal	Personal
	Stadsutveckling	Näringsliv, Turism, Kultur, Information
	Kollektivtrafik	Kollektivtrafik
Social- och hälsovård	Administration och stödtjänster	Administration och stödtjänster
	Hemvård och stödtjänster	Hemvård och stödtjänster
	Dygnet runt boende	Dygnet runt boende/egen produktion, Dygnet runt boende/hyresbostäder, Dygnet runt boende/externa avtal
	Hälsoservice	Hälsoservice/egen produktion, Hälsoservice/externa avtal
	Mental- och missbrukarvård	Mental- och missbrukarvård
	Tandvård	Tandvård
	Specialsjukvård /Bet.andel	Specialsjukvård / Bet.andel
	Specialsjukvård /övrig specialsjukvård	Specialsjukvård /övrig specialsjukvård
	Barn- och familjetjänster	Barn- och familjetjänster
	Vuxensocialarbete och handikappservice	Vuxensocialarbete, Handikappservice/egen produktion, Handikappservice/externa avtal
	Sysselsättnings- och invandrantjänster	Sysselsättnings- och invandrantjänster, Arbetsmarknadsstöd

SEKTOR/organ Fullmäktige	VERKSAMHETSOMRÅDE (32 anslag) Bindningsnivå: fullmäktige*	ENHET 1 (63 anslag) Bindningsnivå: nämnd[^]
Bildning	Övrig utbildning	Administration, Transporter, Kuratorverksamhet, Morgon- o eftermiddagsverksamhet, MBI och musikinstitut
	Småbarnspedagogik	Administration, Familjedagvård, Daghem
	Utbildning	Grundläggande utbildning, svensk, Grundläggande utbildning, finsk
	Gymnasier	Gymnasier, svenska, Gymnasier, finska
	Muséer	Landskapsmuseum, EKTA & övrigt
	Bibliotek	Bibliotek
	Fritid	Ungdom, Motion & Idrott
Teknik	Administration	Allmän administration, Övrig administrativ verksamhet, Småbåtshamnar
	Samhällsteknik	ST ledningsfunktioner, Skogsbruk, Enskilda vägar, Gator, Uteområden vid byggnader, Parker, Hamnar, Övrig samhällsteknisk verksamhet
	Mättnings- och fastighetsbildning	Fastighetsutveckling
	Utrymmesförvaltning	Utrymmesförvaltning
	Lokalvård och kosthåll	Lokalvård, Kosthåll
	Planläggning	Planläggning
	Bygg och miljö	Byggnadstillsyn, Miljövård, Miljöhälsa
	Avfallsnämnd	Avfallsnämnden

*Stadsfullmäktige godkänner nettobudgetanslag på denna nivå. Budgetändringar inom sektorn mellan verksamhetsområden kräver godkännande av fullmäktige.

[^]Nämnden godkänner nettobudgetanslag på denna nivå. Budgetändringar inom verksamhetsområde mellan enheter kräver godkännande i nämnden.

UTGÅNGSPUNKTERNA FÖR EKONOMIN, SKATTER OCH STATSANDELAR

Det allmänna ekonomiska läget och framtidsutsikterna

Bruttonationalprodukten väntas krympa med 4,5 procent år 2020. Utöver exporten minskar även den privata konsumtionen och de privata investeringarna. Ökningen av de offentliga utgifterna stöder den ekonomiska tillväxten det här året. BNP beräknas öka med 2,6 procent 2021 och med 1,7 procent 2022.

Den ekonomiska återhämtningen från och med slutet av detta år är långsam som en följd av det låga förtroendet för ekonomin och den växande osäkerheten. Ekonomin återhämtar sig stegvis från stagnationen i början av året. Den privata konsumtionen återställs snabbast, men ökningen i den privata konsumtionen av tjänster förblir svag. Minskningen i bostadsbyggandet hämmar också återhämtningen inom investeringar. Exporten och industriproduktionen lider av den fortsatta globala pandemin och börjar växa först nästa år.

Sysselsättningen minskar med 2 procent 2020 och börjar återhämta sig i slutet av nästa år. Arbetslöshetsgraden stiger till 8,2 procent 2021. Sysselsättningsgraden återgår småningom men stannar på 71,9 procent 2024.

Underskottet i de offentliga finanserna ökar i år till 18 miljarder euro och de offentliga samfundens skuld till ca 70 procent av BNP. Under de närmaste åren kommer obalansen mellan den offentliga ekonomins inkomster och utgifter att minska allteftersom ekonomin återhämtar sig och de temporära stödåtgärder som regeringen beslutat om upphör. Den offentliga ekonomin uppvisar dock ett avsevärt underskott och skuldkvoten fortsätter att öka.

(Finansministeriets ekonomiska översikt hösten 2020)

Kommunernas ekonomi

Enligt den färskaste statistiken över kommunekonomin januari–juni har coronapandemin påverkat kraftigt såväl kommunernas som samkommunernas ekonomi.

De ekonomiska konsekvenserna av pandemin i kommunerna och samkommunerna märks som minskade verksamhetsintäkter och återhållsam kostnadsutveckling då olika verksamheter lagts ner till följd av begränsningsåtgärderna och icke brådskande vård skjutits upp. Samtidigt har de akuta åtgärderna för att bromsa pandemin samt beredskapsåtgärderna inneburit ökade verksamhetskostnader i kommunerna.

Under januari–juni minskade kommunernas verksamhetsintäkter med 2,4 procent jämfört med samma period förra året. Avgiftsintäkterna sjönk mest, de minskade med över hundra miljoner euro under årets första hälft (-16 %). Avgiftsintäkterna har minskat redan under flera års tid bland annat på grund av besluten om sänkta avgifter inom småbarnspedagogiken. Kommunernas verksamhetskostnader har däremot inte minskat, förändringen var nära noll under januari – juni. Bland annat ökade personalkostnaderna med 0,4 procent medan understöden ökade 4 procent.

Kommunernas skatteinkomster sjönk inte så kraftigt i april–juni som man befarade mitt under krisen. Enligt statistiken, som utgår från preliminära uppgifter och urval, minskade kommunernas skatteinkomster i början av året med 1,3 procent jämfört med fjolåret. Jämförelsegrunden är dock ett mycket avvikande år som påverkades av inkomstregister- och skattekontorsreformen, och därför får vi vänta till slutet av året för att få en riktigare bild av utvecklingen. Det är också uppenbart att skatteinkomsterna i kommunerna är långt från de budgeterade för år 2020, eftersom budgetarna gjordes upp före coronapandemin.

Kommunernas statsandelar ökade i januari–juni med dryga 14 procent jämfört med samma period i fjol. Den stora ökningen i statsandelarna har ändå inte stärkt kommunernas ekonomi, för ökningen beror på större kostnader, bland annat framtidsinvesteringar, utökade uppgifter, ensamföretagarstödet som kommunerna beviljat samt ersättningar för försvagad inkomstbas till följd av de lättnader i skattebetalningen som staten beviljat företagen.

Inkomstbasens oväntat goda utveckling kombinerat med nolltillväxten i kommunernas kostnader har förbättrat räkenskapsperiodens resultat något jämfört med fjolåret. I euro räknat är förändringen ändå inte särskilt stor. Dessutom måste vi komma ihåg att förra året var ett av de svagaste åren för kommunekonomin enligt den ekonomiska statistiken.

Den osäkerhet pandemin fört med sig märks inte ännu i kommunernas investeringar. Kommunernas investeringsutgifter ökade i början av året med cirka 14 procent jämfört med fjolåret. Investeringsstakten har lett till att kommunernas lånestock ökat kraftigt. Enligt statistiken ökade lånestocken under januari–juni med cirka 9 procent jämfört med motsvarande period i fjol.

(Kommunförbundet - chefekonomens översikt, september 2020)

Ekonomi i Raseborg, skatter och statsandelar

Allmänt

Budgeten för år 2021 visar ett överskott för räkenskapsperioden om 0,3 miljoner euro.

Stadens egen verksamhet har ett underskott på 0,1 miljoner euro och affärsverket Raseborgs Vattens budget utgår från ett överskott om 0,4 miljoner euro.

I enlighet med stadsstyrelsens beslut i samband med att budgetgrunden för år 2021 slogs fast så har inbesparingar på totalt 4 miljoner euro gjorts på samtliga sektorer. Samarbetsförhandlingar har förts under hösten 2020 med ett inbesparingsmål på 2 miljoner euro och en motsvarande inbesparing görs på övrig verksamhet. Inbesparingarna beräknas vara bestående och har således en inverkan på ekonomiplanen för åren 2022 och 2023.

I ekonomiplanen har tillsvidare inte beaktats konsekvenserna av social- och hälsovårdsreformen.

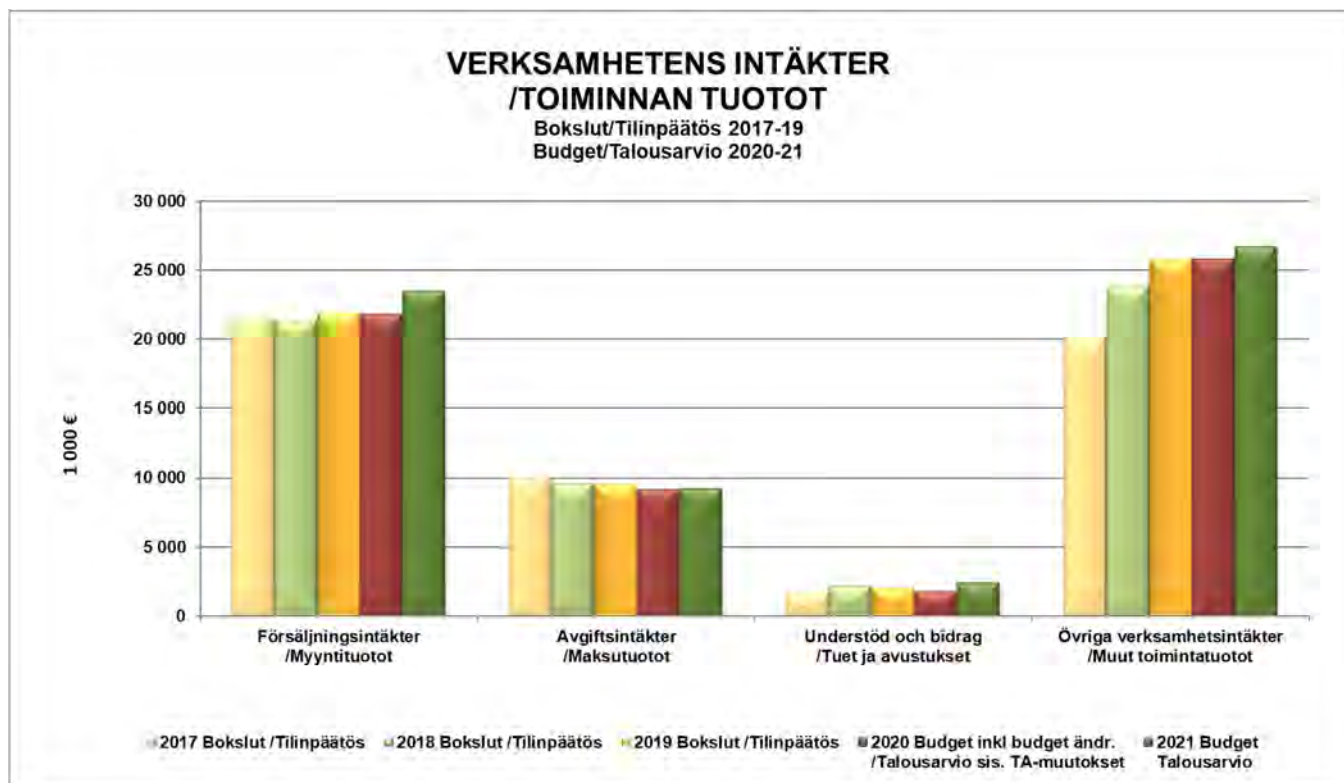
För personalutgifterna har för år 2021 beräknats en förhöjning om 2 %. För åren 2022 och 2023 har i planen beräknats en ökning på 1 % per år på personalkostnader och köptjänster. Ekonomiplanen visar ett överskott år 2022 om 0,1 miljoner euro och år 2023 om 2,9 miljoner euro. Detta innebär, då man utgår

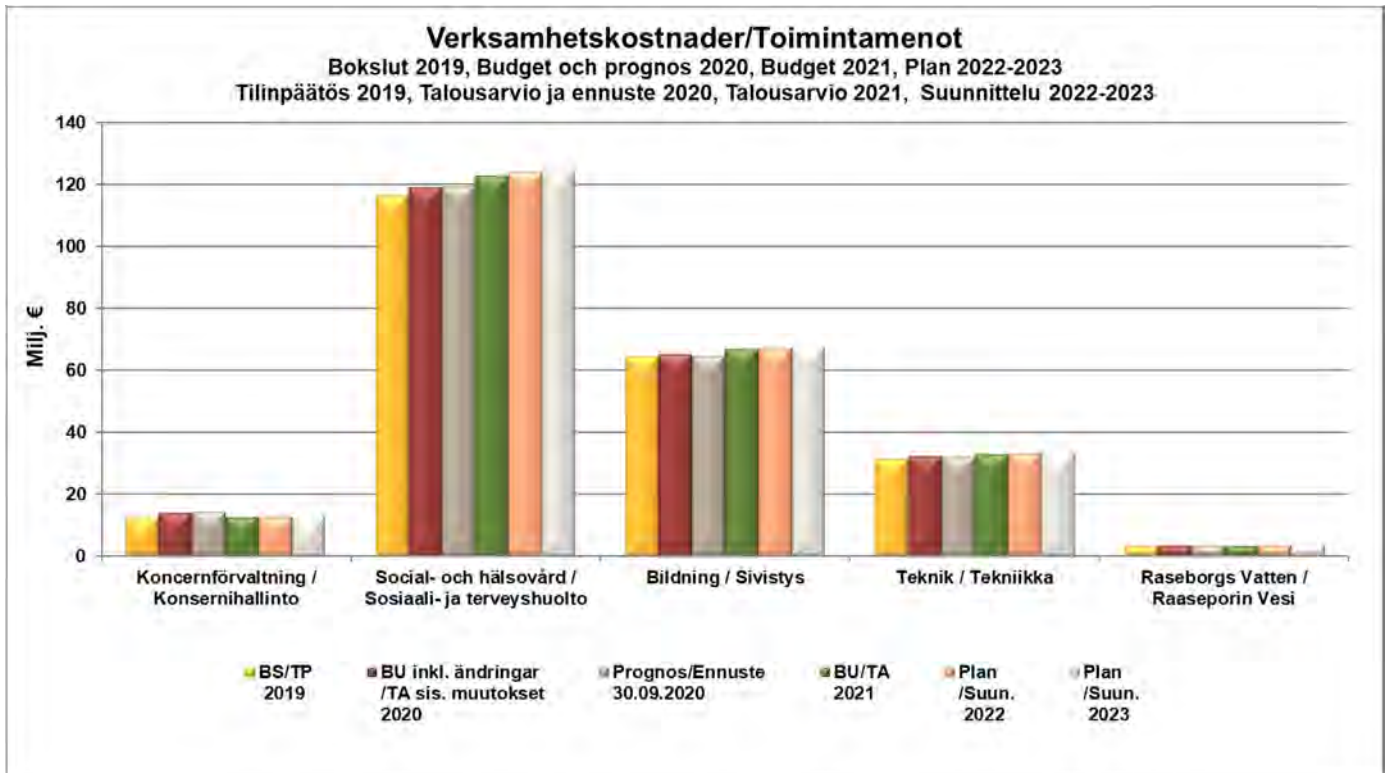
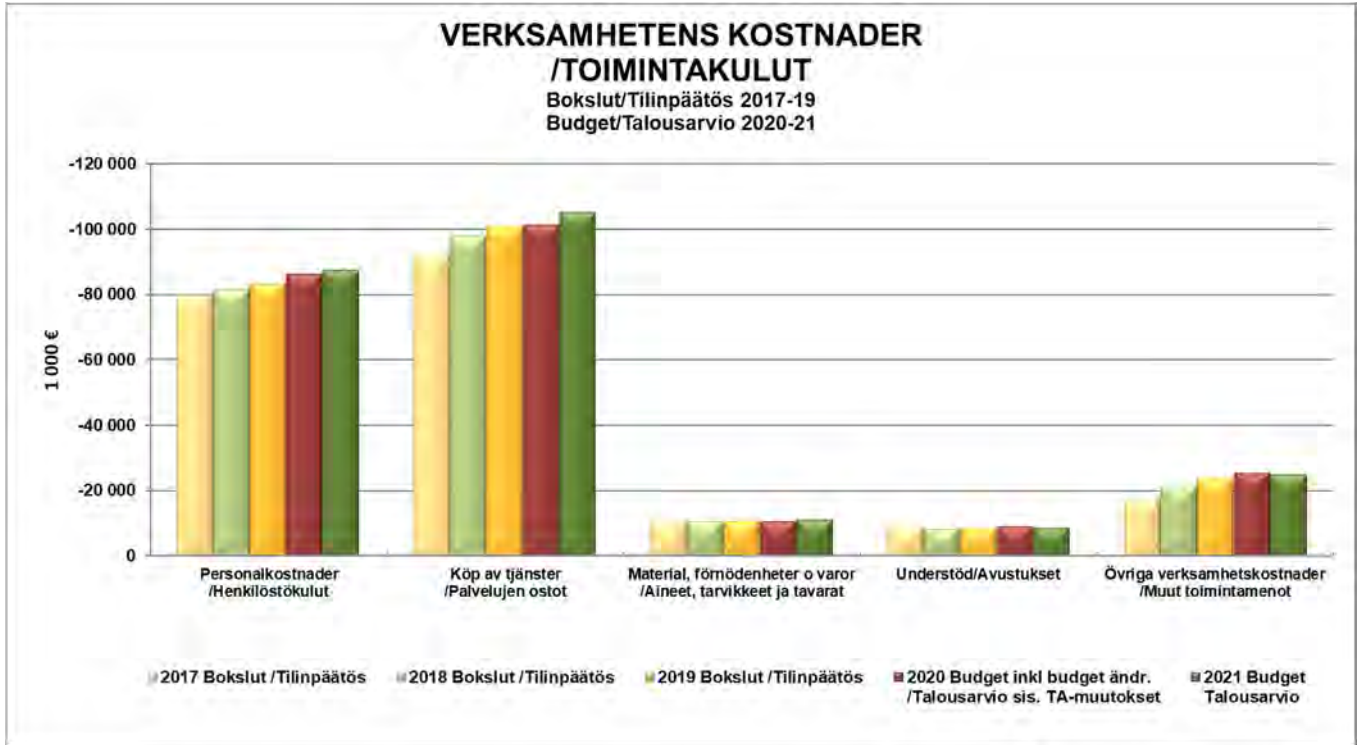
från prognosen för tredje kvartalet att ett överskott om 0,3 miljoner euro uppstår år 2020 att det kumulativa underskottet i balansräkningen som per 31.12.2019 uppgick till 11,2 miljoner euro skulle uppgå till 7,6 miljoner euro 31.12.2023.

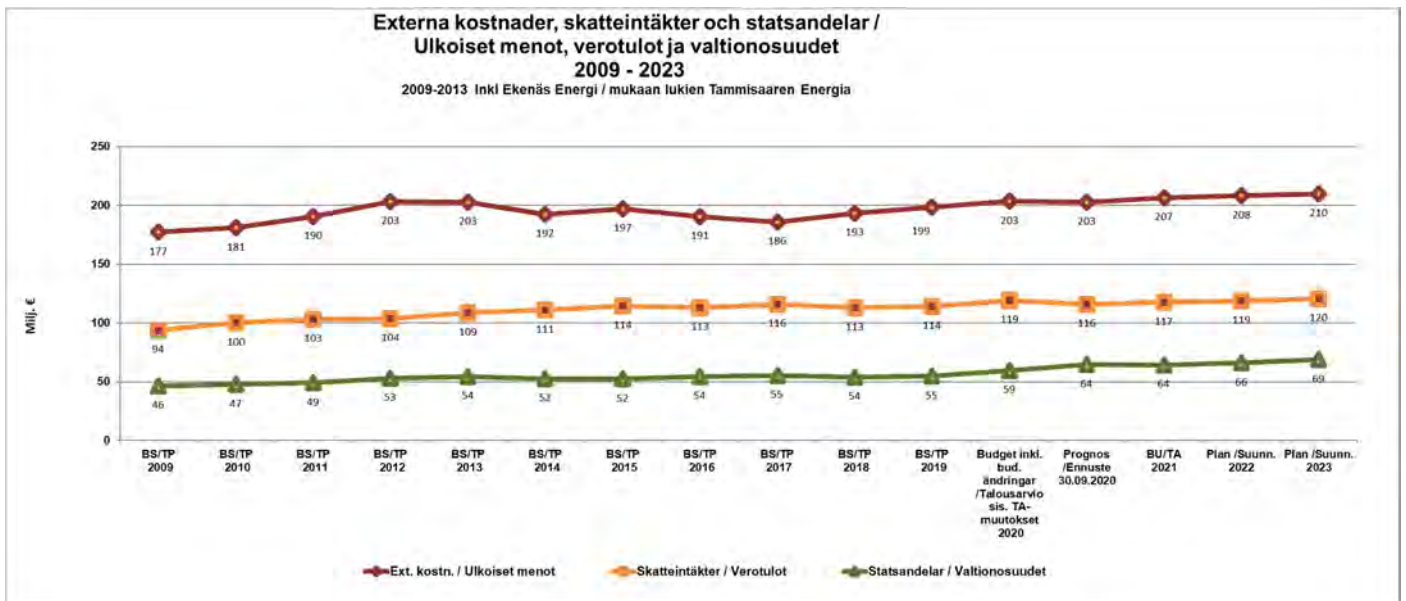
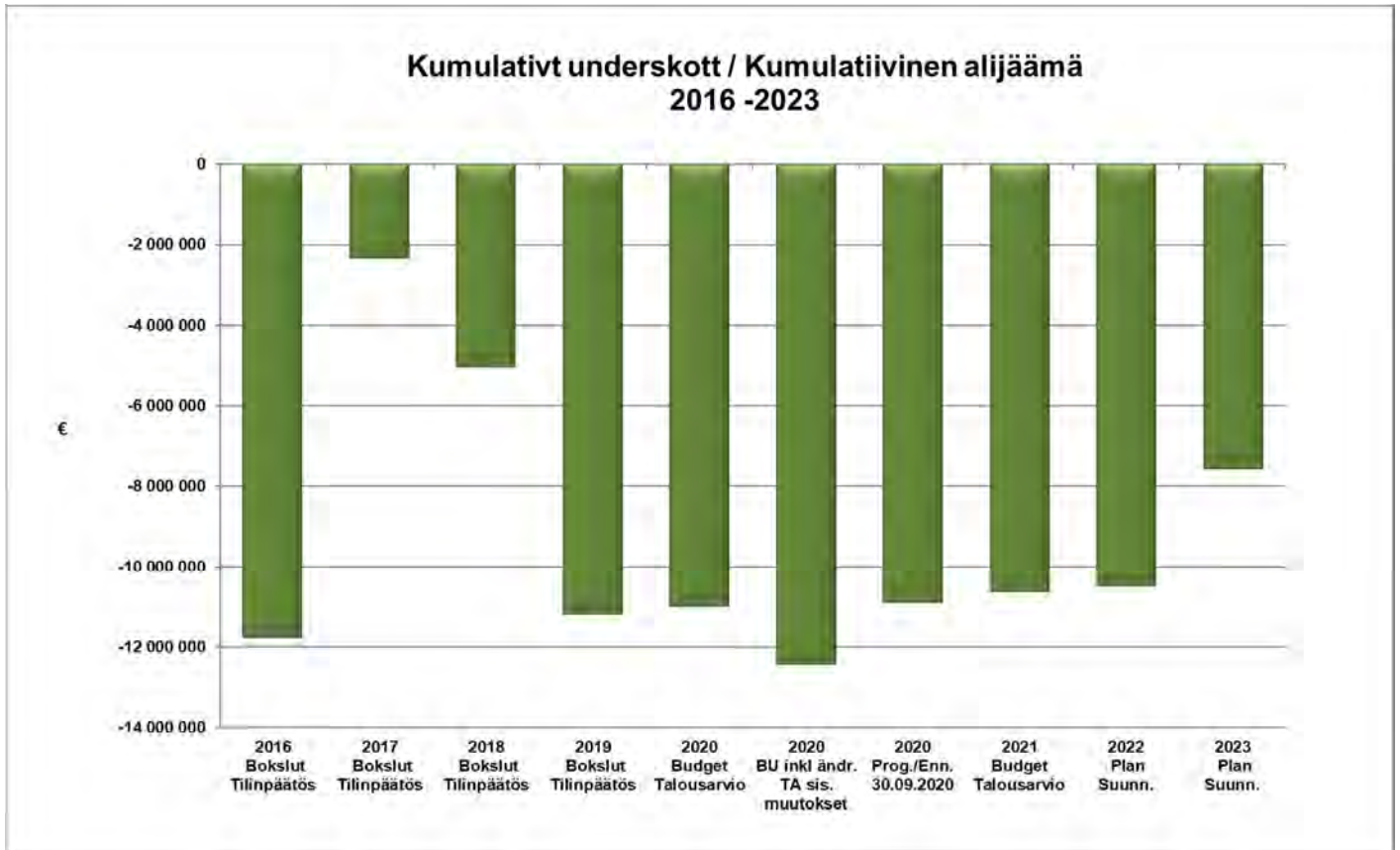
Investeringarna år 2021 planeras uppgå till 10,5 miljoner euro. Utgifterna ligger över den genomsnittliga nivå som beräknats i den långsiktiga investeringsplanen som sträcker sig fram till 2035. Planen är en del av den portföljindelning som gjorts och som innehåller beskrivningar över kommande utrymmes- och avyttringsbehov.

Stadens skuldbörda inklusive affärsverk beräknas vid årsskiftet 2020 - 2021 uppgå till 115,4 miljoner euro eller 4 192 euro per invånare vilket är ungefär på samma nivå som i bokslutet 31.12.2019. Budgeten för år 2020 estimerade en skuldbörda per invånare om 4 318 euro per invånare. År 2021 beräknas lånebördan öka med 6,1 miljoner euro och uppgår då vid årsskiftet 2021 - 2022 till 121,5 miljoner euro.

De totala räntekostnaderna för 2021 uppskattas till 0,6 miljoner euro varav den egna verksamheten belastas med 0,53 miljoner euro och Raseborgs Vatten med 0,07 miljoner euro. År 2020 uppgår dessa utgifter till 0,9 miljoner euro.

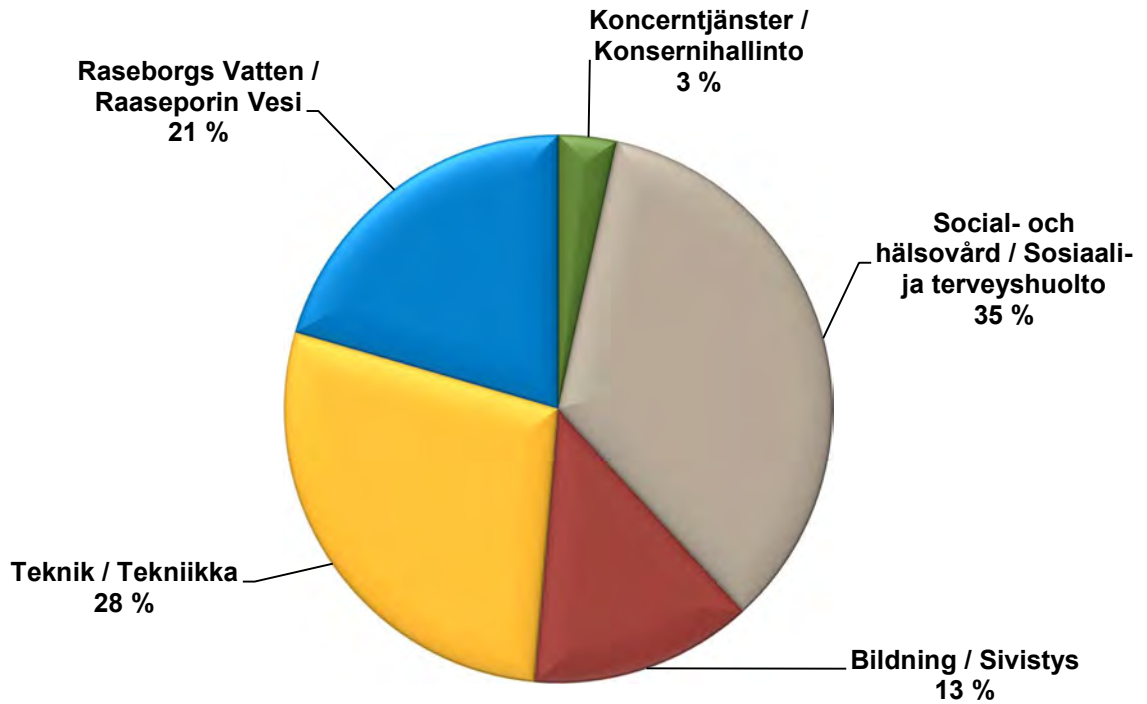

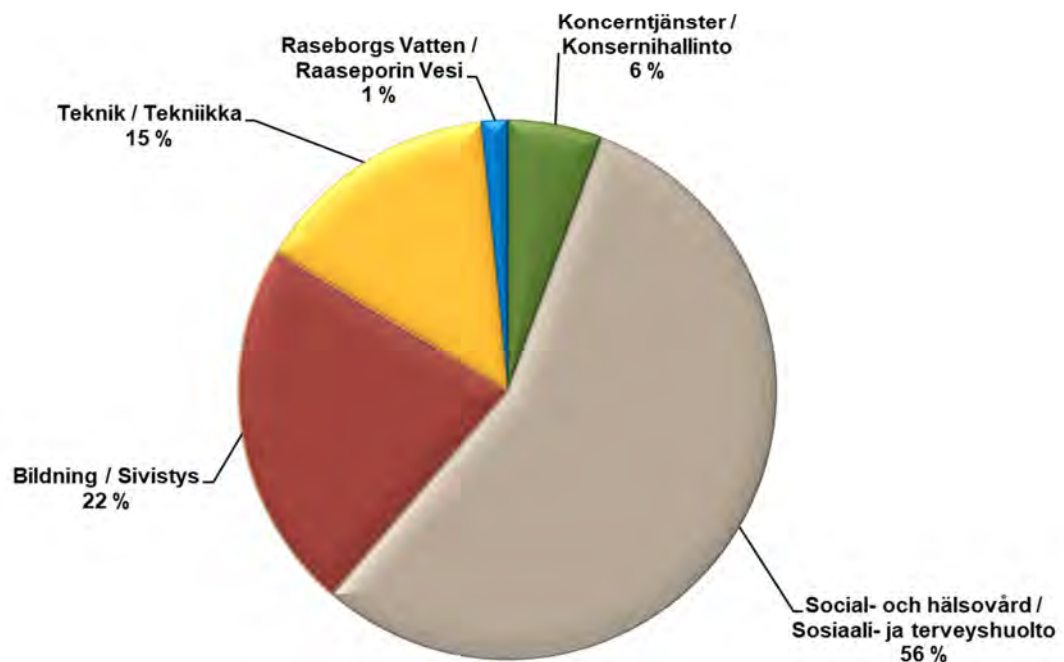

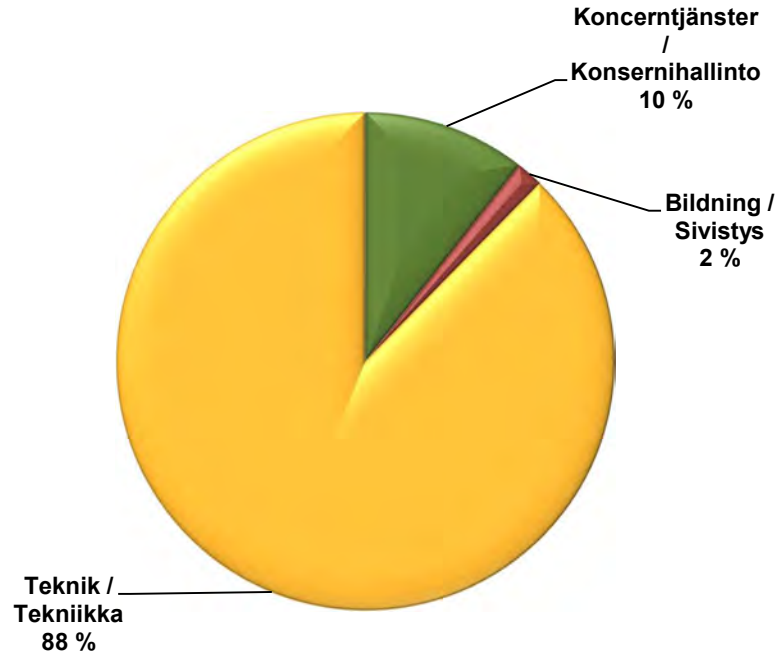
Externa intäkter / Ulkoiset tulot Budget 2021 / Talousarvio 2021

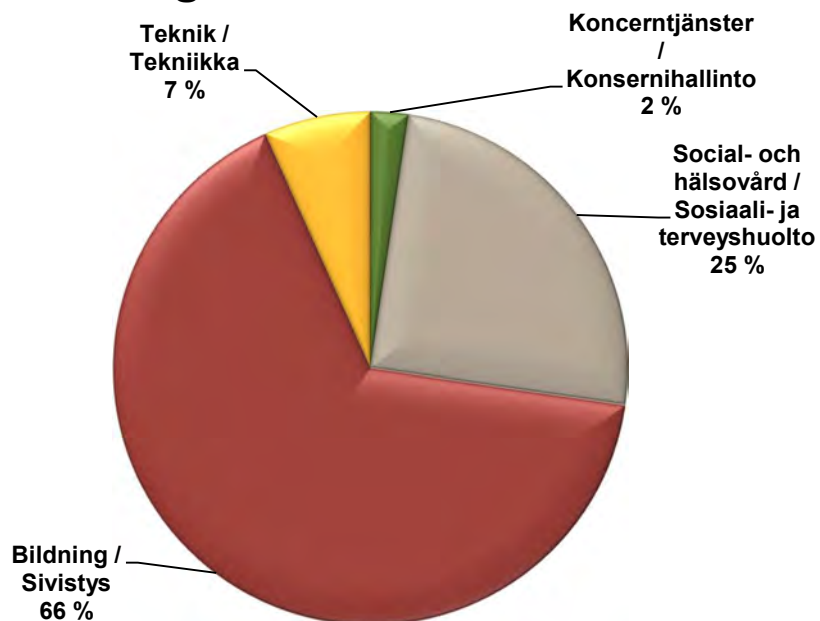
Externa kostnader / Ulkoiset menot Budget 2021 / Talousarvio 2021

Interna intäkter / Sisäiset tulot Budget 2021 / Talousarvio 2021

Interna kostnader / Sisäiset menot Budget 2021 / Talousarvio 2021

Skatter

Kommunens skatteintäkter består av kommunalskatt, fastighetsskatt och andel av samfundsskatt.

Kommunalskatteinkomsterna beräknas år 2020 stiga med 2,5 % jämfört med bokslutet 2019. Prognosen har försämrats märkbart under året på grund av coronaviruspandemin och skatteinkomsterna ser ut att stanna 2,5 miljoner euro under det ursprungligen budgeterade beloppet.

De budgeterade skatteintäkterna baserar sig på kommunförbundets prognos från 6.10.2020.

Kommunalskatten för år 2021 har budgeterats till 101,1 miljoner euro (+0,1 %). Osäkerheten kring skatteinkomsterna för år 2021 är stor i och med att coronaviruspandemins omfattning och inverkan på de ekonomiska utsikterna i dagsläge är oklar.

Åren 2022 och 2023 räknas med ökningarna om 1,8% respektive 1,9 %. Samtliga beräkningar utgår från en oförändrad kommunalskattesats.

Samfundsskatteinkomsten beräknas minska med 0,7 % år 2020 jämfört med 2019 och uppgå till 4,1 miljoner euro. Samfundsskattens andel av stadens totala skatteinkomster är ca 3,5 %. År 2021 förväntas samfundsskatten inbringa 0,8 miljoner euro mer och sedan minska igen under åren 2022 – 2023. Staten har på grund av coronaviruspandemin tillfälligt höjt kommunernas andel av samfundsskatten för år 2020 och 2021. År 2021 uppgår kommunens andel av

samfundsskatten till 44,29 %. År 2022 beräknas kommunens andel av samfundsskatten återgå till "normal" nivå, för år 2022 beräknas andelen vara 34,22 % och år 2023 34,1 %.

Enligt fastighetsskattelagen 11,12 och 13 § bestämmer kommunfullmäktige om

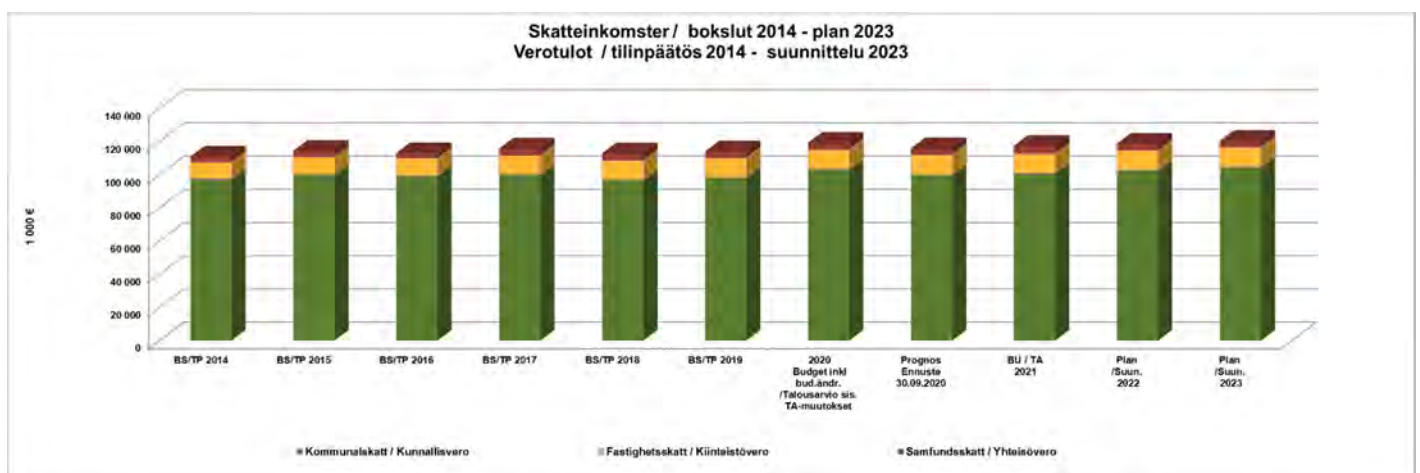
- allmän fastighetsskatteprocentsats 0,93 - 2,00
- skatteprocentsats för stadigvarande bostadsbyggnader 0,41 – 1,00
- skatteprocentsatsen för andra bostadsbyggnader 0,93 - 2,00.

I Raseborg är skattesatserna 2020 följande:

- Allmän fastighetsskatt 1,35 %.
- Fastighetsskatt för stadigvarande bostadsbyggnader 0,41 %.
- Fastighetsskatt för andra bostadsbyggnader 1,80 %.
- Fastighetsskatt för kraftverk 3,10 %.
- Fastighetsskatt för allmännyttiga samfund 0,00 %.

Fastighetsskatten beräknas under år 2020 inbringa 11,5 miljoner euro. I budgeten för år 2021 har man utgått från oförändrade fastighetsskattesatser och räknar med en inkomst för fastighetsskattens del som ligger på samma nivå som år 2020.

Förslaget till ekonomiplan 2021 - 2023 utgår från att kommunalskattesatsen förblir oförändrad, 22,00 % under perioden

Fullmäktige fastslog 16.11.2020 skattesatserna i Raseborg år 2021 enligt följande:

Inkomstskattesats	22,00 %
Allmän fastighetsskatt	1,35 %
Fastighetsskatt för stadigvarande bostad	0,41 %
Fastighetsskatt för övriga bostadsbyggnader	1,80 %
Fastighetsskatt för kraftverk	3,10 %
Fastighetsskatt för allmännyttiga samfund	0,00 %

Kommunernas genomsnittliga inkomstskattesats år 2020 är 19,97 % (19,88 % år 2019). Det aritmetiska medeltalet för inkomstskattesatsen är 20,92 % (20,84 % år 2019), den högsta skattesatsen är 23,50 % och den lägsta 16,50 %. Procentsatsen 21,50 är den mest allmänna skattesatsen och tillämpas i 51 kommuner.

På grund av olika avdrag motsvarar kommunernas inkomstskattesatser (den nominella skattegraden) inte den verkliga skattegraden i kommunerna, den så kallade effektiva skattegraden i Raseborg år 2020 är 15,51 % och medeltalet i landet är 14,43 %.

Skattesatserna har under de senaste fyra åren varit oförändrade:

Skattesatser	2021	2020	2019	2018	2017
Inkomstskattesats	22,00 %	22,00 %	22,00 %	22,00 %	22,00 %
Fastighetsskattesatser					
Allmän	1,35 %	1,35 %	1,35 %	1,35 %	1,35 %
Stadigvarande boende	0,41 %	0,41 %	0,41 %	0,41 %	0,41 %
Annat boende	1,80 %	1,80 %	1,80 %	1,80 %	1,80 %
Kraftverk	3,10 %	3,10 %	3,10 %	3,10 %	3,10 %
Allmännyttiga samfund	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %

Nedan en tabell över skatteinkomstutvecklingen under ekonomiplanepreioden:

Skatteinkomster meuro	2019 Bokslut	2020 Prognos	2021 Budget	2022 Plan	2023 Plan
Kommunalskatt	98 557	100 996	101 086	102 897	104 862
Samfundsskatt	4 120	4 089	4 848	4 300	4 110
Fastighetsskatt	11 418	11 494	11 494	11 494	11 494
Totalt	114 095	116 579	117 428	118 691	120 466

Statsandelar

Finansieringen av statsandelar till kommunerna består av två delar: en statsandel för basservice som administreras av finansministeriet och den statsandelsfinansiering som regleras i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (L 1705/2009) och administreras av undervisnings- och kulturministeriet.

Enligt Kommunförbundets prognos beviljas kommunerna 7 570 miljoner euro i statsandelar och 2 325 miljoner euro i ersättning för förlorade skatteinkomster år 2021. Från och med år 2020 har ersättningen för förlorade skatteinkomster avskilts från statsandelen för kommunal basservice. I bokföringen upptas ersättningen dock bland statsandelar och specificeras i noterna till bokslutet. I bokföringen är

statsandelen därmed sammanlagt 9 895 miljoner euro år 2021 (10 603 miljoner euro år 2020).

Statsandelen för såväl 2020 som 2021 påverkas betydligt av att kommunerna enligt den andra tilläggsbudgeten (9.4.2020) och i den 5:e tilläggsbudgeten (3.9.2020) får tillfällig ersättning för förlorade skatteinkomster till följd av att företagen fått uppskov med skattebetalningen på grund av coronaviruspandemin, vilket ökar statsandelen med 118 miljoner euro år 2020 och minskar statsandelen med 123 miljoner euro år 2021.

Om ersättningen för förlorade skatteinkomster inte beaktas minskar de "riktiga" statsandelarna enligt Kommunförbundets preliminära beräkningar med 306

BUDGET 2021, EKONOMIPLAN 2022 – 2023

miljoner euro från 2020 till 2021.

Statsandelen ändras från 2020 till 2021 på grund av bland annat:

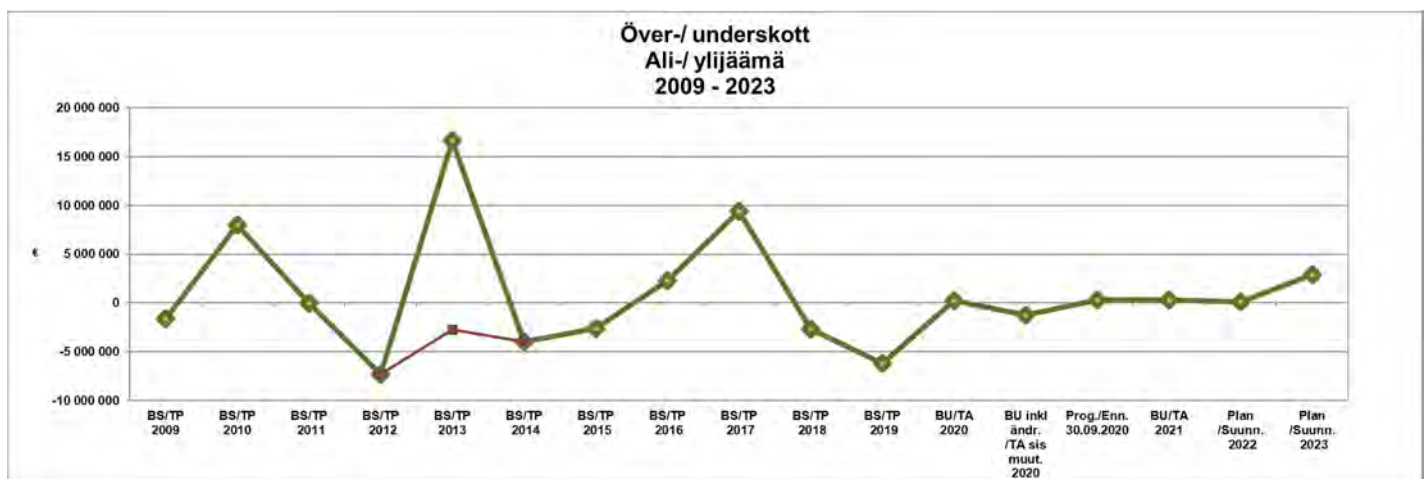
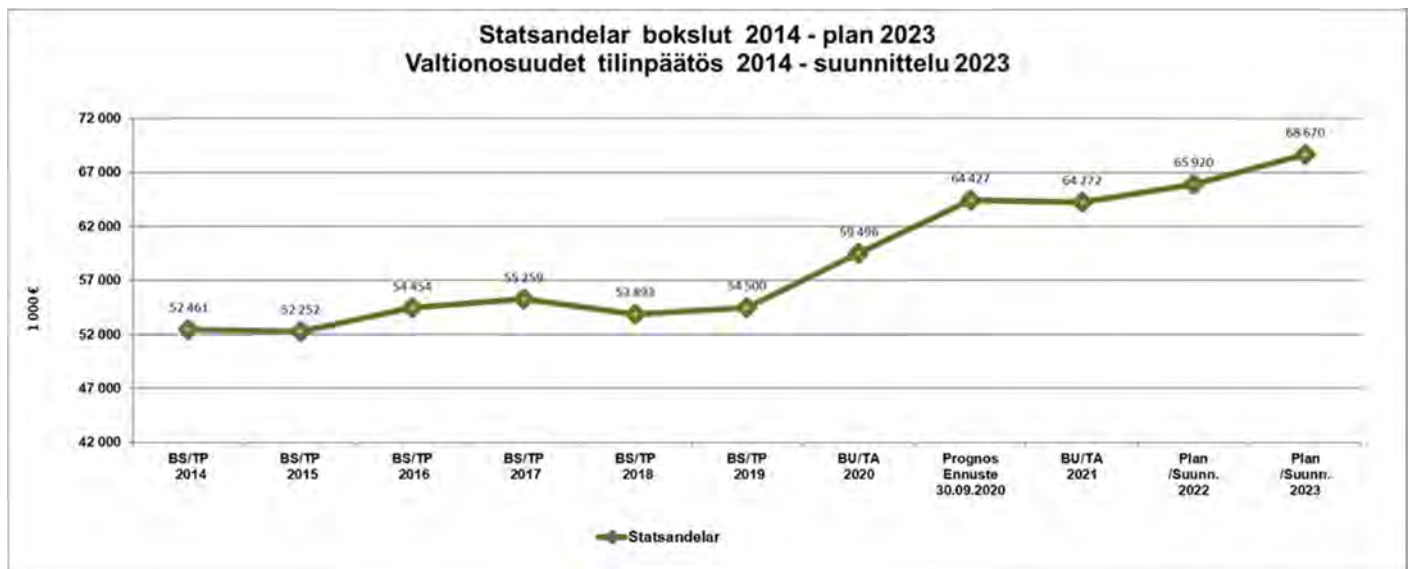
- Indexförhöjningen på grund av förändringen i kostnadsnivån. Förändringen i kostnadsnivån år 2021 (+2,3 %) ökar statsandelen med 166 miljoner euro.
- Den lagstadgade justeringen av kostnadsfördelningen mellan staten och kommunerna (enligt de faktiska kostnaderna 2018) minskar statsandelen med -13,7 miljoner euro år 2021.
- Ändringarna i kommunernas uppgifter och skyldigheter ökar statsandelen med 67 miljoner euro.

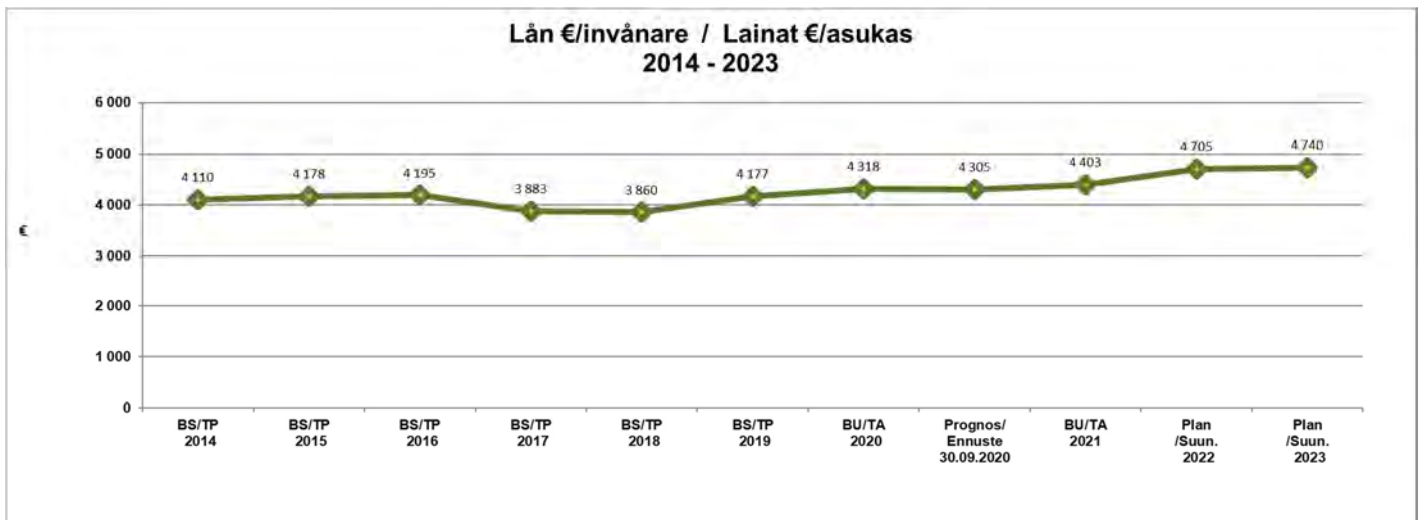
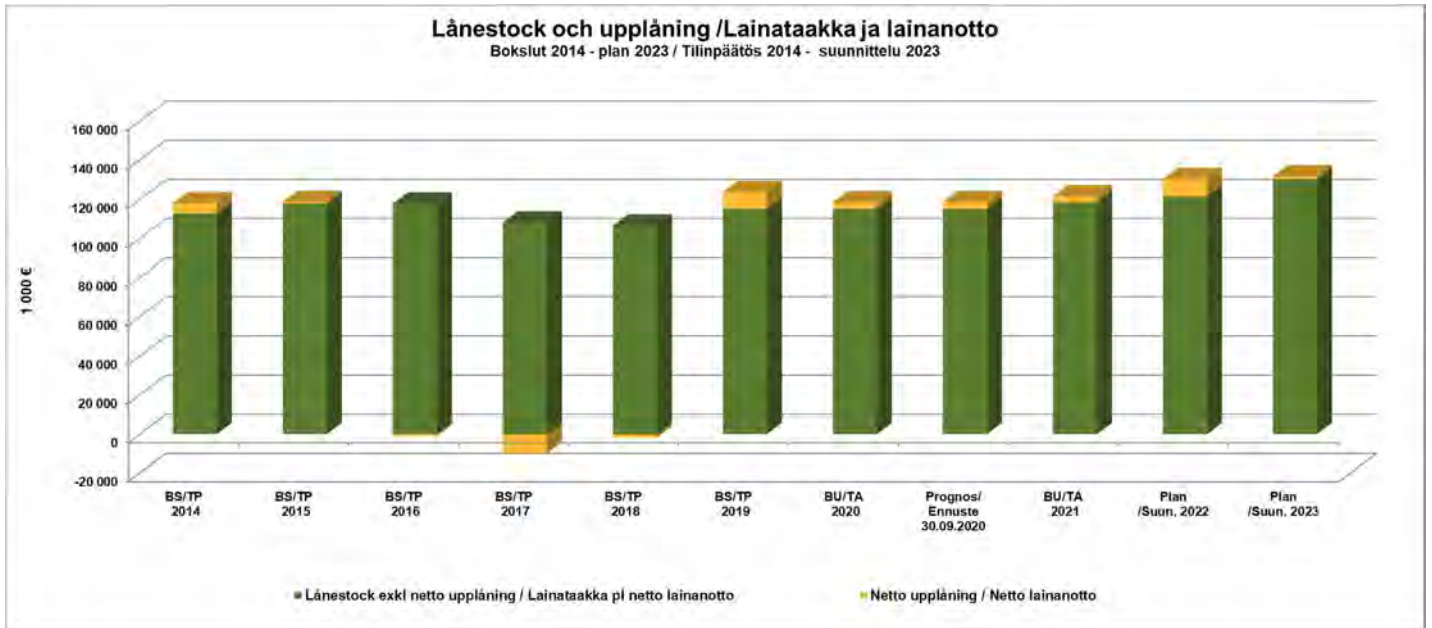
Enligt de preliminära beräkningarna höjs statsandelen för kommunal basservice med 0,12 procentenheter till

25,63 % år 2021 (25,51 % år 2020 fr.o.m. augusti). Höjningen av statsandelsprocenten beror på att kommunernas lagstadgade uppgifter och skyldigheter utvidgas år 2021. Kommunerna ska i enlighet med regeringsprogrammet få full finansiering (statsandel på 100 %) för den kostnadsökning som beror på utvidgade uppgifter. Detta genomförs delvis genom en höjning av statsandelsprocenten.

De slutliga besluten om statsandelarna år 2021 fattas i slutet av december år 2020.

Enligt Finansministeriets kalkyler från 15.10.2020 erhåller Raseborgs stad 64 272 000 euro i statsandelar år 2021, knappt 1,4 miljoner mindre än i prognosen för år 2020. År 2022 beräknas statsandelarna öka med ca 2,5 % till 65,9 miljoner euro och år 2023 med ca 4 % till 68,7 miljoner euro.

STADEN SOM ARBETSGIVARE

(inklusive beskrivning hur årsverken räknats)

Arbetsgivaransvar

I en kommun har de olika politiska organen rollen som arbetsgivare. Förverkligandet av personalpolitiken sker i alla politiska organ.

Samarbetet mellan arbetsgivaren och personalen definieras i lagen om samarbete mellan kommunala arbetsgivare och arbetstagare. Samarbetslagens intentioner och de olika riktlinjerna för personalpolitiken är viktiga beståndsdelar vid beslutsfattandet.

Staden som arbetsgivare och sysselsättare

I processen att skapa en ny organisation har bland annat välmående i arbetet, förmännens arbete och förmågan att hantera konflikter varit kritiska faktorer som påverkat förändringens framgång.

En personalpolitisk handlingsplan har utarbetats för perioden 2018 - 2021. Handlingsplanen är uppgjord i samstämmighet med stadens strategi.

Arbetarskydd

Arbetarskyddets målsättning är en trygg och säker arbetsplats. Arbetarskyddet utgörs av de faktorer som gör att varje arbetstagare upplever trygghet och välmående på arbetsplatsen. Resultatet av bra arbetarskyddsarbete kan vara förbättrad arbetsförmåga, ökad arbetstrivsel och arbetsmotivation, färre arbetsolycksfall, minskad sjukfrånvaro, minskade invalidpensionsutgifter, kvalitet i arbetet och därmed en bättre service för kunden.

Sommarjobb

Som ett led i strävan att skapa meningsfull sysselsättning för ungdomar och för att marknadsföra staden som arbetsgivare anställer Raseborgs stad 75 ungdomar under sommaren 2021. Av dessa ska 20 vara under 18 år.

Årsverken

I budgetens sektorblanketter finns en genomgång av antalet årsverken. Dessa är uträknade enligt följande:

- Inom konserntjänster samt tekniska sektorn har antalet årsverken kalkylerats utgående ifrån budgeterade anslag för personalkostnader. Lönebilagorna har använts som utgångspunkt.

- Inom social- och hälsovårdssektorn har antalet årsverken kalkylerats utgående ifrån budgeterade anslag för personalkostnader. Som bas för kalkylen finns respektive yrkesgrupps och kollektivavtals medellöner. Ur tabellen framgår skilt de årsverken som kommit till p.g.a. övertagande av verksamhet eller omstrukturering a verksamhet.

- Inom bildningssektorn har antalet årsverken kalkylerats utgående ifrån budgeterade anslag för personalkostnader. Lönebilagorna har använts som utgångspunkt. Undantaget är grundläggande utbildning och gymnasium där beräkningen av s.k. övertimmar räknas skilt och omvandlas till kalkylerade årsverken. Övertimmarna kompenseras i första hand deltidstjänster. Resterande övertimmar förvandlas till årsverken enligt följande

- åk 1 - 6: 24 övertimmar = 1 årsverke
- åk 7 - 9 och gymnasium: 21 övertimmar = 1 årsverke

INVESTERINGSBUDGET 2021 OCH INVESTERINGSPLAN 2022 - 2023

Stadens investeringsgrupp har uppgjort ett förslag till investeringsprogram för åren 2021–2023. Därtill har en projektlista framtagits för åren 2024–2035. Investeringsprogrammet har uppgjorts tillsammans med representanter för de olika sektorerna och utlåtanden från social- och hälsovårdsnämnden, bildningsnämnden samt fritidsnämnden har beaktats.

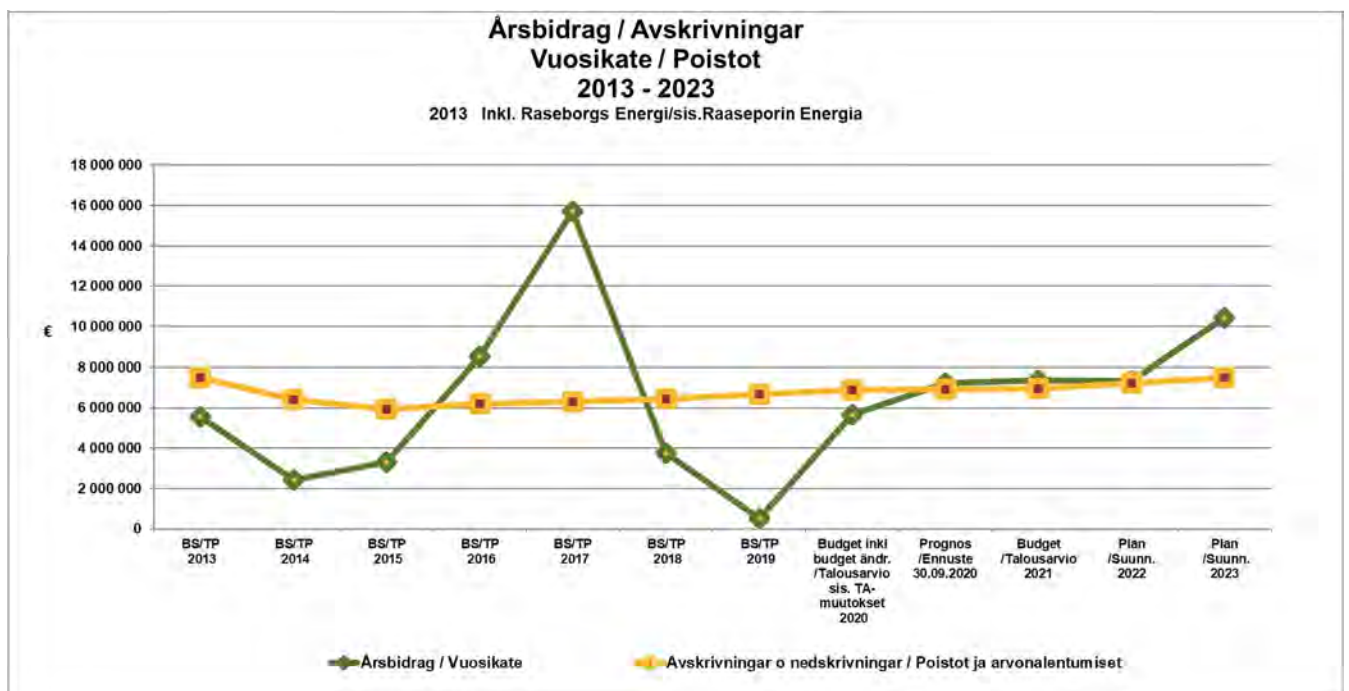
I investeringsprogrammet för 2021 finns upptaget följande större investeringsanslag; nybygge Fokusbyggnaden, byggande av Svartå skolcentrum samt trafikarrangemangen vid rv 25 Läpp-området.

Stadsstyrelsen har den 17.6.2019 § 248 godkänt en projektplan för den s.k. nya Fokusfastigheten. Ett nytt kulturhus inkluderande bl.a. bibliotek, utrymmen för musikinstitut samt teatersal ska förverkligas i Karis centrum under åren 2020–2023. Staden är minoritetsägare i ett ömsesidigt fastighetsaktiebolag (49 % ägarandel). För 2021 reserveras ett anslag på 2,2 miljoner euro och stadens andel av projektets totala kostnader är 5,0 miljoner euro. Stadens finansieringsandel förbrukas genom placering av anslag i fastighetsaktiebolagets byggnadsfond.

Stadsfullmäktige har den 8.6.2020 § 58 godkänt ett projektanslag för Svartå skolcentrum. För förverkligandet av en nybyggnad för kommunal service för bägge språkgrupper anvisas ett anslag på 6,0 miljoner euro för 2020–2022. Av anslaget fördelas 0,87

miljoner till år 2020, 3,6 miljoner euro till 2021 samt 1,4 miljoner till verksamhetsår 2022. Byggnaden omfattar dagvård på två språk, förskola, skola för årskurs 1–6, bibliotek barnrådgivning samt gymnastiksal. Byggandet föreslås påbörjas under senhöst 2020 och slutföras 2022. Bildningsväsendet ansöker om finansiellt stöd för gymnastiksalen.

Regionförvaltningsverket har med beslut 18.3.2019 100/2019 beviljat lov för iståndsättning och muddring av Södra viken. Enligt miljölovet ska projektet påbörjas senast den 18.3.2022 och vara färdigt senast den 18.3.2025. Miljölovet utgår efter nämnda datum. Miljölovet omfattar vissa tidsfrister, vilket betyder att förberedande arbeten bör påbörjas redan 2021. Muddring samt förbättring av befintliga kajkanter föreslås som ett treårigt projekt. Preliminärt utförs arbetsfaserna enligt följande; år 1 förstärkning av kajkanter, år 2 förstärkning av kajkanter och muddring och år 3 fortsatt förstärkning av kajkanter och muddring. Projektets uppskattade totalkostnad är 3,6 miljoner euro som fördelas enligt följande: 2021 0,1 miljoner, 2022 1,0 miljoner, 2023 1,0 miljoner euro och 2024 1,5 miljoner euro. Kostnaderna för entreprenaden preciseras vid fortsatt planering. För verksamhetsår 2021 reserveras ett anslag för teknisk planering (100 000 euro). Under 2021 förs förhandlingar med berörda myndigheter, med strävan till att påbörja muddrings- och kajkantsförstärkningarna i enlighet med miljölovet.

Istandsättning av Södra viken är nödvändig dels för att kajkanterna bör förnyas inom de kommande åren, dels för att muddringen i Södra viken samt farleden möjliggör småbåtshamnsverksamhet på området. Åtgärderna kan anses vara nödvändiga med tanke på att bevara den maritima stadsbilden på området. Muddring och förbättring av Södra viken möjliggör även flera båtplatser inom småbåtshamnarna.

Behovsutredningen samt fortsatt planering av Katarinaskolans sanering och tillbyggnad i Karis är påbörjad 2019. Anslaget används till förplanering av själva skolprojektet, men också för planering av ersättande utrymmen under saneringstiden. För att lätta på det årliga investeringstrycket under de närmaste åren är projektet avsett att förverkligas under åren 2023–2024. Ett planeringsanslag 0,2 miljoner euro reserveras för verksamhetsåren 2021–2022. Omfattningen av saneringen avgörs i samband med ändringar i servicenätsstrukturen och fortsatt behovsplanering.

Stadsstyrelsen beslutade den 20.8.2018 § 315 att befintliga tillverknings- samt utdelningskök i Ekenäsområdet saneras och förnyas inom kommande 10 års period. Under detta moment finns reserverat ett totalt anslag på 4,7 miljoner euro, varav 2,8 miljoner för förverkligande under åren 2020–2025. Sanering och förnyande av befintliga tillverkningskök är beräknat att förverkligas enligt följande tidtabell; Österby skola och Österbo daghem 2019 (redan förverkligat). Därefter Ekenäs högstadieskola 2021, Höjdens skola 2023 och Seminarieskolan 2025. Dessutom bör utdelningskökens saneringar förverkligas parallellt med tillverkningsköken så, att utdelningslogistiken är beaktad i dimensioneringen av de förnyade tillverkningsköken.

Under verksamhetsår 2020 har ett alternativ framkommit gällande köksverksamheten och kosthållsproduktionen i Ekenäsområdet. En möjlighet är, att staden skulle utnyttja sjukhusets befintliga kök

som tillverkningskök. Staden köper en viss kvot av portioner från sjukhusets (HUS) kök i nuläget. Enligt tidigare beslut gällande kosthållsutredningen skulle stadens nuvarande tillverkningskök dimensioneras så, att stadens interna kosthållsproduktion (social- och hälsovårdssektor och bildningssektor) skulle kunna ske i stadens egna tillverkningskök.

Beslutsfattandet kring den s.k. sjukhusfrågan är inte klart hösten 2020 (under budgetberedning). Beslut gällande sanering av tillverkningsköket i Ekenäs högstadieskola föreslås att fattas först efter en helhetsbedömning av sjukhusfrågan. Saneringen av köket i Ekenäs högstadieskola föreslås att påbörjas 2022. För 2021 reserveras ett planeringsanslag på 0,1 miljoner euro för Ekenäs högstadieskolas kökssanering. Saneringsanslaget (1,26 miljoner euro) flyttas till 2022 efter beslut kring social- och hälsovården som även kan ha påverkningar för kosthållsproduktionen.

Förändringar i servicenätet;

Ett helhetsanslag för ändringar i servicenätsstrukturen omfattande verksamhetsändringarna under åren 2021–2022; 0,75 miljoner euro 2021 och 1,2 miljoner euro 2022. Stadsfullmäktige beslöt om ändringar i servicestrukturen den 8.6.2020 § 60. Fullmäktige godkände att ändringar och åtgärder i fastighetsbeståndet ska tas i beaktande i budget och ekonomiplan för verksamhetsåren 2021 – 2022. I budgetupplägget för 2021 har ett helhetsanslag anvisats för åtgärder som berör ändringar i servicenätet.

Barn- och familjearbete flyttar till gemensamma utrymmen vid Raseborgsvägen 5 (2 vån). En detaljerad kalkyl bör presenteras innan förslaget verkställs. Saneringsarbeten i fastigheten Raseborgsvägen 5 sker under verksamhetsåren 2021–2022.

Flytt av dagverksamheten för äldre sker från Karis till Pojo, till Lyckebo byggnaden. Planeringen i Mariahemmet påbörjas verksamhetsår 2021,

målsättningen är att i fastigheten utförs omändringsarbeten år 2022, så att verksamheten lämpar sig för resurserat serviceboende. Det bör noteras, att Mariehemmet fastighet även är i behov av en grundsanering, som enligt det preliminära långtidsåtgärdsprogrammet (PTS) ska utföras 2031.

Förberedelserna gällande förverkligande av äldreboende samt flytt av vissa anknävtande verksamheter till nya utrymmen i samband med nya fastigheter i Ekenäs (Liljedahlgatan) fortsätter 2021, planeringsanslag reserveras 2021 (0,3 miljoner euro). Målet är att byggnaden ska vara klar den 30.6.2024.

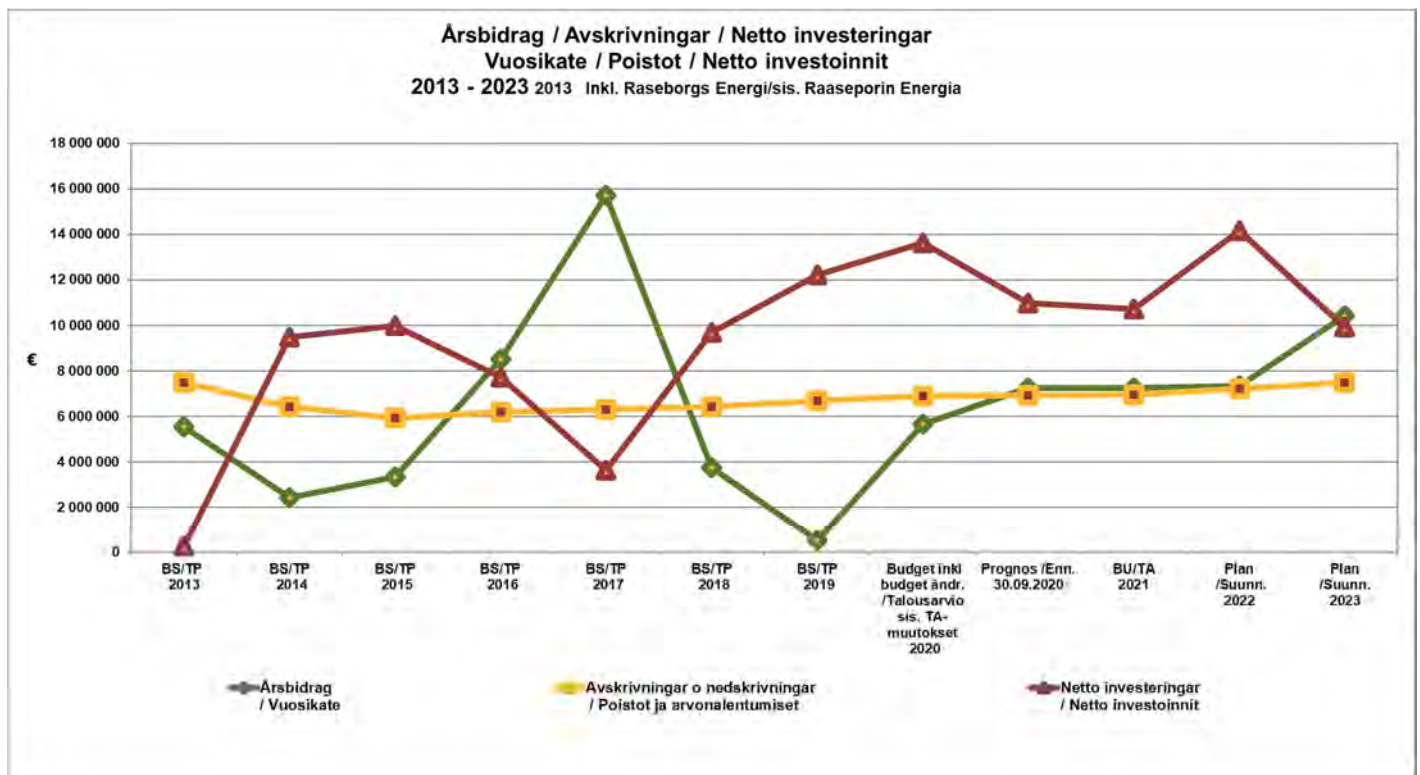
Stadens arkiv finns utspridda i flera olika fastigheter runtom i staden. I och med att förvaltningsverksamheten är koncentrerad till Ekåsen är det motiverat att koncentrera arkivet till Ekåsens område. En lämplig fastighet för ändamålet kunde vara J-huset/Kosthålli. Ett anslag på 50 000 euro för en utredning om sanering av utrymmen för ett centralarkiv anvisas för 2021. I samband med utredningen preciseras den totala kostnaden. Saneringen föreslås verkställas 2022 i enlighet med utredningen och fastslagen kostnadsberäkning.

I enlighet med Fritidsnämndens förslag påbörjades simhallens konditionskartläggning 2019 och kartläggningen fortsatte under 2020. Under 2021 görs en konditionsgranskning av simbassängernas betongkonstruktioner och för det reserveras ett anslag på 50 000 euro.

Beslut om själva saneringstidpunkten finns ej och anslag för förverkligande finns inte inom planperioden 2021–2023. Kostnaden för saneringen klargörs under förplaneringen. Ett separat beslut om projektets påbörjande behövs.

I investeringsbudgeten finns intaget ett anslag för energieffektiviseringsåtgärder. Åtgärderna kan vara t.ex. installering av solpaneler i befintliga byggnader, flis eller jordvärmeprojekt med målsättning att förbättra energieffektiviteten i stadens fastigheter. Byggnaderna som väljs för solpaneler eller andra åtgärder som förbättrar energieffektiviteten görs på basis av separata utredningar. Staden har ingått ett s.k. energieffektiviseringsavtal, där staden strävar till konkreta åtgärder som genererar energieffektiva lösningar och resultat. För 2021 anvisas ett anslag på 0,2 miljoner euro för förnyande av värmefördelningsrummet på Raseborgsvägen 5 och fönster byts i Seminarieskolan. Ett anslag på 0,2 miljoner euro reserveras också för verksamhetsåren 2022–2023. Prioritering av anslaget sker som en del av energieffektiviseringsåtgärderna inom ramen för energieffektiviseringsprogrammet.

För reparationer i olika byggnader reserveras för 2021 ett reparationsanslag på 1,4 miljoner euro som fördelas med separat beslut av tekniska nämnden. Enskilda projekt över 200 000 euro godkänns av stadsstyrelsen. Åtgärderna prioriteras i ett separat årsbaserat arbetsprogram som uppdateras kontinuerligt.

I anslaget ingår bl.a. Seminarieskolans brandalarm, Tenala skolas vattentak, Karis högstadium och gymnasiums nya golvbeläggning i gymnastiksalen, sanering av omklädningsrum i Karis idrottshall, fasaderna på Bulevarden 19, Norra hamnens duschutrymmen, Jumbo parkens byggnads fasader, ventilationsputsningar, Ekenäs högstadiums entrékonstruktioner, Ekenäsgårdens fasader, Ekåsenområdet, invändiga målningsarbeten i skolbyggnader och iloq nyckelhanteringsystem.

För parkanläggningar och lekplatser finns upptaget ett anslag på 0,1 miljoner euro. Anslaget omfattar bl.a. förbättring av parkanläggningar i Tallmo, Fiskars, Bäljars och Österby samt förnyande av simbryggorna i Svartå och Tenala Vikstranden. Därtill förnyas blomkrukor, bänkar och övrigt parkredskap.

För fritidsanläggningar reserveras ett anslag på 248 750 euro. Aktuella projekt för 2021 är grundreovering av Flyets fotbollsplans reovering, spånbanans belysning i Ekenäs samt deltagande i Pojo skateparkprojekt. Anslaget fördelas med ett separat beslut av tekniska

nämnden efter att ärendet behandlats i fritidsnämnden. För rullskidnings/skidskyttebana i Västerby reserveras ett anslag på 48 750 euro för 2021 och 48 750 euro för 2022.

För småbåtshamnarna anvisas ett anslag på 0,15 miljoner euro. Anslaget omfattar en utvidgning av brygga i Ormnäs samt smärre förbättringar i befintlig hamninfrastruktur. Småbåtshamnsverksamheten ska på längre sikt utvecklas till en ekonomiskt lönsam kostnadsenhet, där förnyande av hamninfrastrukturen (investeringar i småbåtshamnarna) kan göras för att möjliggöra utvecklingen av småbåtshamnsverksamheten på längre sikt.

För byggande av fiskvägar i Svartån reserveras för åren 2016–2021 totalt ett anslag på 1,35 miljoner euro. Fiskevägsprojektet är ett samprojekt tillsammans med NTM-centralen, kommunerna Raseborg, Lojo, Vichtis, Karkkila och Loppis. Dessutom ingår finansiering från staten och EU. Åminnefors samt Billnäs fiskvägar är klara. Anslaget för 2021 (70 000 euro) omfattar byggande av Billnäs fiskvägs nervandrings-

arrangemang (pontonbrygga) som fått statens spetsprojektstöd samt planering av Åkerfors eller Svartå bruks fiskvägar. I det nya regeringsprogrammet (2019) finns indikationer på att finansiering för fortsatt fiskevägsprojekt finns att erhålla.

För trafikleder reserveras ett årligt anslag. För 2021 reserveras ett anslag på 1,7 miljoner euro. Anslaget används för grundförbättringar, nybyggnation och asfalteringar. Tonvikten ligger på att minska saneringsskulden. Ett skilt arbetsprogram för fördelning av anslaget uppgörs och separat beslut om fördelningen fattas av tekniska nämnden. Anslaget innehåller ett öronmärkt anslag för en lätttrafikled mellan Karis och Ekenäs (Åsen). Tekniska sektorn har ansökt om statligt stöd för lätttrafikleden.

Landsbro bro i Karis är i behov av grundlig sanering under de inkommande åren. Under verksamhetsår 2021 utförs en konditionsgranskning av bron, ett preciserat anslag för sanering föreslås till 2023. Reparationernas omfattning klargörs i konditionsgranskningen, en noggrannare kostnadskalkyl uppgörs på basen av bron kondition.

För förverkligande av trafikarrangemangen vid rv 25/landsväg 111 i Läpp reserveras ett anslag på 1,1 miljoner euro 2021 samt ett motsvarande anslag för 2022. Vägplanen gällande korsningsarrangemangen i Läpp har beviljats ett statligt anslag (Trafikledsverket/Väylävirasto) i juni 2020. Helhetsanslaget för projektet är 5,0 miljoner euro, varav stadens andel är 2,0 miljoner euro.

Utdrag: Valtion talousarvioesitys 2020/Väyläverkoston kehittäminen/uudet väylähankkeet;

”16) Vt 25 Lepin liittymän alikulku mt 111 liittymän kohdalla, Karjaa

Hankkeessa parannetaan liikennejärjestelyjä niin, etteivät valtatie 25 ja maantien 111 liittymä tai maantien 111 ja Lepinpellonkadun ja Uikkukujan liittymät ruuhkaudu, ja tiellä liikkujien turvallisuus parane. Lisäksi varmistetaan liikenteellinen toimivuus alueelle kaavoitetun kaupallisen toiminnan laajentuessa. Hankkeen kustannusarvio on 5 milj. euroa (MAKU 130, 2010=100), josta valtion osuus on 3 milj. euroa ja kunnan (Raasepori) osuus 2 milj. euroa. Hankkeen määrärahatarve vuonna 2020 on 1 000 000 euroa”

Vägplaneringen av korsningsarrangemangen vid RV 25 och LV 111 blev klar under 2020, under hösten – årsskiftet 2020/2021 väntas vägplaneringsprocessen blir klar och vägplanen fastställas. Målsättningen är att byggnadsarbetena inleds innan sommaren 2021. Byggtiden är cirka 1,5 år

Eventuella övriga förbättringsåtgärder som kräver separat finansiering från staden behandlas med separata beslut. NTM-centralen gör initiativ till utvecklingsåtgärder i anslutning till förbättring av riksväg 25 under 2020–2021.

Banplanen för Hangö-Hyvinge banan är under arbete, staden har gett sitt utlåtande om banplanen 2020. Banplanen omfattar både elektrifieringen samt avlägsnande av plankorsningar. Planerna att avlägsna plankorsningar längs Hangö-Hyvinge banan kan föranleda deltagande i kostnader för staden, tex i form av gatu-/vägarrangemang i anslutning plankorsningarna. I investeringsbudgeten reserveras ett anslag på 350 000 euro för 2021.

För utbyggnad av bostads- och industriområden reserveras ett anslag på 0,3 miljoner euro. Utbyggandet sker enligt behov och efterfrågan på tomter. Aktuella projekt är t.ex. åtgärder i anslutning till försäljningsförberedelser av Gammelboda hamnområde, Ollabrinken i Svartå och förberedelser för Espingsgränd i Billnäs. I samband med förverkligandet av järnvägsunderfarten i Svartå centrum (förverkligandet ännu oklart) ska en helhetsbedömning av Svartå centrums allmänna områden göras. Anslaget fördelas med ett separat beslut av tekniska nämnden.

För projekt där staden ingått markanvändningsavtal reserveras 2021 ett anslag på 0,3 miljoner euro. Aktuell projekt för 2021 är Billnäs, Fiskars och området vid Järnvägsgatan i Ekenäs. Utbyggandet sker i enlighet med markanvändnings- eller samarbetsavtal. Anslaget fördelas med ett separat beslut av tekniska nämnden.

För övriga projekt intas ett anslag på 0,25 miljoner euro för 2021 som omfattar Pojo centrum, fortsättning av en friluftsled som avser Ormnäs - Ekåsenområdet, friluftsled Billnäs - Pumpviken samt trafiksäkerhetsåtgärder. Trafiksäkerhetsåtgärderna innebär förbättringar av trafikmiljön enligt målsättningarna i trafiksäkerhetsplanen enligt nämndens prioritering. Förbättringar av landsväg 104 i Fiskars görs som samprojekt med NTM-centralen. Anslag för en naturstig och bro för Ramsholmen-Gåsören föreslås under 2022. Anslaget fördelas med ett separat beslut av tekniska nämnden.

För markköp reserveras årligen 0,5 miljoner euro och i intäkter från fastighetsförsäljning förväntas årligen inflyta 0,5 miljoner euro i balansvärden. 2021 säljs stadens gatubelysningsinfra vars balansvärde är 3,0 miljoner euro.

Den totala investeringsbudgeten för år 2021 är netto 10 703 750 euro. För planeperioden föreslås nettoinvesteringar på 14 163 750 euro för 2022 och 9 910 000 för 2023.

AFFÄRSVERKET OCH KONCERNBOLAG

Affärsverket Raseborgs Vatten

Raseborgs Vatten producerar vattentjänster för invånare, allmänna inrättningar och företag i Raseborg. Inom verksamhetsområdet betjänas drygt 6 750 fastigheter anslutna till vattenförsörjningen. Verksamheten finansieras i helhet via avgifter från kunderna.

Målsättningen är att hålla en hög nivå på distribuerat vatten, avloppsvattenhantering och service på ett så kostnadseffektivt sätt som möjligt. Både gällande drift samt investeringar tänker affärsverket långsiktigt och strävar till innovativa lösningar.

Största investeringen under år 2021 kommer att vara byggandet av väggar och tak vid processbassängerna på Skeppsholmens reningsverk samt installation av solpaneler på ifrågasvarande tak.

Under de kommande åren jobbar affärsverket aktivt för att minska läckmängden och elförbrukningen. Investeringar i sanering av befintligt ledningsnät ökar klart under åren 2022 - 2023. Målsättningen är även att uppdatera Raseborgs Vattens verksamhetsområde.

År 2020 har affärsverket uppgjort ett riskhanteringssystem för hushållsvattnet WSP (Water safety plan). Under perioden 2021 - 2022 är planen att uppgöra ett riskhanteringssystem för avloppsvatten från tätbebyggelse SSP (Sanitation safety plan).

Raseborgs stads avkastningskrav på insatt kapital är 9,5 % och utgående från detta kriterium erlägger Raseborgs Vatten 949 000 euro till staden år 2021. Raseborgs Vatten förväntas enligt stadsstyrelsens förslag generera ett resultat för räkenskapsperioden 2021 om 377 000 euro.

Raseborgs Energi Ab

Raseborgs Energi Ab ägs av staden till 100 %. Bolaget har eget elnät i Ekenäs centrum samt fjärrvärmenät i Ekenäs, Karis och Pojo. Bolaget säljer el i hela landet och är verksam med entreprenadtjänster i hela västra Nyland. Dessutom äger bolaget egen elproduktion i Ekenäs och andelar i kraftverk i övriga Finland, främst vindkraft.

Raseborgs Energi är ett lönsamt bolag som erlägger 1,6 miljoner euro i ränta till staden år 2021. Saldot på stadens lån till bolaget vid årsskiftet 2020–2021 är 26 miljoner euro och år 2021 amorterar bolaget 1 miljon euro.

Bolaget investerar mellan 2 och 3 miljoner euro årligen i utvecklingen av verksamheten i västra Nyland. I enlighet med sin strategi utvecklat bolaget innovativa helhetstjänster inom energibranschen, såsom laddningstjänster för elbilar, solenergi, LED-belysning. Bolagetsutvecklingen fokuserar på en framtid där verksamheten är allt mera tjänstebaserad, automatiserad och flexibel samtidigt som kunderna blir mera självförsörjande. Raseborgs Energi strävar genom sin verksamhet till att invånarna i regionen ska känna att bolaget är "mitt eget energibolag".

Hyreshusbolagen, Fastighets Ab Knipnäs, Raseborgs Utveckling Ab

Staden äger 4 aktiebolag och 5 fastighetsaktiebolag i vilken stadens ägarandel är mellan 51 och 100 %. Antalet hyreshusbolag är för tillfället fyra till antalet: FAB Bäljarspark (ägarandel 86,2 %), FAB Dönsby, FAB

Karis hyresbostäder och FAB Pojovägen. Raseborgs Hyresbostäder Ab som ägs av staden fungerar som disponentbolag för fastighetsbolagen. En utredning bör göras för att kartlägga möjligheten att minska antalet hyreshusbolag genom fusionering och effektivisera ledning och administration av bolagen.

Stadsstyrelsen har beslutat lägga ut aktierna i Fastighets Ab Knipnäs till försäljning i samråd med den andra ägaren Axxell Ab. Försäljningsprocessen pågår.

Raseborgs Utveckling Ab besitter för stadens del aktieinnehavet i C-Fiber Hanko Oy som deltar i förverkligandet av en optisk höghastighets-fiberkabel till Tyskland och Sverige med en förgrening till Hangö.

Karis industrifastigheter Ab äger fyra byggnader.

Koncerndirektiv

Stadsfullmäktige godkände år 2014 ett nytt koncerndirektiv för koncernen Raseborgs stad. Då såväl förvaltningsstadgan som stadens interna kontrolldirektiv förnyats sedan dess är målsättningen att förnya koncerndirektivet under perioden 2021 - 2023.

Resultaträkningsdel

RESULTATRÄKNING	Bokslut	BU 2020	Prognos	Förslag	Budget	Plan	Plan
Inkl. aff.verket Raseborgs vatten	2019	Inkl budget ändr.	30.09.2020	BU 2021	2021	2022	2023
Verksamhetens inkomster							
Försäljningsinkomster	21 824 590	21 811 050		22 985 220	23 455 220		
Avgiftsinkomster	9 537 893	9 208 890		9 222 270	9 247 270		
Understöd och bidrag	2 090 780	1 863 650		2 486 090	2 486 090		
Övriga verksamhetsinkomster	25 396 053	25 411 470		25 875 280	26 275 280		
Verksamhetens inkomster	58 849 315	58 295 060	58 511 000	60 568 860	61 463 860	61 147 370	61 217 540
Tillverkning för eget bruk	315 920	345 500	425 000	405 500	405 500		
Verksamhetens utgifter							
Personalutgifter	-83 410 473	-86 484 420		-87 876 750	-87 560 890		
Köp av tjänster	-100 960 626	-101 555 910		-105 736 830	-105 268 290		
Material, förnödenheter och varor	-10 916 680	-10 796 670		-11 675 270	-11 504 960		
Understöd	-8 762 355	-9 287 790		-8 747 710	-8 970 080		
Övriga verksamhetsutgifter	-23 986 592	-25 679 010		-25 097 620	-25 082 620		
Verksamhetens utgifter	-228 036 725	-233 803 800	-233 059 000	-239 134 180	-238 386 840	-239 968 790	-241 572 220
VERKSAMHETSBRIDAG	-168 871 491	-175 163 240	-174 123 000	-178 159 820	-176 517 480	-178 821 420	-180 354 680
Skatteinkomster	114 095 487	115 431 000	115 924 000	117 428 000	117 428 000	118 691 000	120 466 000
Kommunalskatt	98 558 163	100 997 000	100 032 000	101 086 000	101 086 000	102 897 000	104 862 000
Fastighetsskatt	11 417 568	10 345 000	11 792 000	11 494 000	11 494 000	11 494 000	11 494 000
Samfundsskatt	4 119 757	4 089 000	4 100 000	4 848 000	4 848 000	4 300 000	4 110 000
Statsandelar	54 500 118	64 427 000	64 427 000	64 272 000	64 272 000	65 920 000	68 670 000
Finansiella inkomster och utgifter							
Ränteinkomster, externa	1 686 810	1 610 300	1 636 600	1 582 000	1 582 000	1 531 000	1 531 000
Ränteinkomster, interna	38 685	27 000	25 000	10 600	10 600	0	0
Övriga finansiella inkomster	1 056 458	1 021 000	1 021 000	1 659 500	2 009 500	1 034 500	1 034 500
Ränteutgifter, externa	-1 358 298	-1 051 600	-1 051 600	-579 000	-579 000	-412 000	-323 000
Ränteutgifter, interna	-38 685	-27 000	-25 000	-10 600	-10 600	0	0
Övriga finansiella utgifter	-4 371	-6 000	-6 000	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
Ersättningar för grundkapital	-598 533	-599 000	-599 000	-599 000	-949 000	-599 000	-599 000
ÅRSBRIDRAG	506 181	5 669 460	7 229 000	5 601 680	7 244 020	7 342 080	10 422 820
Avskrivningar och nedskrivningar							
Avskrivningar enligt plan	-6 679 916	-6 901 200	-6 934 000	-6 958 100	-6 958 100	-7 215 000	-7 490 000
Nedskrivningar	0	0	0	0	0	0	0
Extraordinära poster							
RÅKENSKAPSPER. RESULTAT	-6 173 735	-1 231 740	295 000	-1 356 420	285 920	127 080	2 932 820
Ökningar/minskningar av reserveringar							
RÅKENSKAPSPERIODENS ÖVER- /UNDERSKOTT	-6 173 735	-1 231 740	295 000	-1 356 420	285 920	127 080	2 932 820
NYCKELTAL							
Verksamhetsink./-utgifter, %	-25,8	-24,9	-25,1	-25,3	-25,8	-25,5	-25,3
Skatteinkomster, euro/invånare	4 141	4 205	4 211	4 270	4 255	4 285	4 333
Statsandelar, euro/invånare	1 978	2 347	2 340	2 337	2 329	2 380	2 470
Årsbidrag, euro/invånare	18	207	263	204	262	265	375
Årsbidrag, / Avskrivningar, %	7,6	82,2	104,3	80,5	104,1	101,8	139,2
Ackumulerat över-/underskott, 1 000€	-11 206	-12 438	-10 911	-12 268	-10 625	-10 498	-7 566
Antal invånare vid årets slut	27 554	27 450	27 530	27 500	27 600	27 700	27 800

Finansieringsdel

Inkl. aff.verket Raseborgs Vatten

	Bokslut 2019	BU 2020 inkl BU ändr.	Prognos 30.09.2020	Förslag BU 2021	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023
Kassaflödet i verksamheten							
Årsbidrag	506 180	5 669 460	7 229 000	5 601 680	7 244 020	7 342 080	10 422 820
Extraordinära poster	0	0	0	0	0	0	0
Korrektivposter till internt tillförda medel	-1 252 054	-261 000	-561 000	-1 150 000	-1 550 000	-1 000 000	-1 000 000
Kassaflödet för investeringarnas del							
Investeringsutgifter	-13 389 363	-14 269 000	-12 895 000	-15 753 750	-16 003 750	-16 198 750	-12 095 000
Finansieringsandelar för investeringsutgifter	700 513	0	420 000	0	0	0	0
Överlåtelseinkomster från tillgångar bland bestående aktiva	1 701 987	911 000	2 050 000	4 650 000	5 050 000	1 500 000	1 500 000
Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde	-11 732 737	-7 949 540	-3 757 000	-6 652 070	-5 259 730	-8 356 670	-1 172 180
Kassaflödet för finansieringens del							
Förändringar i utlåningen							
Ökning av utlåningen	0	0	0	0	0	0	0
Minskning av utlåningen	4 200	1 327 250	1 327 250	1 327 250	1 327 250	0	0
Förändringar i lånebeståndet							
Ökningar av långfristiga lån	14 800 000	15 360 000	15 360 000	25 000 000	25 000 000	20 900 000	11 540 000
Minskningar av långfristiga lån	-11 683 409	-11 940 250	-11 940 250	-12 864 600	-12 864 600	-12 099 800	-10 099 800
Förändringar av kortfristiga lån	5 378 493	0	0	-7 740 000	-9 130 000	0	0
Förändringar i eget kapital							
Inverkan på likviditeten	-3 233 453	-3 202 540	990 000	-929 420	-927 080	443 530	268 020

NYCKELTAL

Akkumulerat kassaflöde för verksamhet o investeringar 1000€		-19 682	-15 490	-22 142	-20 749	-29 106	-30 278
Lånestock 1 000€	115 105	118 525	118 525	122 920	121 530	130 330	131 771
Lån €/invånare	4 177	4 318	4 305	4 470	4 403	4 705	4 740
Intern finansiering av investeringar, %	6,8	-40,5	-64,0	-40,1	-52,0	-43,1	-88,9
Antal invånare vid årets slut	27 554	27 450	27 530	27 500	27 600	27 700	27 800

Förklaringar:

Intern finansiering av investeringar, % = 100 * Årsbidrag/egen anskaffningsutgift för investeringar

Sektor: Koncerntjänster

Ansvarsperson: Stadssekreterare Thomas Flemmich

Grundläggande information om sektorn

Sektorn ansvarar för tvärssektoriella stödfunktioner för förvaltningarna. Inom sektorn finns följande avdelningar: stadskansliet, ekonomiavdelningen, personalavdelningen och stadsutvecklingsavdelningen. Varje avdelning leds av en avdelningschef.

Stadskansliet är stadsstyrelsens beredande och verkställande organ. Avdelningen fungerar som stadsdirektörens kansli och bistår stadsdirektören i dennes arbetsuppgifter. Verksamhetsområdet är allmän förvaltning och stadskansliet handhar uppgifter relaterade till allmänna val, juridiska tjänster, translatorjänster, intern postgång och vaktmästartjänsten samt arkivfunktionen. Till avdelningen hör IKT-enheten som handhar IT-funktioner, IT-stöd, stadens telefonväxel och kundbetjäning.

Staden är värdkommun för socialombudsmannen i Västra Nyland och säljer patientombudsmannatjänster till Hangö stad och till Ingå och Kyrkslätt kommuner.

Ekonomiavdelningen ansvarar för den övergripande ekonomiförvaltningen och –planeringen, budget, bokslut och verksamhetsberättelse, prognoser och statistik, rapportering, upphandling och riskhantering.

Personalavdelningen ansvarar för stadens personalutveckling, avtalsförhandlingar, löneräkning, pensionsärenden, arbetarskydd, läroavtal, sommarjobb, personalundersökningar, personalstatistik, ledarskapsutbildning, personalförmåner och rekreation, företagshälsovård för personalen, samt stöder de övriga sektorerna vid rekrytering. Avdelningens köpta tjänster består i huvudsak av; medlemsavgifter till kommunala arbetsmarknadsverket, lönespecifikationer, olika arbetshälsoprojekt, företagshälsovård, utbildningstjänster i ledarskap, språk och första hjälpen, kultursedlar och lunchsedlar.

Stadsutvecklingsavdelningen har till uppgift att befrämja näringslivsfrågor i staden tillsammans med stadsdirektören. Avdelningen ansvarar för marknadsföring och information, kollektivtrafik, kultur- och turismtjänster, skärgårdsfrågor och projekthantering. Utvecklingsavdelningen finns i första hand till för stadens invånare men i enlighet med strategiska linjedragningar satsar avdelningen även på att främja stadens image och att staden är attraktiv för såväl inflyttare som besökare och turister.

Verksamhetens målsättningar tyngdpunkter och centrala förändringar 2021

- Kommunalval 2021.
- Förverkligande av strategins handlingsprogram.
- Påbörjande av förverkligandet av stadens digitala vision och digitala strategi samt utveckling av digitala tjänster
- Tekniska åtgärder för ökad datasäkerhet och tillgänglighet av stadens tjänster samt utbildning av personalen.
- Implementering och uppföljning av stadens interna kontroldirektiv
- Fortsatt utveckling av den interna kontrollen och tillhörande riskhantering
- Granskning av företagshälsovårdens användning
- Uppföljning av förverkligandet av personalminskningarna enligt samarbetsförhandlingens resultat.
- Dialogen och samarbetet med företagarna utvecklas
- Förstärkt samarbete med Novago och yrkeshögskolan Novia
- Företagsträffar
- Utveckling av marknadsföring, information och kommunikation
- Branding och utarbetande av en marknadsföringsplan
- Implementering av procentprincipen
- Utveckling av kollektivtrafiken
- Kollektivtrafikens serviceutredning
- Utredning över framtida biljettsystem

Sektor: Koncerntjänster

Ansvarsperson: Stadssekreterare Thomas Flemmich

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2022-2023

- Landskapsval 2022
- Fortsatt förverkligande av stadens digitala vision och digitala strategi.
- Implementering av prioriterad IT-väggkarta som baserar sig på IT-helhetsarkitektur och stadens processer
- Utgående från dokumenterade processer fortsätta arbetet med digitalisering och effektivisering av administrativa processer
- Kvalitativ företagshälsovård
- Projekt som stöder arbetshälsan och välmåendet

Förankrande av strategin i koncerntjänsters målsättningar

Papperslöst mötesförfarande	I bruktagande av nytt ärendehanteringsprogram tillsammans med tekniska lösningar möjliggör att stadens förtroendeorgan kan verka papperslöst.
Rapportering och prognostisering av verksamhet och ekonomi per kvartal till stadsstyrelsen och stadsfullmäktige.	De politiska organen är medvetna om ekonomins och verksamhetens förverkligande under budgetåret.
Stärka medarbetarskap och kundservice	En betydande del av stadens verksamhet handlar om kundrelationer och medarbetarskap. Dessa kan förbättras genom utbildning av personalen.
Öka mängden arbetsplatser och företag.	Mängden arbetsplatser är av betydelse med tanke på stadens befolkningsutveckling och i samarbete med andra aktörer får staden mera resurser att satsa.
Av staden anordnade företags-, turism- och kulturträffar	Genom interaktion med kommuninvånare, användare av tjänster och andra aktörer stärker vi bilden av Raseborg. Nätverksamarbetet förbättrar dialogen och samarbetet med alla berörda och skapar en positiv känsla för staden. Dessutom berikar det samarbetet mellan olika företagare och andra aktörer.
Utveckla information och kommunikation i staden	Genom utveckling av kommunikation och satsningar på information stärker budskapet om Raseborg på ett positivt och mångsidigt sätt. Dessutom uppmuntras och aktiveras kommuninvånarna till dialog och positivt tänkande.
Sammanföra linjetrafik och skolskjutsar och en servicenivåutredning görs på kollektivtrafiken.	Inom kollektivtrafiken ska nivån på service utredas samtidigt som linjetrafik och skolskjutsar sammanförs så att skolskjutsarna använder sig maximalt av linjetrafik och möjliggör även andra resenärer än skolelever.

Sektor: Koncerttjänster

Ansvarsperson: Stadssekreterare Thomas Flemmich

	BS 2019	BU 2020 med ändr.	Förslag 2021	BU 2021	Ekonomiplan	
					2022	2023
Verksamhetsintäkter	4 172 860	4 095 280	4 399 940	4 399 940	4 334 700	4 334 700
Personalkostnader	-4 141 050	-4 269 230	-4 014 880	-4 107 790		
Köp av tjänster	-5 256 179	-5 547 940	-5 778 630	-5 796 790		
Material och varor	-138 223	-115 870	-122 800	-119 910		
Understöd	-1 237 206	-1 398 400	-956 750	-1 130 750		
Övriga kostnader	-1 458 557	-2 761 280	-1 398 920	-1 383 920		
Verksamhetskostnader	-12 231 215	-14 092 720	-12 271 980	-12 539 160	-12 454 250	-12 550 520
Verksamhetsbidrag	-8 058 354	-9 997 440	-7 872 040	-8 139 220	-8 119 550	-8 215 820
Förändring BU 2021-BU 2020		24,06 %	-21,3 %	-18,6 %		
Därav:						
Interna intäkter	2 866 734	2 958 360	3 355 570	3 355 570	3 355 570	3 355 570
Interna kostnader	-726 814	-762 510	-756 280	-756 280	-756 480	-756 690

Revision

Förtroendeorgan: Revisionsnämnd

Ansvarsperson: Revisionsnämndens ordförande Ann-Katrin Bender

Verksamhetsbeskrivning

Lagstadgad revision (revisor) och ändamålsenlighetsrevision (revisionsnämnden).

Stadens förvaltning och ekonomi granskas i enlighet med kommunallagen, stadens revisionsstadga och godkänt revisions- och utvärderingsprogram. Antalet lagstadgade revisionsdagar uppgår till 75 dagar enligt av fullmäktige godkänd offert. Revisionsnämnden består av 9 medlemmar. Revisionsnämnden sammankommer årligen till ca 9 möten. Som sekreterare för revisionsnämnden fungerar revisorn i enlighet med den av stadsfullmäktige godkända revisionsofferten. Därtill har uppskattats åtgå 10 dagar totalt. Till mötena inkallas ledande tjänstemän för förvaltningsenheterna i enlighet med godkänt utvärderingsprogram.

Stadsfullmäktige tar del av den av revisionsnämnden fastställda utvärderingsberättelse inom maj månad varefter sektorerna och stadsstyrelsen inkommer med genmälen. Revisionsberättelsen behandlas i anslutning med bokslutet inom maj månad. Revisor rapporterar till revisionsnämnden 2-3 gånger skriftligen under verksamhetsåret. Revisionsnämnden tillkännager redogörelserna av bindningar till stadsfullmäktige årligen.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2021 i enlighet med strategins handlingsplan

Nämnden förverkligar sitt uppdrag i enlighet med en fastställd plan för utvärdering. Under nämndens sista verksamhetsår för fullmäktigeperioden uppdateras processbeskrivningarna och en plan för kompetensöverföring görs. För att säkerställa kompetensutveckling i nämnden strävar nämndmedlemmarna till att delta i åtminstone en utbildning för kommunala revisionsnämndsmedlemmar under perioden.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2022-2023 i enlighet med strategins handlingsplan

Revisionsnämnden förverkligar sitt uppdrag i enlighet med en fastställd plan för utvärdering.

Bindande mål 2021

	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	En plan för kompetensöverföring görs och verkställs. (smidigare arbetssätt)	Den kommande fullmäktigeperiodens revisionsnämnd får en god inblick i denna nämnds arbetssätt och kunskap.
	Processbeskrivningar för revisionsnämnden uppdateras.(smidigare arbetssätt)	Processbeskrivningarna för revisionsnämndens arbete är tydliga och klart kommunicerade internt i staden och för den kommande fullmäktigeperiodens revisionsnämnd.

Bindande mål 2022-2023

	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	Revisionsnämnden förverkligar sitt uppdrag i enlighet med en fastställd plan för utvärdering.	Den kommande fullmäktigeperiodens revisionsnämnd fastställer en plan för utvärdering.

Revision

Förtroendeorgan: Revisionsnämnd

Ansvarsperson: Revisionsnämndens ordförande Ann-Katrin Bender

Driftsekonomi €

	BS 2019	BU 2020 med ändr.	Förslag 2021	BU 2021	Ekonomiplan 2022 2023	
Verksamhetsintäkter						
Personalkostnader	-14 582	-16 200	-11 490	-16 140		
Köp av tjänster	-38 344	-44 070	-42 580	-42 490		
Material och varor	-786		-1 000	-1 000		
Understöd				0		
Övriga kostnader	-3 189	-3 640	-3 390	-3 390		
Verksamhetskostnader	-56 901	-63 910	-58 460	-63 020	-63 640	-64 180
Verksamhetsbidrag	-56 901	-63 910	-58 460	-63 020	-63 640	-64 180
Förändring BU 2021-BU 2020		12,3 %	-8,5 %	-1,4 %		
Därav:						
Interna intäkter						
Interna kostnader	-3 814	-4 210	-3 970	-3 970	-3 970	-3 970

Stadskansliet

Förtroendeorgan: Stadsstyrelsen

Ansvarsperson: Stadssekreterare Thomas Flemmich

Verksamhetsbeskrivning

Stadskansliet är stadsstyrelsens beredande och verkställande organ. Avdelningen fungerar som stadsdirektörens kansli och bistår stadsdirektören i dennes arbetsuppgifter. Verksamhetsområdet är allmän förvaltning och stadskansliet handhar uppgifter relaterade till allmänna val, juridiska tjänster, translatortjänster, intern postgång och arkivering. Till avdelningen hör IKT-enheten som handhar IT-funktioner, IT-stöd, stadens telefonväxel och stadshusets kundbetjäning.

Staden fungerar som värdkommun för socialombudsmannen i Västra Nyland och säljer patientombudsmanntjänster till Hangö stad och Ingå och Kyrkslätt kommuner.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2021 i enlighet med strategins handlingsplan

- Kommunalval 2021.
- Fortsatt implementering av förvaltningsstadgan
- Utbildning för förtroendevalda efter kommunalvalet
- Förverkligande av strategins handlingsprogram.
- Staden deltar fortsättningsvis inom nätverket Öppen förvaltning.
- Tvåspråkigheten ska synas i stadens verksamhet. Staden är med i Nationalspråknätverket för de tvåspråkiga kommunerna vars syfte är att lyfta upp god praxis gällande bl.a. arbetsmetoder, sektorspecifika lösningar och attityder, samt att ge stöd i språkfrågor.
- Påbörjande av förverkligandet av stadens digitala vision och digitala strategi.
- Tekniska åtgärder för ökad datasäkerhet och tillgänglighet av stadens tjänster.
- Kontinuerlig utbildning av personalen i datasäkerhet och stadens digitala system.
- Förnya småbarnspedagogikens administrativa system och utöka bildningens digitala tjänster.
- Stöda sektorerna i utvecklingen av digitala tjänster och förnyelse av administrativa system.
- Ibruktage av kollaborationsfrämjande system med tanke på smittskydd och distansarbete
- Smidigare och utökade digitala tjänster för invånarna.
- Fortsatt förnyelse och effektivisering av administrativa processer med robotik och automation
- Beskrivning av nyckelprocesser och IT-helhetsarkitektur

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2022-2023 i enlighet med strategins handlingsplan

- Eventuellt landskapsval 2022
- Staden deltar fortsättningsvis inom nätverket Öppen förvaltning och i Nationalspråknätverket.
- Fortsatt förverkligande av stadens digitala vision och digitala strategi.
- Fortsatt förnyelse och effektivisering av administrativa processer med robotik och automation
- Kontinuerlig utbildning av personalen i datasäkerhet och stadens digitala system.
- Implementering av prioriterad IT-vägkarta som baserar sig på IT-helhetsarkitektur och stadens processer

Stadskansliet

Förtroendeorgan: Stadsstyrelsen

Ansvarsperson: Stadssekreterare Thomas Flemmich

Bindande mål 2021

	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	Implementering av förvaltningsstadgan	Antal utbildningstillfällen totalt 15, varav 5 under år 2021
	Kommunalval	Klanderfri valprocess
	Ordna utbildning för både tjänsteinnehavare och politiker.	Antal utbildningstillfällen
	Antal avslutade Helpdesk-uppdrag	2600 / år
	Tillsätta en arbetsgrupp som granskar antalet organ, med målsättningen att dessa ska minska.	Minskade arvodeskostnader, ny förtroendemannaorganisation
	Stadens samtliga leasingavtal granskas	Kostnadsinbesparing 10 000 euro
	Staden Raseborg utser en tjänsteman till vars uppgifter hör att vara ansvarig för nordiskt samarbete och alla frågor som rör kontakter med de nordiska länderna	I kommunens kontaktuppgifter bör det tydligt framgå uppgiften och vem denna tjänsteman är och hur man når denna person

Bindande mål 2022-2023

	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	Landskapsval 2022	Klanderfri valprocess
	Ordna utbildning för både tjänsteinnehavare och politiker	Antal utbildningstillfällen
	Antal avslutade Helpdesk-uppdrag	3200 / år

Stadskansliet

Förtroendeorgan: Stadsstyrelsen

Ansvarsperson: Stadssekreterare Thomas Flemmich

Övriga nyckeltal

	BS 2019	BU 2020	Förslag 2021	BU 2021	Ekonomiplan	
					2022	2023
Stadsfullmäktige						
antal möten	6	8	6	6	8	8
antal behandlade paragrafer	144	125	140	140	120	120
Stadsstyrelsen						
antal möten	20	22	16	18	22	22
antal paragrafer	479	500	500	500	500	500
Antal servrar	82	100	95	95	95	95
Antal arbetsstationer:	1 462	1 200	1 700	1 700	1 700	1 700
Mobila enheter, admin	68	100	70	70	70	70
Mobila enheter, edu	3 160	3 200	3 480	3 480	3 480	3 480
Avslutade HelpDesk uppdrag	5 976	2 400	2 600	2 600	2 600	2 600
Användare	2 400	6 000	6 100	6 100	6 100	6 100
Besvarade samtal i växeln	35 033	36 000	36 000	36 000	36 000	36 000

Årsverk

31.12	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Stadskansliet	12,8	13,0	12,7	12,1	12,1	12,1
IT-enheten	16,6	15,0	15,0	14,6	14,6	14,6
Total	29,4	28,0	27,7	26,7	26,7	26,7

Stadskansliet

Förtroendeorgan: Stadsstyrelsen

Ansvarsperson: Stadssekreterare Thomas Flemmich

Driftsekonomi €

	BS 2019	BU 2020 med ändr.	Förslag 2021	BU 2021	Ekonomiplan 2022 2023	
Verksamhetsintäkter	3 163 204	3 051 780	3 467 440	3 467 440	3 467 440	3 467 440
Personalkostnader	-1 812 782	-1 818 590	-1 901 070	-1 935 780		
Köp av tjänster	-2 398 183	-2 501 980	-2 786 500	-2 807 580		
Material och varor	-26 117	-33 880	-33 800	-33 030		
Understöd	-315 055	-152 000	-92 000	-142 000		
Övriga kostnader	-1 189 336	-2 519 850	-1 209 860	-1 194 860		
Verksamhetskostnader	-5 741 474	-7 026 300	-6 023 230	-6 113 250	-6 143 010	-6 189 490
Verksamhetsbidrag	-2 578 270	-3 974 520	-2 555 790	-2 645 810	-2 675 570	-2 722 050
Förändring BU 2021-BU 2020		54,2 %	-35,7 %	-33,4 %		
Därav:						
Interna intäkter	2 861 160	2 958 360	3 355 570	3 355 570	3 355 570	3 355 570
Interna kostnader	-371 042	-387 400	-408 740	-408 740	-408 840	-408 950

Ekonomi

Förtroendeorgan: Stadsstyrelsen

Ansvarsperson: Ekonomichef Jeanette Bäckström

Verksamhetsbeskrivning

Ekonomiavdelningen ansvarar för den övergripande ekonomiförvaltningen och –planeringen, budget, bokslut och verksamhetsberättelse, prognoser och statistik, rapportering, upphandling och riskhantering.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2021 i enlighet med strategins handlingsplan

- Implementeringen och uppföljningen av stadens interna kontrolldirektiv fortsätter i samråd med stadens interna controller.
- Effektiveringen och digitaliseringen av de administrativa processerna fortsätter, bland annat:
  - utöka användningen av elektroniska arkiv,
  - utvärdera möjligheten till användning av robotik i vissa arbetsprocesser,
  - utreda möjligheten till elektronisk underskrift vid godkännande av betalningar,
  - ibruktagande av programvara som möjliggör ökad användning av elektroniska inköpsfakturer.
- Ibruktagandet av ny rapporterings- och uppföljningsprogramvara som även möjliggör automatisk rapportering av den lagstadgade finansstatistiken till Statskontoret.
- Fortsätta arbetet med dokumenteringen av de administrativa processerna.
- Kartläggning av programvara för budgetering.
- Controllerteamet fortsätter jobba med samordning av rutiner och vidareutveckling av processer.
- Fortsätta arbetet med att utveckla den interna kontrollen och tillhörande riskhantering med syfte att utveckla och effektivera verksamheten samt hantera risker och möjligheter.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2022 - 2023 i enlighet med strategins handlingsplan

- Utgående från dokumenterade processer fortsätta arbetet med digitalisering och effektivisering av administrativa processer.
- Ibruktagande av programvara för budgetering.
- Fortsätta arbetet med att utveckla den interna kontrollen och tillhörande riskhantering med syfte att utveckla och effektivera verksamheten samt hantera risker och möjligheter.

Bindande mål 2021

	Verksamhetsmål	Eftersträvd nivå / Mätare
	Rapportering och prognostisering av verksamhet och ekonomi per kvartal till stadsstyrelsen och stadsfullmäktige.	Övergripande rapport kvartalsvis + bokslut. Månatliga uppföljningskriterier till stadsstyrelsen.
	Samordning av tvärsektorieella processer genom att ordna utbildningstillfällen för stadens anställda inom ramen för bokföring, fakturering, Rondo och Pro Economica.	Minst 4 utbildningstillfällen / år.

Ekonomi

Förtroendeorgan: Stadsstyrelsen

Ansvarsperson: Ekonomichef Jeanette Bäckström

	Ökning av de elektroniska transaktionernas andel vid inköp från nuvarande nivå (09/2020 = 74 %)	Andel elektroniska transaktioner = 80 %
	Ökning av de elektroniska fakturornas andel vid försäljning från nuvarande nivå (09/2020 = 21 %)	Andel elektroniska transaktioner = 30 %
	Utreda utökad användning av betalningsterminaler	Målsättning färre fakturor

Bindande mål 2022-2023

	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	Samordning av tvärsektoriella processer genom att ordna utbildningstillfällen för stadens anställda inom ramen för bokföring, fakturering, Rondo och Pro Economica.	Minst 4 utbildningstillfällen / år.
	Ökning av de elektroniska transaktionernas andel vid inköp.	Andel elektroniska transaktioner = 85 %
	Ökning av de elektroniska fakturornas andel vid försäljning.	Andel elektroniska transaktioner = 40 %

Övriga nyckeltal

	BS 2019	BU 2020	Förslag 2021	BU 2021	Ekonomiplan	
					2022	2023
Inköpsverifikat Rondo	49 534	49 000	49 000	49 000	49 000	49 000
Beskattningskostnader till staten	619 850	652 500	655 000	655 000	655 000	655 000

Årsverk

31.12	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Ekonomiavdelningen	9,0	9,0	9,0	8,0	8,0	8,0
Total	9,0	9,0	9,0	8,0	8,0	8,0

Ekonomi

Förtroendeorgan: Stadsstyrelsen

Ansvarsperson: Ekonomichef Jeanette Bäckström

Driftsekonomi, euro

	BS 2019	BU 2020 med ändr.	Förslag 2021	BU 2021	Ekonomiplan 2022 2023	
Verksamhetsintäkter	108 303	101 000	98 000	98 000	98 000	98 000
Personalkostnader	-559 651	-549 440	-481 370	-483 870		
Köp av tjänster	-743 527	-778 980	-804 990	-804 800		
Material och varor	-4 787	-3 560	-8 400	-8 200		
Understöd				0		
Övriga kostnader	-53 109	-51 310	-53 610	-53 610		
Verksamhetskostnader	-1 361 075	-1 383 290	-1 348 370	-1 350 480	-1 363 250	-1 375 750
Verksamhetsbidrag	-1 252 771	-1 282 290	-1 250 370	-1 252 480	-1 265 250	-1 277 750
Förändring BU 2021-BU 2020		2,4 %	-2,5 %	-2,3 %		
Därav:						
Interna intäkter						
Interna kostnader	-84 394	-94 190	-90 100	-90 100	-90 130	-90 160

Personal

Förtroendeorgan: Stadsstyrelsen

Ansvarsperson: Personalchef Johan Nylund

Verksamhetsbeskrivning

Personalavdelningen ansvarar för stadens personalutveckling, avtalsförhandlingar, löneräkning, arbetarskydd, sommarjobb, personalundersökningar, personalstatistik, ledarskapsutbildning, personalförmåner och rekreation, företagshälsovård för personalen, samt stöder de övriga sektorerna vid rekrytering. Avdelningens köpta tjänster består i huvudsak av; medlemsavgifter till kommunala arbetsmarknadsverket, lönespecifikationer, olika arbetshälsoprojekt, företagshälsovård, utbildningstjänster i ledarskap, språk och första hjälpen, kultur- och lunchförmåner.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2021 i enlighet med strategins handlingsplan

- Fortsätta att digitalisera tjänster. Bl.a. elektronisk reseräkning.
- Förverkliga riktad motionskampanj.
- Granskning av företagshälsovårdens användning under år 2021.
- Följa upp förverkligandet av personalminskningar enligt samarbetsförhandlingens resultat.
- Effektiviserad löneräkning.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2022-2023 i enlighet med strategins handlingsplan

Tyngdpunkterna är kvalitativ företagshälsovård, personalförmåner, en frisk arbetsmiljö, ett bra ledarskap och projekt som stöder arbetshälsan och välmåendet.

Bindande mål 2021

	Verksamhetsmål	Eftersträvd nivå / Mätare
	Kvalitativ företagshälsovård	600 hälsogranskningar
	Första Hjälpen kurser	100 personer
	Sommarjobbare	75 månader
	Minskning av sjukfrånvaro	1 dag mindre sjukfrånvaro/årsverk

Bindande mål 2022-2023

	Verksamhetsmål	Eftersträvd nivå / Mätare
	Kvalitativ företagshälsovård	600 hälsogranskningar / år
	Första Hjälpen kurser	100 personer / år
	Sommarjobbare	100 månader / år

Personal

Förtroendeorgan: Stadsstyrelsen

Ansvarsperson: Personalchef Johan Nylund

Övriga nyckeltal

	BS 2019	BU 2020	Förslag 2021	BU 2021	Ekonomiplan	
					2022	2023
Antal löneutbetalningar per år	42 613	40 000	40 000	40 000	40 000	40 000
Hälsoundersökning av personal	533	600	600	600	600	600
Antal arbetsolyckor	142	0	0	0	0	0

Årsverken

31.12	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Årsverken	15,6	15,6	15,6	13,6	13,6	13,6
Total	15,6	15,6	15,6	13,6	13,6	13,6

Driftsekonomi €

	BS 2019	BU 2020 med ändr.	Förslag 2021	BU 2021	Ekonomiplan	
					2022	2023
Verksamhetsintäkter	633 006	693 000	660 000	660 000	660 000	660 000
Personalkostnader	-1 190 329	-1 257 190	-1 018 380	-1 069 430		
Köp av tjänster	-1 473 773	-1 529 250	-1 419 520	-1 418 870		
Material och varor	-88 678	-61 630	-66 000	-64 390		
Understöd				0		
Övriga kostnader	-130 609	-79 930	-77 400	-77 400		
Verksamhetskostnader	-2 883 388	-2 928 000	-2 581 300	-2 630 090	-2 673 040	-2 696 920
Verksamhetsbidrag	-2 250 382	-2 235 000	-1 921 300	-1 970 090	-2 013 040	-2 036 920
Förändring BU 2021-BU 2020		-0,7 %	-14,0 %	-11,9 %		
Därav:						
Interna intäkter	2 159					
Interna kostnader	-133 997	-145 680	-148 920	-148 920	-148 970	-149 020

Stadsutveckling

Förtroendeorgan: **Stadsstyrelsen**

Ansvarsperson: **Utvecklingschef Jennifer Gammals**

Verksamhetsbeskrivning

Stadsutvecklingsavdelningen har till uppgift att befrämja näringslivsfrågor i staden tillsammans med stadsdirektören. Avdelningen ansvarar för marknadsföring och information, kollektivtrafik, kultur- och turismtjänster, och projekthantering. Utvecklingsavdelningen finns i första hand till för stadens invånare men i enlighet med strategiska linjedragningar satsar avdelningen även på att främja stadens image och att staden är attraktiv för såväl inflyttare som besökare och turister.

Näringslivsfrågor – avdelningen samarbetar med företagarföreningarna, Västra Nylands handelskammare och Novago. Staden marknadsförs framgångsrikt på flera olika sätt i flera olika kanaler, både inom Raseborg, i grannkommuner, i huvudstadsregionen och nationellt.

Stadsutvecklingsavdelningen är bl.a. aktiv i två grupper inom staden; näringslivsteamet och marknadsföringsgruppen, som är tvärssektoriella nätverk. I grupperna arbetar man systematiskt med gemensamma näringslivs- och marknadsföringsfrågor. Målsättningarna är ett enhetligt marknadsföringssamarbete och synlighet för staden i olika medier och kanaler samt att centralisera och kanalisera näringslivsfrågorna via ett forum, vilket skapar större förtroende för staden och förbättrar relationerna till företagarna.

Avdelningen har också ansvar för den interna och externa informationsspridningen, och informationsprinciper och målsättningar för stadens kommunikationsverksamhet stipuleras i Raseborgs stads kommunikationsplan.

Marknadsföring, information och kommunikation i staden utvecklas av utvecklingschefen, informatören tillsammans med marknadsföringsgruppen, somegruppen och infoansvariga.

Marknadsföringsgruppen för staden består av representanter från alla sektorer och olika avdelningar. Denna grupp fungerar som huvudansvarig för innehållet av stadens marknadsföringsplan. Denna grupp uppdaterar och följer upp årligen kommunikationsplanen och marknadsföringsplanen.

Kulturtjänster utgör en långsiktig investering i kommuninvånarnas hälsa och välfärd. Kulturväsendets uppgift är att erbjuda stadens invånare likvärdiga förutsättningar för kulturverksamhet samt en aktiv och meningsfylld fritid. Kulturverksamheten söker aktivt möjligheter till samarbete och fungerande samarbetslösningar med föreningar och kulturaktörer. Genom understödsverksamheten stöder man även föreningarnas och invånarnas egna engagemang.

Information om och marknadsföring av Raseborg som besöksmål följer den nya handlingsplanen för turismen. Handlingsplanen identifierar fyra huvudteman för turismen i regionen; naturupplevelser i en historisk miljö, Raseborg som Finlands bästa bröllopsort, matupplevelser och det lokala livet. För att försäkra tillgängligheten till information fortsätter samarbetet som började år 2019 med satellitinfopunkterna runt staden. Turismtjänsternas huvudinformatiionspunkt fortsätter på EKTA och utvecklingen av turisminformationen sker tillsammans med Raseborgs museum. Även rörliga infopunkter används under högsäsong. Största delen av informationen sker digitalt via visitraseborg.com, Facebook och Instagram. Samarbetet med medier, bloggare och kanaler som Retkipaikka fördjupas och planeras på längre sikt. Turisttjänsterna producerar även kartor och skapar synlighet för området på mässor, som är specifika för turismtjänsternas fyra teman.

Nätverkssamarbetet kring turismnäringen förstärks genom kontakten till företagare inom besöksnäringar, grannkommunerna, Forststyrelsen, Fiskars, HelsinkiWest rf. och VisitFinland. Turismtjänsterna ordnar och koordinerar kurser för företagen för att stöda deras produktifiering, digitalisering, internationalisering och samarbete. Fokuseringen är på dynamiska turismtjänster året om.

Turismtjänsterna samarbetar med sysselsättningsavdelningen, tekniska avdelningen, Forststyrelsen, Uuvi och lokala organisationer för att utveckla tillgängligheten till naturområden för invånare och turister.

Trivseln i det offentliga rummet förbättras genom kulturplanering. Kulturtjänsterna upprätthåller stadens konstregister och köper in konst till samlingen. Genom kulturfostran inom småbarnspedagogiken och skolväsendet skapas jämlika förutsättningar för att öka barnens och de ungas välbefinnande. Kulturtjänsterna samarbetar med bildningen för att med tiden nå en enhetlig kulturläroplan för alla skolelever i Raseborg. Genom hälsofrämjande verksamhet inom vården når kulturtjänsterna även den äldre befolkningen. Kulturtjänsterna arrangerar eller bidrar till arrangerandet av följande större evenemang för allmänheten: Kirjakekerit, Ekenäs Sommarkonserter, Bokkalaset och firandet av självständighetsdagen. I besöksantalet har nu medberäknats också de evenemang som staden sponsorerar eller ger bidrag till och en även noggrannare uppföljning bearbetas. Kulturtjänsterna samarbetar med och handleder föreningar och kulturaktörer för att stöda dem i bl.a. projektplanering och medelsanskaffning.

Stadsutveckling

Förtroendeorgan: Stadsstyrelsen

Ansvarsperson: Utvecklingschef Jennifer Gammals

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2021 i enlighet med strategins handlingsplan

Dialogen och samarbetet med företagarna i staden utvecklas och möjligheterna för nyetableringar stärks via arbetsgruppen, **Raseborgsriddarna**, där intressenter inom sysselsättning, företagareföreningar, utbildningserbjudare och stadens representanter sammankommer regelbundet och utvecklar och implementerar den gemensamma aktivitetskalendern och diskuterar aktuella ärenden. Samarbetet med Novago och Novia förstärks och utvecklas enligt stadens behov. Tillsammans med Novago, företagareföreningarna och staden anordnas 2-3st företagsträffar där upphandling, lovhantering och planläggningen är ett återkommande tema och ett årligt återkommande heldagsevenemang nationella **företagardagen 5.9.2021**. Rekryteringsmässan omstruktureras till en digital version, Raseborgs prisceremoni är i februari, en tre dagars internationell stormarknad i juli och Ekenäs höstmarknad ordnas i september. Nya evenemang för året är Internationella Stormarknaden.

Marknadsföring, information och kommunikation i staden utvecklas av utvecklingschefen, informatören, info- och marknadsföringskoordinatören och turismsekreteraren tillsammans med **somegruppen** och infoansvariga.

Somegruppen för staden består av representanter från alla sektorer och olika avdelningar. Denna grupp fungerar som huvudansvarig för innehållet av stadens kommunikation i sociala medier. Infoansvariga ansvar för innehåller på stadens hemsida. Marknadsföringsgruppen består av utvecklingschefen, informatören, info- och kommunikationskoordinatören och turismsekreteraren. Denna grupp uppdaterar och följer upp årligen **kommunikationsplanen** och marknadsföringsplanen. **Stadens brandingarbete** fortsätter under året och medför en **marknadsföringsstrategi som ger riktlinjer för marknadsföringsplanen** framöver. **Future dialog - applikationen** tas i bruk internt och denna medför ett smidigare sätt för organisationen att kommunicera.

Procentprincipen implementeras i stadens verksamhet.

En resurs (HINKU-koordinator) för att implementera klimat- och energiprogrammet.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2022-2023 i enlighet med strategins handlingsplan

Stadsutvecklingsavdelningen fortsätter sitt arbete enligt de linjer och arbetsmönster som byggts upp. Verksamhetsmålen är delvis de samma för 2021 och följs upp med nya och delvis samma mätare för att se utvecklingen på lång sikt.

Bindande mål 2021

	Verksamhetsmål	Eftersträvd nivå / Mätare
	Av staden anordnade företags-, turism- och kulturträffar	12 ggr/året
	Öka mängden arbetsplatser och företag.	Sänkt arbetslöshetsprocent <7,5% Ökad mängd företag >2 900 st 90 st nygrundade företag
	Utveckla information och kommunikation i staden	Kartlägga informationsprocesser, utveckla arbetsgrupper (somegrupp och infoansvarig) och kartlägga utbildningsbehov för dessa.
	Vidareutveckla visuella linjen	Utveckla och skapa nya mallar och bilder för gemensamt bruk och implementera användningen av dessa. Skapa riktlinjer för användningen av visuella linjen och enhetliggöra stadens visuella identitet.

Stadsutveckling

Förtroendeorgan: Stadsstyrelsen

Ansvarsperson: Utvecklingschef Jennifer Gammals

	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	<p>Ökning av antalet besökare/följare :</p> <p>Hemsidan raseborg.fi, Facebook, Instagram och Twitter</p> <p>Hemsidan visitraseborg.fi, Facebook, Instagram</p> <p>Kulturtjänsternas Facebooksidor (Raseborgs stads kulturtjänster, Kirjakekkerit, Ekenäs Sommarkonserter, Bokkalaset)</p>	<p>raseborg.fi: 15 000 sessioner/ vecka i medeltal Facebook, följare 8 000 personer Instagram, 2 000 följare Twitter, 1 000 följare</p> <p>visitraseborg.com: 5 225 sessioner/ vecka i medeltal Facebook, följare 6 500 personer Instagram, 2 900 följare</p> <p>Kulturtjänsternas Facebooksidor 3500 följare</p>
	Definiera mätare och synlighetsvärde	Jämföra med årsrapporternas resultat och definiera nya mätare och undersökningar/enkäter via brandingprojektet och arbetet inom kommunikationsutvecklingen.
	Ökning av bokade övernattningar -Beräknas från de 8 största övernattningsställen som erbjuder över 20 bäddplatser	7% fler övernattningar inalles
	Genom kulturplanering utveckla stadsbilden på lång sikt för att öka trivsel och engagemang bland invånare	Ett projekt genomfört enligt procentprincipen.
	Erbjuda kulturupplevelser till daghem och skolor, inklusive andra stadiet. Erbjuda kulturupplevelser inom vården i samarbete med social- och hälsovårdssektorn.	100 programpunkter eller andra digitala insatser inom vård och skola
	Utställningsverksamhet i Galleri Perspektivet och i Galleri Fokus.	12 utställningar
	Egna evenemang eller evenemang i samarbete med andra	100 000 besökare
	Energi- och klimatprogrammet	Implementera Hinku 2035 planen

Stadsutveckling

Förtroendeorgan: Stadsstyrelsen

Ansvarsperson: Utvecklingschef Jennifer Gammals

Bindande mål 2022-2023

	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	Av staden anordnade företags- turism och kulturträffar	12 ggr/året
	Öka mängden arbetsplatser och företag.	Sänkt arbetslöshetsprocent <7,5% Ökad mängd företag >2 900 st 90 st nygrundade företag
	Utveckla information och kommunikation i staden	Kartlägga informationsprocesser, utveckla arbetsgrupper (somegrupp och infoansvarig) och kartlägga utbildningsbehov för dessa.
	Vidareutveckla visuella linjen	Utveckla och skapa nya mallar och bilder för gemensamt bruk och implementera användningen av dessa. Skapa riktlinjer för användningen av visuella linjen och enhetliggöra stadens visuella identitet.
	Ökning av antalet besökare/följare : Hemsidan raseborg.fi, Facebook, Instagram och Twitter Hemsidan visitraseborg.fi, Facebook, Instagram Kulturtjänsternas Facebooksidor (Raseborgs stads kulturtjänster, Kirjakekkerit, Ekenäs Sommarkonserter, Bokkalaset)	raseborg.fi: 15 000 sessioner/ vecka i medeltal Facebook, följare 8000 personer Instagram, 2000 följare Twitter, 1000 följare visitraseborg.com: 5225 sessioner/ vecka i medeltal Facebook, följare 6500 personer Instagram, 2900 följare Kulturtjänsternas Facebooksidor 3500 följare
	Definiera mätare och synlighetsvärde	Jämföra med årsrapporternas resultat och definiera nya mätare och undersökningar/enkäter via brandingprojektet och arbetet inom kommunikationsutvecklingen.
	Ökning av bokade övernattningar -Beräknas från de 8 största övernattningsställen som erbjuder över 20 bäddplatser	7% fler övernattningar inalles
	Genom kulturplanering utveckla stadsbilden på lång sikt för att öka trivsel och engagemang bland invånare	Ett projekt genomfört enligt procentprincipen.
	Erbjuda kulturupplevelser till daghem och skolor, inklusive andra stadiet. Erbjuda kulturupplevelser inom vården i samarbete med social- och hälsovårdssektorn.	100 programpunkter eller andra digitala insatser inom vård och skola

Stadsutveckling

Förtroendeorgan: Stadsstyrelsen

Ansvarsperson: Utvecklingschef Jennifer Gammals

	<i>Verksamhetsmål</i>	<i>Eftersträvd nivå / Mätare</i>
	Utställningsverksamhet i Galleri Perspektivet och i Galleri Fokus.	12 utställningar
	Egna evenemang eller evenemang i samarbete med andra	100 000 besökare
	Energi- och klimatprogrammet	Implementera Hinku 2035 planen

Årsverk

31.12	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Stadsutveckling	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0
Turismenheten	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0
Kulturenheten	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0
HINKU-koordinator			0,5	0,0	0,0	0,0
Total	9,0	9,0	9,5	9,0	9,0	9,0

Driftsekonomi €

	BS 2019	BU 2020 med ändr.	Förslag 2021	BU 2021	Ekonomiplan 2022 2023	
Verksamhetsintäkter	99 484	79 500	80 500	80 500	80 500	80 500
Personalkostnader	-512 427	-573 460	-553 910	-553 910		
Köp av tjänster	-522 427	-536 930	-633 990	-632 060		
Material och varor	-17 724	-16 800	-13 600	-13 290		
Understöd	-413 059	-686 400	-548 350	-602 350		
Övriga kostnader	-82 222	-106 550	-54 660	-54 660		
Verksamhetskostnader	-1 547 860	-1 920 140	-1 804 510	-1 856 270	-1 869 910	-1 881 420
Verksamhetsbidrag	-1 448 376	-1 840 640	-1 724 010	-1 775 770	-1 789 410	-1 800 920
Förändring BU 2021-BU 2020		27,1 %	-6,3 %	-3,5 %		
Därav:						
Interna intäkter	3 415					
Interna kostnader	-133 474	-131 030	-100 100	-100 100	-100 120	-100 140

Kollektivtrafik

Förtroendeorgan: Stadsstyrelsen

Ansvarsperson: Utvecklingschef Jennifer Gammals

Verksamhetsbeskrivning

Att bevaka Raseborgs intressen beträffande kollektivtrafik inom staden och regionen samt pendlartrafik mot Helsingfors och Åbo. Staden deltar i regionalt samarbete i frågor som gäller kollektivtrafiken.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2021 i enlighet med strategins handlingsplan

Målet med verksamheten är att utveckla kollektivtrafiken så att staden ska vara en attraktiv boningsort också för dem som inte har egen bil. Byabussprojektet fortsätter under våren 2021 och en bedömning av verksamheten ska göras i fråga om möjligheten att använda servicen i det övriga utbudet av trafik tjänster. Under året ska en servicenätutredning för kollektivtrafiken göras i Raseborg. Det görs en jämförelseanalys, där verksamheten jämförs med andra orter som är behöriga myndigheter inom kollektivtrafiken. Upphandlingen av kollektivtrafiken genomförs i enlighet med den fastställda servicenivån. Utredningarna av framtida biljettsystem fortsätter. Staden samarbetar regionalt för att hitta fungerande helheter för Västra Nyland. Staden idkar myndighetssamarbete med andra myndigheter och staten.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2022-2023 i enlighet med strategins handlingsplan

Målet med verksamheten är att utveckla kollektivtrafiken så att staden är en attraktiv boningsort också för dem som inte har egen bil. Staden samarbetar regionalt för att hitta fungerande helheter för Västra Nyland. Staden idkar myndighetssamarbete med andra myndigheter och staten.

Bindande mål 2021

	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	Bedömning av byabussprojektet i fråga om hur servicen lämpar sig för det övriga trafikutbudet.	Det bedöms var i utbudet av trafik tjänster en sådan tjänst kunde användas.
	Utredning angående framtida biljettsystem.	Utredningen fortsätter år 2021.
	En utredning om servicenivån inom kollektivtrafiken görs upp.	Avdelningen utarbetar i samarbete med skoltrafikkoordinatören ett förslag om alternativen för stamtrafiken i Raseborg.
	Förbättra kommunikationen i fråga om kollektivtrafiken.	Webbplatsens innehåll förbättras. Infoskärm för tidtabeller till trafikcentret i Ekenäs. Den allmänna kommunikationen i fråga om kollektivtrafiken effektivteras.
	Utreda tågförbindelse mellan Hangö och Helsingfors innan Hangö-Hyvingebanans elektrifiering är klar	Genomförd utredning

Kollektivtrafik

Förtroendeorgan: Stadsstyrelsen

Ansvarsperson: Utvecklingschef Jennifer Gammals

Bindande mål 2022-2023

	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	Utredning angående framtida biljettsystem.	Utredningen fortsätter.
	Utredning av Walthi-resekortets ibrukttagande.	Trafiken utvecklas inom ramen för budgeten.
	Förbättra kommunikationen i fråga om kollektivtrafiken.	Webbplatsens innehåll förbättras. Den allmänna kommunikationen i fråga om kollektivtrafiken effektiveras.

Övriga nyckeltal

	BS 2019	BU 2020	Förslag 2021	BU 2021	Ekonomiplan 2022 2023	
VR (Easybreak)	985	1 200	0	1 200	1 200	1 200

Årsverk

31.12	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Kollektivtrafik		1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Total	0,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0

Kollektivtrafik

Förtroendeorgan: Stadsstyrelsen

Ansvarsperson: Utvecklingschef Jennifer Gammals

Driftsekonomi €

	BS 2019	BU 2020 med ändr.	Förslag 2021	BU 2021	Ekonomiplan 2022 2023	
Verksamhetsintäkter	168 862	170 000	94 000	94 000	28 760	28 760
Personalkostnader	-51 279	-54 350	-48 660	-48 660		
Köp av tjänster	-79 924	-156 730	-91 050	-90 990		
Material och varor	-129			0		
Understöd	-509 092	-560 000	-316 400	-386 400		
Övriga kostnader	-92					
Verksamhetskostnader	-640 517	-771 080	-456 110	-526 050	-341 400	-342 760
Verksamhetsbidrag	-471 654	-601 080	-362 110	-432 050	-312 640	-314 000
Förändring BU 2021-BU 2020		27,4 %	-39,8 %	-28,1 %		
Därav:						
Interna intäkter						
Interna kostnader	-92		-4 450	-4 450	-4 450	-4 450

Sektor: Social- och hälsovård

Ansvarsperson: Social- och hälsovårdsdirektör Benita Öberg

Grundläggande information om sektorn

Sektorn är indelad i fem avdelningar som var och en leddas av en avdelningschef. Administrationen leddas av sektorns controller, äldreservice leddas av äldreservicechefen, social service leddas av socialservicechefen och sysselsättnings- och invandartjänster leddas av chef för sysselsättningstjänster. Hälsoservice leddas av hälsoservicechefen då det gäller vårdverksamheten inom öppna hälso- och sjukvården, bäddavdelningsvården, förebyggande hälsovård och rehabilitering samt mental- och missbrukarvården. Chefläkaren leder och ansvarar för alla läkartjänsterna inom sektorn, läkarverksamheten inom den öppna hälso- och sjukvården, tandvården samt specialistsjukvården. Sektorns grundläggande uppgift är att säkerställa att kommuninvånarna erhåller en kvalitativt god och tillräcklig vård och service inom social- och hälsovård. Tjänsterna produceras i egen regi eller som köptjänster.

Administration

Avdelningen ansvarar för den övergripande administrationen och stödfunktionerna inom hela sektorn. Avdelningen leder och koordinerar ekonomiplaneringen för sektorn samt ansvarar för sektorns totala ekonomiuppföljning.

Äldreservice

Äldreservicen erbjuder de äldre i Raseborg individuellt stöd och service. Målsättningen är att de äldre tryggt kan bo i sina hem eller hemlika förhållanden så länge som möjligt. Äldreservice innefattar förebyggande verksamhet (dagverksamhet, seniorrådgivning, hemförlovningssteam), hemvård och dygnet runt boende.

Hälsoservice

Hälsoservice innefattar öppna hälso- och sjukvårdsmottagningen på hälsostationerna, förebyggande hälsovård och rehabilitering (fysioterapi, talterapi och ergoterapi, barn- och mödrarådgivning, skol- och studerandehälsovård, preventivrådgivning och barn- och ungdomsmottagningen), HVC bäddavdelning, mental- och missbrukarvård samt tandvård. Hälsoservice innefattar även specialistsjukvården till vars verksamhetsområde hör all specialistsjukvård köpt av HUS samt övriga producenter av specialistsjukvård. Annan verksamhet som följs upp under specialistsjukvården är stödtjänster producerade av specialistsjukvårdens affärsverk så som röntgen och laborietjänster. Även den prehospitalkakuttsjukvården, hjälpmedelscentralen samt anslag för pensioner för tidigare anställda inom specialistsjukvårdens samkommuner och kommunalförbund hör till verksamhetsområdet.

Social service

Social service präglas starkt av myndighetsuppgifter. Till verksamhetsområdet hör myndighetsuppgifter inom barn- och familjetjänster (förebyggande barnskydd (socialjourens verksamhet och familjecenterverksamhet), öppen vård och eftervård, placerade barn och unga samt barnatillsyningsmannauppgifter). Till social service hör även vuxensocialarbete samt handikappservicen som är indelad i egen produktion och externa avtal (köptjänster inom specialomsorgen).

Sysselsättnings- och invandartjänster

Sysselsättningstjänsterna erbjuder tjänster åt långtidsarbetslösa i form av rehabiliterande arbetsverksamhet, hälsogranskningar, socialarbete, bedömning av arbets- och funktionsförmågan samt arbetsträning. För unga utanför arbets- och studielivet erbjuds tjänster i form av verkstadsverksamhet, uppsökande ungdomsarbete samt arbetsträning. Arbetsträning i verkstadsform erbjuds även för personer inom mentalvården. Utöver detta hör invandrarbyrå till avdelningens verksamhetsområde.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2021

Den av fullmäktige godkända handlingsplan implementeras i stora delar av sektorns verksamhet. Tyngdpunkt ligger på förebyggande arbete, utvecklande av vårdkedjor och digitalisering.

Raseborg har tillsammans med de övriga kommunerna inom C10 området (Esbo, Grankulla, Hangö, Högfors, Ingå, Kyrkslätt, Lojo, Sjundeå och Vichtis), det planerade välfärdsområdet, fått statlig finansiering för utvecklande av *Sote-central* (utvecklande av basservicen inom social- och hälsovården på området utgående från invånaren och klienten), *Ordlandet och organisation* (gemensamma sote-lösning genom att planera strategin för gemensamt ordnande och organisation och för verksamhetsmodeller och processer), *Digi och ICT lösning* samt *Projektadministration* och *strukturomvandling*. Projekten pågår under perioden 2020–2022.

Sektor: Social- och hälsovård

Ansvarsperson: Social- och hälsovårdsdirektör Benita Öberg

Den av fullmäktige godkända servicenätutredning förverkligas under planeperioden.

Verksamheten vid Raseborgs sjukhus ändrade 1.10.2020 då samjouren upphörde. Detta påverkade förutom jourverksamheten, som blev 24/7 primärvårdsjour, även avdelningsvården. Vid sjukhuset fungerar även specialistsjukvårdens poliklinikverksamhet inom olika specialområden. Hur detta påverkar stadens egen verksamhet kan tidigast utvärderas under år 2021.

Inom äldre-service är huvudmålen för verksamheten att färdigställa den centraliserade klient- och servicehandledningen så att bedömningen av servicebehovet sker nära klienten med mål att klienten skall få rätt service så fort som möjligt. RAI-systemet införs för att på ett enhetligt och mångsidigt sätt utreda klienternas servicebehov. Ett led i utvärderingen av vårdbehovet är den planerande utvärderings- och rehabiliteringsenheten.

Inom hälsoservice, öppen hälso- och sjukvård, skall tyngdpunkt sättas på kontinuitet i vården så att patienten i så stor grad som möjligt kan hänvisas till samma sjukskötare/läkare. Detta förutsätter dock en lyckad läkarrekrytering och kontinuitet. Även de digitala tjänsterna skall utökas. Medelvårdtiden på hvc-bäddavdelningen förkortas genom att tonvikten på en aktiv rehabilitering ökas i och med samarbete med rehabiliterande verksamhet. I och med förändringar i Raseborgs sjukhusprofil ändras patientstyrningen. Den närmaste samjourverksamheten finns vid Lojo sjukhus och på Raseborgs sjukhus finns primärvårdsjour dygnet runt. HUS målsättning är integrering med primärvården och stöd till primärvården. Detta är ett led i den fortsatta planeringen av en fungerande SOTE-central.

Processerna för användandet av köptjänster inom mental- och missbrukarvården ses över för att utveckla en fungerande helhet av service. Tyngdpunkt bör ligga på tjänster inom primärvården. Detta kan stärkas genom samarbetet med sektorns övriga enheter och utökande av det multiprofessionella kunnande. Missbrukarvården stärks med en socialhandledarbefattning.

Inom alla tjänster riktade till barn, unga och familjer skall tyngdpunkt ligga på förebyggande verksamhet, lätt tillgänglig service med låg tröskel. Det fortsatta utvecklande av ett familjecenter pågår. Emedan servicen för barnfamiljer är utspridd på flera avdelningar och sektorer i staden samt även innefattar privata aktörer och tredje sektorns verksamhet behöver verksamheten koordineras för att familjerna ska få hjälp och stöd vid rätt tillfälle utan att själva behöva ta kontakt med många aktörer, varav en servicekoordinatorvakans inrättas 2021. En servicekoordinator inom barn och familjetjänster innebär samtidigt en klientinriktad och kostnadseffektiv serviceform. Kontakttagandena till familjecenter har ökat märkbart och servicebedömningarna bör utföras av yrkesutbildad personal inom socialvården vilket är motiveringen för att inrätta en socialhandledartjänst på familjecenter. Uppgifterna inom familjerättsliga tjänster utvidgades i och med ändringarna i vårdnads- och umgängeslagen. I och med förändringarna ökar behovet av tilläggsresurser med 0,5 Barnatillsyningsmannatjänsterna utförs via interkommunala avtal även till Hangö, Sjundeå och Ingå vilket innebär att kostnaderna därmed delas av alla kommunerna.

Inom vuxensocialarbete fortsätter utvecklandet av de individuella servicebedömningarna och det klientinriktade arbetet. I och med förändringen i barnskyddslagen förlängdes rättigheten till eftervård till 25 år (tidigare 21 år). Emedan barnskyddets serviceformer mera riktar sig till yngre klienter är det ändamålsenligt, klientvänligt och ett led i ovanstående utveckling att flytta eftervården av barnskyddet till vuxensocialarbetet. För att genomföra denna omorganisering krävs en resursökning bestående av en socialhandledarresurs. Inom handikappservice övergår man till den gemensamma färdcentralen inom C10-området.

Inom sysselsättningstjänster har Raseborgs stad tillsammans med Hangö stad kommit med i kommunala sysselsättningsförsök för tiden 1.3.2021-30.06.2023 förutsatt att lagen godkänns. Genom en organisationsförändring överförs Invandrabyrån från social service till avdelningen för sysselsättningstjänster.

Sektor: Social- och hälsovård

Ansvarsperson: Social- och hälsovårdsdirektör Benita Öberg

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2022–2023

Fortsatt utveckling och igångsättande av det planerade välfärdsområde samt fungerande SOTE-central. Välfärdsområdet bestående av C10 kommunerna beräknas träda i kraft 1.1.2023.

Serviceutredningen fullföljs enligt planerna så att man minskar antalet anstaltsplatser inom äldreomsorg mot en lättare vårdform med tyngdpunkt på förebyggande vård och öppenvård samt fortsatt planering av ett resurserat serviceboende i Ekenäs. Inom verksamhet för barn, unga och familjer flyttar stor del av verksamheten till gemensamma utrymmen på Raseborgsvägen 5 i ett gemensamt familjecenter.

Satsning på egna tjänster för förebyggande verksamhet och tjänster som annars köps från bland annat specialistsjukvården.

Inom handikappservice planeras ett gruppboende i stadens egen regi år 2022 som en fortsättning på boendestödet.

Kommunförsöket inom sysselsättningstjänster fortgår.

Förankrande av strategin i social- och hälsovårdssektorns målsättningar

<p>Välstånd barn, unga och familjer</p>	<p>En fungerande servicehelhet för barn, unga och familjer med betoning på förebyggande insatser och lågröskelverksamhet.</p> <p>Service bör fungera som en klientorienterad helhet där ärendet förs vidare av den aktör som klienten först kontaktar.</p> <p>Tidigt ingripande.</p> <p>Staden bör erbjuda ett brett spektrum av service, dvs självhjälpsinstrument och elektroniska kontaktmöjligheter.</p> <p>Samarbete stärks och koordineras mellan olika sektorer, avdelningar och andra aktörer.</p>
<p>Fungerande social- och hälsovårdscentral</p>	<p>Service på basnivå stärks och tyngdpunkten överförs till det förebyggande arbetet.</p> <p>Vid social- och hälsocentral får klienten social- och hälsovårdstjänster på ett och samma ställe.</p> <p>Målet är närservice inom social-, hälso- och sjukvård med en fungerande SOTE-central i Raseborg.</p> <p>En lätt tillgänglig service för klienterna/patienterna.</p> <p>Service på svenska och finska</p> <p>Samarbete med den övriga verksamheten i kommunen, specialistsjukvården och andra aktörer.</p> <p>Planerings- och utvecklingsarbetet är en del av samarbetet inom det planerade välfärdsområdet.</p>

Sektor: Social- och hälsovård

Ansvarsperson: Social- och hälsovårdsdirektör Benita Öberg

Balans och integration av serviceproduktion	En fungerande servicehelhet mellan egen produktion och köptjänster som är kostnadseffektiv samtidigt som den erbjuder mångsidig service till invånarna.
---	---

	BS 2019	BU 2020 med ändr.	Förslag 2021	BU 2021	Ekonomiplan 2022 2023	
Verksamhetsintäkter	10 177 447	9 964 780	10 465 850	10 465 850	10 465 850	10 465 850
Personalkostnader	-31 376 478	-32 682 460	-33 700 130	-33 575 420		
Köp av tjänster	-72 817 120	-73 572 150	-76 510 270	-76 310 790		
Material och varor	-2 054 415	-2 251 420	-2 339 750	-2 298 290		
Understöd	-5 668 519	-5 997 650	-5 899 000	-5 923 000		
Övriga kostnader	-4 728 457	-4 706 690	-4 742 610	-4 742 610		
Verksamhetskostnader	-116 644 990	-119 210 370	-123 191 760	-122 850 110	-124 096 360	-124 871 690
Verksamhetsbidrag	-106 467 543	-109 245 590	-112 725 910	-112 384 260	-113 630 510	-114 405 840
Förändring BU 2021-BU 2020		2,6 %	3,2 %	2,9 %		
Därav:						
Interna intäkter	11 949					
Interna kostnader	-6 705 349	-7 369 390	-7 900 510	-7 900 510	-7 922 420	-7 944 550

Administration och stödtjänster

Förtroendeorgan: Social- och hälsovårdsnämnden

Ansvarsperson: Controller Evalotte Spring-Lindström

Verksamhetsbeskrivning

Avdelningen administration omfattar sektoradministration och avdelningsadministration. Sektoradministrationen ansvarar för den övergripande administrationen och stödfunktionerna inom hela sektorn. Inom administrationen koordineras budgeteringen, ekonomiplaneringen samt sektorns totala ekonomiuppföljning. Kanslifunktionen ansvarar för sektorns ärendehantering, inköpsreskontra och stor del av sektorns fakturering. Avdelningen ansvarar dessutom för det sektoröverskridande samarbetet och stöder avdelningarna i avdelnings- och sektorövergripande frågor. Inom administrationen hanteras ytterligare de understöd till sammanslutningar som social- och hälsovården beviljar.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2021 i enlighet med strategins handlingsplan

Arbetsprocesserna inom sektoradministrationen styrs upp att stöda sektorns centrala målsättningar. Processerna genomgås kontinuerligt och effektiveras för att fungera optimalt.

Från och med budget 2021 inryms chefsläkaren organisatoriskt under avdelningen hälsoservice. Vårdkoordineringen sköts inom ramen för äldreservice.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2022-2023 i enlighet med strategins handlingsplan

Fortsatt och fortlöpande utveckling av processerna.

Bindande mål 2021

	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	Processbeskrivningar uppgörs för alla centrala arbetsuppgifter.	Antal uppgjorda processbeskrivningar.
	Redan uppgjorda processbeskrivningar utvärderas och uppdateras vid behov.	Antal uppdaterade processbeskrivningar.

Bindande mål 2022-2023

	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	Kontinuerlig uppföljning av gjorda processer	Antal uppgjorda/uppdaterade processbeskrivningar.

Administration och stödtjänster

Förtroendeorgan: Social- och hälsovårdsnämnden

Ansvarsperson: Controller Evalotte Spring-Lindström

Årsverk

31.12	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Sektoradministration	13,0	14,0	15,0	12,4	12,4	12,4
Avdelningsadministration						
Total	13,0	14,0	15,0	12,4	12,4	12,4

2021: 2,6 vakanser överförts till andra anslag

Driftsekonomi €

	BS 2019	BU 2020 med ändr.	Förslag 2021	BU 2021	Ekonomiplan 2022 2023	
Verksamhetsintäkter	122 514	39 100	4 000	4 000	4 000	4 000
Personalkostnader	-1 111 127	-1 165 080	-807 860	-811 860		
Köp av tjänster	-561 063	-547 950	-565 270	-555 190		
Material och varor	-11 951	-113 250	-13 700	-15 210		
Understöd	-217 383	-180 000	-150 000	-150 000		
Övriga kostnader	-99 242	-117 340	-78 190	-78 190		
Verksamhetskostnader	-2 000 765	-2 123 620	-1 615 020	-1 610 450	-1 633 610	-1 646 530
Verksamhetsbidrag	-1 878 251	-2 084 520	-1 611 020	-1 606 450	-1 629 610	-1 642 530
Förändring BU 2021-BU 2020		11,0 %	-22,7 %	-22,9 %		
Därav:						
Interna intäkter						
Interna kostnader	-154 851	-156 450	-168 660	-168 660	-168 700	-168 740

Hemvård och stödtjänster

Förtroendeorgan: Social- och hälsovårdsnämnden

Ansvarsperson: Äldreservicechef Kirsi Ala-Jaakkola

Verksamhetsbeskrivning

Syftet med verksamheten inom hemvård och stödtjänster är att säkra ett så kvalitativt, tryggt och självständigt liv för klienterna i deras eget hem. Verksamhetsområdet består av förebyggande verksamhet, tjänster som stöder hemmaboende, hemförlovningssteamets verksamhet samt hemvård.

Seniorrådgivningen erbjuder de äldre samt deras närstående personlig rådgivning, information och stöd i frågor som gäller de äldres fysiska, psykiska och sociala hälsa och välfärd. Målet är att stödja de äldres funktionsförmåga och ett självständigt boende. I arbetet ingår bland annat stöd för närståendevård, krigsinvalid- och krigsveteranärenden, bedömning av servicebehov, rådgivning i frågor gällande sociala förmåner, hälsorådgivning och -granskningar samt mottagning för personer med minnessjukdomar. Samarbetet med tredje sektorn och frivilliga är viktigt för att bekämpa ensamheten hos äldre.

Den rehabiliterande dagverksamheten stöder de äldres fysiska funktionsförmåga samt mentala och sociala välmående. Målet med dagverksamheten är att stödja klienter med minnessjukdomar, nedsatt fysisk funktionsförmåga, närståendevårdsfamiljer och ensamma personer till att upprätthålla egen aktivitet och därmed förmåga till ett självständigt liv. Man vill också stöda anhöriga och närståendevårdare som är delaktiga i den äldres vardag. Dagverksamheten fungerar idag i Karis, Pojo och Ekenäs.

Hemförlovningssteamets uppgift är att säkra en trygg hemförlovningsvård efter vård på sjukhus eller bäddavdelning i situationer där patienten behöver särskilt stöd och vård i hemmet. Hemförlovningssteamet deltar i planeringen av hemförlovningsvården och i förverkligandet av de stödåtgärder som förverkligas i hemmet. Hemförlovningssteamet gör hembesök hos klienten efter hemförlovningsvården och ser till att hemvården vid behov fortsätter sköta vård och omsorg hos klienten.

Hemvårdstjänsterna möjliggör en god vardag i det egna hemmet, även om klientens funktionsförmåga är nedsatt på grund av sjukdom eller skada. Hemvårdens mål är att stöda klienternas helhetsmässiga välbefinnande, att stöda klienten så att han eller hon klarar sig så självständigt som möjligt hemma samt att upprätthålla och förbättra klientens fysiska, psykiska och sociala funktionsförmåga. Hemvårdens tjänster grundar sig på en bedömning av klientens funktionsförmåga och hälsotillstånd, på basen av vilken en individuell service- och vårdplan görs upp.

Hemvårdens stödtjänster är tjänster som stöder personer som bor i hemma i att klara sig i vardagen. Stödtjänster är bland annat måltidstjänster, säkerhetstjänster. Det är möjligt att få stödtjänster antingen som enskilda tjänster eller som ett komplement till hemvårdens servicehelhet. Behovet av stödtjänster kartläggs i samband med bedömningen av behovet av hemvårdens tjänster.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2021 i enlighet med strategins handlingsplan

År 2021 är huvudmålen för verksamheten att färdigställa den centraliserade klient- och servicehandledningen så att bedömningen av servicebehovet sker nära klienten. Efter bedömningen hänvisas klienten så fort som möjligt till de tjänster hen behöver och klienten får snabbt beslut angående sina tjänster.

Man strävar efter att stöda klienternas funktionsförmåga och möjligheter att bo hemma på ett allt bättre sätt. Vid hemvårdens samtliga enheter inleds vardagsaktivitetsbesök, vars utveckling avbröts på grund av coronaepidemin. Användningen av digitala verktyg och applikationer samt mer omfattande trygghetstjänster som stöd för hemmaboende ökas. Klienternas funktionsförmåga och servicebehov kan kartläggas noggrannare och mer individuellt med hjälp av multiprofessionell handledning av klienter samt RAI-applikationen.

Personalens välbefinnande och tillgången till personal förbättras. Ett flexibelt utnyttjande av personalresurserna mellan verksamhetsenheterna ökas. Personalens självständighet i arbetet stöds. Autonom planering av arbetsskiften och rotation bland personalen utökas. Utbildningen i kinestetik fortsätter och utnyttjandet av tillvägagångssättet i klientarbetet stöds. Förmännens kompetens i ledarskap utvecklas. Marknadsföringen av hemvården och den externa kommunikationen utvecklas. Samarbetet med de lokala vårdläroanstalterna utökas.

Hemvård och stödtjänster

Förtroendeorgan: Social- och hälsovårdsnämnden

Ansvarsperson: Äldreservicechef Kirsi Ala-Jaakkola

För att råda bot på en ständig vikariebrist grundas en personalpool med personer på tillsvidareanställning. Poolen finansieras med budgeterade vikarielöner. Poolen körs igång inom hemvården och verksamhetsformen utvidgas sedan till boendeservice. I inledningsskedet grundas 5-10 nya närvårdarbefattningar för personer som vikarierar på de olika enheterna.

Man strävar efter att noggrannare beskriva mängden klientarbete som utförs inom hemvården. Till den arbetstidsprocent som beskriver mängden vårdarbete räknas det arbete som alla yrkesgrupper som utför vårdarbete vid verksamhetsenheten utför för att trygga en god vård av klienten.

Vidareutvecklandet av den nygrundade enheten för förebyggande verksamhet pågår under år 2021. En satsning på samarbetet med tredje sektorn och företag som erbjuder service för äldre planeras.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2022-2023 i enlighet med strategins handlingsplan

Utvecklingen och implementeringen av en verksamhetskultur som utgår från individen fortsätter. Användningen av digitala verktyg och applikationer samt mer omfattande trygghetstjänster som stöd för hemmaboende utvidgas. Personalens självständighet och delaktighet ökas.

RAI-mätaren används aktivt, med hjälp av den görs bedömningen av funktionsförmågan och servicebehovet effektivt och smidigt.

Samarbetet med tredje sektorn och företagen utvecklas för att säkerställa mångsidiga tjänster.

Bindande mål 2021

	Verksamhetsmål	Eftersträvd nivå / Mätare
	En pålitlig mätning av klientens funktionsförmåga som stöd för klientbesluten	RAI-mätaren tas i bruk
	Ökande av klientens vardagsaktivitet	Vardagsaktivitetsbesök i användning som arbetssätt på alla områden inom hemvården
	Ökande av klientens trygghetskänsla och anhörigas delaktighet	Pilotering av fjärrbesök/målsättning 2 500 besök

Bindande mål 2022-2023

	Verksamhetsmål	Eftersträvd nivå / Mätare
	Ökande av klientens trygghetskänsla och anhörigas delaktighet	Fjärrbesök i användning som arbetssätt på alla områden inom hemvården

Hemvård och stödtjänster

Förtroendeorgan: Social- och hälsovårdsnämnden

Ansvarsperson: Äldreservicechef Kirsi Ala-Jaakkola

	Klienten får behövliga tjänster snabbt och pålitligt	En verksamhetsmodell för den koncentrerade klient- och servicehandledningen har tagits i bruk
---	--	---

Övriga nyckeltal

	BS 2019	BU 2020	Förslag 2021	BU 2021	Ekonomiplan	
					2022	2023
Närståendevårdare, antal	248	180	200	200	200	210
Vård i hemmet, antal klienter (regelb.och tillf.)	1 422	1 400	1 400	1 400	1 450	1 450
Vård i hemmet, antal besök (regelb.och tillf.)	260 573	270 000	270 000	270 000	280 000	280 000
Vård i hemmet, tid för direkt klientarbete (%)	56	60	60	60	60	65
Vård i hemmet, pris per besök	23	24	23	23	23	23
Fjärrbesök		2 500	2 500	2 500	10 000	10 000
Dagverksamhetens besöksdagar		5 500	5 500	5 500	6 000	6 000

Årsverk

31.12	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Årsverk	148,7	150,8	153,0	153,0	153,0	153,0
Total	148,7	150,8	153,0	153,0	153,0	153,0

2020: 2 nya närvårdare. Årsverken beräknas totala personalkostnader genom medeltals månadslön vilket innebär små variationer i jämförelse mellan åren. I viss mån omfördelning av resurser; 2020 (jfrt med 2019) budgeterats 1 läkare inom Seniorrådgivning.

2021: - 1 årsverk, 1 årsverk från anslaget Administration

Hemvård och stödtjänster

Förtroendeorgan: Social- och hälsovårdsnämnden

Ansvarsperson: Äldreservicechef Kirsi Ala-Jaakkola

Driftsekonomi €

	BS 2019	BU 2020 med ändr.	Förslag 2021	BU 2021	Ekonomiplan 2022 2023	
Verksamhetsintäkter	1 493 096	1 997 000	2 022 000	2 022 000	2 022 000	2 022 000
Personalkostnader	-6 494 571	-7 185 280	-7 265 530	-7 265 530		
Köp av tjänster	-1 104 677	-1 495 780	-1 531 280	-1 523 180		
Material och varor	-511 338	-499 110	-521 100	-511 440		
Understöd	-1 214 945	-1 240 000	-1 040 000	-1 040 000		
Övriga kostnader	-335 516	-342 780	-361 900	-361 900		
Verksamhetskostnader	-9 661 047	-10 762 950	-10 719 810	-10 702 050	-10 856 370	-10 944 300
Verksamhetsbidrag	-8 167 951	-8 765 950	-8 697 810	-8 680 050	-8 834 370	-8 922 300
Förändring BU 2021-BU 2020		7,3 %	-0,8 %	-1,0 %		
Därav:						
Interna intäkter						
Interna kostnader	-484 976	-509 860	-525 680	-525 680	-526 850	-528 030

Dygnnet runt-boende

Förtroendeorgan: Social- och hälsovårdsnämnden

Ansvarsperson: Äldreservicechef Kirsi Ala-Jaakkola

Verksamhetsbeskrivning

Med hjälp av boendeservice dygnet runt tryggas ett värdigt åldrande med så god funktionsförmåga som möjligt för en klient, vars behov av vård och omsorg ökat märkbart och i den grad att det krävs ständig närvaro av assistans för att garantera klientens säkerhet och välbefinnande. Klientens servicebehov utreds mångprofessionellt, med utgångspunkt i den äldres synvinkel.

Boendeservicens klienters vilja och åsikt respekteras i alla frågor som berör hans eller hennes liv och vardag. Klienterna erbjuds ett så hemligt liv i enlighet med egna önskemål som möjligt, på alla enheter sköts de fram till livets slutskede.

Inom ramen för boende dygnet runt ordnas också kortvarig vård på intervallvårdsavdelningen, där klienten under intervallvårdsperioden erbjuds mångsidig verksamhet som stöder funktionsförmågan och främjar möjligheterna att klara sig hemma så länge som möjligt.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2021 i enlighet med strategins handlingsplan

Processen för att komma som klient till boendeservice dygnet runt utvecklas genom att en bedömnings- och rehabiliteringsenhet inrättas. För denna verksamhet reserveras 6–8 platser inom ramen för de nuvarande boendetjänsterna, i initialskedet vid Villa Anemone. Målet är att funktionsförmågan och servicebehovet hos alla klienter som står i kö för boendeservice utreds vid enheten. Genom rehabilitering försöker man utreda om klienten ännu kunde bo hemma med hjälp av tillräckliga tjänster innan han eller hon flyttar till en boendeenhet.

Klienterna bor hemma allt längre med hjälp av de tjänster som ordnas för dem. Detta betyder att klienternas funktionsförmåga är sämre än förut då klienterna kommer till boendeservicens tjänster och att kraven på boendeservicens verksamhet stiger. En höjning av den servicekvalitet som erbjuds på boendeenheterna förutsätter en effektivisering av den egna verksamheten.

Boendeenheternas processer beskrivs och förenhetligas och egenkontrollen effektiveras särskilt med beaktande av social- och hälsovårdsministeriets kvalitetsrekommendationer för tjänster för äldre 2021–2023. Man strävar efter att förbättra kvaliteten genom att arbeta för att alla tjänster ska utgå från människan. Klientorienteringen inverkar positivt på verksamhetens hållbarhet och effektivitet samt direkt på omsorgens kvalitet och vårdpersonalens välbefinnande. Inom utvecklingsprojektet för en människoorienterad verksamhetskultur planeras och genomförs personalutbildning vid alla enheter med hjälp av den egna personalens erfarenhetsexpertis.

Man satsar på personalens kunnande genom att utveckla ledarskapet, kinestetiken, sårvården och vårdkunnandet med hjälp av en undervisningsskötare och en sårvårdare. Genom att höja kunskapsnivån förs beslutsfattandet till gräsrotsnivå, vilket gör att verksamheten effektiveras och självständigheten främjas.

Inom boendeservice strävar man efter att få fler frivilliga som kan stödja de boendes vardagsaktivitet och utöka de mänskliga relationerna i deras liv.

RAI-mätaren (Resident Assessment Instrument) tas i bruk. Inom boendeservice börjar man genomföra ibruktagandet i slutet av 2021.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2022-2023 i enlighet med strategins handlingsplan

Under de följande åren fortsätter minskningen av platserna inom anstaltsvården, vilket förutsätter att handledningen av klienter effektiveras och rehabiliteringen ökas. Den kortvariga vården koncentreras till Pojo, där Mariabackens utrymmen lämpar sig väl för kortvarig vård och rehabilitering. Boendeservicen i Pojo-området utvecklas så att enheten för resurserat boende, Lyckebo, flyttar från sina nuvarande utrymmen till Sophiehemmet

Dygnet runt-boende

Förtroendeorgan: Social- och hälsovårdsnämnden

Ansvarsperson: Äldreservicechef Kirsi Ala-Jaakkola

på Mariabacken och dess verksamhet ändras till serviceboende där det erbjuds omsorg dygnet runt för boende med ett mindre vårdbehov. I och med förändringen minskar antalet platser vid Mariahemmet till 19. Till samma utrymmen flyttar också bedömnings- och rehabiliteringsenheten, där klienterna i en hemliknande miljö har möjlighet att rehabilitera sig och få en optimal handledning och bedömning av servicebehovet. Samtidigt flyttas avdelningen för intervallvård från Villa Anemone till Mariahemmets utrymmen och antalet intervallplatser ökas. Till följd av denna ändring omvandlas Villa Anemone helt och hållet till en enhet för resurserat boende med 68 platser.

Att enheten för rehabilitering och bedömning och intervallavdelningen verkar på samma ställe skapar en synergieffekt och stöder genomförandet av verksamheternas basuppgift samtidigt som de som bor på serviceboendet drar nytta av närvaron av vårdpersonal dygnet runt.

Planeringen av den nya enheten för resurserat boende i Ekenäs fortsätter.

Enligt den ändring av äldreomsorgslagen (980/2012; L 565/2020) som träder i kraft 1.10.2020 och den regeringsproposition (RP 4/2020) som gäller dimensioneringen av personalen inom vården av äldre dygnet runt blir man tvungen att höja personaldimensioneringen vid varje enhet för resurserat serviceboende samt på åldringshemmen stegvis till 0,7 och hjälppersonalen ska utökas så att den dimensionering som nämns i lagen endast gäller utbildad vårdpersonal som utför direkt klientarbete. Detsamma gäller den arbetstid som går åt till ledarskapsuppgifter och som inte hör till den nämnda personaldimensioneringen. När lagen träder i kraft 1.10.2020 är personaldimensioneringen minst 0,5 arbetstagare per klient. Från och med ingången av år 2021 är personaldimensioneringen minst 0,55 och från ingången av år 2022 minst 0,6 arbetstagare per klient. Övergångsperioden går ut 1.4.2023 och för att de nya kraven ska kunna uppfyllas krävs det att personalen utökas med 12 närvårdare och 6 vårdbiträden inom ramen för boendeservice dygnet runt.

Bindande mål 2021

	Verksamhetsmål	Eftersträvd nivå / Mätare
	En pålitlig mätning av klientens funktionsförmåga och bedömning av service- och vårdbehov som stöd för klientbesluten	RAI-mätaren tas i bruk på hösten 2021
	Funktionsförmågan och servicebehovet hos de klienter som placeras inom boendeservice har utretts på ett ändamålsenligt sätt.	En bedömnings- och rehabiliteringsenhet har grundats. Tidsbundna placeringsbeslut har tagits i bruk
	Workshoppar med temat verksamhetskultur utgående från människan.	En förändring i verksamhetskulturen i fråga om människoorientering pågår vid alla boendeenheter.

Bindande mål 2022-2023

	Verksamhetsmål	Eftersträvd nivå / Mätare
	En pålitlig mätning av klientens funktionsförmåga som stöd för klientbesluten	RAI-mätaren används inom boendeservicen
	Servicestrukturen utvecklas mot resurserat serviceboende och serviceboende	Antalet platser inom resurserat serviceboende har minskats En bedömnings- och rehabiliteringsenhet har grundats Antalet anstaltsplatser har minskats

Dygnet runt-boende

Förtroendeorgan: Social- och hälsovårdsnämnden

Ansvarsperson: Äldreservicechef Kirsi Ala-Jaakkola

Övriga nyckeltal

	BS 2019	BU 2020	Förslag 2021	BU 2021	Ekonomiplan	
					2022	2023
Antal köande från vård i hemmet	20	8	15	15	15	15
Kötid, antal dgr i medeltal	124	90	70	70	70	50
Antal köande från bäddavdelningen	12	5	0	0	0	0
Kötid, antal dgr i medeltal	55	90	0	0	0	0
Dygnet runt platser, egen prod. + köptjänster	274	274	274	274	274	274

Årsverk

31.12	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Årsverk	191,0	183,0	168,8	169,3	172,3	172,3
Total	191,0	183,0	168,8	169,3	172,3	172,3

2020: 11 vakanser överförda till utrymmesförvaltningen/lokalvård. Ändring i servicestruktur – 3 vakanser.

Årsverken beräknas totala personalkostnader genom medeltals månadslön vilket innebär små variationer i jämförelse mellan åren.

2021: -4 vakanser (-3,5 årsverk), till utrymmesförvaltningen överfördes 10 vakanser 2020 (2021; +1), flytt mellan anslag (+3 årsverk)

Dygnnet runt-boende

Förtroendeorgan: Social- och hälsovårdsnämnden

Ansvarsperson: Äldreservicechef Kirsi Ala-Jaakkola

Driftsekonomi €

	BS 2019	BU 2020 med ändr.	Förslag 2021	BU 2021	Ekonomiplan 2022 2023	
Verksamhetsintäkter	4 508 603	4 422 500	4 490 000	4 490 000	4 490 000	4 490 000
Personalkostnader	-8 373 754	-8 178 910	-8 374 940	-8 374 940		
Köp av tjänster	-6 151 825	-6 737 650	-6 960 130	-6 957 980		
Material och varor	-241 028	-246 740	-189 850	-186 350		
Understöd						
Övriga kostnader	-2 331 794	-2 246 760	-2 357 920	-2 357 920		
Verksamhetskostnader	-17 098 401	-17 410 060	-17 882 840	-17 877 190	-18 099 440	-18 409 220
Verksamhetsbidrag	-12 589 798	-12 987 560	-13 392 840	-13 387 190	-13 609 440	-13 919 220
Förändring BU 2021-BU 2020		3,2 %	3,1 %	3,1 %		
Därav:						
Interna intäkter	1 080					
Interna kostnader	-3 198 762	-3 531 660	-3 765 550	-3 765 550	-3 779 750	-3 794 100

Hälsoservice

Förtroendeorgan: Social- och hälsovårdsnämnden

Ansvarsperson: Chefläkare Tove Wide, Hälsoservicechef Annika Rehn

---

Verksamhetsbeskrivning

Hälsoservice innefattar öppna hälso- och sjukvårdsmottagningen på hälsostationerna, förebyggande hälsovård och rehabilitering (fysioterapi, talterapi och ergoterapi, barn- och mödrarådgivning, skol- och studerandehälsovård, preventivrådgivning och barn- och ungdomsmottagningen) samt HVC- bäddavdelningen. Målet är att främja invånarnas hälsa och funktionsförmåga genom både förebyggande åtgärder och sjukvård. Tjänsterna skall ordnas så att största möjliga hälsnytta nås med tillbudsstående resurser. I all planering eftersträvas ökad kontinuitet, god tillgänglighet och patientsäkerhet. För att nå målen krävs tillräckliga personalresurser och god kompetens.

Avdelningen hälsoservice leds av två avdelningschefer med var sitt ansvarsområde. Chefläkaren ansvarar för all läkarverksamhet, tandvård samt specialistsjukvården. Hälsoservicechefen ansvarar för vårdverksamheten inom den öppna hälso- och sjukvårdsmottagningen, förebyggande hälsovård och rehabilitering samt bäddavdelningsvården.

Arbetet med utvecklingen av verksamheterna stannade långt upp under 2020 på grund av den rådande pandemisituationen. Den utveckling som planerats för 2020 fortsätter under 2021 med fokus på kontinuitet, tillgång till service, patientsäkerhet och kvalitativ patientstyrning så att vård erbjuds på rätt nivå i rätt tid. Ibrukttagandet av olika digitala tjänster planeras i samarbete med övriga kommuner i välfärdsområdet för att öka tillgången till vård för dem som önskar använda sig av sådan service.

Utveckling inom hälsoservice styrs under 2021–2023 långt genom de olika nya samarbeten som uppkommer genom arbetet med att utveckla vården inom det föreslagna välfärdsområdet.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2021 i enlighet med strategins handlingsplan

Öppen hälso- och sjukvårdsmottagning

Den öppna hälso- och sjukvårdsmottagningen fungerar vi stadens tre hälsostationer så att läkarmottagningen finns i Karis och Ekenäs hälsostationer medan det i Pojo erbjuds sjukskötarmottagning x2/vecka samt läkarmottagning riktad till personer med minnessjukdomar.

En rekryteringsplan på lång sikt behövs med målsättningen att ha alla läkartjänster besatta inom tre år.

Kvalitetsprogram är viktigt för att nå bättre resultat och höja profilen på verksamheten vid HVC. Det innebär uppföljning av avvikelser, benchmarking med andra hälsocentraler och processarbete.

Ytterligare samarbete med specialistsjukvården bör utredas gällande bland annat läkemedelssäkerhet, infektionsförebyggande arbete, smärtmottagning, palliativ vård och jourverksamhet.

Arbetet för att förbättra kontinuiteten inom vården pågår. Målsättningen är att patienterna i högre grad skulle styras till samma sjukskötare och samma läkare. Arbetet är utmanande då en betydande del av läkarna är tidsbundet anställda och många olika processer såsom telefonrådgivning, receptförnyande, brådskande vård påverkas av förändringar, som måste göras välplanerat och på lång sikt.

Förebyggande hälsovård och rehabiliterande verksamhet

Rehabiliterande verksamhet och förebyggande hälsovård slogs samman till en enhet hösten 2019 och barn- och ungdomsmottagningen föreslås genom en organisationsförändring att fr.o.m. 1.1.2021 också tillhöra denna enhet. Detta betyder att all service för barn är centrerade till samma enhet.

För att utveckla det förebyggande arbetet riktat till barn och ungdomar utarbetas samarbetsmodeller för de aktörer i staden som arbetar med barn och familjer. Ett fungerande sektor- och avdelningsövergripande samarbete är en förutsättning för enhetlig, kvalitativ och jämlik service. Utvecklandet av lågtröskelverksamhet planeras via ibrukttagande av digitala hjälpmedel för familjer, koordinering av stadens service så att den enskilde familjen kan få behövlig hjälp via ett enda kontakttagande samt ett bredare samarbete med tredje sektorns aktörer.

Hälsoservice

Förtroendeorgan: Social- och hälsovårdsnämnden

Ansvarsperson: Chefläkare Tove Wide, Hälsoservicechef Annika Rehn

För att stöda den äldre befolkningens hälsa och välfärd fortsätter man att utveckla och bearbeta samarbetet mellan hvc-bäddavdelningen och hemrehabiliteringen. Detta förväntas utmynna i en gemensam vårdprocess.

HVC bäddavdelning

HVC-bäddavdelningen är en kortvårdsavdelning med 40 platser. Största delen av patienterna kommer från HUS sjukhus, via jouren eller för eftervård. Verksamhetens betoning är kortvård och målsättningen är att så snabbt som möjligt kartlägga patientens helhetssituation tillsammans med anhöriga och patienten själv för att planera utskrivning. Avdelningens samarbete med sjukhuset, dygnet runt boende, vård i hemmet, hemförlovningssteamet samt hemrehabiliteringen är avgörande för hur detta lyckas.

Medelvårdtiden på hvc-bäddavdelningen förkortas genom att tonvikten på en aktiv rehabilitering ökas i och med samarbete med rehabiliterande verksamhet. Det mångprofessionella samarbetet förbättras för att utveckla en smidigare vårdprocess med färre vård dygn som målsättning.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2022–2023 i enlighet med strategins handlingsplan

I och med att social- och hälsovårdsreformen är under planering fortsätter utvecklandet av olika former av lågtröskelservice både kommunalt och i samarbete med övriga C10 kommuner, det planerade välfärdsområdet. En fungerande SOTE-central, samordnad service för klienter i behov av mycket service, digitala tjänster samt en fungerande servicehelhet för barn, unga- och familjer kommer att vara i fokus för utvecklingen.

Målet är att inrätta en näringsterapeut vakans år 2022 i stället för att köpa dessa tjänster av specialistsjukvården. Detta skulle stärka det förebyggande arbetet. För att stärka kvaliteten inom medicinutvärderingen och läkemedelstryggheten anställs en farmaceut som pilotprojekt år 2022.

Bindande mål 2021

	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	Utveckling av olika digitala tjänster för att öka tillgången till service.	En plan för ibrukttagande av digitala tjänster uppgörs/ i bruk tagna digitala tjänster
	En rekryteringsplan för rekrytering av läkare uppgörs för att möjliggöra långsiktigt rekryteringsarbete	Målet är att resurserna i medeltal skall vara högre 2021 än 2020.
	Koordinering av patientflödet för att minska vård dagar och överbelägningsavgifter samt öka tillgången till vård genom kortare kötider till icke-brådskande vård	Uppföljning av antalet inskrivningar och medelvårdtid på hvc-bäddavdelningen följs upp./medelvårdtid 15-17 dygn Antalet hemrehabiliteringsbesök (2 000st) Kötider till icke-brådskande vård på den öppna hälso- och sjukvårdsmottagningen /10 dagar
	Välmående barn, unga och familjer Förbättrad lågtröskelservice för barn, unga och deras familjer. Utökad sektor- och avdelningsövergripande samarbete med tyngdpunkt på förebyggande insatser.	Utveckling av familjecenterarbetet intensifieras. Minskad användning av och stävande av kostnaderna för tyngre vårdformer (omhändertaganden, specialistsjukvård)

Hälsoservice

Förtroendeorgan: Social- och hälsovårdsnämnden

Ansvarsperson: Chefläkare Tove Wide, Hälsoservicechef Annika Rehn

Bindande mål 2022-2023

	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	Koordinering av patientflödet för att minska vård dagar och överbeläggningsavgifter samt öka tillgången till vård genom kortare kötider till icke-brådskande vård	Uppföljning av antalet inskrivningar och medelvardtid på hvc-bäddavdelningen följs upp. Antalet hemrehabiliteringsbesök följs upp Kötider till icke-brådskande vård på den öppna hälso- och sjukvårdsmottagningen följs upp
	Fortsatt ibruktagande av digitala tjänster	Förverkligande av uppgjord plan för ibruktagande av digitala tjänster
	Välmående barn, unga och familjer Förbättrad lågtröskelservice för barn, unga och deras familjer. Utökad sektor- och avdelningsövergripande samarbete med tyngdpunkt på förebyggande insatser.	Utveckling av familjecenterarbetet intensifieras. Minskad användning av och stävjande av kostnaderna för tyngre vårdformer (omhändertaganden, specialistsjukvård)

Övriga nyckeltal

	BS 2019	BU 2020	Förslag 2021	BU 2021	Ekonomiplan	
					2022	2023
Öppen hälso- och sjukvårdsmottagning/ antal sjukskötarbesök	18 350	24 000	24 000	24 000	24 100	24 200
Öppen hälso- och sjukvårdsmottagning/ antal läkarbesök	11 312	12 000	12 000	12 000	12 200	12 400
Icke brådskande vård/kötider	22	15	10	10	10	10
Medelvardtid, bäddavdelningen	23	23	17	17	15	15
Inskrivningar, bäddavd/antal	621	720	750	750	760	780

Årsverk

31.12	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Årsverk	134,6	135,0	126,0	135,0	136,0	136,0
Total	134,6	135,0	126,0	135,0	136,0	136,0

2020: 6 vakanser överförda till utrymmesförvaltningen/lokalvård (vårdbiträden), 2 läkarvakanser ersatts med köptjänster vilket även påverkar vikarieanslaget. Årsverken beräknas totala personalkostnader genom medeltals månadslön vilket innebär små variationer i jämförelse mellan åren.

2021: 7 vakanser från anslaget Mental- och missbrukarvård, 1 vakans från anslaget Administration, 1 årsverk flytt mellan anslag

Hälsoservice

Förtroendeorgan: Social- och hälsovårdsnämnden

Ansvarsperson: Chefläkare Tove Wide, Hälsoservicechef Annika Rehn

Driftsekonomi €

	BS 2019	BU 2020 med ändr.	Förslag 2021	BU 2021	Ekonomiplan 2022 2023	
Verksamhetsintäkter	926 028	837 460	910 460	910 460	910 460	910 460
Personalkostnader	-6 685 215	-6 868 110	-7 752 470	-7 752 470		
Köp av tjänster	-1 895 030	-1 975 420	-2 508 240	-2 504 190		
Material och varor	-912 909	-861 650	-1 149 030	-1 127 790		
Understöd						
Övriga kostnader	-904 092	-911 980	-915 980	-915 980		
Verksamhetskostnader	-10 397 246	-10 617 160	-12 325 720	-12 300 430	-12 465 170	-12 564 030
Verksamhetsbidrag	-9 471 219	-9 779 700	-11 415 260	-11 389 970	-11 554 710	-11 653 570
Förändring BU 2021-BU 2020		3,3 %	16,7 %	16,5 %		
Därav:						
Interna intäkter	100					
Interna kostnader	-1 516 748	-1 769 450	-1 915 970	-1 915 970	-1 921 390	-1 926 870

Mental- och missbrukarvård

Förtroendeorgan: Social- och hälsovårdsnämnden

Ansvarsperson: Chefläkare Tove Wide, Hälsoervicechef Annika Rehn

---

Verksamhetsbeskrivning

Mentalvården består av tre team; barn- och ungdomsteam, vuxenteam och rehabcenterverksamhet. Mottagningspunkter finns i Ekenäs, Karis och Pojo. Missbrukarvården består av tidsbeställningsmottagning och mobil verksamhet. Den mobila verksamheten utgår från Ekenäs men erbjuder service i klienternas hem i hela Raseborg. Tidsbeställningsmottagningen har verksamhetspunkter i Ekenäs, Karis och i Pojo. Mental- och missbrukarvården erbjuder service till klienter med mental- och/eller beroendeproblematik samt till deras anhöriga.

Arbetet med utvecklingen av verksamheten stannade långt upp under 2020 på grund av den rådande pandemisituationen. Den utveckling som planerats för 2020 fortsätter under 2021 med fokus på kontinuitet, tillgång till service, patientsäkerhet och kvalitativ patientstyrning så att vård erbjuds på rätt nivå i rätt tid.

I bruktagandet av olika digitala tjänster planeras i samarbete med övriga kommuner i välfärdsområdet för att öka tillgången till vård för dem som önskar använda sig av sådan service.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2021 i enlighet med strategins handlingsplan

Personalen har under 2019–2020 genomgått en utbildning i korttidsterapeutiska metoder för att kunna ta i bruk evidensbaserade vårdmetoder. Implementeringen av dessa nya arbetssätt har påbörjats 2020 men fortgår och följs kontinuerligt upp.

Rehabcenters verksamhet utvecklas mot att erbjuda nya former av gruppverksamhet i enlighet med de processer som påbörjats 2020.

Gällande missbrukarvården sker största delen av avbrottsvården inom öppen vård men samarbete med jourverksamheten, bäddavdelningen och specialistsjukvården behövs i enstaka fall. Processerna för användandet av köptjänster ses över för att utveckla en fungerande helhet av service inom mental- och missbrukarvården.

Ett utökat samarbete mellan mentalvården och hälsocentralerna är under arbete. Mentalvårdens överläkare ger konsultationsstöd åt hälsocentralläkarna. Hälsocentralläkarnas färdigheter att sköta patienter med psykisk sjukdom på primärvårdsnivå stärks. Mentalvårdsenhetens sjukskötare deltar i multiprofessionella team för att stöda vården av klienter/ patienter inom olika kontext.

Barn- och ungdomstjänster, som organisatoriskt verkat under mental- och missbrukarvården överflyttas till förebyggande hälsovård och rehabilitering från 1.1.2021. Att all service riktad till barn och familjer koncentrerats till en enhet ger upphov till nya synergier och samarbeten. Ännu under år 2020 har barn- och ungdomstjänsters prestationer funnits med i statistiken för mental- och missbrukarvården. Dessa prestationer kommer från och med 2021 att finnas under förebyggande hälsovård och rehabilitering och därför prognostiseras inte nu ökande besöksantal för mental- och missbrukarvården.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2022–2023 i enlighet med strategins handlingsplan

I och med att social- och hälsovårdsreformen är under planering fortsätter utvecklandet av olika former av lågtröskelservice både kommunalt och i samarbete med övriga C10 kommuner, dvs det planerade välfärdsområdet. En fungerande SOTE- central, samordnad service för klienter i behov av mycket service, digitala tjänster samt en fungerande servicehelhet för barn, unga- och familjer kommer att vara i fokus för utvecklingen.

Mental- och missbrukarvård

Förtroendeorgan: Social- och hälsovårdsnämnden

Ansvarsperson: Chefläkare Tove Wide, Hälsservicechef Annika Rehn

Bindande mål 2021

	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	Effektivare användning av resurserna	Ökad tillgång till mental- och missbrukarvårdstjänster på basnivå/ Antal besök på mental- och missbrukarvårdens vuxenmottagningar/ ökande besöksantal.

Bindande mål 2022-2023

	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	Effektivare användning av resurserna och ökad tillgång till vård	Ökad tillgång till mental- och missbrukarvårdstjänster på basnivå/ Antal besök på mental- och missbrukarvårdens vuxenmottagningar

Övriga nyckeltal

	BS 2019	BU 2020	Förslag 2021	BU 2021	Ekonomiplan	
					2022	2023
Missbrukarvård, antal besök	4 129	3 500	4 000	4 000	4 300	4 500
Mentalvården, antal besök	8 553	5 800	6 000	6 000	6 000	6 000

Årsverk

31.12	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Årsverk	31,0	32,0	31,7	23,7	23,7	23,7
Total	31,0	32,0	31,7	23,7	23,7	23,7

2020: 3 vakanser överförs till bildningen (skolpsykologer) 1.8.2020. 1 ny familjeterapeut från och med 1.4.2020.

2021: 7 vakanser överförs till anslaget Hälsservice, -2 vakanser, 1 läkare (från köptjänst)

Mental- och missbrukarvård

Förtroendeorgan: Social- och hälsovårdsnämnden

Ansvarsperson: Chefläkare Tove Wide, Hälsoervicechef Annika Rehn

Driftsekonomi €

	BS 2019	BU 2020 med ändr.	Förslag 2021	BU 2021	Ekonomiplan 2022 2023	
Verksamhetsintäkter	456 667	446 600	470 000	470 000	470 000	470 000
Personalkostnader	-1 498 827	-1 588 730	-1 201 780	-1 144 210		
Köp av tjänster	-1 652 837	-1 765 900	-1 740 520	-1 714 720		
Material och varor	-26 220	-29 830	-22 790	-22 380		
Understöd						
Övriga kostnader	-196 436	-196 400	-157 580	-157 580		
Verksamhetskostnader	-3 374 320	-3 580 860	-3 122 670	-3 038 890	-3 101 400	-3 130 420
Verksamhetsbidrag	-2 917 652	-3 134 260	-2 652 670	-2 568 890	-2 631 400	-2 660 420
Förändring BU 2021-BU 2020		7,4 %	-15,4 %	-18,0 %		
Därav:						
Interna intäkter						
Interna kostnader	-267 960	-278 200	-224 950	-224 950	-225 090	-225 230

Tandvård

Förtroendeorgan: Social- och hälsovårdsnämnden

Ansvarsperson: Chefläkare Tove Wide

Verksamhetsbeskrivning

Ordnandet av kommuninvånarnas munhälsovård i enlighet med lagstiftning, förordningar och direktiv. Verksamheten omfattar undersökning av mun och tanduppsättning, vård och förebyggande vård samt ordnande av brådskande vård dygnet runt. Basvård ska ordnas inom 3 månader, senast dock inom 6 månader och den brådskande vården enligt bedömning av vårdbehovet inom 24 timmar.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2021 i enlighet med strategins handlingsplan

Säkra en god vårdkvalitet samtidigt som väntetiden skall hållas inom lagens ramar. I detta ingår uppdatering av utrustning och utbildning samt samarbetet med specialtandvården. Den förebyggande vården är speciellt viktig för barn och unga. Problem med tänderna bland barn har visat sig ha samband med andra hälsoproblem och sociala problem och behöver uppmärksammas. Vid behov görs samarbete med sociala sektorn för att via stödåtgärder garantera en god munhälsa, som alla barn har rätt till.

Förverkligandet av målen förutsätter full arbetsstyrka och en normaliserad samhällssituation gällande pandemiläget. En vårdskuld från år 2020 kan ta en längre tid att sköta bort och den kan även växa ifall mottagningsverksamheten igen måste inskränkas. Detta leder även till betydande inkomstbortfall i form av uteblivna patientavgifter.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2022–2023 i enlighet med strategins handlingsplan

Den äldre befolkningens mun och tandvård skall vid behov ges i hemmen och dygnet runt boenden. Vård av tänderna så att infektioner sköts och förhindras har betydelse för hela kroppen. Personalens fysiska och psykiska välbefinnande och motivation kräver uppmärksamhet, vilket också är en del av rekryteringsarbete. Rekrytering av specialtandläkare är utmanande och inom planläggningsperioden behövs en ambulerande tandskötare, för att garantera att alla tandläkare på plats kan vara fullt sysselsatta eftersom tandläkare inte kan jobba effektivt utan assistans av en skötare. Den ambulerande tandskötaren har andra uppgifter såsom hygienansvar. Tandhygienisternas roll i det förebyggande arbetet och deras insats fortsätter som tidigare.

Bindande mål 2021

	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	Förebyggande mun och tandvård för invånarna i alla åldersgrupper inom lagstadgad väntetid	Väntetiden högst 6 månader trots samtidiga satsningar för uppdatering av utrustning, utbildning, personalinsatser och annat som behövs för att säkra en god vårdkvalitet. Täckning 100 % när det gäller barn i förebyggande vård.
	Kötiden bör hållas inom lagstadgad nivå	Kötid 6 månader

Tandvård

Förtroendeorgan: Social- och hälsovårdsnämnden

Ansvarsperson: Chefläkare Tove Wide

Bindande mål 2022–2023

	Verksamhetsmål	Eftersträvd nivå / Mätare
	Kortare kö till helhetsvård	Väntetid inom lagstadgade ramar eller kortare med samtidiga satsningar på att garantera att alla barn och unga nås av den förebyggande tandvården och att äldre på boenden och i hemvården har möjlighet att få sina tänder skötta. Hela befolkningen skall ha tillgång till bastandvård.
	Kötid 5 månader eller kortare med hjälp av ambulerande tandskötare för att garantera full arbetsinsats av alla tandläkare som är på plats	Kötid 5 månader

Övriga nyckeltal

	BS 2019	BU 2020	Förslag 2021	BU 2021	Ekonomiplan	
					2022	2023
Besök - tandläkare	23 052	24 100	24 000	24 000	24 500	24 500
Besök - tandhygienist	3 923	4 300	4 100	4 100	4 500	4 500
Besök - tandskötare	1 706	1 100	2 000	2 000	2 500	2 500
Kötid - månader	6	6	6	6	6	4

Årsverk

31.12	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Årsverk	38,2	38,0	38,0	38,0	38,0	38,0
Total	38,2	38,0	38,0	38,0	38,0	38,0

Tandvård

Förtroendeorgan: Social- och hälsovårdsnämnden

Ansvarsperson: Chefläkare Tove Wide

Driftsekonomi €

	BS 2019	BU 2020 med ändr.	Förslag 2021	BU 2021	Ekonomiplan 2022 2023	
Verksamhetsintäkter	1 108 540	951 000	1 183 000	1 183 000	1 183 000	1 183 000
Personalkostnader	-2 234 644	-2 390 000	-2 469 490	-2 469 490		
Köp av tjänster	-355 448	-420 120	-563 720	-563 720		
Material och varor	-292 987	-375 340	-331 700	-325 560		
Understöd						
Övriga kostnader	-269 848	-251 950	-254 830	-254 830		
Verksamhetskostnader	-3 152 927	-3 437 410	-3 619 740	-3 613 600	-3 647 260	-3 675 050
Verksamhetsbidrag	-2 044 386	-2 486 410	-2 436 740	-2 430 600	-2 464 260	-2 492 050
Förändring BU 2021-BU 2020		21,6 %	-2,0 %	-2,2 %		
Därav:						
Interna intäkter						
Interna kostnader	-333 358	-360 070	-493 950	-493 950	-494 290	-494 630

Specialsjukvård / Betalningsandel

Förtroendeorgan: Social- och hälsovårdsnämnden

Ansvarsperson: Chefläkare Tove Wide

Verksamhetsbeskrivning

Till verksamhetsområdet hör specialsjukvården (NordDRG-produkter, antal vårddagar/psykiatri, antal besök/psykiatri och somatik). De polikliniska tjänsterna ges huvudsakligen vid Raseborgs sjukhus och avdelningsvård ges på flera olika sjukhus inom HUS området, framför allt Lojo sjukhus, Jorv sjukhus, HUCS och Raseborgs sjukhus. Till anslaget hör dessutom Raseborgs andel av primärvårdsjouren 24/7 som sköts av HUS Akuten i Raseborgs sjukhus utrymmen.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2021 i enlighet med strategins handlingsplan

I och med förändringar i Raseborgs sjukhusprofil kommer patientstyrningen att ändras. Den närmaste samjourverksamheten finns vid Lojo sjukhus och på Raseborgs sjukhus finns primärvårdsjour dygnet runt. Målet är att alla patienter skall få vård på rätt nivå och utan onödiga transporter. En del av verksamhet kommer att flyttas till primärvården och detta kräver planering och resursering. HUS målsättning är integrering med primärvården och stöd till primärvården. Distanskonsultationer skall förbättra allmänläkarnas möjlighet att få specialiststöd under pågående patientmottagning. Raseborgs sjukhus ordnar föreläsningar för hela regionens läkare. HUS diagnostik ger regelbundet fortbildning av hög kvalitet till primärvårdens läkare. I olika samarbetsforum planeras vården gemensamt. En målsättning är kontinuerlig kommunikation så att olika organisationer skall fungera bättre tillsammans.

För de patienter som behöver specialsjukvård är målsättningen att enligt bästa medicinsk praxis kunna sköta sjukdomar, förbättra patienternas funktionsförmåga på lång sikt och rädda liv, framför allt ge patienterna kvalitativa livsdagar.

Specialsjukvården i Raseborg har varit dyr i jämförelse med andra nyländska kommuner. Målsättningen är att kostnaderna skall närma sig andra nyländska kommuner, vilket dock inte kan bedömas ännu under 2021 eftersom corona-pandemin har förorsakat vårdskuld både inom primär- och specialsjukvård.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2022–2023 i enlighet med strategins handlingsplan

Tydlig patientstyrning. Närservice för vanliga sjukdomar och för patienter som behöver täta besök. Planerade tydliga vårdkedjor i fall där vården centreras till sjukhus längre bort. Kostnadsnivå närmare övriga nyländska kommuner.

Bindande mål 2021

	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	Aktiv organisationsöverskridande kommunikation med målsättning att samtidigt jobba på kvalitet och kostnadseffektivitet. Detta kan ske genom att fortsätta diskussioner över organisationsgränser till exempel på grusp möten, vid uppdatering av järsu, regelbundna möten med HUS diagnostik och kommunen.	Lägre totalkostnaderna/capita för hälso- och sjukvård, som idag rejält överskrider det nationella medeltalet. Skillnaden i hälso- och sjukvårdskostnader per capita mellan Raseborg och övriga nyländska kommuner minskar.

Specialsjukvård / Betalningsandel

Förtroendeorgan: Social- och hälsovårdsnämnden

Ansvarsperson: Chefläkare Tove Wide

	<p>Äldreomsorgens förebyggande arbete stärks för att minska behovet av jourbesök för äldre</p>	<p>Förflyttningar från boenden och hemvård till juren följs upp och analyseras halvårsvis.</p>
	<p>Invånarnas behov av poliklinisk specialistsjukvård vid vanliga sjukdomar ges som närservice vid Raseborgs sjukhus. Jour 24/7 uppehålls av HUS och är koordinerad med prehospitalet akutsjukvård och jour på andra sjukhus. Onödiga transporter undviks och onödiga fördröjningar undviks genom gemensamma triagekriterier och aktiv kommunikation.</p>	<p>Sjukhuset fortsätter som en specialistsjukvårdsenhet inom HNS.</p>

Bindande mål 2022-2023

	Verksamhetsmål	Eftersträvd nivå / Mätare
	<p>Fortsatt utveckling av de egna processerna och gemensamma vårdkedjor så att rätt patient vårdas på rätt plats och på så sätt minska på överlappande verksamhet.</p>	<p>Minskande totalkostnader för primärvårdens och specialistsjukvårdens kostnader till att motsvara det nationella medeltalet. Skillnaden i specialistsjukvårdskostnader mellan Raseborg och övriga nyländska kommuner minskar.</p>

Övriga nyckeltal

	BS 2019	BU 2020	Förslag 2021	BU 2021	Ekonomiplan 2022	Ekonomiplan 2023
Antal vårddygn vid avdelning/ Raseborgs sjukhus			4 300	4 300	4 300	4 300
Antal besök på samjouren	8 130	8 300	4 000	4 000	4 000	4 000
Antal besök vid primärvårdjour			4 500	4 500	4 500	4 500

Specialsjukvård / Betalningsandel

Förtroendeorgan: Social- och hälsovårdsnämnden

Ansvarsperson: Chefläkare Tove Wide

Driftsekonomi

	BS 2019	BU 2020 med ändr.	Förslag 2021	BU 2021	Ekonomiplan 2022 2023	
Verksamhetsintäkter	181 782	160 000				
Personalkostnader						
Köp av tjänster	-41 785 293	-41 115 000	-43 400 000	-43 350 000		
Material och varor						
Understöd						
Övriga kostnader						
Verksamhetskostnader	-41 785 293	-41 115 000	-43 400 000	-43 350 000	-43 350 000	-43 350 000
Verksamhetsbidrag	-41 603 511	-40 955 000	-43 400 000	-43 350 000	-43 350 000	-43 350 000
Förändring BU 2021-BU 2020		-1,6 %	6,0 %	5,8 %		
Därav:						
Interna intäkter						
Interna kostnader						

Specialsjukvård / Övrig specialsjukvård

Förtroendeorgan: Social- och hälsovårdsnämnden

Ansvarsperson: Chefläkare Tove Wide

Verksamhetsbeskrivning

Till verksamhetsområdet hör röntgen, laboratorium, prehospita akutsjukvård, hjälpmedelscentral samt anslag för pensioner för tidigare anställda inom specialsjukvårdens samkommuner och kommunalförbund.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2021 i enlighet med strategins handlingsplan

HUS diagnostik med bilddiagnostik och laboratorietjänster är ett utmärkt exempel på genomförd och fungerande integration mellan specialsjukvård och primärvård. HUS diagnostik betjänar både sjukhuset och de västnyländska kommunernas primärsjukvård. Med hjälp av denna centralisering finns resurser för kvalitetsarbete, utveckling, utbildning och samarbete.

Målsättningen är att de diagnostiska möjligheterna på orten skall finnas kvar och utvecklas. En patient skall inte behöva resa till ett annat sjukhus enbart för en undersökning av sådant slag som idag ges på Raseborgs sjukhus (MRI, CT, omfattande blodprov, ultraljud, kliniskfysiologiska undersökningar, neurofysiologiska undersökningar). Allmänläkare skall ha tillgång till sådana undersökningar som motsvarar allmänläkarens kunnande på olika områden. En patient skall därför inte flyttas från primärvården till specialsjukvården enbart på grund av en maskinell undersökning utan endast då när specialläkarens kunskaper behövs för bedömningen.

Hjälpmedelscentralen betjänar både specialsjukvården och patienter inom primärhälsovården gällande hjälpmedel. Verksamheten följer nationella kriterier. I verksamheten ingår bedömningar av patientens problem, bedömning av lämpliga hjälpmedel och huruvida kriterierna för utlämning uppfylls. Hjälpmedelscentralen upphandlar och skriver betalningsförbindelser. Målsättningen är att alla invånare på rättvisa grunder skall ha tillgång till sådana hjälpmedel som är viktiga för att kunna fungera i vardagen eller för att klara sig hemma.

Den prehospita akutsjukvården skall svara på befolkningens behov att få akut hjälp inom fastställda kritiska tidsgränser och transport till rätt vårdställe. I och med att Raseborgs sjukhusprofil ändras krävs också ändringar i den prehospita akutsjukvården. Verksamheten kräver uppföljning och vid behov förändringar. Kostnaderna är idag högre än i tätbefolkade nyländska kommuner. Kostnaden per capita borde vara samma.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2022-2023 i enlighet med strategins handlingsplan

Fortsatt samarbete och utveckling av diagnostisk verksamhet.

Fortsatt samarbete inom koordinerad hjälpmedelsverksamhet.

Fungerande och trygg prehospita akutsjukvård

Bindande mål 2021

	Verksamhetsmål	Eftersträvd nivå / Mätare
	Optimal användning av laboratorie- och röntgen tjänster.	Uppföljning av kostnader och återkoppling av förändringar till de som gör undersökningsremisserna.

Specialsjukvård / Övrig specialsjukvård

Förtroendeorgan: Social- och hälsovårdsnämnden

Ansvarsperson: Chefläkare Tove Wide

Bindande mål 2022-2023

	Verksamhetsmål	Eftersträvd nivå / Mätare
	Arbeta för en utjämning av kostnaderna för prehospital akutsjukvård	Kostnaderna för prehospitala akutsjukvården fördelas per capita med hela sjukvårdsdistriktets kostnader som grund.

Driftsekonomi €

	BS 2019	BU 2020 med ändr.	Förslag 2021	BU 2021	Ekonomiplan 2022 2023	
Verksamhetsintäkter						
Personalkostnader	-1 372 431	-1 230 000	-1 325 000	-1 280 000		
Köp av tjänster	-3 432 100	-3 091 150	-3 056 800	-3 056 800		
Material och varor						
Understöd						
Övriga kostnader						
Verksamhetskostnader	-4 804 531	-4 321 150	-4 381 800	-4 336 800	-4 390 000	-4 390 000
Verksamhetsbidrag	-4 804 531	-4 321 150	-4 381 800	-4 336 800	-4 390 000	-4 390 000

Förändring BU 2021-BU 2020

-10,1 %

1,4 %

0,4 %

Därav:

Interna intäkter

Interna kostnader

Barn- och familjetjänster

Förtroendeorgan: Social- och hälsovårdsnämnden

Ansvarsperson: Socialservicechef Mikaela Heinonen-Lindholm

Verksamhetsbeskrivning

Till verksamhetsområdet hör myndighetsuppgifter inom barn- och familjetjänster. Verksamheten är indelad i förebyggande barn- och familjetjänster (socialjouren, familjecenterverksamheten), öppen vård och eftervård inom barnskyddet, placerade barn och unga samt barnatillsyningsmannauppgifter.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2021 i enlighet med strategins handlingsplan

Arbetet med att utveckla verksamheten påverkades under år 2020 av förekomsten av coronaviruset samt de digra rekryteringsproblemen som föreligger inom enheten för barn- och familjetjänster.

Arbetet kring utvecklandet av det förebyggande barn och familjearbetet fortsätter under år 2021. Utvecklandet av lågtröskelservice planeras via ökat samarbete stadens avdelningar och sektorer emellan, utvecklande av digitala hjälpmedel för familjer, koordinering av stadens service så att den enskilde familjen kan få behövlig hjälp via ett enda kontaktagande samt ett bredare samarbete med tredje sektorns aktörer som fungerar i staden. Emedan servicen för barnfamiljer är utspridd på flera avdelningar och sektorer i staden samt även innefattar privata aktörer och tredje sektorns verksamhet behöver verksamheten koordineras för att familjerna ska få hjälp och stöd vid rätt tillfälle utan att själva behöva ta kontakt med många aktörer, varav en servicekoordinatorvakans inrättas 2021. En servicekoordinator inom barn och familjetjänster innebär samtidigt en klientinriktad och kostnadseffektiv serviceform.

I och med att utvecklingen av lågtröskeltjänster utvecklas ökar möjligheterna för familjerna, barnen och unga att få stöd och hjälp i rätt tillfälle vilket gör att tjänsternas effekt är större samt att kostnaderna för de specialiserade mera kostsamma tjänsterna stävjas. För att arbetet med att stöda barn och unga ska kunna utföras bör (även enligt lag) en servicebedömning uppgöras i och med att kontaktagande till familjecenter görs. Bedömningen av hurdan servicebehov ett barn som behöver särskilt stöd har ska inledas senast den sjunde vardagen efter det att ärendet har inletts, och bedömningen ska bli klar senast tre månader från inledningen. Kontaktagandena till familjecenter har ökat mer än förväntat, under år 2019 var kontaktagandena ca 150 flera jämfört med vad man räknat med under budgetarbetet inför 2019 (470 kontaktaganden). Servicebedömningarna bör utföras av yrkesutbildad personal inom socialvården vilket är motiveringen för att inrätta en socialhandledartjänst på familjecenter.

Uppgifterna inom familjerättsliga tjänster, vilket utförs av stadens 2 barnatillsyningsmän, utvidgades i och med ändringarna i vårdnads- och umgängeslagen. I och med förändringarna ökar behovet av tilläggsresurser med 0,5 socialhandledare vars uppgifter främst skulle bestå av att höra och utreda barns åsikter i vårdnadstvister mellan föräldrar. Utdragna vårdnadstvister tenderar idag att allt mera leda till klientkap inom barnskyddet. Barnatillsyningsmannatjänsterna utförs via interkommunala avtal även till Hangö, Sjundeå och Ingå vilket innebär att kostnaderna därmed delas av alla kommunerna.

Barnskyddet omfattar barn och familjeinriktat barnskyddsarbete som styrs av barnskyddslagen. Inom barnskyddet är målsättningen att i första hand kunna arbeta med att ge tjänster inom barnskyddets öppenvård och på det sättet sträva till att minska mängderna brådskande omhändertaganden och omhändertaganden. Utvecklingsarbetet inom barnskyddet sker via den systemiska barnskyddsmodellen som är utvecklad av THL via det tidigare LAPE-projektet. Utbildningen gällande modellen påbörjades under hösten 2020.

Utvecklingsarbetet utförs förutom kommunalt även via regionalt samarbete via social- och hälsovårdens gemensamma C-10 projekt, det planerade välfärdsområdet.

Fortsättningsvis kommer även utbildningen av familjevårdare, stödpersoner och stödfamiljer att fortgå regionalt för att kunna utöka och erbjuda stöd och hjälp inom socialvårdens och barnskyddets öppenvård, samt för att kunna erbjuda placeringsmöjligheter inom familjevård vilket speciellt för yngre barn är ett kostnadseffektivt och bra alternativ vid placering inom barnskyddet.

Barn- och familjetjänster

Förtroendeorgan: Social- och hälsovårdsnämnden

Ansvarsperson: Socialservicechef Mikaela Heinonen-Lindholm

För att kunna genomföra de planerade projekten och kunna utveckla verksamheten i en positiv riktning bör de stora utmaningarna kring rekryteringen av personal till enheten för barn- och familjetjänster lösas. Utmaningarna inom rekryteringen handlar till stor del om lönepolitiska frågor samt frågor i relation till arbetsbelastning emedan konkurrensen om socialarbetare som önskar arbeta inom barnskyddet är hård.

Kanta-tjänsterna utvidgas och har börjat införas inom socialvården. Utvidgningen av Kanta-tjänsterna till socialvården ingår i en riksomfattande strategi och förutom den elektroniska arkiveringen är målsättningen att verkställa ett riksomfattande system för informationstjänster och strukturerad dokumentation inom socialvården. Kanta-tjänsterna medför förutom ändringar i dokumentationen även ändringar i IT-programmet inom socialvården.

I och med att socialvårdens dokumentation skall struktureras och förändras bör dokumenthanteringen samt processerna kring dokumentation inom socialvården utvecklas och specificeras. Dokumenteringsutbildarna spelar en viktig roll i totalreformen genom att de främjar införandet av formbunden dokumentering i sina egna organisationer, stärker personalens beredskap att tillägna sig förändringarna. Dokumenteringsutbildningen bidrar till att motivera förändringarna i organisationen. I staden finns det idag för få dokumentationsutbildare. En ny utbildning startar under våren 2021 där Raseborgs stad förhoppningsvis kommer att ha möjlighet att delta.

Inom staden ska utvecklas ett åtgärdsprogram för våldsförebyggande arbete i enlighet med vad som framförs i den nyss uppgjorda välfärdsplanen för Raseborg. Det våldsförebyggande arbetet berör och bör utföras som ett sektorövergripande arbete och arbetet med att förebygga våld i när- och parrelationer är både ett förebyggande samt ett kostnadseffektiverande arbete.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2022–2023 i enlighet med strategins handlingsplan

Arbetet inom barn och familjetjänster utvecklas i riktning mot att stärka barns, ungas och familjers välfärd och med focus på att använda och stärka deras egna resurser. Utvecklingsarbetet strävar mot att ge rätt service i rätt tid. Samarbetet med stadens övriga service för barnfamiljer inom hälsovården och bildningen är av största vikt och bör utvecklas till en gemensam enhetlig process som innebär att barn, unga och familjer i Raseborg får den hjälp de behöver för att fungera i ett välmående Raseborg. Focus ligger på att utveckla de egna lågtröskelserviceformerna för att således minska på behovet av tyngre serviceformer inom barnskyddet. Målsättning är också att under år 2022 kunna inrätta två vakanser som stöder de neuropsykologiska stöd till barn och unga med specialbehov.

Socialvårdens dokumentation och dokumenthantering kan ses i Kanta från och med år 2023. Arbetet utvecklas mot att stärka klienternas egna resurser och att ge rätt service i rätt tid.

Det regionala samarbetet intensifieras i och med planeringen av och arbetet inom de regionala projekten gällande barn och familjetjänster i Västra Nyland.

Bindande mål 2021

	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	Familjecenterarbetet intensifieras. Förbättrad lågtröskelservice för barn och unga och deras familjer. Utökad tvärprofessionellt samarbete i enlighet med socialvårdslagens målsättningar.	Minskad användning av och stävjande av kostnaderna för tyngre vårdformer. Antalet uppgjorda servicebedömningar inom socialarbete för barnfamiljer (enl. socialvårdslagen)
	Antalet klientärenden inom barn- och familjetjänster förväntas sjunka med hjälp av pågående satsningar inom familjecentret.	Färre klientärenden/socialarbetare Nationell rekommendation 30 klienter/socialarbetare

Barn- och familjetjänster

Förtroendeorgan: Social- och hälsovårdsnämnden

Ansvarsperson: Socialservicechef Mikaela Heinonen-Lindholm

	Tillsätts en tvärsektoriell tankesmedja/arbetsgrupp som tillsammans med tredje sektorn får i uppgift att arbeta med att förbättra välmåendet bland barn och unga.	Plan för hur förbättras barns och ungas välmående innehållande konkreta åtgärder.
---	---	---

Bindande mål 2022-2023

	Verksamhetsmål	Eftersträvd nivå / Mätare
	Utvecklingen styrs i riktning mot barn- och familjeorienterade tjänster	Barnskyddets klientärenden och kostnader ökar inte. Antal klientärenden/socialarbetare

Övriga nyckeltal

	BS 2019	BU 2020	Förslag 2021	BU 2021	Ekonomiplan 2022	Ekonomiplan 2023
Barnskydd - institutionsplaceringar/antal dygn/år	9 012	9 000	9 000	9 000	8 700	8 700
Barnskydd - familjevård/antal dygn/år	5 809	4 850	4 850	4 850	4 850	4 800
Barnskydd - antal klientärenden	263	250	230	230	220	210
Institutionsplaceringar/€/dygn	316	350	350	350	350	350
Familjevård/€/dygn	96	90	90	90	90	90
Familjecenter/antalet kontakttagade	615	500	520	520	540	540

Årsverk

31.12	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Årsverk	24,0	26,0	26,0	28,5	28,5	28,5
Total	24,0	26,0	26,0	28,5	28,5	28,5

2021: satsning 2,5 resurs

Barn- och familjetjänster

Förtroendeorgan: Social- och hälsovårdsnämnden

Ansvarsperson: Socialservicechef Mikaela Heinonen-Lindholm

Driftsekonomi €

	BS 2019	BU 2020 med ändr.	Förslag 2021	BU 2021	Ekonomiplan 2022 2023	
Verksamhetsintäkter	348 300	251 300	297 500	297 500	297 500	297 500
Personalkostnader	-1 321 750	-1 387 550	-1 534 180	-1 515 510		
Köp av tjänster	-4 461 415	-4 612 100	-4 388 840	-4 364 840		
Material och varor	-9 979	-31 240	-26 780	-26 320		
Understöd	-173 976	-163 000	-166 500	-166 500		
Övriga kostnader	-152 250	-155 890	-152 650	-152 650		
Verksamhetskostnader	-6 119 370	-6 349 780	-6 268 950	-6 225 820	-6 127 560	-6 184 790
Verksamhetsbidrag	-5 771 070	-6 098 480	-5 971 450	-5 928 320	-5 830 060	-5 887 290
Förändring BU 2021-BU 2020		5,7 %	-2,1 %	-2,8 %		
Därav:						
Interna intäkter						
Interna kostnader	-194 016	-197 290	-213 400	-213 400	-213 540	-213 680

Vuxensocialarbete och handikappservice

Förtroendeorgan: Social- och hälsovårdsnämnden

Ansvarsperson: Socialservicechef Mikaela Heinonen-Lindholm

Verksamhetsbeskrivning

Till verksamhetsområdet hör myndighetsuppgifter inom vuxensocialarbete och handikappservice. Handikappservicen är indelad i egen produktion och externa avtal (köptjänster inom specialomsorgen).

Invandrarbyrån hör från och med år 2021 organisatoriskt under avdelningen sysselsättnings- och invandrantjänster.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2021 i enlighet med strategins handlingsplan

Kanta-tjänsterna utvidgas och har börjat införas inom socialvården. Utvidgningen av Kanta-tjänsterna till socialvården ingår i en riksomfattande strategi och förutom den elektroniska arkiveringen är målsättningen att verkställa ett riksomfattande system för informationstjänster och strukturerad dokumentation inom socialvården. Kanta-tjänsterna medför förutom ändringar i dokumentationen även ändringar i IT-programmet inom socialvården.

I och med att socialvårdens dokumentation skall struktureras och förändras bör dokumenthanteringen samt processerna kring dokumentation inom socialvården utvecklas och specificeras. Dokumenteringsutbildarna spelar en viktig roll i totalreformen genom att de främjar införandet av formbunden dokumentering i sina egna organisationer, stärker personalens beredskap att tillägna sig förändringarna. Dokumenteringsutbildningen bidrar till att motivera förändringarna i organisationen. I staden finns det idag för få dokumentationsutbildare. En ny utbildning startar under våren 2021 där Raseborgs stad förhoppningsvis kommer att ha möjlighet att delta.

Inom staden ska utvecklas ett åtgärdsprogram för våldsförebyggande arbete i enlighet med vad som framförs i den nyss uppgjorda välfärdsplanen för Raseborg. Det våldsförebyggande arbetet berör och bör utföras som ett sektorövergripande arbete och arbetet med att förebygga våld i när- och parrelationer är både ett förebyggande samt ett kostnadseffektiverande arbete.

Vuxensocialarbete

Arbetet med att utveckla arbetet med de individuella servicebedömningarna och det klientinriktade arbetet fortsätter. I och med coronapandemin har utvecklingsarbetet så gott som stagnerat under år 2020. Under år 2021 bör focus för arbetet ligga i att hitta former för att tillsammans med andra serviceproducenter, som arbetar med samma klientel, hitta gemensamma sätt att arbeta så att resurserna inom staden används så klientvänligt och kostnadseffektivt som möjligt. I första hand koncentreras utvecklingsarbetet kring unga och de klienter som använder mycket service och resurser inom staden.

I och med förändringen i barnskyddslagen förlängdes rättigheten till eftervård till 25 år (tidigare 21 år). Emedan barnskyddets serviceformer mera riktar sig till yngre klienter är det ändamålsenligt, klientvänligt och ett led i ovanstående utveckling att flytta eftervården av barnskyddet till vuxensocialarbetet. Målsättningen med omorganiseringen är att de unga får rätt typ av service vid rätt tillfälle. För att genomföra denna omorganisering krävs en resursökning bestående av en socialhandledaresressurs. Denna förändring innebär även en förbättring av resurserna inom barnskyddet (i och med att en del av deras nuvarande klienter flyttar över till vuxensocialarbetet) som för tillfället inte har möjlighet att uppfylla lagens kriterier inom sitt arbete då klientmängderna/socialarbetare är långt över de nationella rekommendationerna.

Handikappservice

Den nya färdcentralen som organiseras av Esbo stad startar, efter fördröjningar under år 2021. Färdcentralen handhar organiseringen av färdtjänst enligt socialvårdslagen och lagen om service och stöd på grund av handikapp. Färdcentralen är ett samarbete mellan de s.k. C-10 kommunerna bestående av Hangö, Raseborg, Ingå, Sjundeå, Lojo, Vihtis, Högfors, Kyrkslätt, Esbo och Grankulla. Kommunen handhar fortsättningsvis beslutsförfarandet gällande färdtjänstfrågor.

Inom handikappservice deltar man i FDUV:s projekt Steget vidare – från arbetsverksamhet till arbete med lön.

Vuxensocialarbete och handikappservice

Förtroendeorgan: Social- och hälsovårdsnämnden

Ansvarsperson: Socialservicechef Mikaela Heinonen-Lindholm

Syftet med projektet är att öka möjligheterna för personer med intellektuell eller liknande funktionsnedsättning att få lönearbete på den öppna arbetsmarknaden. Målet är att sprida kunskap om stöd och arbetssätt för att främja anställning.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2022–2023 i enlighet med strategins handlingsplan

Socialvårdens dokumentation och dokumenthantering kan ses i Kanta från och med år 2023. Arbetet utvecklas mot att stärka klienternas egna resurser och att ge rätt service i rätt tid.

Vuxensocialarbete

Utvecklingsarbetet fortsätter med målsättningen att hitta former för ett så klientinriktat arbetssätt som möjligt med focus på samarbete både regionalt och inom staden.

Handikappservice

Under 2019–2020 har den egna servicen inom specialomsorgen utvecklats genom boendestödster till hemmaboende klienter inom specialomsorgen. Ett gruppboende i stadens egen regi planeras år 2022 och skulle vara en naturlig utveckling av detta arbete. Ifall staden skulle ha den verksamhetsformen kunde övergången mellan olika verksamhetsformer, gruppboende/boendestöd/självständigt boende med stöd ske naturligt, smidigt och tryggt och i enlighet med var och en klients egna behov och resurser. Stödet kan formas utgående från klienterna som behöver stödet och inte utgående från vad marknaden erbjuder vilket leder till både mera klientinriktade och kostnadseffektiva lösningar.

Bindande mål 2021

	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	Uppföljning av genomförda bedömningar av servicebehovet inom vuxensocialarbete.	Antal bedömningar i förhållande till antal klienter som erhåller ekonomiskt understöd. Antalet servicebedömningar för unga under 25 år (18-25 år)
	Service som tidigare varit köptjänster sköts inom egen verksamhet (ex. stöd för klienter som har utlokaliserat arbete, köptjänster som baserar sig på socialvårdslagen) där det är ändamålsenligt.	Kostnadseffektivare lösningar/stävande av kostnader inom specialomsorgen Antalet klienter inom boendestöd/egen produktion Antalet klienter/ arbete med stöd

Bindande mål 2022-2023

	Verksamhetsmål	
	Flexiblare boendelösningar då det gäller personer med särskilda stödbehov samt handikappservicens och specialomsorgens klienter. Strävan efter kostnadsneutrala lösningsmodeller som stärker självbestämmanderätten	Minskade kostnader för boendeservice inom specialomsorgen.

Vuxensocialarbete och handikappservice

Förtroendeorgan: Social- och hälsovårdsnämnden

Ansvarsperson: Socialservicechef Mikaela Heinonen-Lindholm

Övriga nyckeltal

	BS 2019	BU 2020	Förslag 2021	BU 2021	Ekonomiplan 2022 2023	
Kompletterande utkomststöd antal hushåll/år	394	350	350	350	350	350
Förebyggande utkomststöd antal hushåll/år	156	120	120	120	120	120
Bedömning av servicebehovet enligt socialvårdslagen/% av aktuella hushåll som erhåller ekonomiskt stöd	6	50	50	50	60	70

Årsverk

31.12	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Årsverk	25,0	25,0	25,0	21,8	28,8	28,8
Total	25,0	25,0	25,0	21,8	28,8	28,8

2021: -4,2 vakanser inom invandartjänster till sysselsättningsjänster, satsning 1 vakans

2022: gruppboende

Vuxensocialarbete och handikappservice

Förtroendeorgan: Social- och hälsovårdsnämnden

Ansvarsperson: Socialservicechef Mikaela Heinonen-Lindholm

Driftsekonomi €

	BS 2019	BU 2020 med ändr.	Förslag 2021	BU 2021	Ekonomiplan 2022 2023	
Verksamhetsintäkter	647 337	430 440	196 840	196 840	196 840	196 840
Personalkostnader	-1 171 118	-1 359 330	-1 182 500	-1 175 030		
Köp av tjänster	-11 143 737	-11 392 140	-11 308 850	-11 285 650		
Material och varor	-8 478	-21 690	-16 250	-15 960		
Understöd	-1 876 537	-2 182 150	-2 330 000	-2 330 000		
Övriga kostnader	-135 833	-169 960	-122 640	-122 640		
Verksamhetskostnader	-14 335 703	-15 125 270	-14 960 240	-14 929 280	-15 484 480	-15 613 960
Verksamhetsbidrag	-13 688 366	-14 694 830	-14 763 400	-14 732 440	-15 287 640	-15 417 120
Förändring BU 2021-BU 2020		7,4 %	0,5 %	0,3 %		
Därav:						
Interna intäkter	2 784					
Interna kostnader	-196 591	-202 000	-164 260	-164 260	-164 440	-164 620

Sysselsättnings- och invandartjänster

Förtroendeorgan: Social- och hälsovårdsnämnden

Ansvarsperson: Chef för sysselsättningstjänster Stefan Fri

Verksamhetsbeskrivning

Inom sysselsättningstjänster sker organisatoriska förändringar från 2021 i och med att Invandrarbyrån flyttas från socialservice till avdelningen för Sysselsättnings- och invandartjänster.

Kommunförsök

Raseborgs stad har tillsammans med Hangö stad kommit med i kommunala sysselsättningsförsök för tiden 1.3.2021-30.06.2023 förutsatt att lagen godkänns. Kommunernas roll och ansvar ändrar betydligt inom ramen för den nya lagen då kommunerna skall erbjuda tjänster åt arbetslösa enligt lagen om offentligt arbetskraft- och företagsservice. Raseborgs stad kommer att fungera som ansvarig för kommunförsöket och garantera tillgången av servicen i både Raseborg och Hangö samt svara för arbetsledningen. Från TE-tjänster kommer personalresurser att flyttas under kommunal arbetsledning i försöket. Inom kommunförsöket kommer personer som inte har rätt till inkomstrelaterad dagpenning samt alla personer under 30 år och alla invandrare samt personer med ett främmande språk som modersmål att vara målgruppen. Till målgruppen hör tillsammans med Hangö ca 1 650 personer varav Raseborg andel är ca 1 200 enligt läget 30.9.2020.

Sysselsättnings- och invandartjänster

Sysselsättningstjänster erbjuder tjänster åt arbetslösa- och långtidsarbetslösa i form av rehabiliterande arbetsverksamhet, hälsogranskningar, socialarbete, bedömning av arbets- och funktionsförmågan, arbetsträning samt arbete med stöd. För unga utanför arbets- och studielivet erbjuds tjänster i form av verkstadsverksamhet, uppsökande ungdomsarbete samt arbetsträning. Arbetsträning i verkstadsform erbjuds även för personer inom mentalvården. Skötseln av stadens sommarjobbssedel hör även hit. Invandartjänsterna hör till avdelningens verksamhetsområde från 1.1.2021. Invandrarbyrån koordinerar även servicen för Hangös del genom avtal som är uppgjort mellan kommunerna.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2021 i enlighet med strategins handlingsplan

Kommunens andel av arbetsmarknadsstödet

För att stävja kostnaderna för kommunens andel av arbetsmarknadsstödet krävs sysselsättningsfrämjande åtgärder. Sysselsättningsfrämjande åtgärder är för kommunens del rehabiliterande arbetsverksamhet, arbetsprövning, läroavtal eller lönesubventionsarbete. Det totala antalet personer vars arbetslöshet varat längre än 300 dagar och kommunen är med och betalar minst 50 % av arbetsmarknadsstödet uppgår till ca 650. Budget 2020 utgår kalkylmässigt från att kommunen betalar arbetsmarknadsstödet för 400 personer och att 250 personer kan erbjudas aktivering.

Aktiveringsåtgärder

Målsättningen är att varje månad kunna erbjuda sysselsättningsfrämjande åtgärder genom olika grupper, egna verkstäder, inom stadens organisation samt via köptjänster från tredje sektorn inom rehabiliterande arbetsverksamhet. Dessutom erbjuds kommundillägg för arbetsgivare som anställer långtidsarbetslösa och staden söker lämpliga arbetsplatser för personer inom sysselsättningsskyldigheten.

Bedömning av arbets- och funktionsförmågan

Bland långtidsarbetslösa finns många som inte klarar av en aktiveringsåtgärd p.g.a. nedsatt arbets- och funktionsförmåga. För denna grupp erbjuds utredningar och bedömningar av hälsovårdare, socialarbetare, psykolog, läkare samt andra sakkunniga enligt behov. Dessa åtgärder och satsningar ger ingen inbesparing i arbetsmarknadsstödet före man fått en slutlig lösning för personen och det beslutet kan inte kommunen göra.

Uppsökande ungdomsarbete

Från det uppsökande ungdomsarbetet kontaktas de unga som blivit utan studieplats efter grundskolan och de som avbrutit sina studier, militärtjänst eller civiltjänstgöring. Arbetet formas utgående från varje individs livssituation och mående med målsättning att hitta tillbaka till arbete- eller studier.

Sysselsättnings- och invandartjänster

Förtroendeorgan: Social- och hälsovårdsnämnden

Ansvarsperson: Chef för sysselsättningstjänster Stefan Fri

Invandrarbyrån

Uppskattat antal kommuninvånare med flyktingstatus 1.1.2021 för vilka staden erhåller kalkylerade ersättningar för år 56 personer vilket inte inkluderar de kommande 20 kvotflyktingar. Av dessa personer erhåller staden ersättningar för 21 personer under hela år 2021. Integrationsstiden slut för en stor del av klienterna under år 2021. Detta betyder dels att klienternas mest intensiva behov av integrationsstödande service beräknas minska samtidigt som de kalkylerade ersättningarna från staten som Raseborg erhåller för dessa personer blir mindre.

Under år 2020 stod Raseborgs stad i tur för att ta emot 20 kvotflyktingar enligt det av stadsstyrelsen godkända avtalet med ELY-centralen in Nyland. Tidtabellen för kvotflyktingarnas ankomst till kommunen har dock pga. av covid-19 pandemin skjutits upp och i dagsläget ser det ut som om kvotflyktinggruppen anländer till Raseborg under våren 2021.

Sysselsättnings kommunförsöket innebär att alla arbetslösa invandrares sysselsättningstjänster flyttas från TE-byrån till kommunen. Invandartjänsten deltar i kommunförsöket med en handledarresurs som till 100% arbetar inom försöket.

Minskningen av klienter som faller under "Lagen om främjande av integration" innebär antagligen att personalresurserna inom invandartjänsten bör utvärderas. I utvärderingen av personalresurserna bör man dock ta i beaktande de kommande kvotflyktingarna och vilka personalresurser som behövs under det inledande skedet av dessa personers integrationsprocess samt sysselsättningens kommunförsök till vilket en av handledarbefattningarna inom invandartjänsten styrs. I kommunen bor det även andra personer med flykting- och invandrabakgrund som inte omfattas av "lagen om främjande av integration" (de har varit mer än tre år i Finland) men som fortsättningsvis behöver handledning och annan integrationsfrämjande service.

Integrationsprogrammet för åren 2019–2022 godkändes i stadsstyrelsen under år 2019. Invandrarbyrån kommer att under år 2021 fortsätta att satsa på att implementera och förverkliga de åtgärder och utvecklingsbehov som framkom i integrationsprogrammet.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2022-2023 i enlighet med strategins handlingsplan

Kommunförsöket samt stadens övriga verksamhet inom sysselsättningstjänster fortsätter med mål att bidra till ökade sysselsättningsmöjligheter och stävande av kostnaderna.

Integrationsprogrammet för åren 2019–2022 godkändes i stadsstyrelsen under år 2019. Invandrarbyrån kommer att under år 2021 fortsätta att satsa på att implementera och förverkliga de åtgärder och utvecklingsbehov som framkom i integrationsprogrammet.

Bindande mål 2021

	Verksamhetsmål	Eftersträvd nivå / Mätare
	Stävja kostnaderna för kommunens andel av arbetsmarknadsstödet	Stävja kostnaderna för arbetsmarknadsstödet via aktivering med 1 560 000 €
	Unga under 30 år som kommit vidare från sysselsättningstjänsterna	90 personer/år
	Vuxna som kommit vidare från sysselsättningstjänsterna	70 personer/år

Sysselsättnings- och invandrantjänster

Förtroendeorgan: Social- och hälsovårdsnämnden

Ansvarsperson: Chef för sysselsättningstjänster Stefan Fri

	Kommunförsök Arbetsökandes aktiveringsgrad %	Förbättring från läget 1.1.2021
	Nya arbetsökanden inom kommunförsöket	Förbättring från läget 1.1.2021
	Långtidsarbetslösas aktiveringsgrad %	Förbättring från läget 1.1.2021

Bindande mål 2022-2023

	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	Minska antalet arbetslösa i staden	Under 8,5 % arbetslösa (NTM-centralens statistik)

Övriga nyckeltal

	BS 2019	BU 2020	Förslag 2021	BU 2021	Ekonomiplan 2022 2023	
Arbetsmarknadsstödet €/år	2 109 234	1 900 000	2 150 000	2 150 000	2 075 000	2 000 000

Årsverk

31.12	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Årsverk	23,9	24,0	24,0	29,2	29,2	29,2
Total	23,9	24,0	24,0	29,2	29,2	29,2

2021: 4,2 vakanser inom invandringstjänster, 0,6 från anslaget Administration

Sysselsättnings- och invandartjänster

Förtroendeorgan: Social- och hälsovårdsnämnden

Ansvarsperson: Chef för sysselsättningstjänster Stefan Fri

Driftsekonomi €

	BS 2019	BU 2020 med ändr.	Förslag 2021	BU 2021	Ekonomiplan 2022 2023	
Verksamhetsintäkter	384 579	429 380	892 050	892 050	892 050	892 050
Personalkostnader	-1 113 040	-1 329 470	-1 786 380	-1 786 380		
Köp av tjänster	-273 696	-418 940	-486 620	-434 520		
Material och varor	-39 525	-72 570	-68 550	-67 280		
Understöd	-2 185 679	-2 232 500	-2 212 500	-2 236 500		
Övriga kostnader	-303 447	-313 630	-340 920	-340 920		
Verksamhetskostnader	-3 915 387	-4 367 110	-4 894 970	-4 865 600	-4 941 070	-4 963 390
Verksamhetsbidrag	-3 530 807	-3 937 730	-4 002 920	-3 973 550	-4 049 020	-4 071 340
Förändring BU 2021-BU 2020		11,5 %	1,7 %	0,9 %		
Därav:						
Interna intäkter	7 985					
Interna kostnader	-358 089	-364 410	-428 090	-428 090	-428 370	-428 650

Sektor: Bildning

Ansvarsperson: Bildningsdirektör Tina Nordman

Grundläggande information om sektorn

Bildningssektorns huvuduppgift är att ordna och utveckla verksamheten inom sina fyra avdelningar; småbarnspedagogik, utbildning, fritid och övrig utbildning i enlighet med ikraftvarande lagstiftning och de av stadsfullmäktige fastställda ekonomiska ramarna.

Verksamhetens målsättningar tyngdpunkter och centrala förändringar 2021

Verksamhetens målsättning:

Alla avdelningar inom bildningssektorn jobbar målmedvetet för att kunna erbjuda samtliga barn i Raseborg en kvalitativ, trygg och enhetlig lärtig. Personalens och barnens/elevernas fysiska och psykiska välmående är en viktig grund för arbetet. Arbetet med hållbar utveckling fortgår och är viktig för att barnen/eleverna ska lära sig att omfatta en hållbar livsstil.

En enhetlig lärtig

- De tidigare årens arbete med den enhetliga lärtigen sammanställs och synliggörs visuellt för invånarna.

Personalens och elevernas fysiska och psykiska välmående:

- Utvecklandet av skolpsykologtjänsterna och inrättandet av en ny skolpsykologvakans från och med 1.1.2021. Utvecklandet och klargörandet av gemensamma arbetsstrukturer med social- och hälsovårdssektorn som stöd för barnets välmående. Ordandet av gemensam fortbildning för bildningssektorns förmän med målsättningen att utveckla av ledarskapet.

Hållbar utveckling

- Bildningssektorns plan för hållbar utveckling uppgörs så att den omfattar verksamheterna inom hela sektorn

Förankrande av strategin i bildningssektorns målsättningar

Verkställandet av den strategi som stadsfullmäktige fastställde 4.6.2018 § 45 beaktas i målsättningarna för sektorns olika avdelningar. Man har strävat att behandla de åtgärder som presenteras i strategin som konkreta delar av hela sektorns verksamhet.

Tyngdpunkterna är:

- En enhetlig lärtig:
- Personalens och elevernas fysiska och psykiska välmående
- Hållbar utveckling

Sektor: Bildning

Ansvarsperson: Bildningsdirektör Tina Nordman

	BS 2019	BU 2020 med ändr.	Förslag 2021	BU 2021	Ekonomiplan	
					2022	2023
Verksamhetsintäkter	5 059 578	4 522 440	4 524 440	4 524 440	4 359 440	4 359 440
Personalkostnader	-35 742 255	-36 688 680	-37 546 560	-37 411 560		
Köp av tjänster	-13 005 091	-12 753 020	-13 389 540	-13 376 480		
Material och varor	-1 614 386	-1 530 100	-1 569 850	-1 467 820		
Understöd	-1 632 079	-1 661 000	-1 659 000	-1 683 000		
Övriga kostnader	-12 510 398	-12 455 490	-12 987 790	-12 987 790		
Verksamhetskostnader	-64 504 209	-65 088 290	-67 152 740	-66 926 650	-67 043 060	-67 551 000
Verksamhetsbidrag	-59 444 631	-60 565 850	-62 628 300	-62 402 210	-62 683 620	-63 191 560
Förändring BU 2021-BU 2020		1,9 %	3,4 %	3,0 %		
Därav:						
Interna intäkter	818 741	783 080	553 730	553 730	553 730	553 730
Interna kostnader	-20 070 596	-20 232 620	-20 956 570	-20 956 570	-21 001 820	-21 047 520

Övrig utbildning

Förtroendeorgan: Bildningsnämnd

Ansvarsperson: Bildningsdirektör Tina Nordman

Verksamhetsbeskrivning

Avdelningen Övrig utbildning omfattar bildningssektorns administration, kurators- och skolpsykologtjänster, Raseborgs Kulturinstitut (den fria bildningen samt grundläggande utbildning i konst), morgon- och eftermiddagsverksamhet, skoltransporterna samt samarbete med övriga utbildningsanordnare. Avdelningen producerar administrativa tjänster, leder och koordinerar ekonomiplaneringen och -uppföljningen samt stöder avdelningarna i alla avdelnings- och sektorövergripande frågor.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2021 i enlighet med strategins handlingsplan

De gemensamma tyngdpunkterna för bildningssektorn är:

- En enhetlig lärtig
- Personalens och elevernas fysiska och psykiska välmående
- Hållbar utveckling

Arbetet med den enhetliga lärtigen har fortgått sedan hösten 2018. Under år 2021 sammanställs den till en helhet och visualiseras så att den blir synlig för invånarna.

Skolpsykologtjänsterna överfördes att höra under bildningssektorn från och med 1.8.2020. För att antalet elever/skolpsykologer ska överensstämma med de nationella rekommendationerna föreslås en ny skolpsykologvakans från och med 1.1.2021. Utvecklandet av skolkurators- och skolpsykologtjänsterna pågår ständigt. Bildningssektorn tillsammans med social- och hälsovårdssektorn jobbar med att utveckla och klargöra de gemensamma arbetsstrukturer som finns som stöd för barnets välmående.

Bildningssektor utarbetar en plan för hållbar utveckling som omfattar sektorns alla verksamheter.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2022–2023 i enlighet med strategins handlingsplan

Befrämjandet av en hållbar utveckling genom att bildningssektorns plan för hållbar utveckling tas i bruk.

Svartå-Mustioprojektet färdigställs och verksamheten påbörjas hösten 2022.

Kulturhuset Fokus är färdigställt och verksamheten påbörjas hösten 2022.

Bindande mål 2021

	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	En enhetlig lärtig - Den enhetliga lärtigen sammanställs och synliggörs visuellt för invånarna	Den enhetliga lärtigen är visualiserad och presenteras för invånarna i november 2021.
	Personalens och elevernas fysiska och psykiska välmående - Utvecklandet av skolpsykologtjänsterna genom att inrätta en ny skolpsykologvakans från och med 1.1.2021.	En ny skolpsykologvakans är inrättad 1.1.2021
	Personalen och elevens fysiska och psykiska välmående - Utvecklandet och klargörandet av gemensamma strukturer som stöd för barnets välmående	En handlingsplan för personalen har utarbetats december 2021

Övrig utbildning

Förtroendeorgan: Bildningsnämnd

Ansvarsperson: Bildningsdirektör Tina Nordman

	Personalens och elevens fysiska och psykiska välmående: - Utvecklandet av ledarskapet för bildningens förmän	En gemensam fortbildning har ordnats.
	Hållbar utveckling - Bildningssektorns plan för hållbar utveckling uppgörs	Planen för hållbar utveckling godkänns av bildningsnämnden i november 2021
	Raseborg ska vara en barnvänlig kommun, en modell i vilken ingår åtgärder för främjande av barnvänlighet och barnets rättigheter i all kommunal verksamhet: i beslutsfattandet, förvaltningen och servicen.	En modell med åtgärdsprogram tas fram, godkänns och börjar förverkligas
	Utreda en sammanslagning mellan Västra Nylands Folkhögskola och Kulturinstitutet.	Genomförd utredning

Bindande mål 2022–2023

	Verksamhetsmål	Eftersträvd nivå / Mätare
	Hållbar utveckling - Befrämjandet av en hållbar utveckling inom bildningssektorn	Den av bildningsnämnden godkända planen för hållbar utveckling tas i bruk
	Svartå-Mustioprojektet färdigställs.	Verksamheten i den nya fastigheten påbörjas hösten 2022
	Kulturhuset Fokus färdigställs.	Verksamheten i det nya kulturhuset påbörjas hösten 2022.

Övriga nyckeltal

	BS 2019	BU 2020	Förslag 2021	BU 2021	Ekonomiplan	
					2022	2023
Skjutskostnad/skjutselev	2 458	2 506	2 688	2 688	2 715	2 742
Antal undervisningstimmar/Mbi	17 067	18 000	18 000	16 900	16 900	16 900
Antal deltagare/Mbi	6 848	8 000	8 000	6 800	6 800	6 800
Antal veckotimmar/Musikinst.	498	490	490	480	470	470

Övrig utbildning

Förtroendeorgan: Bildningsnämnd

Ansvarsperson: Bildningsdirektör Tina Nordman

Årsverk

31.12	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Administration	7,3	7,3	7,3	7,3	7,3	7,3
Skolkuratorer- och psykologer	7,0	7	9,4	13*	13	13
Morgon- och eftermiddagsverks.	19,8	21,0	21,0	18,0	18,0	18,0
Medborgarinstitut	26,6	26,6	26,6	25,1	24,1	24,1
Musikinstitut	22,6	23,5	23,5	23,5	19,5	19,5
Total	83,3	99,8	87,8	73,9	81,9	81,9

*Tre psykologtjänster överfördes från social- och hälsovårdssektorn till bildningssektorn från och med 1.8.2020. En skolpsykologtjänst till inrättades 1.8.2020 och ytterligare en föreslås från 1.1.2021. En ny skolkuratorstjänst för förskolan inrättades 1.8.2020.

Driftsekonomi €

	BS 2019	BU 2020 med ändr.	Förslag 2021	BU 2021	Ekonomiplan 2022 2023	
Verksamhetsintäkter	1 685 896	1 609 060	1 311 720	1 311 720	1 316 720	1 316 720
Personalkostnader	-3 521 116	-3 686 650	-3 993 370	-3 854 370		
Köp av tjänster	-4 418 367	-4 782 730	-4 546 460	-4 526 320		
Material och varor	-137 792	-87 600	-79 710	-73 770		
Understöd	-166 720	-166 000	-176 000	-188 000		
Övriga kostnader	-733 190	-701 930	-712 140	-712 140		
Verksamhetskostnader	-8 977 185	-9 424 910	-9 507 680	-9 354 600	-9 156 580	-9 218 290
Verksamhetsbidrag	-7 291 289	-7 815 850	-8 195 960	-8 042 880	-7 839 860	-7 901 570
Förändring BU 2021-BU 2021		7,2 %	4,9 %	2,9 %		
Därav:						
Interna intäkter	313 876	264 480	89 230	89 230	89 230	89 230
Interna kostnader	-1 102 619	-1 051 020	-903 010	-903 010	-903 010	-903 010

Småbarnspedagogik

Förtroendeorgan: Bildningsnämnd

Ansvarsperson: Chef för småbarnspedagogik Nina Aartokallio

Verksamhetsbeskrivning

Verksamhetsområdet småbarnspedagogik består av småbarnspedagogisk verksamhet och förskoleundervisning.

Målet inom den småbarnspedagogiska verksamheten är att stöda barnets uppväxt, utveckling och lärande samt att främja barnets välbefinnande. Småbarnspedagogiken är en systematisk och målinriktad helhet som består av fostran, undervisning och vård av barn och i vilken i synnerhet pedagogiken betonas.

I förskoleundervisningen erbjuds barnen möjlighet att bli inspirerade, experimentera och att lära sig nytt. Barnens utveckling inom de olika kunskaps- och färdighetsområdena breddas på ett lekfullt sätt i mångsidiga lärmiljöer. De kommunikativa och sociala färdigheterna stärks och barnen lär sig att värdesätta sig själv och andra. Förskoleundervisningen har stor betydelse när det gäller att på ett tidigt stadium upptäcka behov av stöd för växande och lärande, att ge stöd och samtidigt förebygga svårigheter.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2021

Målsättningen med verksamheten är att främja välmåendet hos barn inom småbarnspedagogik och förskola. Med en kvalitativ småbarnspedagogik och ett målinriktat och medvetet stadiöverskridande arbete strävar vi efter att skapa en enhetlig och trygg lärtig för barn från småbarnspedagogik till grundläggande utbildning och andra stadiets utbildning. En grund för att uppnå målsättningen med arbetet är en välmående personal.

Tyngdpunkter:

- Enhetlig lärtig
- Personalens och barnens fysiska och psykiska välmående
- Hållbar utveckling

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2022–2023

Svartå-Mustio projektet är färdigställt och verksamheten pågår i nya utrymmen.

Bindande mål 2021

	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	Enhetlig lärtig - Vi sammanställer den enhetliga lärtigen och synliggör den visuellt för invånarna.	<ul style="list-style-type: none"> • Sammanställningen presenteras för invånarna i november 2021.
	Enhetlig lärtig - Processen kring överföring av elever med stödbehov från förskolan till årskurs 1 tydliggörs.	<ul style="list-style-type: none"> • Handboken för tre-stegsstödet är uppdaterad i juni 2021.
	Enhetlig lärtig - Samarbetet mellan förskola – skola utvecklas genom att Bromarv skolas och Bromarv daghems förskolas utarbetade plan för ökat samarbete tas i bruk på försök hösten 2021.	<ul style="list-style-type: none"> • Försöket finns beskrivet i skolans/förskolans läsårsplan för läsåret 2021-22

Småbarnspedagogik

Förtroendeorgan: Bildningsnämnd

Ansvarsperson: Chef för småbarnspedagogik Nina Aartokallio

	Enhetlig lärtig - En gemensam värdegrund för grundläggande utbildning och småbarnspedagogiken i Svartå utarbetas	<ul style="list-style-type: none"> Den gemensamma värdegrunden är definierad i december 2021
	Personalens och elevernas fysiska och psykiska välmående - Verksamhetsmodell för förebyggande av sexuella övergrepp och ingripande i dessa samt de uppdaterade planerna för jämställdhet och jämlikhet implementeras i verksamheten	<ul style="list-style-type: none"> Fortbildning för personalen ordnas minst en gång Arbetet beskrivs i förskolans läsårsplan 2021-22
	Personalens och barnens välmående stärks - Elevvårdens verksamhets- och processbeskrivning preciseras - Verksamhetsmodeller och processerna är klara och personalen känner till dem.	<ul style="list-style-type: none"> Ett tillfälle där modellerna och processerna presenteras ordnas för föreståndarna
	Personalens och barnens fysiska och psykiska välmående stärks - Utvecklandet och klargörandet av gemensamma arbetsstrukturer som stöd för barnens välmående. - Utvecklandet av ledarskapet för bildningens förmän	<ul style="list-style-type: none"> En handlingsplan för personalen har utarbetats. En gemensam fortbildning genomförs.
	Hållbar utveckling - En plan för hållbar utveckling uppgörs	<ul style="list-style-type: none"> Godkänns i bildningsnämnden 11/2021

Bindande mål 2022-2023

	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	Befrämjande av hållbar utveckling	Handlingsplanen tas i bruk
	Förnyande av infrastruktur - Svartå-Mustio projektet	Projektet är färdigställt och verksamheten har påbörjats

Övriga nyckeltal

	BS 2019	BU 2020	Förslag 2021	BU 2021	Ekonomiplan	
					2022	2023
Barn födda mellan åren 2014-2019		1 401	1 336	1 336	1322	1300
av vilka i kommunal dagvård	894	862	860	860	820	810
Barn födda 2014:						
av vilka i kommunal förskola	274	258	239	239	250	215
Stöd för vård av barn (FPA)	312	320	300	300	300	300
Nettoutgift/dagvårdsbarn	12 151	12 770	13 467	13 467	13 996	14 577

Småbarnspedagogik

Förtroendeorgan: Bildningsnämnd

Ansvarsperson: Chef för småbarnspedagogik Nina Aartokallio

Årsverk

31.12	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Årsverk	282,0	280,0	278,0	275,0	273,0	273,0
Total	282,0	280,0	278,0	275,0	273,0	273,0

Driftsekonomi €

	BS 2019	BU 2020 med ändr.	Förslag 2021	BU 2021	Ekonomiplan 2022 2023	
Verksamhetsintäkter	1 523 153	1 492 200	1 426 100	1 426 100	1 256 100	1 256 100
Personalkostnader	-10 948 224	-10 989 380	-11 379 900	-11 379 900		
Köp av tjänster	-2 254 995	-2 155 650	-2 427 060	-2 420 060		
Material och varor	-201 096	-265 130	-284 220	-277 220		
Understöd	-1 305 138	-1 335 000	-1 335 000	-1 335 000		
Övriga kostnader	-2 594 848	-2 503 760	-2 467 820	-2 467 820		
Verksamhetskostnader	-17 304 301	-17 248 920	-17 894 000	-17 880 000	-18 024 980	-18 157 210
Verksamhetsbidrag	-15 781 148	-15 756 720	-16 467 900	-16 453 900	-16 768 880	-16 901 110
Förändring BU 2021-BU 2020		-0,2 %	4,5 %	4,4 %		
Därav:						
Interna intäkter	1 720	2 000	600	600	600	600
Interna kostnader	-4 448 950	-4 546 560	-4 599 480	-4 599 480	-4 614 880	-4 630 380

Utbildning

Förtroendeorgan: Bildningsnämnd

Ansvarsperson: Undervisningschef Elisabet Ehrstedt / Undervisningschef Jari Salminen

Verksamhetsbeskrivning

I utbildningen främjas kontinuiteten i ett livslångt lärande. Verksamheten ska fostra barnen och de unga till sund självkänsla och medmänsklighet, samt ge dem goda kunskaper och färdigheter för fortsatta studier och ett kvalitativt liv. Den grundläggande utbildningen i Raseborg genomförs i skolor med årskurserna 1–6 (14), 7–9 (3) samt i enhetsskola med årskurserna 1-9 (2) i enlighet med gällande läroplan.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2021 i enlighet med strategins handlingsplan

Målet inom verksamhetsområdet är att erbjuda kvalitativ verksamhet och undervisning i en trygg och pedagogiskt relevant inlärningsmiljö. Med ett målinriktat och medvetet stadieöverskridande arbete strävar vi efter att skapa en enhetlig och trygg lärostig för barn från småbarnspedagogik till grundläggande utbildning och andra stadiets utbildning. En grund för att uppnå målsättningen med arbetet är en välmående personal.

Tyngdpunkter:

- En enhetlig lärostig
- Personalens och elevernas fysiska och psykiska välmående
- Hållbar utveckling

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2022–2023 i enlighet med strategins handlingsplan.

Svartå- Mustio-projektet är färdigställt och verksamheten pågår i nya utrymmen från och med hösten 2022. Planeringen av Katarinaskolans renovering påbörjas år 2022.

Bindande mål 2021

	Verksamhetsmål	Eftersträvd nivå / Mätare
	En enhetlig lärostig <ul style="list-style-type: none"> • Vi sammanställer den enhetliga lärostigen och synliggör den visuellt för invånarna. 	Sammanställningen presenteras för invånarna i november 2021.
	En enhetlig lärostig <ul style="list-style-type: none"> • Processen kring överföring av elever med stödbehov från förskola till årskurs 1 tydliggörs. 	Handboken för tre-stegsstödet är uppdaterad i juni 2021.
	En enhetlig lärostig <ul style="list-style-type: none"> • Samarbetet mellan förskola – skola utvecklas genom att Bromarv skolas och Bromarv daghems förskolas utarbetade plan för ökat samarbete tas i bruk på försök hösten 2021. 	Försöket finns beskrivet i skolans/förskolans läsårsplan för läsåret 2021-22
	En enhetlig lärostig <ul style="list-style-type: none"> • Bedömningskriterierna utvecklas 	Den lokala läroplanen är uppdaterad i enlighet med de nationella kraven för bedömning i juni 2021.

Utbildning

Förtroendeorgan: Bildningsnämnd

Ansvarsperson: Undervisningschef Elisabet Ehrstedt / Undervisningschef Jari Salminen

	<p>En enhetlig lärtig</p> <ul style="list-style-type: none"> En gemensam värdegrund för grundläggande utbildning och småbarnspedagogiken i Svartå utarbetas. 	<ul style="list-style-type: none"> Den gemensamma värdegrunden är definierad i december 2021
	<p>Personalens och elevernas fysiska och psykiska välmående</p> <ul style="list-style-type: none"> Verksamhetsmodell för förebyggande av sexuella övergrepp och ingripande i dessa samt de uppdaterade planerna för jämställdhet och jämlikhet implementeras i verksamheten 	<ul style="list-style-type: none"> Fortbildning för personalen ordnas minst en gång Det skolvisa arbetet beskrivs i läsårsplanen 2021-22
	<p>Personalens och elevernas fysiska och psykiska välmående</p> <ul style="list-style-type: none"> Elefvårdens verksamhet- och processbeskrivning preciseras Verksamhetsmodeller och processerna är klara och personalen känner till dem. 	<ul style="list-style-type: none"> Ett tillfälle där modellerna och processerna presenteras ordnas för rektorerna
	<p>Personalens och elevernas fysiska och psykiska välmående</p> <p>Utvecklandet och klargörandet av gemensamma arbetsstrukturer som stöd för barnets välmående</p>	<ul style="list-style-type: none"> En handlingsplan för personalen har utarbetats december 2021
	<p>Hållbar utveckling</p> <ul style="list-style-type: none"> En plan för hållbar utveckling uppgörs 	<ul style="list-style-type: none"> Godkänns i bildningsnämnden 11/2021

Bindande mål 2022–2023

	Verksamhetsmål	Eftersträvd nivå / Mätare
	Befrämjande av hållbar utveckling	Handlingsplanen tas i bruk
	<p>Förnyande av infrastruktur</p> <ul style="list-style-type: none"> Svartå- Mustio-projektet 	Projektet är färdigställt och verksamheten har påbörjats
	<p>Förnyande av infrastruktur</p> <ul style="list-style-type: none"> Katarinaskolan 	Planering av renovering påbörjas

Utbildning

Förtroendeorgan: Bildningsnämnd

Ansvarsperson: Undervisningschef Elisabet Ehrstedt / Undervisningschef Jari Salminen

Övriga nyckeltal

	BS 2019	BU 2020	Förslag 2021	BU 2021	Ekonomiplan	
					2022	2023
elevantal totalt åk 1-9	2 629	2 601	2 547	2 547	2 435	2 389
nettoutgift/elev, totalt inkl. skjutsk.	11 258*	11 593 *	11828*	11828*	12417*	12736*
nettoutgift/elev för undervisning	6 749*	7 014 *	7241*	7241*	7607*	7823*
timresurs/elev	2,19*	2,20 *	2,21*	2,21*	2,2*	2,2*
placering i andra stadiets utb. %	99	100	100	100	100	100

*förberedande undervisning och sjukhusundervisning ingår inte

Årsverk

31.12	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Årsverk	321,8	327,0	328,9	327,7	324,7	324,7
Total	321,8	327,0	328,9	327,7	324,7	324,7

Driftsekonomi €

	BS 2019	BU 2020 med ändr.	Förslag 2021	BU 2021	Ekonomiplan	
					2022	2023
Verksamhetsintäkter	719 153	595 570	722 720	722 720	722 720	722 720
Personalkostnader	-16 507 570	-16 943 220	-17 248 630	-17 209 030		
Köp av tjänster	-4 585 522	-4 191 710	-4 624 700	-4 624 700		
Material och varor	-701 228	-642 640	-663 080	-656 080		
Understöd						
Övriga kostnader	-6 791 146	-6 796 730	-6 600 330	-6 600 330		
Verksamhetskostnader	-28 585 466	-28 574 300	-29 136 740	-29 090 140	-29 215 700	-29 391 490
Verksamhetsbidrag	-27 866 313	-27 978 730	-28 414 020	-28 367 420	-28 492 980	-28 668 770
Förändring BU 2020-BU 2019		0,4 %	1,6 %	1,4 %		
Därav:						
Interna intäkter	138 595	157 100	138 600	138 600	138 600	138 600
Interna kostnader	-11 033 687	-11 011 080	-10 888 450	-10 888 450	-10 918 300	-10 948 500

Gymnasier

Förtroendeorgan: Bildningsnämnd

Ansvarsperson: Undervisningschef Elisabet Ehrstedt / Undervisningschef Jari Salminen

Verksamhetsbeskrivning

Gymnasieutbildningen ger allmänbildande utbildning av hög kvalitet och goda förutsättningar för fortsatta studier i högskolor och universitet. I utbildningen främjas kontinuiteten i ett livslångt lärande. Verksamheten ska fostra de unga till sund självkänsla och medmänsklighet, samt ge dem goda kunskaper och färdigheter för fortsatta studier och ett kvalitativt liv. Gymnasieutbildning ordnas i Ekenäs gymnasium, Karis-Billnäs gymnasium samt i Karjaan lukio.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2021 i enlighet med strategins handlingsplan

Målet inom verksamhetsområdet är att erbjuda kvalitativ verksamhet och undervisning i en trygg och pedagogiskt relevant inlärningsmiljö. Med ett målinriktat och medvetet studieöverskridande arbete strävar vi efter att skapa en enhetlig och trygg lärtig för barn från småbarnspedagogik till grundläggande utbildning och andra stadiets utbildning. En grund för att uppnå målsättningen med arbetet är en välmående personal.

Tyngdpunkter:

- En enhetlig lärtig
- Personalens och elevernas fysiska och psykiska välmående
- Hållbar utveckling

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2022-2023 i enlighet med strategins handlingsplan

Utveckla de ämnesövergripande studieavsnitten och kursutbudet i gymnasierna samt utöka samarbetet mellan gymnasierna i Raseborg.

Bindande mål 2021

	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	En enhetlig lärtig Vi sammanställer den enhetliga lärtigen och synliggör den visuellt för invånarna.	Sammanställningen presenteras för invånarna i november 2021.
	En enhetlig lärtig Utvecklande av verksamhetskulturen	En gemensam lokal läroplan för kommunens gymnasier är godkänd i bildningsnämnden 6/2021
	Personalens och studerandes fysiska och psykiska välmående Utvecklandet och klargörandet av gemensamma arbetsstrukturer som stöd för studerandes välmående	En handlingsplan för personalen har utarbetats 12/2021

Gymnasier

Förtroendeorgan: Bildningsnämnd

Ansvarsperson: Undervisningschef Elisabet Ehrstedt / Undervisningschef Jari Salminen

	Personalens och studerandes fysiska och psykiska välmående Verksamhetsmodell för förebyggande av sexuella övergrepp och ingripande i dessa samt de uppdaterade planerna för jämställdhet och jämlikhet implementeras i verksamheten	Fortbildning för personalen ordnas minst en gång. Det skolvisa arbetet beskrivs i lärsplanen 2021-22
	Personalens och elevernas fysiska och psykiska välmående Studerandevårdens verksamhet-och processbeskrivning preciseras. Verksamhetsmodeller och processerna är klara och personalen känner till dem.	Ett tillfälle där modellerna och processerna presenteras ordnas för rektorerna
	Hållbar utveckling Utveckla ett multimedialklassrum som möjliggör hybridundervisning med nätstudier	Utrustning för multimedialklassrum har införskaffats
	Hållbar utveckling En plan för hållbar utveckling uppgörs	Handlingsplanen är godkänd i bildningsnämnden 11/2021anen är
	Främjande av samarbete med utbildningsanordnare som är verksamma inom regionen.	Konkret handlingsplan för samarbete mellan andra och tredje stadiets utbildningsanordnare har utarbetats

Bindande mål 2022-2023

	Verksamhetsmål	Eftersträvd nivå / Mätare
	Befrämjande av hållbar utveckling	Den nya läroplanen tas i bruk hösten 2021.
	Utvecklande av verksamhetskulturen	Läroplanen är i bruk i alla årskurser

Gymnasier

Förtroendeorgan: Bildningsnämnd

Ansvarsperson: Undervisningschef Elisabet Ehrstedt / Undervisningschef Jari Salminen

Övriga nyckeltal

	BS 2019	BU 2020	Förslag 2021	BU 2021	Ekonomiplan	
					2022	2023
antal studerande totalt	427	426	438	438	444	444
nettoutgift/stud.i gymnasiet	8 974	9 581	9 889	9 889	9 972	10 229
gymnasiebenägenhet totalt, %	55	55	55	55	55	55
gymnasiebenägenhet, andel av årskullen som inleder studier i egna gymnasier, stud.examen och avgångsbetyg inom 3 år, %	46	47	47	47	47	47
	80	90	90	90	90	90

Årsverk

31.12	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Årsverk	41,0	43,2	43,8	44,4	44,4	44,4
Total	41,0	43,2	43,8	44,4	44,4	44,4

Driftsekonomi €

	BS 2019	BU 2020 med ändr.	Förslag 2021	BU 2021	Ekonomiplan	
					2022	2023
Verksamhetsintäkter	58 843	6 500	79 300	79 300	79 300	79 300
Personalkostnader	-2 563 376	-2 720 020	-2 861 340	-2 861 340		
Köp av tjänster	-543 495	-512 010	-581 610	-576 110		
Material och varor	-50 597	-38 110	-244 600	-239 600		
Understöd	-5					
Övriga kostnader	-732 742	-736 220	-723 310	-723 310		
Verksamhetskostnader	-3 890 215	-4 006 360	-4 410 860	-4 400 360	-4 506 730	-4 620 950
Verksamhetsbidrag	-3 831 372	-3 999 860	-4 331 560	-4 321 060	-4 427 430	-4 541 650
Förändring BU 2021-BU 2020		4,4 %	8,3 %	8,0 %		
Därav:						
Interna intäkter	4 230	1 500	3 300	3 300	3 300	3 300
Interna kostnader	-1 133 297	-1 213 120	-1 189 810	-1 189 810	-1 189 810	-1 189 810

Muséer

Förtroendeorgan: Fritidsnämnd

Ansvarsperson: Museichef Dan Lindholm/Bildningsdirektör Tina Nordman

---

Verksamhetsbeskrivning

Västra Nylands museum är en sakkunnigorganisation vars vision är att utgöra en kunskapsbank och ett kulturhistoriskt kunskapscentrum för västra Nyland i Raseborgs stad. Museet vill utgående från sina samlingar och sin verksamhet öka förståelsen och kunskapen om stadens och regionens historia och sålunda bidra till utvecklingen av samhället. Museet verkar som kunskapsförmedlare av det historiska kulturarvet sådant som det utformas i det byggda- och arkeologiska kulturarvet samt i föremål, fotografier, arkivalier och muntlig tradition. Målsättningarna uppnås genom en aktiv forsknings-, utställnings-, publikations-, informations-, rådgivnings- och undervisningsverksamhet.

Museet utgör Raseborg stads museum samt regionalt ansvarsmuseum för västra Nyland och enligt den nya museilagen är museet den myndighet som tar ställning till frågor som berör kulturmiljön och kulturarvet i västra Nyland. Denna verksamhet omfattar dels sakkunniguppgifter i anslutning till stadsplanering och markanvändning, samt inspektioner, rådgivningar, skrivande av myndighetsutlåtanden samt rådgivande instans i fråga om sanering och reparation av kulturhistoriskt värdefulla byggnader, markanvändning vid arkeologiska objekt samt att främja och koordinera museiverksamheten samt ge råd i museifrågor till de lokala museerna i regionen.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2021 i enlighet med strategins handlingsplan

Museets långsiktiga plan är att erbjuda museipedagogisk verksamhet till barn och ungdomar bl.a. genom tidsresor och klubbverksamhet. Museet är aktivt med inom bildningens styrgrupp för att utveckla en enhetlig lärtig med därtill hörande kulturläroplan inom Raseborg.

Den centrala målsättningen under år 2021 att planera och påbörja byggandet av ett nytt konstmuseum i samband med EKTA samt planering av verksamheten i denna.

Hållbar utveckling ingår i stadens strategi och utgör även ett tyngdpunktsområde inom bildningssektorn. Museet fortsätter med sorteringen och materialåtervinningen vid arbetspunkterna samt tar i beaktande det vid planeringen av det nya konstmuseet.

Muséer

Förtroendeorgan: Fritidsnämnd

Ansvarsperson: Museichef Dan Lindholm/Bildningsdirektör Tina Nordman

Bindande mål 2021

	<i>Verksamhetsmål</i>	<i>Eftersträvad nivå / Mätare</i>
	Planera ett nytt konstmuseum med tillhörande verksamhet i samband med EKTA.	Planerna för ett nytt konstmuseum färdiga och förverkligandet av konstmuseet påbörjas.
	Erbjuda museipedagogisk verksamhet till barn och ungdomar bl.a. genom tidsresor.	Som en del av den enhetliga lärtigen med därtill hörande kulturläroplanen erbjuda tidsresor för barn.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2022–2023 i enlighet med strategins handlingsplan

	<i>Verksamhetsmål</i>	<i>Eftersträvad nivå / Mätare</i>
	Den regionala samlingsutställningen i Leira etableras och utvecklas bl.a. genom ny teknik. Genom effektiv marknadsföring blir Leira ett betydande turistmål i regionen.	Samlingsutställningen blir ett eftertraktat besöksmål som kompletterar utställningarna i EKTA.
	Ett nytt konstmuseum byggs och öppnas i samband med Raseborgs museum EKTA. Tillsammans med Elverket bildar de ett nytt enhetligt "kulturkvarter".	Det nya "kulturkvarteret" blir ett nytt eftertraktat besöks- och turistmål med 50 000 besökare

Övriga nyckeltal

	BS 2019	BU 2020	Förslag 2021	BU 2021	Ekonomiplan 2022 2023	
Utställningar: permanenta	7	7	7	7	8	8
Specialutställningar	6	4	3	3	6	6
Utställningsbesökare totalt	13 649	20 000	10 000	10 000	50 000	50 000
Utlåtanden totalt	154	300	300	300	300	300

Byggandet av det nya konstmuseet kommer troligen att påverka antalet besökare under år 2021.

Årsverk

31.12	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Årsverk	9,5	9,9	11,4	10,4	10,4	10,4
Total	9,5	9,9	11,4	10,4	10,4	10,4

Muséer

Förtroendeorgan: Fritidsnämnd

Ansvarsperson: Museichef Dan Lindholm/Bildningsdirektör Tina Nordman

Driftsekonomi €

	BS 2019	BU 2020 med ändr.	Förslag 2021	BU 2021	Ekonomiplan 2022 2023	
Verksamhetsintäkter	139 151	82 500	81 000	81 000	81 000	81 000
Personalkostnader	-582 438	-708 430	-690 620	-690 620		
Köp av tjänster	-185 105	-159 020	-158 760	-158 760		
Material och varor	-29 304	-27 310	-31 090	-31 090		
Understöd						
Övriga kostnader	-276 036	-319 080	-337 830	-337 830		
Verksamhetskostnader	-1 072 883	-1 213 840	-1 218 300	-1 218 300	-1 211 270	-1 219 310
Verksamhetsbidrag	-933 732	-1 131 340	-1 137 300	-1 137 300	-1 130 270	-1 138 310
Förändring BU 2021-BU 2020		21,2 %	0,5 %	0,5 %		
Därav:						
Interna intäkter						
Interna kostnader	-310 156	-362 930	-379 170	-379 170	-379 170	-379 170

Bibliotek

Förtroendeorgan: Fritidsnämnd

Ansvarsperson: Bibliotekschef Heidi Enberg/Bildningsdirektör Tina Nordman

Verksamhetsbeskrivning

Biblioteket utformar sin verksamhet enligt bibliotekslagen, vars syfte är att främja befolkningens likvärdiga möjligheter till bildning och kultur, tillgång till och användning av information, läskulturen och en mångsidig läskunnighet, möjligheter till livslångt lärande och utveckling av kompetensen, ett aktivt medborgarskap, demokrati och yttrandefrihet.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2021 i enlighet med strategins handlingsplan

En enhetlig lärtig är det ena av bildningssektorns två övergripande tyngdpunktsområden ännu inför budget 2021. En enhetlig lärtig innebär en gemensam syn på vård, fostran, tillväxt och lärande i alla åldrar. Ur bibliotekets synvinkel betyder det att alla barn ska få samma information om och tillgång till bibliotekets resurser. Målsättningen för 2021 är att alla elever i årskurs ett besöker biblioteket under sitt första skolår för att bekanta sig med bibliotekets verksamhet.

Hållbar utveckling är ett annat tyngdpunktsområde inom bildningen. Materialåtervinningen har kartlagts och fungerar vad gäller bibliotekets egen verksamhet. Målsättningen för 2021 är att utvidga den till bibliotekens publika utrymmen, så att där finns sorteringskärl för papper, papp och plast, samt aktivt medvetandegöra besökarna om sorteringsmöjligheten.

Samarbetet inom Hellebiblioteken förbättras kontinuerligt och fokus för utvecklingen 2021 ligger vid anskaffningen av lånematerial genom en gemensamt framtagen beståndspolicy. Beståndspolicyn innehåller riktlinjer bl.a. för anskaffning, magasinering och avskrivning av lånematerial.

Betalning av förseningsavgifter via nätet utreds inom Hellebiblioteken för att bli ett betalningsalternativ under året.

Som ett led i förbättrandet och upprätthållandet av personalens fysiska och psykiska välmående ordnas en gemensam fortbildning för hela bibliotekspersonalen under året och utvecklingssamtal hålls med alla.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2022–2023 i enlighet med strategins handlingsplan

Karis bibliotek öppnar i nya utrymmen sommaren 2022.

Bindande mål 2021

	Verksamhetsmål	Eftersträvd nivå / Mätare
	En enhetlig lärtig	Alla elever har ett bibliotekskort då de går ut årskurs ett
	Personalens fysiska och psykiska välmående <ul style="list-style-type: none"> • Utvecklande av verksamhetskulturen inom biblioteken 	Gemensam fortbildning ordnas en gång
	Personalens fysiska och psykiska välmående <ul style="list-style-type: none"> - Utvecklingssamtal används konsekvent för att upprätthålla och utveckla strategier för välmående 	Förmännen håller utvecklingssamtal med personalen (100% hållna samtal)
	Hållbar utveckling <ul style="list-style-type: none"> - Materialåtervinningen utökas vid biblioteken 	Materialåtervinning (papper, papp, plast) fungerar i biblioteksutrymmen för kunder.

Bibliotek

Förtroendeorgan: Fritidsnämnd

Ansvarsperson: Bibliotekschef Heidi Enberg/Bildningsdirektör Tina Nordman

	Utreda och utvärdera biblioteksbussens användning och funktion	Genomförd utredning
	Utreda utökat meröppet på biblioteken	Genomförd utredning

Bindande mål 2022-2023

	Verksamhetsmål	Eftersträvd nivå / Mätare
	Karis bibliotek flyttar till nya utrymmen	Karis bibliotek verkar i nya utrymmen

Övriga nyckeltal

	BS 2019	BU 2020	Förslag 2021	BU 2021	Ekonomiplan	
					2022	2023
Öppettimmar	10 209	9 800	9 800	9 300	9 300	9 300
Fysiska besök	207 242	205 000	205 000	200 000	200 000	200 000
Besök till hemsida	24 770	25 000	25 000	25 000	25 000	25 000
Anskaffning	9 246	9 500	9 500	6 100	6 100	6 100
Lån totalt	298 650	290 000	290 000	280 000	280 000	280 000

Årsverk

31.12	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Årsverk	16,4	16,4	16,4	15,4	14,4	14,4
Total	16,4	16,4	16,4	15,4	14,4	14,4

Bibliotek

Förtroendeorgan: Fritidsnämnd

Ansvarsperson: Bibliotekschef Heidi Enberg/Bildningsdirektör Tina Nordman

Driftsekonomi €

	BS 2019	BU 2020 med ändr.	Förslag 2021	BU 2021	Ekonomiplan 2022 2023	
Verksamhetsintäkter	51 594	36 010	31 000	31 000	31 000	31 000
Personalkostnader	-701 411	-705 920	-628 490	-673 490		
Köp av tjänster	-208 728	-188 360	-195 590	-215 170		
Material och varor	-224 731	-226 360	-227 590	-150 500		
Understöd						
Övriga kostnader	-452 497	-414 210	-428 940	-428 940		
Verksamhetskostnader	-1 587 367	-1 534 850	-1 480 610	-1 468 100	-1 399 440	-1 407 010
Verksamhetsbidrag	-1 535 773	-1 498 840	-1 449 610	-1 437 100	-1 368 440	-1 376 010
Förändring BU 2021-BU 2020		-2,4 %	-3,3 %	-4,1 %		
Därav:						
Interna intäkter	10 695	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000
Interna kostnader	-586 660	-537 660	-558 420	-558 420	-558 420	-558 420

Fritid

Förtroendeorgan: Fritidsnämnd

Ansvarsperson: Fritidschef Fredrika Åkerö/Bildningsdirektör Tina Nordman

Verksamhetsbeskrivning

Fritidsavdelningen ansvarar för idrotts- och hälsomotionsverksamhet, ungdomsverksamhet, biblioteksverksamhet och museiverksamhet i staden.

Fritidsavdelningen erbjuder verksamhet som är riktad till alla invånare och stöder de föreningar och organisationer som idkar idrotts- eller ungdomsverksamhet i staden. Idrotts- och hälsomotionsverksamheten övervakar och erbjuder ledd verksamhet i Ekenäs simhall samt sköter stadens motionsrådgivning till personer med förhöjd hälsorisk. Idrotts- och hälsomotionsverksamheten fördelar användningstureorna till idrottsanläggningarna och upprätthåller bokningssystemet. Tekniska sektorn ansvarar för skötsel och underhåll av idrottsanläggningar.

Ungdomsverksamheten i Raseborg är förebyggande och strävar till att erbjuda intressant och rusmedelfri verksamhet till stadens ungdomar. Ungdomsverksamheten erbjuder tjänster i form av specialungdomsarbete, ungdomsgårds- och smågruppsverksamhet samt rastaktiviteter i skolorna, läger och utfärder. Ungdomsverksamheten är en viktig del i den enhetliga lärtigen.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2021 i enlighet med strategins handlingsplan

Tyngdpunkterna är:

- En enhetlig lärtig:
- Personalens och elevernas fysiska och psykiska välmående
- Hållbar utveckling

I september 2019 öppnade staden motionsrådgivningen riktad till alla kommuninvånare i alla åldrar med en förhöjd hälsorisk. Projektet har beviljats statsunderstöd för åren 2019 och 2020 och det är möjligt att söka fortsatt understöd ännu för år 2021. Utvecklandet av motionsrådgivningen pågår kontinuerligt och under året görs en plan för etablerandet och implementerandet av motionsrådgivningen som bestående serviceform upp.

Från och med 2021 ansvarar utrymmesförvaltningen för skötsel och underhåll av simhallen.

Ungdomsverksamheten bygger upp sin verksamhetsplan i enlighet med skolornas läsår. Verksamheten är uppdelad i specialungdomsarbetet och ungdomsarbete och tydliga arbetsmodeller utvecklas under verksamhetsåret, som också kommuniceras utåt till samarbetsparter, som stadens skolor. Fokus ligger på att utveckla stadens rusmedelförebyggande arbete samt lindra effekterna av Coronapandemin.

Fritidschefen fungerar som handledare för stadens ungdomsfullmäktige tillsammans med en ungdomsledare.

Under år 2021 satsar idrott, motion och ungdomsverksamheten på hållbar utveckling genom att utveckla rutinerna kring materialåtervinning i alla enheter.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2022–2023 i enlighet med strategins handlingsplan

Arbetet med hållbar utveckling fortsätter i samtliga enheter. Simhallens konditionsgranskning slutförs år 2021 och utgående från resultatet planeras renoveringen av simhallen.

Bindande mål 2021

	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	Personalens och elevernas/invånarnas fysiska och psykiska välmående: <ul style="list-style-type: none"> - den hälsofrämjande och förebyggande motionsrådgivningen etableras som en basverksamhet inom staden. 	En plan för implementeringen av motionsrådgivningen som bestående serviceform utarbetas av den mångsektoriella arbetsgruppen våren 2021. Målet är att träffa och hjälpa 60-80 personer/år.

Fritid

Förtroendeorgan: Fritidsnämnd

Ansvarsperson: Fritidschef Fredrika Åkerö/Bildningsdirektör Tina Nordman

	- utvecklandet och klargörandet av gemensamma arbetsstrukturer som stöd för barnets välmående.	En handlingsplan för personalen har utarbetats.
	En enhetlig lärstyg: - Ungdomsverksamheten deltar aktivt i förebyggandet av de skadliga effekterna i och med Coronapandemin.	Via specialungdomsarbetet träffar och pratar ungdomsledarna med alla elever som går på åk 9 före skolavslutningen, för att stöda fortsatta studier.
	Simhallens konditionsgranskning slutförs 2021. En renoveringsplan för simhallens grundrenovering uppgörs under åren 2022–2023.	En enkät till användarna om simhallens tjänster utförs 2021 och resultatet ingår i planeringsarbetet av grundrenoveringen.

Bindande mål 2022–2023

	Verksamhetsmål	Eftersträvd nivå / Mätare
	Hållbar utveckling	Uppgörandet av plan för minskandet av och användningen av elektricitet.
	Specialungdomsarbetet deltar aktivt i uppbyggandet av en modell för rusmedelsförebyggande arbete i skolorna åren 2021–2022.	Alla elever i åk 5-9 tar del av samma rusmedelsförebyggande arbete läsåret 2022-2023.

Övriga nyckeltal

	BS 2019	BU 2020	Förslag 2021	BU 2021	Ekonomiplan	
					2022	2023
Simhallsbesök/år	101 299	97 000	97 000	97 000	97 000	97 000
Simundervisning för skolor/antal deltagare per år	7 970	7 200	7 200	7 200	7 200	7 200
Ungdomsgårdsbesök/år	10 251	14 500	14 500	14 500	14 500	14 500
Ledd verksamhet/antal deltagare (vattenaktiviteter, gym, ej skolor)	24 669	21 000	21 000	21 000	21 000	21 000
Ledd ungdomsverksamhet/antal deltagare	1 951	3 500	2 500	2 500	2 500	2 500
Specialungdomsverksamhet/antal deltagare per år	0	100	100	100	100	100

Årsverk

31.12	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Ungdomsverksamhet	6,3	7,3	7,3	7,3	7,3	7,3
Idrottsverksamh. o. hälsomotion	13,7	13,7	13,7	8,7	8,7	8,7
Total	20,0	21,0	21,0	16,0	16,0	16,0

Fritid

Förtroendeorgan: Fritidsnämnd

Ansvarsperson: Fritidschef Fredrika Åkerö/Bildningsdirektör Tina Nordman

Driftsekonomi €

	BS 2019	BU 2020 med ändr.	Förslag 2021	BU 2021	Ekonomiplan 2022 2023	
Verksamhetsintäkter	881 787	700 600	872 600	872 600	872 600	872 600
Personalkostnader	-918 121	-935 060	-744 210	-742 810		
Köp av tjänster	-808 879	-763 540	-855 360	-855 360		
Material och varor	-269 637	-242 950	-39 560	-39 560		
Understöd	-160 215	-160 000	-148 000	-160 000		
Övriga kostnader	-929 938	-983 560	-1 717 420	-1 717 420		
Verksamhetskostnader	-3 086 790	-3 085 110	-3 504 550	-3 515 150	-3 528 360	-3 536 740
Verksamhetsbidrag	-2 205 003	-2 384 510	-2 631 950	-2 642 550	-2 655 760	-2 664 140
Förändring BU 2021-BU 2020		8,1 %	10,4 %	10,8 %		
Därav:						
Interna intäkter	349 625	348 000	312 000	312 000	312 000	312 000
Interna kostnader	-1 455 227	-1 510 250	-2 438 230	-2 438 230	-2 438 230	-2 438 230

Sektor: Tekniska sektorn

Ansvarsperson: Teknisk direktör Jan Gröndahl

Grundläggande information om sektorn

Samhällstekniska sektorn är på stadsfullmäktiges bindningsnivå indelad i åtta bindningsnivåer: (stadsfullmäktiges bindningsnivåer) 1) Administration 2) Samhällsteknik 3) Mätning och fastighetsbildning 4) Planläggning 5) Bygg och miljö 6) Utrymmesförvaltning 7) Städning och kosthåll 8) Avfallsnämnden.

Tekniska sektorn består av följande verksamhetsavdelningar: 1) Administration 2) Samhällsteknik 3) Planläggning och miljö 4) Utrymmesförvaltning och 5) Avfallsnämnden

Tekniska nämnden ansvarar för hela sektorns funktioner, budgeten och personalen förutom för byggnads- och miljövårdens myndighetsverksamhet samt planläggningsverksamheten. Planläggningsnämnden är en expertnämnd i planläggningsfrågor, miljö- och byggnadsnämnden sköter byggnads- och miljö tillstånd och Nylands avfallsnämnd är en myndighetsnämnd för 12 kommuner i Nyland. Planläggningsnämnden samt miljö- och byggnadsnämnden behandlar budgeten för sitt verksamhetsområde.

Huvudsakliga uppgifter:

- Främja tillväxt och trivsel i Raseborgs stad
- Ansvara för markpolitiken, fastighetsförsäljning och områdesplanering
- Ansvara för de allmänna områdenas skötsel och underhåll
- Främja och upprätthålla en trygg infrastruktur och goda trafikförbindelser
- Koordinera planeringen och förverkligandet av investeringar tillsammans med övriga sektorer
- Ansvara för underhållet av stadens byggda fastighetsbestånd/lokaliteter och verkställandet av fastighetsstrategin
- Ansvara för produktionen av stadens kosthålls- och städtjänster i enlighet med sektorernas behov.
- Ansvara för myndighetsverksamheten, byggnadstillsynen och miljöenheten som en del av sektorn

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2021

- De viktigaste målsättningarna för tekniska sektorn:
  - för kommuninvånarnas bästa; målet är en nöjd kund
  - tillsammans med övriga sektorer; målet är en nöjd beställare
  - sektorn internt; målet är fungerande interna arbetssätt
- Ett bra och tydligt ledarskap i den tekniska sektorn, tydliga befattningsbeskrivningar och ansvarsområden
- Ett intimt samarbete mellan tekniska sektorn och stadens övriga sektorer
- En till det ekonomiska läget rätt dimensionerad, motiverad och kunnig personal
- Rätt dimensionerad kundservice på avdelningarna och på stadens hemsida
- Tydlig planläggning, snabba bygglov samt marknadsföring och försäljning av tomter i rätt tid
- Förmåga att reagera på snabbt uppdykande behov och efterfrågan
- Fortlöpande projektutveckling, effektivt genomförande av utvecklingsprojekt
- Schemaläggning för genomförande av projekt och planering av arbetsmoment
- Verkställande av fastighetsstrategin och fungerande fastighetsutvecklingsåtgärder.
- Gott samarbete med tekniska centralen, Raseborgs Vatten, Raseborgs Energi och övriga nätverksbyggare:
  - Förverkligande av investeringar samtidigt med övriga aktörer då det är möjligt
  - Utvecklande av gemensamma upphandlingsförfaranden
- Gott samarbete med regionala och statliga myndigheter

Ekåsenområdet har en central roll i placeringen av stadens administration efter att stadshuset flyttade till området. Användningen av de 16 byggnaderna på området effektivteras genom att koncentrera stadens verksamheter dit. Utvecklandet av Ekåsenområdet till en s.k. administrationskluster kommer att vara en utmaning för de kommande verksamhetsåren! Det är ändamålsenligt att koncentrera kommunala funktioner och servicefunktioner till samma område, redan bara för att effektivt höja fastigheternas användningsgrad och förbättra den allmänna servicen.

Sektor: Tekniska sektorn

Ansvarsperson: Teknisk direktör Jan Gröndahl

Den interna kapitalhyran för stadens fastigheter motsvarar den gängse kommunala nivån. Ändringar i landskapsförvaltningen och eventuella ändringar i sote-verksamheten förutsätter att (den externa) hyresnivån för stadens fastigheter ligger rätt. Principen för bestämmande av den interna kapitalhyran som följts i budgeten 2021 motsvarar beräkningsmodellen och principerna för landskapets utrymmescentral.

Planläggningsprogrammet och genomförandeplanerna för byggandet uppdateras till att motsvara det aktuella behovet. En av tyngdpunkterna under verksamhetsåret 2021 är planläggning av tomtmark för företagsverksamhet. När generalplanen mellan Karis och Ekenäs fastställs kommer den att främja planläggningen av arbetsplatsområden. Därtill ska områdena i Skogby och Horsbäck utvecklas. Förutsättningarna för utvecklingen av Läppområdet är gynnsamma i och med att trafikarrangemangen i området kan lösas före 2022. Enligt erfarenheterna från tidigare år ska tyngdpunkten i tomtbildningen (planläggningen) ligga på planläggningen av arbetsplats- och industritomter samt på utökningen av höghusreserven i Ekenäs och Karis centrum. Den förhärskande boendetrenden är att människor vill bo i centrum av tätorter nära service. Efterfrågan på egnahemstomter verkar öka efter några tysta år.

Stadsstyrelsen har utsett en boendepolitisk arbetsgrupp för att behandla ärenden i anslutning till uppgörandet av utvecklingsbilden för boende och markanvändning – här fungerar servicenätsutredningen som bakgrundsmaterial. Den utvecklingsbild för markanvändningen som inleddes under 2021 baserar sig på verkställandet av servicenätsutredningen och fungerar som styrmaterial i general- och detaljplanläggningen.

Fastighetsförsäljningen av såväl obbyggda markområden som byggnader har koncentrerats till mättnings- och fastighetsbildningsavdelningen. Försäljningsprocessen förbereds så, att för försäljningen av ett objekt bör vid beslutsfattandet finnas nödvändig information, tillräckliga bakgrundsuppgifter både för säljbeslut och för köpkandidaten. Ett smidigt samarbete mellan anskaffning av råmark (markpolitik) – planläggning – tillståndshantering och fastighetsförsäljning är viktigt och det är kopplat till hela sektorns gemensamma verksamhetsmässiga och ekonomiska målsättningar. Försäljningsvinsten från fastighetsförsäljningen har för år 2021 satts till 1,15 miljoner euro. Försäljningen av fastigheter genererar både direkta försäljningsinkomster och å andra sidan inbesparingar i underhållskostnader och den kalkylmässiga reparationsskulden minskar när fastighetsmassan krymper. Fastighetsförsäljningens operativa och ekonomiska mål hänger i praktiken samman med hela tekniska sektorns verksamhet.

Målet är att byggnadstillsynen och miljöbyrån verkar i nära samarbete med det övriga tekniska väsendet och hela sektorn försöker därmed utnyttja synergifördelarna mellan avdelningarna. Man förbereder sig för eventuellt samarbete i fråga om myndighetsfunktioner och Raseborg är redo att i samband med detta diskutera samarbete med Ingå och Hangö t.ex. i fråga om delande av resurs i VVSAE-kunnande.

Från början av år 2021 överförs simhalls- och bollhallsfastigheten till tekniska sektorn. Syftet med detta är att förenhetliga och koncentrera verksamhetssätten. Ägandet och underhållet av gatubelysningen har överförts till Raseborgs Energi och staden köper belysningen som köptjänst från ingången av verksamhetsåret 2021.

Raseborg fungerar som värdkommun för Nylands avfallsnämnd. Nya 'Nylands avfallsnämnds' verksamhet har beskrivits närmare i ett eget avsnitt under nämnda avdelning.

Viktiga utvecklingsprojekt för staden är trafikarrangemangen i Läpp (korsningsområdet mellan rv 25 och lv 111) samt elektrifieringen av och förbättringen av säkerheten på banavsnittet Hangö–Hyvinge. Dessa projekt genomförs som gemensamma projekt med Trafikledsverket. Båda projekten ingår i statsbudgeten för verksamhetsåret 2021 och en ekonomisk insats krävs av staden.

Tekniska sektorns åtgärder med hänsyn till den ekonomiska situationen

Den ekonomiska ramen för tekniska sektorn är vid budgetberedningen av driftskostnaderna för år 2021 cirka 1 050 000 euro mindre än förra året. För att den ekonomiska ramen ska kunna nås bör verksamheten anpassas inom praktiskt taget alla funktioner inom sektorn. Vid uppgörandet av budgetberedningen pågår samarbetsförhandlingar gällande personalen.

Åtgärderna för att balansera ekonomin jämte kostnadseffekter och påföljder presenteras i budgetdelen för varje ansvarig enhet.

Sektor: Tekniska sektorn

Ansvarsperson: Teknisk direktör Jan Gröndahl

Investeringarna 2021

Investeringarna finns presenterade i budgetens investeringsdel.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2022–2023

Staden stöder pendling genom att utveckla det nya området kring Karis resecentrum (Västra Nylands centralstation) tillsammans med andra markägare och aktörer. Staden strävar efter att aktivt medverka till att järnvägs- och landsvägsförbindelserna i Västra Nyland bevaras och utvecklas. Upprätthållandet och utvecklandet av servicenivån på kustbanan prioriteras i diskussionerna kring trafiksystemplanen. Kollektivtrafiken utvecklas med stöd av tågtrafiken. Centralstationen i Karis erbjuder bra och fungerande trafikkedjor mellan olika resesätt. Läppområdet utvecklas till ett handelscentrum.

I enlighet med stadens sk. 'fastighetsstrategi' från år 2016 (fastigheternas indelning i portföljer och praxisen med interna hyror) realiserar obehövligen och kostnadsskapande byggnader och innehav, målet är att minska på utrymmena och koncentrera verksamheterna till stadsägda fastigheter. Stadens utrymmesfunktioner effektiviseras och koncentreras till lokaliteter som ska upprätthållas och utvecklas. Den minskande fastighetsmassan förväntas ge de besparingar i driftkostnaderna som åtgärdsprogrammet förutsätter. Servicenätsutredningen är en central del av fastighetsstrategin, som verkställs och vidareutvecklas. Markanvändningens utvecklingsbild baserar sig på servicenätsutredningens mål. Fastighetsstrategin, dess åtgärder och mål ska uppdateras vid behov. Effektiviseringsåtgärder i enlighet med servicenätsutredningen verkställs genom separata beslut och redan fattade beslut (fmge 8.6.2020 § 60) har beaktats i budgeten. De ekonomiska konsekvenserna av fastighetsförsäljningen är försäljningsinkomster, minskade driftskostnader och framför allt minskade reparationskulder.

Fastighetsförsäljningen, såväl obbyggda markområden som byggnader, förväntas ge kostnadsbesparingar i driftkostnader. Utrymmesförvaltningens verksamhet anpassas enligt behovet. Anskaffningen av mark och planläggningen garanterar att staden har fungerande arbetsplats- och bostadsområden att erbjuda. Ett smidigt samarbete mellan anskaffning av råmark (markpolitik) – planläggning – tillståndshantering och fastighetsförsäljning är viktigt och det är kopplat till de gemensamma målsättningarna.

Grundförbättringen av kosthållens produktionsutrymmen fortsätter under år 2021, verkställandet baseras på den kosthållsutredning som godkändes i STDS 20.8.2018 § 315. Besluten om de kommande årens saneringar av tillverkningskök och de utdelningskök som berörs av besluten fattas senare. Lösningar inom social- och hälsovården kan påverka kosthållet (sjukhusets tillverkningskök som en del av nätet av tillverkningskök) i Raseborg. I fråga om detta följer man social- och hälsovårdens beslut.

Städverksamheten upprätthålls och utvecklas fortsättningsvis. Man strävar efter att beakta ändringarna i stadens funktioner i städningens och kosthållens serviceproduktion.

Förankrande av strategin i tekniska sektorns målsättningar

Verksamhetsmål	Eftersträvd nivå / Mätare
Ändamålsenlighet och lobbning för att öka mängden arbetsplatser och möjliggöra förutsättningarna för tillväxt	Fungerande trafikarrangemang inom verkningsområdet för rv 25 och bantrafiken (kustbanan och Hangö–Hyvinge -banan), främjar förverkligandet av projekt inom handel och industri
Utvecklingen av Läpp-området ger nya möjligheter	Industri- och affärsområden (Läpp och Bäljars)
Bostadspolitiska satsningar i centrum	Bostadspolitiska programmet görs upp Följa megatrender Centrala bostadstomter Utarbetandet av utvecklingsbild för markanvändningen

Sektor: Tekniska sektorn

Ansvarsperson: Teknisk direktör Jan Gröndahl

Fortsatt tillämpning av fastighetsstrategin	Koncentration av verksamheten till egna byggnader. Ett rätt dimensionerat internt hyressystem, som kan användas också vid en eventuell landskapsreform. Obehövligen byggnader avyttras.
Tekniska sektorn deltar i verkställandet av servicenätsutredningen (serviceutbud, utbildning, daghem, grundtrygghet, administration osv.)	Beaktas i planeringen av investerings- och grundreparationer. På basis av servicenätsutredningen utarbetas en utvecklingsbild för markanvändningen (= plan), som fungerar som bakgrundsmaterial för generalplanläggningen.
Tekniska sektorns processbeskrivningar	Tekniska sektorns processer definieras och dessa upprätthålls och omformas vid behov. Huvudprocesserna samt processerna på avdelnings-, enhets- och verksamhetsnivå definieras.
Extern och intern information	Tekniska sektorn utvecklar den externa och interna informationen

	BS 2019	BU 2020 med ändr.	Förslag 2021	BU 2021	Ekonomiplan 2022 2023	
Verksamhetsintäkter	33 726 477	34 073 680	35 710 330	36 305 330	35 623 580	35 692 510
Personalkostnader	-11 003 472	-11 664 400	-11 446 260	-11 297 200		
Köp av tjänster	-8 743 140	-8 523 920	-8 905 830	-8 682 850		
Material och varor	-6 329 657	-6 121 530	-6 827 700	-6 803 770		
Understöd	-224 551	-230 740	-232 960	-233 330		
Övriga kostnader	-5 173 590	-5 617 900	-5 840 670	-5 840 670		
Verksamhetskostnader	-31 474 411	-32 158 490	-33 253 420	-32 857 820	-33 091 620	-33 289 070
Verksamhetsbidrag	2 252 066	1 915 190	2 456 910	3 447 510	2 531 960	2 403 440
Förändring BU 2021-BU 2020		-15,0 %	28,3 %	80,0 %		
Därav:						
Interna intäkter	25 816 750	26 614 310	27 831 310	27 831 310	27 899 560	27 968 490
Interna kostnader	-2 011 415	-1 991 230	-2 126 070	-2 127 250	-2 128 140	-2 129 030

Personalkostnaderna för 2020 ökade som en följd av att 17 st vårdbiträden med beaktande av pensioneringar överfördes från social- och hälsovården till lokalvården.

Administration

Förtroendeorgan: Tekniska nämnden

Ansvarsperson: Chef för administrativa tjänster Jens Rosendal

---

Verksamhetsbeskrivning

Avdelningen ansvarar för den övergripande administrationen och stödfunktionerna inom hela sektorn samt för den avdelningsvisa administrationen inom sektorns avdelningar. Avdelningen leder och koordinerar ekonomiplaneringen samt ansvarar för sektorns totala ekonomiuppföljning. Avdelningen ansvarar dessutom för det sektoröverskridande samarbetet.

Kansliet ansvarar för ärendehantering, kundservice, sektorns ekonomiförvaltning inklusive fakturering och inköpsreskontra, prognoser och statistik samt controllerfunktion. Kansliet driver för hela sektorn gemensamma administrativa funktioner. De övriga avdelningarna har för sina egna och närstående kanslifunktioner egen administrativ personal.

Investeringsplaneringsenheten ansvarar för investeringarna för stadens alla sektorer. Detta innebär ansvar för uppgörande av budget samt koordinering och verkställande av stadens investeringsbudget i sin helhet.

Fordonsadministrationsenheten ansvarar för administrationen av stadens fordonspark. Bistår vid anskaffning, upprätthåller register samt följer upp kostnader för fordonsanvändningen.

Stadens småbåtshamnar drivs som en nettoenhet underställd avdelningen.

Räddningsväsendet sköts genom köptjänst av Västra Nylands räddningsverk / Esbo stad. Verksamheten administreras av avdelningen.

Miljöhälsovård

Sydspetsens miljöhälsonämnd i Hangö stad fungerar som kommunens hälsoskyddsmyndighet och anordnar lagstadgad veterinärvård. Verksamheten administreras av avdelningen.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2021 i enlighet med strategins handlingsplan

Personalstyrkan anpassas fortlöpande utgående från arbetsuppgifterna. Genom en kontinuerlig genomgång av arbetsprocesser effektiveras arbetsrutinerna och fördelningen av arbetsuppgifter blir optimal och heltäckande. En jämn fördelning av arbetsuppgifter möjliggör i högre grad välbefinnandet hos den enskilda arbetstagaren och arbetsteamet.

Arbetet med en effektiviseringsplan för småbåtshamnarna färdigställs under 2021. En omstrukturering av småbåtshamnens verksamhet i sin helhet bör göras med målsättningen att förbättra verksamheten samt separera hamnen från den ordinarie verksamheten. En målsättning kunde vara att förbättra ekonomin så att småbåtshamnens intäkter täcker alla kostnader, inklusive investeringarna. För Stallörsparkens och småbåtshamnens vidare utveckling har stadsstyrelsen utsett en styrgrupp med uppdrag att utarbeta en projektplan. Målet är att på lång sikt hitta en investeringsmodell för området och att områdets attraktivitet och tillgänglighet för invånare och turister ytterligare höjs.

Användningen av elbilarna utvärderas och anpassas så att den motsvarar behovet.

Anpassningsåtgärder

Som en del av anpassningsåtgärderna för att balansera ekonomin föreslås en prishöjning av båtplatserna med cirka 20 %. I samband med en uppdatering av taxan bör också nivån i andra kommuner granskas. Uthyrningssystemet för båtplatserna digitaliseras och görs smidigare för kunderna.

Antalet sammanträden för tekniska nämnden föreslås minska i jämförelse med tidigare år.

Administration

Förtroendeorgan: Tekniska nämnden

Ansvarsperson: Chef för administrativa tjänster Jens Rosendal

---

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2022–2023 i enlighet med strategins handlingsplan

En fortsatt uppföljning och utvärdering av arbetsuppgifter och processer.

Arbetet med att effektivisera småbåtshamnarna fortsätter. Målsättningen är att intäkterna ska täcka såväl driftskostnader som investeringar.

Bindande mål 2021

	Verksamhetsmål	Eftersträvd nivå / Mätare
	Öka uthyrningen av båtplatserna	85 % av båtplatserna hyrs ut
	Investeringsprojekten genomförs inom utsatt tidtabell håller sig inom givet budgetanslag.	Andel av investeringsbudgeten som förverkligas
	Användningsgraden för elbilarna stiger under året	Användningsgraden för bilarna uppgår till 33 %, alltså i snitt 8h per dygn

Bindande mål 2022–2023

	Verksamhetsmål	Eftersträvd nivå / Mätare
	Öka uthyrningen av båtplatserna	90 % av båtplatserna hyrs ut

Administration

Förtroendeorgan: Tekniska nämnden

Ansvarsperson: Chef för administrativa tjänster Jens Rosendal

Övriga nyckeltal

	BS 2019	BU 2020	Förslag 2021	BU 2021	Ekonomiplan 2022 2023	
TN antal sammanträden / år	12	12	12	11	11	11
TN antal behandlade ärenden	200	200	200	200	200	200
Antal hanterade inköpsverifikat	19 059	19 000	20 000	20 000	20 000	20 000
Antal fakturor	15 326	16 000	16 000	16 000	16 000	16 000
Antal registrerade fordon*	174		170	170	165	165
Småbåtshamnar						
Antal småbåtsplatser	843	843	847	847	847	847
Andel uthyrda platser %	79	85	85	85	85	90
Regionalt räddningsverk						
Utryckningar, trafikolyckor	84	100	100	100	100	100
Utryckningar, terrängbränder	9	25	25	25	25	25
Utryckningar, fara för byggnadsbrand	14	24	24	24	24	24
Utryckningar, byggnadsbränder	100	13	13	13	13	13
Utryckningar, skadebekämpning		70	70	70	70	70
Utryckningar totalt, räddningsverket		750	750	750	750	750
Utryckningar, akutsjukvården		3 900	3 900	3 900	3 900	3 900
Miljöhälsovård						
Nettokostnader för miljöhälsovård	179 688	245 000	245 000	245 000	245 000	245 000
Veterinärvård						
Nettokostnader för veterinärvård	220 562	220 000	245 000	245 000	245 000	245 000

*nytt mätetal 2021

Årsverk

31.12	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Kansliet	6,3	5,6	4,8	4,8	4,8	4,8
Investeringsplaneringsenheten	2,0	2,9	2,9	2,9	2,9	2,9
Fordonsadministrationsenheten	0,6	0,4	0,3	0,3	0,3	0,3
Småbåtshamnar		0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Total	8,9	8,8	8,1	8,1	8,1	8,1

Administration

Förtroendeorgan: Tekniska nämnden

Ansvarsperson: Chef för administrativa tjänster Jens Rosendal

Driftsekonomi €

	BS 2019	BU 2020 med ändr.	Förslag 2021	BU 2021	Ekonomiplan 2022 2023	
Verksamhetsintäkter	258 265	316 500	362 200	362 200	362 200	362 200
Personalkostnader	-495 449	-532 640	-522 500	-520 420		
Köp av tjänster	-1 964 764	-1 994 790	-2 508 520	-2 506 370		
Material och varor	-12 965	-19 780	-19 930	-19 780		
Understöd						
Övriga kostnader	-27 763	-42 530	-37 890	-37 890		
Verksamhetskostnader	-2 500 941	-2 589 740	-3 088 840	-3 084 460	-3 116 070	-3 146 600
Verksamhetsbidrag	-2 242 676	-2 273 240	-2 726 640	-2 722 260	-2 753 870	-2 784 400
Förändring BU 2021-BU 2020		1,4 %	19,9 %	19,8 %		
Därav:						
Interna intäkter	14 147					
Interna kostnader	-57 429	-54 460	-54 770	-54 770	-54 790	-54 810

Anslaget för miljöhälsövård och veterinärvård flyttas till administrationen 2021, vilket ökar summan för köptjänster.

Samhällsteknik

Förtroendeorgan: Tekniska nämnden

Ansvarsperson: Teknisk direktör Jan Gröndahl / Chef för samhällsteknik Piia Nordström

---

Verksamhetsbeskrivning

Samhällsteknikens verksamhetsområde omfattar:

- gator, vägar och allmänna områden, parker, simstränder, hamnar samt avstjälningsplatser och jordtippar samt deltagande i förverkligande av investeringar i anslutning till dessa
- koordinering av skötseln av närområdena för stadens fastigheter som en del av övrigt underhåll
- teknisk skötsel och underhåll av idrottsområdena i enlighet med bildningsväsendets nivådefinition
- skötsel av ekonomi- och parkskogar
- administrering av gatu- och grävstillståndsregister
- koordinering av tekniska verkets dejourverksamhet
- aktiv kundservice

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2021 i enlighet med strategins handlingsplan

Anslagen sjunker inom alla verksamhetsområden inom sektorn, vilket på ett konkret sätt inverkar på underhållsnivån. Ur resurserna försvinner nu både personal och maskiner, samtidigt som anslaget för köpta tjänster och material sänks från det nuvarande anslaget. I budgeten har lagstadgade arbeten, arbeten som inletts genom kommunala beslut samt arbeten som utförs genom avtal mellan avdelningarna utvärderas och prioriteringar gjorts.

Produktionsmetoderna för underhåll utvecklas dock också och lönsamheten följs aktivt upp. Modellen med områdesentreprenader togs i bruk 2020 och det är dags att också utvärdera hur väl den fungerar.

Avdelningen är aktivt med i de projekt som NTM-centralen och Trafikledsverket har startat på området, bl.a. Hangö-Hyvinge järnvägsplan, planeringen av förverkligandet av de objekt som trafikarrangemangen vid rv 25 ger upphov till.

Gatubelysningen har överförs till Raseborgs Energi och anslag för användning och underhåll reserveras i enlighet med avtalet. Entreprenadpriserna för vinterunderhåll steg inför den nya perioden 2018–2022 och man bör förbereda sig på ytterligare höjningar, eftersom budgeten för vinterunderhållet befinner sig på riskgränsen och det bör beaktas att perioden 2019–2020 var mycket förmånlig. Priset på el och flytande bränsle samt byggnadsmaterialen inom markbyggnad beräknas stanna på nuvarande nivå år 2021.

I personalresursen ingår årligen sysselsatta och arbetstagare med läroavtal. År 2021 utreds möjligheterna att överföra personal från timarbetsavtal till avtal som baserar sig på månadslön i fall där det är ändamålsenligt.

Aktuella upphandlingar år 2021 är bl.a. maskinarbetsavtal (markbyggnads-, transport- och skogsvårdsavtal, avtal om skötsel av trädbestånd och avtal för specialarbetsmaskiner) samt beredning av upphandlingen av avtalsentreprenader för vinterunderhåll för följande period.

Trafikleder

Vinterunderhållet av trafikleder är den mest betydande utgiftsposten för samhällsteknikens serviceproduktion. Vinterunderhåll produceras både som egen produktion och som köptjänster. Verksamheten samordnas och jouren ordnas i samarbete med utrymmesförvaltningen. Kostnaderna för vinterunderhållet har stigit under de senaste åren, vilket föranleder risk för överskridning av kostnaderna under snörika vintrar.

Beredskapsarrangemanget för vinterunderhåll minskas från och med perioden 2021–2022. I och med att kostnaderna för entreprenaderna ökar och den del av underhållet som utförs som eget arbete minskar uppstår det dock en ännu större kostnadsrisk under snörika vintrar.

Inom skötseln av trafiklederna produceras under sommarsäsongen underhållsarbeten enligt olika årstider genom en kombination av egna resurser och köptjänstresurser. Personalen och stadens egen maskinpark deltar också i

Samhällsteknik

Förtroendeorgan: Tekniska nämnden

Ansvarsperson: Teknisk direktör Jan Gröndahl / Chef för samhällsteknik Piia Nordström

---

genomförandet av investeringarna. Rekrytering till övervakning av investeringsprojekt planeras 2021 eller 2022, då det totala antalet anställda minskar i och med pensioneringar i enlighet med resultatet av samarbetsförhandlingarna.

Skötsel av grönområden och parker

Underhållet av parker och grönområden har som uppgift att upprätthålla Raseborgs stads tilltalande stadsbild med vackra och välskötta allmänna områden, parker och badstränder.

Parkpersonalen underhåller parkinventarier och maskinparken samt kvistar träd längs gatorna. Arbetsledarna för skötseln av parkerna har dessutom hand om vissa myndighetsuppgifter inom miljövärden som en del av sin arbetsuppgift.

Skötsel och underhåll av motionsområden

Kostnaderna för skötsel av motionsanläggningar uppkommer inom tekniska sektorn och fritidsväsendet reserverar motsvarande anslag i sin egen budget.

Gällande skötseln av motionsanläggningarna har man fått till stånd en avtalsbas med de lokala föreningsaktörerna. Kartläggningen av idrottsplatserna, deras skick och behov av underhåll samt alternativen för att producera underhåll fortsätter under verksamhetsåret 2021.

Anpassning och effektivisering

Inom gatuunderhållet förlängs i och med personalminskningen svarstiderna för underhållet och nivån på underhållet sänks bl.a. i fråga om vinterunderhåll. Personalresursen minskar, vilket inverkar på övervakningen av underhållet. Maskinresursen minskas gradvis.

Staden har genom beslut av samhällstekniska nämnden 19.11.2013 § 173 övertagit skötseln av vissa privata gångbanor. När kostnaderna för vinterunderhåll har stigit och den egna maskinparken och personalen som lämpar sig för uppgiften har minskat har stadens förutsättningar att sköta privata gångbanor försämrats. Således utvärderas de gatuavsnitt som avses i 19.11.2013 § 173 och skötseluppgifterna gallras så att endast absolut nödvändiga avsnitt kvarstår, alternativt slopas hela systemet.

Då sparåtgärderna riktas mot underhållet, sänks nivån på skötseln av grönområden där det inte skapar orimlig olägenhet och parkerna i centrum av stadsområdena prioriteras. I fråga om lekparkar och badstränder med låg nyttjandegrad görs en bedömning av underhållsbehovet och söks inbesparingar.

Parkpersonalens snöberedskapsverksamhet upphör, eftersom staden i och med gallringen av personalresurser inte har tillräckligt med personal för att bilda en journing. Således anpassas åtgärder för snöskottning och halkbekämpning.

Anslaget för skötsel av motionsområden sjunker och prioriteringarna bör planeras på nytt, dvs. arbetsprogrammet för underhåll bör uppdateras i enlighet med det minskade anslaget. I fråga om skötseln av motionsområden beslutar fritidsnämnden och fritidschefen om riktandet av sparåtgärder genom att ändra arbetsprogrammet för skötseln av motionsområdena (beskrivning av s.k. beställningsarbeten inom underhåll).

Antalet områden och objekt som ska underhållas ökar sakta samtidigt som resurserna minskar. Under pågående verksamhetsår utvärderas vinterunderhållets produktivitet, beredskapens omfattning i förhållande till behovet samt arbetstidsarrangemangen aktivt.

Kostnaderna för underhåll av allmänna områden sänks med 50 000 euro fördelat på följande åtgärder:

- underhållskostnader för trafikleder, t.ex. jordsavstjälpningar, fordonsbyten och underhåll, köp av material, planerings- och övriga tjänster.
- privata fastigheternas trottoarunderhåll ses över och en effektivisering sker med separata beslut.

Samhällsteknik

Förtroendeorgan: Tekniska nämnden

Ansvarsperson: Teknisk direktör Jan Gröndahl / Chef för samhällsteknik Piia Nordström

---

Skogsbruk

Stadens skogar sköts i enlighet med skogsbruksplanen på ett ekologiskt, ekonomiskt och socialt hållbart sätt. Det ekonomiska utfallet av ekonomiskogarnas verksamhet torde ungefär motsvara det resultat som man väntar sig av motsvarande privatägda skogar. Avverkningsvolymerna i ekonomiskogarna anpassas till förslaget i skogsbruksplanen för planperioden.

I skötseln av parkskogar betonas trygghet, estetik och biodiversitet. Åtgärder i enlighet med skötselplanen för parkskogarna. Andelen maskinell avverkning i parkskogarna ökar.

Aktuella projekt: Trollbölestrandens och Gåsörens betesmarker.

Fredning av skogsområden görs med separat beslut under verksamhetsåret (Metso-programmet).

Enskilda vägar

Tekniska nämnden har i samband med budgetbehandlingen för 2019 slagit fast att nivån på bidragen till enskilda vägar ska vara 370 €/km. I Raseborg finns totalt 628 km bidragsberättigade enskilda vägar och de årliga bidragen för 2021 är 232 730 euro

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2022–2023 i enlighet med strategins handlingsplan

Klargörande av projekthanteringen, snabbare genomförande. Utveckling av hanteringen av lovprocesserna.

Tyngdpunkten i verksamheten flyttas från underhåll till styrning av underhåll och på motsvarande sätt till styrning av investeringar.

Kvaliteten i underhållet är dynamisk. Öka trivseln på de viktigaste centrumområdena, prioriteringsbeslut, arbetsledning.

Utvecklande och utnyttjande av elektronisk uppföljning av arbetstid och -insats. Produktion och utveckling av geodata.

Gallring i fråga om vinterunderhåll, omvärdering och gallring i fråga om kommunal skötsel av gångbanor.

Gallring av maskin- och fordonsparken.

Utnyttjande av stadens områden i marknadsföringen, stödjande av evenemangsplatser och evenemang

Samhällsteknik

Förtroendeorgan: Tekniska nämnden

Ansvarsperson: Teknisk direktör Jan Gröndahl / Chef för samhällsteknik Piia Nordström

Bindande mål 2021

	Verksamhetsmål	Eftersträvd nivå / Mätare
	Områdesentreprenader inom fastighetsskötsel och skötsel av grönområden Utvärdering av områdesentreprenadsmodellen	Områdesentreprenaderna i fråga om fastigheternas utomhusområden och stadens grönområden fungerar kvalitativt sett bra och samarbete med arbetsledningen sker aktivt.
	Elektronisk uppföljning av arbetstid och arbetsinsats	Aktivt utnyttjande av rapporter
	Utvecklingsobjekt för nya periodens vinterunderhåll	Styrning av lönsamhet Reparation av plogningsskador, övervakning Trafiksäkerhet
	Säsongbetoning och resursering av skötseln av trafikleder	Bedömning av beredskapsverksamheten i fråga om vinterunderhåll Uppskattning av behovet av vår-sommarresurser
	Ekologiskt, socialt och ekonomiskt hållbar skötsel av skogsområden. Skötselplan för när-, rekreations- och parkskogar.	Avverkningar enligt plan: Ekonomiskogar 11 000 m ³ Parkskogar 1 000 m ³
	Information om aktuella ärenden inom underhåll och projekt i stadens kanaler	Information om underhåll av gångvägar, vinterunderhåll, sandborttagning, avlägsnande av växtlighet, främmande arter
	Marknadsföring av staden; stadens allmänna områdens attraktionskraft som evenemangsplats	Uthyrningsverksamheten utvecklas som en del av marknadsföringen av staden åt evenemangsarrangörer
	Anpassningsåtgärder Ny bedömning av underhållet av gångbanor som sköts av kommunen	Det bedöms vilka leder staden ska sköta och vilka fastighetsägarna ska återfå ansvaret för
	Anpassningsåtgärder Anpassning av skötseln av trafikleder till anslaget	Planer för att minska vinterunderhållet, sänka nivån på skötseln av asfaltytor, vägrenar, vägmarkeringar och närområden
	Anpassningsåtgärder Anpassning av skötseln av motionsområden till anslaget	Ändringar i skötseln av motionsområdena planeras i enlighet med fritidsnämndens beslut
	Anpassningsåtgärder Omvärdering av vinterberedskapsverksamheten i och med att personalresurserna minskar	Plan för förutsättningarna för och prioriteringen av beredskapsverksamheten i och med den betydande personalminskningen

Bindande mål 2022–2023

	Verksamhetsmål	Eftersträvd nivå / Mätare
	Mångsidigt producerade underhållstjänster	Aktiv ekonomisk uppföljning av produktionsmetoder
	Strukturomvandling inom vinterunderhållet	Planering av vinterunderhållet under perioden 2022–2026 och användningen av egna resurser

Samhällsteknik

Förtroendeorgan: Tekniska nämnden

Ansvarsperson: Teknisk direktör Jan Gröndahl / Chef för samhällsteknik Piia Nordström

Övriga nyckeltal

	BS 2019	BU 2020	Förslag 2021	BU 2021	Ekonomiplan 2022 2023	
Gatunät						
Gatunätets längd (km)	252,7	253,5	253,5	253,5	253,5	253,5
Lättrafiknätets längd (km)	53,1	51,8	53,3	53,3	58,8	58,8
Gatunät (€/km)***	7 730	7 043	8 405	8 330	8 243	8 304
Enskilda vägar, stöd (€/km)	368	370	370	370	370	370
Antal belysningspunkter (st)*	9 832	9 800	9 900	9 900	9 900	9 900
Gatubelysning (€/ljuspunkt)**	51,79	40,82	73,50	73,50	73,50	73,50
Parker						
Skötta grönområden (ha)	79,0	79,0	79,0	79,0	79,0	79,0
Skötta gångstigar (km)	13,0	13,0	13,0	13,0	13,0	13,0
Lekparker (st)	37	37	36	36	36	36
Simstränder (st)	19	19	19	19	19	19
Skogsbruk						
Skogsareal (ha)	3 500	3 400	3 400	3 400	3 400	3 400
Parkskogar (ha)	1 200	1 200	1 200	1 200	1 200	1 200
Såld virkesmängd skog+park m ³	13 273	12 000	12 000	12 000	12 000	12 000

* Belysningspunkterna överläts till Raseborgs Energi Ab fr.o.m. 1.1.2021

** Summan fr.o.m. 2021 innehåller elkostnader, driftsunderhåll samt avskrivningar

***Summan fr.o.m. 2021 innehåller också kostnader för arbetsledning och fordonsleasing

Årsverk

31.12	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Samhällsteknik, månadsavlönade	6,85	6,85	6,85	6,8	6,8	6,8
Idrottsanläggningar	4,35	5,0	5,0	4,0	4,0	4,0
Timavlönade, trafikleder	8,9	8,9	8,9	6,9	6,9	6,9
Timavlönade, park	10,2	10,2	10,2	9,2	9,2	9,2
Timavlönade, skogsbruk	3,0	3,0	2,0	2,0	2,0	2,0
Total	33,3	33,95	32,95	28,9	28,9	28,9

Samhällsteknik

Förtroendeorgan: Tekniska nämnden

Ansvarsperson: Teknisk direktör Jan Gröndahl / Chef för samhällsteknik Piia Nordström

Driftsekonomi €

	BS 2019	BU 2020 med ändr.	Förslag 2021	BU 2021	Ekonomiplan 2022 2023	
Verksamhetsintäkter	1 293 399	1 165 860	1 229 660	1 399 660	1 199 660	1 199 660
Personalkostnader	-1 684 632	-1 631 520	-1 528 840	-1 528 840		
Köp av tjänster	-1 627 538	-1 510 970	-1 888 850	-1 870 330		
Material och varor	-878 582	-856 720	-865 550	-858 480		
Understöd	-224 551	-230 140	-232 360	-232 730		
Övriga kostnader	-457 700	-482 070	-440 920	-440 920		
Verksamhetskostnader	-4 873 003	-4 711 420	-4 956 520	-4 931 300	-4 975 680	-5 008 940
Verksamhetsbidrag	-3 579 603	-3 545 560	-3 726 860	-3 531 640	-3 776 020	-3 809 280
Förändring BU 2021-BU 2020		-1,0 %	5,1 %	-0,4 %		
Därav:						
Interna intäkter	437 708	421 360	421 360	421 360	421 360	421 360
Interna kostnader	-283 103	-278 950	-277 260	-277 260	-277 380	-277 500

Överföringen av gatubelysningsinfran till Raseborgs Energi innebär en omfördelning av avskrivningar på 235 000 euro till köptjänster inom samhällstekniken.

Mätning- och fastighetsbildning

Förtroendeorgan: Tekniska nämnden

Ansvarsperson: Teknisk direktör Jan Gröndahl / Mätningsschef Roger Nyberg

Verksamhetsbeskrivning

Ansvara för stadens markpolitik, förvaltning av stadens markegendom, mättningsverksamhet, fastighetsbildning och kartservice. Tillhandahålla en tillräcklig och ändamålsenlig råmarksreserv för planläggning. Utföra fastighetsförrättningar och föra fastighetsregister på detaljplanerat område. Ansvara för uppgörande av avtal för inledande och förverkligande av detaljplanering och markanvändningsavtal. Utarbeta kartprodukter samt upprätthålla stadens kartverk. Utföra terrängmätningar. Ansvara för inköp av markområden och försäljning av bebyggda och obebyggda fastigheter.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2021 i enlighet med strategins handlingsplan

Under 2021 ligger vikten på att fortsättningsvis vidareutveckla fastighetsinnehavet och skapa förutsättningar för företagsetableringar och bostadsbyggande. En av tyngdpunkterna år 2021 är att fortsätta försäljningen av byggnader som staden inte behöver för att erhålla försäljningsintäkter, uppnå inbesparing i byggnadernas driftsutgifter samt minska på stadens renoveringsskuld i gamla byggnader. Andra tyngdpunkter är att effektivisera sektorövergripande samarbete för att kunna koncentrera verksamhet, sälja fastigheter och minska driftskostnaderna. Försäljningsbeslut tas separat för varje objekt där balansvärde och övriga faktorer beaktas. Att uppnå det uppsatta målet för fastighetsförsäljningen är utmanande och det krävs att speciella utvecklingsprojekt kan säljas årligen. En förutsättning är att objekten kan förädlas genom detaljplanering så att staden kan erbjuda attraktiva tomter. Utvecklingsprojekt 2021 är Läpp företagsområde, Näckrosbågen, planering av Espingsgränden och förverkligande av Ollabågen.

En del av staden småhustomtreserv ligger på gamla detaljplaneområden ytterom centrumområden där intresset för byggande på dessa områden har varit lågt under många år. Likaså ligger en stor del av tomtreserven för radhus och våningshus längre bort från centrumområdena, efterfrågan på dessa har inte funnits under en längre tid. Utbudet av tomter i Karis-området är lågt och köp av strategisk råmark i området för bebyggelse bör utredas. Marksaneringsarbeten kräver ekonomiska resurser vilket föranleder behov av investeringsanslag. I bokslut 2019 återstår 157 783,75 euro av avsättningen för marksanering genom soptippar. Projektet kring det bostadspolitiska programmet slutförs under 2021.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2022–2023 i enlighet med strategins handlingsplan

Vidareutveckla fastighetsinnehavet och gynna företagsetableringar. En fortsatt effektiv försäljning av fastigheter som staden inte behöver för eget bruk för att uppnå inbesparingar, fortsätta effektivisera det sektorövergripande samarbetet för att kunna koncentrera verksamhet, sälja fastigheter, minska renoveringsskulden och minska driftskostnaderna. För att uppnå det uppsatta målet för fastighetsförsäljningen krävs att speciella utvecklingsprojekt kan säljas årligen. En förutsättning är att objekten kan förädlas genom detaljplaneändring och infrainvesteringar.

Bindande mål 2021

	Verksamhetsmål	Eftersträvd nivå / Mätare
	Sträva efter ordinära bostadstomtöverlåtelse.	8 överlåtna tomter/år. 200 000 euro i försäljning, alternativt 10 000 euro i arrende.
	Fastighetsförsäljning, verkställande av försäljningsportföljen och icke ordinära objekt. Vidare utveckla processerna för fastighetsförsäljning.	1 550 000 euro försäljningsvinst. Försäljningsinkomster består av utvecklingsprojekt, egen tomtproduktion samt objekt ur försäljningsportföljen.

Mätning- och fastighetsbildning

Förtroendeorgan: Tekniska nämnden

Ansvarsperson: Teknisk direktör Jan Gröndahl / Mätningsschef Roger Nyberg

	Aktiv anskaffning av råmark och iståndsättande av egen mark för detaljplanering.	Inköp av markområden 500 000 euro / år i enlighet med markpolitiska programmet. Marksanering för byggnadsändamål.
	Införskaffande av råmark för byggande i Karis.	Mark anskaffad.

Bindande mål 2022–2023

	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	Sträva efter ordinära bostadstomtöverlåtelser.	8 överlåtna tomter/år. 200 000 euro i försäljning, alternativt 10 000 euro i arrende.
	Implementeringen av fastighetsstrategin och åtgärder i enlighet med servicenätsutredningen fortsätter. Aktiva beslut gällande fastighetsförsäljning.	Utökning av avyttringsportföljen.
	Aktiv anskaffning av råmark och sanering av markområden för detaljplanering	Inköp av markområden 500 000 euro / år. Marksanering för byggnadsändamål.
	Försäljningsobjekten består av ordinär fastighetsförsäljning, försäljning av utvecklingsprojekt samt försäljningsportföljen. Detta är nödvändigt för att uppnå den eftersträlvade nivån.	1 000 000 euro försäljningsvinst per år.

Övriga nyckeltal

	BS 2019	BU 2020	Förslag 2021	BU 2021	Ekonomiplan	
					2022	2023
Överlåtna tomter (arrende + sålda)	26	20	8	8	8	8
Tomtreserv, småhustomter	100	100	96	96	96	96
Tomtreserv, våningshustomter	12	12	12	12	12	12
Tomtreserv, företagstomter	40	38	38	38	38	38
Antal bildade tomter, förrättn./antal bildade	48/33	40/20	40/20	40/20	40/20	40/20
Tomter i tomtindelningar	21	20	20	20	20	20
Utmärkning av byggnader	48	40	40	40	40	40
Försäljning av registerutdrag	850	1 000	800	800	800	800
Försäljning av kartor	800	1 100	800	800	800	800
Stadens markegendom (ha)	5 898	5 900	5 780	5 780	5 780	5 780
Bruttoinkomst av markegendom (€/ha)	476	511	493	563	467	467
Vinst på försäljning av anläggningstillgångar (€)	1 230 956	1 500 000	1 150 000	1 550 000	1 000 000	1 000 000

Mätning- och fastighetsbildning

Förtroendeorgan: Tekniska nämnden

Ansvarsperson: Teknisk direktör Jan Gröndahl / Mätningsschef Roger Nyberg

Årsverk

31.12	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Mätningen, personal	8,0	8,0	8,0	7,0	7,0	7,0
Total	8,0	8,0	8,0	7,0	7,0	7,0

Driftsekonomi €

	BS 2019	BU 2020 med ändr.	Förslag 2021	BU 2021	Ekonomiplan 2022 2023	
Verksamhetsintäkter	2 808 821	3 015 000	2 851 880	3 251 880	2 701 880	2 701 880
Personalkostnader	-423 618	-435 700	-402 220	-402 220		
Köp av tjänster	-130 505	-143 090	-137 960	-137 800		
Material och varor	-7 700	-6 720	-5 200	-5 110		
Understöd						
Övriga kostnader	-42 648	-52 880	-42 210	-42 210		
Verksamhetskostnader	-604 471	-638 390	-587 590	-587 340	-592 990	-598 450
Verksamhetsbidrag	2 204 350	2 376 610	2 264 290	2 664 540	2 108 890	2 103 430
Förändring BU 2021-BU 2020		7,8 %	-4,7 %	12,1 %		
Därav:						
Interna intäkter	656 302	662 000	818 880	818 880	818 880	818 880
Interna kostnader	-72 994	-76 770	-76 370	-76 370	-76 400	-76 430

Utrymmesförvaltning

Förtroendeorgan: Tekniska nämnden

Ansvarsperson: Utrymmesförvaltningschef Anna Friberg

Verksamhetsbeskrivning

Till utrymmesförvaltningsavdelningen hör fastighetsförvaltning, städning och kosthåll. I budgetstrukturen utgör fastighetsförvaltningen en egen helhet, medan städning och kosthåll tillsammans utgör den andra helheten.

Utrymmesförvaltningen svarar för den tekniska och ekonomiska planeringen av husbyggnadsinvesteringar och för organiseringen och uppföljningen av projekten. Resultatområdet svarar centraliserat för och utvecklar driften och underhållet av de för stadens verksamhet nödvändiga fastigheterna, tekniken och gårdsplaner.

Utrymmesförvaltningen ansvarar för stadens 183 byggnader omfattande 169 842 m², inkluderat leasingobjekt, idrottsbyggnader och 219 hyresbostäder.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2021 i enlighet med strategins handlingsplan

Utrymmesförvaltningen har som målsättning att med de övriga sektorerna så effektivt som möjligt använda stadens byggnader, underhålla dem i enlighet med fastighetsportföljsindelning samt att förverkliga ändamålsenliga utrymmen åt användarna och påbörja försäljningsprocessen med de byggnader som inte är i optimal användning. Verksamheten styrs i hög grad av de övriga sektorernas beställningar till enheten och verksamhetspunkternas placering.

Med hjälp av det interna prissättningsystemet överförs de verkliga och faktiska kostnaderna som staden har för utrymmena till användaren. Avsikten är att kostnaderna överförs till användarna av utrymmen på ett så rättvist och tydligt sätt som möjligt. Den interna hyran består av driftshyra, kapitalhyra och markhyra.

Den växande reparationsskulden i fastigheter är en betydande framtida kostnad som inte direkt framgår av balansräkningen, men som belastar stadens egendom. En omfattande fastighetsmassa, delvis överdimensionerad, och begränsade budgetmedel för renoveringar har lett till att en reparationsskuld byggts upp under en lång period. Problematiken avhjälpas nu delvis lokalt genom byggandet av ett nytt skolcenter i Svartå.

Hanteringen av reparationsskulden i fastighetsmassan bygger nu delvis på en effektivisering av användningsgraden av fastighetsmassan. De byggnader som har en stor reparationsskuld och som lämpar sig dåligt för sitt avsedda ändamål ska avvecklas genom fastighetsportföljbyte. Avyttring av obehövlig fastighetsmassa genererar ekonomisk nytta i form av försäljningsvinst, minskade driftskostnader samt minskande av reparationsskulden som ger den mest betydande ekonomiska nyttan.

Fastighetsförvaltning

Fastighetsskötseln sköts med sex pooler. Underhållets upplägg baserar sig på dimensioneringsprogrammet för fastighetsunderhåll. Under 2020 infördes områdesentreprenad på området Bromarv - Tenala samt på området Fiskars - Svartå. En kontinuerlig uppföljning av servicebegäran och utfört arbete görs och en utvärdering av områdesentreprenad sker 2021–2022.

Alla stadens byggnader har granskats och införts i olika portföljer beroende på skick, användningsändamål och nyttjandegrad. Portföljerna är 7 till antalet. De är namngivna enligt följande; utveckling, användning, reparation, drift, avyttring, hyresbostäder och anskaffning. Denna portföljsklassifiering är som utgångsläge för hur en byggnad ska skötas och repareras i framtiden. Tomma fastigheter som finns till försäljning i avyttringsportföljen belastar utrymmesförvaltningens budget.

I arbetsprogrammet reserveras för 2021 ett öronmärkt anslag på 0,1 miljoner euro för åtgärder och utredningar gällande inomhusluft.

Utrymmesförvaltning

Förtroendeorgan: Tekniska nämnden

Ansvarsperson: Utrymmesförvaltningschef Anna Friberg

Effektiveringsåtgärder 2021

Den årligen återkommande listan över större drifts- och reparationsinvesteringar i byggnader är en del av arbetsprogrammet och den utgår från reparationsbehov som kommit fram i fastighetsbesiktningarna, användarnas önskemål och långsiktplanerna för stadens fastigheter. När arbetsprogrammet, enligt den godkända budgeten görs upp, övervägs genomförandehelheter och tidpunkter för genomförandet i syfte att åstadkomma bl.a. förnuftiga fastighetsspecifika renoveringar eller för stadens fastighetsmassa fördelaktiga teman, varvid entreprenader kan kopplas ihop.

Vid nybyggnation och renovering eftersträvas enkla ytsnåla och klimatsmarta lösningar som effektiveringsåtgärd med fokus på energisnålhet. Stadens strategi utgör en CO₂-neutral kommun före 2035 och genom att avveckla tre byggnader med fossil värmekälla vid genomförandet av Svartå skolcenter föregår staden med gott exempel samt förbättrar märkbart sina CO₂-resultat. Svartå skolcenter förverkligas under 2021–2022 och eftersträvt är att flertal funktioner är gemensamma, till exempel fastighetsunderhåll, städning och bespisning. Användning av utrymmen effektiveras genom sam användning.

Eftersträvan är att i så hög grad som möjligt använda sig av stadens egna byggnader. En servicenätsutredning över verksamheterna i stadens byggnader har gjorts. I servicenätsutredningen presenteras olika effektiveringsalternativ, där verksamheter kunde flyttas inom befintliga byggnader eller ersättas med nya. I budgeten för 2021 har beaktats att Klinkbacka skolas verksamhet flyttar in i andra befintliga skolor sommaren 2021. Klinkbacka skola stängs 1.8.2021.

År 2021 flyttar Kulturverksamheten från Raseborgsvägen 5 till Ungdomsgården i Ekenäs. År 2022 flyttar Familjecenter från Ekåsen-området och rådgivningen från Ystadsgården till Raseborgsvägen 5. Social- och hälsovårdens verksamhet koncentreras till stenbyggnaden på Raseborgsvägen 5. Flyttrotationen medför omändringsarbeten och möjliggör försäljning genom detaljplaneändringar av fyra byggnader; O-huset, S-huset, P-huset på Ekåsen-området samt Ystadsgården.

Förberedelserna för nya Fokus är beaktade i bildningssektorns samt utrymmesförvaltningens budget. Under byggtiden 2021–2022 verkar biblioteket och del av musikskolan i Grabbgården.

Raseborgs stads simhalls- och bollhallsbyggnadernas underhåll övergår från bildningsväsendets fritidsavdelning till utrymmesförvaltningen i januari 2021. Byggnadsmassan som tillkommer omfattar en våningsyta på 3910 m². Fyra lokalvårdare samt en hallmästare övergår till utrymmesförvaltningens personal.

Staden undertecknade år 2020 Energieffektiveringsavtalet KETS. Gällande fastigheterna ligger tyngdpunkten på den byggda miljön, och avvecklandet av de fossila värmekällorna. Uppdatering av energi- och klimatprogrammet sker 2021 och 2022.

Anpassningsåtgärder 2021

Ökad avyttring av fastigheter.

I samband med att Klinkbacka skola stängs kommer driftskostnaderna att minska med 15 000 euro inom fastighetsskötseln, 12 000 euro inom lokalvården och 14 000 euro inom kosthållet. Den totala inbesparingen under 2021, som berör Klinkbacka skola, blir alltså 41 000 euro. Försäljningen av fastigheter under 2020 (Tunabo, socialkanslierna, gamla stadshuset, gamla bastun och Sannäs skola) sänker i sin tur driftskostnaderna med 60 000 euro på årsnivå. Totalt minskar alltså driftskostnaderna med ca 100 000 euro.

Minska på köptjänster i anslutning till underhåll av fastigheter

För att balansera driftsbudgeten för fastighetsunderhållet för 2021 föreslås en sänkning av anslaget för underhåll och reparationer av byggnader med 350 000 euro. Åtgärderna är sänkning av inomhustemperaturen i byggnaderna, sänkt anslag för driftsreparationer, minskat underhåll av maskiner och apparatur, ytterligare sänkta elkostnader för Ekåsen-området och Klinkbacka skola, mindre externa övervakningstjänster, kameraövervakning, inga gamla fordon byts ut till nyare, personalrelaterade kostnader, såsom kostnader för arbetskläder och användning av egen bil, sänks då personalen minskar. Denna anpassning görs för att uppnå den ekonomiska ramen, vilket innebär att reparationskulden stiger, servicenivån sänks och användarna påverkas.

Utrymmesförvaltning

Förtroendeorgan: Tekniska nämnden

Ansvarsperson: Utrymmesförvaltningschef Anna Friberg

För att undvika att reparationsskulden ökar ytterligare föreslås ett tilläggsanslag på 200 000 euro i investeringsbudgeten under anslaget för grundreoveringar av byggnader. Anslaget används bl.a. för behövliga takreparationer.

Effektivisering av fastighetsunderhåll

Stadsstyrelsen har den 31.8.2020 § 265 beslutat att ge stadsdirektören och tekniska sektorn i uppdrag att göra en utredning om utlokalisering av fastighetsskötseln och underhållet samt lokalvården och att en marknadskartläggning ska göras för att definiera service- och kostnadsnivån.

Externt ägda utrymmen

Staden har verksamhet i externt upphyrda utrymmen. Som en del av budgetbehandlingen kommer användningen av externt upphyrda utrymmen att gås igenom. När hyresavtalen upphör kan verksamhet anvisas till stadens egna utrymmen.

Konsekvensbedömning av anpassningsåtgärder 2021

För att kunna nå inbesparingsmålen sänks fastigheternas yttre områdets underhållsnivå.

Underhållsarbeten i byggnaderna anpassas och arbetsbeställningar som stadens användare har möjlighet att göra kommer att utföras med längre fördröjning och alla arbeten kommer inte att utföras lika snabbt som tidigare. Fastighetsskötarnas uppgifter kommer att koncentreras till lagstadgade rutinuppgifter i byggnaderna.

Fastighetsmassan har anpassats genom att avyttra fastigheter med låg användningsgrad. I fastighetmassan kvarstår byggnaderna som har hög användning och de byggnader som fastighetsunderhållet riktat sina resurser till i högre grad. Underhållet koordineras endast till centrala byggnaderna/användningsportföljen, övriga byggnadernas skick försämras och fastighetsskötselns nivå sänks. Byggnader med leasingavtal kommer att underhållas i enlighet med leasingavtal och ansvarsfördelningstabell.

Användarna behöver informeras väl gällande fastighetsenhetens anpassningsåtgärder och dess konsekvenser, detta beaktas i den interna beställningen.

Investeringsprojekt 2021

Anslagsreserveringen för investeringar i fastighetsunderhåll, se separat stycke gällande investeringarna.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2022–2023 i enlighet med strategins handlingsplan

Användning av utrymmen effektiveras genom sam användning av utrymmen. Vid nybyggnation och reovering eftersträvas enkla ytsnåla och klimatsmarta lösningar som effektiviseringsåtgärd med fokus på energisnålhet. Stadens strategi utgör en CO2-neutral kommun före 2035 och genom att avveckla byggnader med fossil värmekälla bidrar fastighetsenheten till att nå målet.

Utrymmesförvaltning

Förtroendeorgan: Tekniska nämnden

Ansvarsperson: Utrymmesförvaltningschef Anna Friberg

Bindande mål 2021

	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	Fastighetsförsäljning, verkställande av försäljningsportföljen och icke ordinära objekt. Vidare utveckla processerna för fastighetsförsäljning.	1 550 000 euro försäljningsvinst. Försäljningsinkomster består av utvecklingsprojekt, egen tomtproduktion samt objekt ur försäljningsportföljen.
	Regelbundna uppföljnings- och "respons"-möten med sektorerna med vikt på information om ändringar i den interna produktionen	<ul style="list-style-type: none"> - 2 gånger/år - rätt anpassad servicenivå - förplanering av kommande ändringar - ekonomiuppföljning - feedback från/till sektorerna
	Införa en förnyelsebar och resurseffektiv elproduktion som samtidigt minskar koldioxiden	Ett konkret åtgärdsprogram för energieffektivisering tillhörande KETS-programmet
	Genomförandet av effektiviseringsåtgärder enligt godkänd servicenätsutredning	Verkställighet av gjorda beslut
	Utredning om att sammanföra samtliga bostäder under Raseborgs Hyresbostäder Ab	Genomförd utredning

Bindande mål 2022–2023

	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	Försäljningsobjekten består av ordinär fastighetsförsäljning, försäljning av utvecklingsprojekt samt försäljningsportföljen. Detta är nödvändigt för att uppnå den eftersträvide nivån.	1 000 000 euro försäljningsvinst per år
	Arbetar för att vara koldioxidneutralt före 2035.	Förbättrat resultat för CO2 utsläpp för fastigheterna

Övriga nyckeltal

	BS 2019	BU 2020	Förslag 2021	BU 2021	Ekonomiplan	
					2022	2023
Fastighetsmassa, egen (m ²)	155 869	151 000	150 000	150 000	149 000	148 000
Extern upphyrda utrymmen (m ²)*	10 007	12 080	11 946	11 946	12 846	12 846
Leasade utrymmen (m ²)	15 062	15 062	15 062	15 062	15 062	15 062
Fastighetskostnader (€/m ² /mån)	5,74	6,02	6,14	6,04	6,07	6,13
Verksamhetsbidrag (€/m ² /mån)	3,55	3,41	3,59	3,69	3,67	3,67
Avskrivningar (€/m ² /mån)	1,39	1,43	1,47	1,47	1,51	1,55
Fastighetskostnader (€/inv/mån)	37,69	38,65	39,51	38,86	39,03	39,16

*Omfattar bl.a. Knipnäs snickeri (660 m²), Lyckebo (528 m²), Fiskars skola + eftis (3948 m²), Landskapsmuseum (2100 m²), Sisu-hallarna (506 m²), VNS G-huset (716 m²), Sophiahemmet (1025,5 m²) och Hagahemmet (2073 m²).

Utrymmesförvaltning

Förtroendeorgan: Tekniska nämnden

Ansvarsperson: Utrymmesförvaltningschef Anna Friberg

Årsverk

31.12	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Månadslöner	28,5	28,5	27,5	26,5	25,5	25,5
Timlöner	7,0	7,0	7,0	5,0	5,0	5,0
Total	35,5	35,5	34,5	31,5	30,5	30,5

2021: Ett årsverke (hallmästare) övergår från bildningen till utrymmesförvaltningens personal.

Driftsekonomi €

	BS 2019	BU 2020 med ändr.	Förslag 2021	BU 2021	Ekonomiplan 2022 2023	
Verksamhetsintäkter	20 168 962	20 096 970	20 684 650	20 684 650	20 684 650	20 684 650
Personalkostnader	-1 559 377	-1 638 890	-1 480 010	-1 480 010		
Köp av tjänster	-3 141 827	-2 964 190	-2 942 750	-2 739 710		
Material och varor	-3 767 598	-3 761 800	-4 011 420	-4 001 680		
Understöd						
Övriga kostnader	-3 991 984	-4 312 230	-4 617 370	-4 617 370		
Verksamhetskostnader	-12 460 786	-12 677 110	-13 051 550	-12 838 770	-12 893 280	-12 935 420
Verksamhetsbidrag	7 708 176	7 419 860	7 633 100	7 845 880	7 791 370	7 749 230
Förändring BU 2021-BU 2020		-3,7 %	2,9 %	5,7 %		
Därav:						
Interna intäkter	16 936 101	16 859 150	17 452 480	17 452 480	17 452 480	17 452 480
Interna kostnader	-994 155	-964 910	-1 109 730	-1 109 730	-1 110 200	-1 110 670

Lokalvård och kosthåll

Förtroendeorgan: Tekniska nämnden

Ansvarsperson: Utrymmesförvaltningschef Anna Friberg

Verksamhetsbeskrivning

Till utrymmesförvaltningsavdelningen hör fastighetsförvaltning, lokalvård och kosthåll. I budgetstrukturen utgör fastighetsförvaltningen en egen helhet, medan lokalvård och kosthåll tillsammans utgör den andra helheten.

Lokalvård

Utrymmesförvaltningsavdelningen ansvarar för 133 000 m² städya. Städningen styrs av verksamhetens hygiennivå. Lokalvårdens produktion är anknuten till verksamheten i fastigheterna och sektorernas beställningar.

Lokalvårdsverksamheten omfattar två olika lokalvårdspaket;

Lokalvårdspaket 1 omfattar städservice från måndag till fredag till priset av 22,15 euro/timme. Paketet används i alla skolor, daghem, hälsostationer, kansliutrymmen mm. Det innehåller även service av tvätt-linnekläder och köksuppgifter gemensamt med kosthållet.

Lokalvårdspaket 2 innehåller städservice från måndag till söndag, d.v.s. sju gånger per vecka. Paketet omfattar helgtillägg, grundstädning, allt material så som soppåsar, wc-handpapper, tvål, maskinservice, handledning mm. Priset är 24,25 euro/timme. Beställningen av lokalvårdspaket 2 har ökat markant i och med att social- och hälsovårdssektorn har ökat sin beställning. Även bildningsväsendet använder sig av lokalvårdspaket 2 för sin verksamhet i Karis idrotshall.

Vid flytt utförs specialstädning av möbler som stödåtgärd för att främja god inomhusluft.

Kosthåll

Raseborgs stads kosthållsenhet har för närvarande 1 centralkök, 8 tillverkningskök och 32 utdelningskök av varierande storlek, vilka årligen tillsammans producerar ca 1 355 550 portioner. Därtill inköps årligen från HUS Asvia ca 88 100 portioner. Kosthållsenhetens huvudmålsättning är att tillreda näringsrik och god mat till ett ekonomiskt fördelaktigt pris där personalkostnadernas andel i kosthållsenhetens totala budget inte överskrider 50 %, målsättningen att köken i mån av möjlighet använder närproducerade råvaror. Raseborgs stad har leveransavtal med Kuntahankinnat.

Kosthållsenheten tillreder den största delen av maten i Raseborg i egen regi. Till Hagahemmet och Raseborgs bäddavdelning köps däremot maten av HUS Asvia. Då kosthållsenhetens kunder är allt från småbarn till äldre, som alla har olika behov och rekommendationer och äter olika stora och många portioner per dygn, betyder det att även måltidspriserna är rätt många till antalet. Samma måltidskostnader tillämpas oberoende av produktionskostnad. Detta betyder att variationen i produktionskostnaderna som finns inom Raseborg inte beaktas i den interna faktureringen.

Social- och hälsovårdsnämnden fattar beslut om måltidspriser som berör hemmaboende pensionärer som går och äter av staden tillverkade måltider på äldreboendet. Priserna (euro/portion) gäller morgonmål, lunch samt kvällsmål i verksamhetsenhet.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2021 i enlighet med strategins handlingsplan

Lokalvård

Lokalvårdens tyngdpunkt ligger på effektivisering av städarbetstid, vilket omfattar städning på rätt tidpunkt med rätta redskap och metoder. Genom en rätt dimensionerad städning förvaltas fastigheten väl och materialens livslängd förlängs. Städdimensioneringen har utarbetats i enlighet med användarnas behov.

Lokalvård och kosthåll

Förtroendeorgan: Tekniska nämnden

Ansvarsperson: Utrymmesförvaltningschef Anna Friberg

Lokalvårdens mål är att skapa en säker, hälsosam och trivsamt miljö i stadens lokaler samt att använda och öka användningen av miljövänliga städmedel. Av städmedel som används är målsättningen att ca 90 % ska vara svanmärkta, en förhöjning med 10% från år 2019.

Lokalvården påverkas av förändringar i strukturen. Städdimensioneringen uppdateras regelbundet och nya städdimensioneringar görs på äldreomsorgsenheterna med beaktande av verksamheten. Inomhusluften och dess kvalitet påverkar lokalvården verksamhetsmässigt och ekonomiskt.

Det elektroniska kvalitetsuppföljningsprogrammet ePuhtaus infördes år 2020. Med hjälp av programvaran kan man bl.a. följa att hygienivåerna upprätthålls, särskilt om det finns utmanande utrymmen som kräver en större hygienivå än vanligt. Kvalitetsuppföljningsprogrammet medför en bättre kundservice samt möjlighet att omgående åtgärda eventuella brister.

Lokalvårdsenheten anpassar sin städdimensionering enligt servicenätsutredningsbeslut. Karis bibliotekets flytt till Grabbegården under byggtiden av nya Fokus förorsakar inga extra kostnader för lokalvården. Genom stängning av Klinkbacka skola minskas städtyorna för bildningsväsendet.

Från bildningsväsendet tillkommer fyra medarbetare och underhållet av Ekenäs simhall och bollhall, sammanfattningsvis 3 910 m². Förändringen leder till att kostnader på ca 115 000 euro överförs till tekniska sektorn. En koncentrerad verksamhet med arbetsledning inom specialkunskande är mera resultat- och kostnadseffektiv, vilket påvisas när en större servicetjänst koncentreras till en plats. Underhåll och livslängden av byggnadernas ytmaterial förlängs även då materialen sköts med korrekta medel och maskiner.

Kosthåll

Målsättningen är att tillreda näringsrik och god mat till ett ekonomiskt fördelaktigt pris, men även att gallra och minska på tillsatssämnen samt välja ekologiska alternativ när det möjliggörs. Centrala förändringar inom kosthållet förverkligas i enlighet med stadsstyrelsens beslut gällande kosthållsstrukturen den 20.8.2018 § 315.

Stadsfullmäktige godkände kosthållspolicyn den 3.6.2019 § 67. Matsvinnet vägs dagligen i stadens alla skolor, målsättningen är att minska matsvinnet och fotavtrycket i miljön.

Andelen vegetariska luncher på enhetens matsedel är 1–2 per vecka, eftersom fisk- och grötdagar räknas som vegetariska dagar. Målet är att senast om fyra år alltid kunna servera ett vegetariskt alternativ till lunchen i skolor. Raseborgs stad är en HINKU kommun med målsättning att minska CO₂ utsläpp. Köttkonsumtionen påverkar CO₂ utsläpp. Staden undertecknade 2020 energieffektiveringsavtalet KETS. Målet är att utveckla nya vegetariska rätter och på basen av responsen införa dem på matlistorna och därigenom även göra en miljögärning. Ekologiska produkter används och målet är att andelen ekologiska produkter utökas kontinuerligt.

Råvaruavtal uppgjordes 2020 med Kuntahankinnat Oy. Kött och köttprodukter upphandlades skilt vid upphandlingen 2020, med samma kriterier som gäller för de finländska bönderna vid djurhushållningen. Kött-% enheten har specificerats vid upphandlingen. Halvfabrikat används i liten skala.

Ett initiativtagande från HUS Asvia har riktats till staden under 2020. Initiativtagandet är kopplat till sjukhusverksamheten och motiverar till att kosthållsstrukturens förverkligande framskjuts med 1 år. I praktiken betyder det att tidtabellen är följande: preliminärt Ekenäs högstadieskola 2022, Höjdens skola 2024 och Seminarieskolan 2026. Utdelningskökens saneringar förverkligas parallellt med tillverkningsköken.

HUS Asvia närmade sig staden med en prishöjning omfattande ca 10% som påförs från och med 2021. Prishöjningen motiveras med att Raseborgs stads avgifter nu höjs till samma nivå som de övriga områden som HUS Asvia betjänar.

Lokalvård och kosthåll

Förtroendeorgan: Tekniska nämnden

Ansvarsperson: Utrymmesförvaltningschef Anna Friberg

Anpassningsåtgärder 2021

Stadsstyrelsen har den 31.8.2020 § 265 beslutat att ge stadsdirektören och tekniska sektorn i uppdrag att göra en utredning om utlokalisering av fastighetsskötseln och underhållet samt lokalvården och att en marknadskartläggning ska göras för att definiera service- och kostnadsnivån.

Städnivån kommer att sjunka med 10 % pga. minskningen av 7 årsverken. Det kommer att märkas både för personalen och även för invånarna i staden och kan leda till inneluftsproblem i fastigheterna, högre sjukfrånvaro pga. ökad arbetsbörda och att städdimensioneringen inte kan följas som tidigare.

Gällande Fiskarin koulus omändring från tillverknings- till utdelningskök bör det föras årliga diskussioner med fastighetsägaren och under våren 2022 utvärderas hur förändringen har påverkat verksamheten.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2022–2023 i enlighet med strategins handlingsplan

Lokalvård

Utveckling av nya metoder med fokus på att bidra till en god inomhusluft i lokaliteterna samt att genom materialkännedom bibehålla befintliga ytors hållbarhet genom ett korrekt underhåll. Målsättningen är även att utveckla användningen av ekologiska städmedel. Nya arbetsmetoder kräver mera resurser i form av maskiner och externa tjänster för specialarbeten och specialkunnande, vilket utgör ekonomiska utmaningar för lokalvården.

Ändringar i servicenätsstrukturen beaktas inom lokalvården.

Kosthåll

I enlighet med stadsstyrelsens beslut från den 20.8.2018 § 315 ska befintliga tillverkningskök samt utdelningskök i Ekenäsområdet saneras och förnyas inom kommande 10 års period. Sanering och förnyande av befintliga tillverkningskök är beräknats att förverkligas enligt följande tidtabell; preliminärt Ekenäs högstadieskola 2022, Höjdens skola 2024 och Seminarieskolan 2026. Utdelningskökens saneringar förverkligas parallellt med tillverkningsköken så, att utdelningslogistiken är beaktad i dimensioneringen av de förnyade tillverkningsköken. Investeringarna föreslås omfattas i kommande investeringsförslag.

Nuvarande köksstruktur kan effektiveras på basen av servicenätsstrukturen med separata beslut gällande enstaka kök. Ändringar i köksstrukturen kan förorsakas av ändringar i skol- eller daghemsstrukturen samt eventuellt kommande ändringar i landskapsförvaltningen, som berör kosthållets produktion.

HUS Asvias initiativtagande är förknippat med sjukhusverksamheten och påverkar Ekenäs Högstadiums köksrenovering som tillverkningskök eller ändring till utdelningskök.

Bindande mål 2021

	Verksamhetsmål	Eftersträvd nivå / Mätare
	Nya arbetsmetoder och specialkunnande införs i lokalvården för att förbättra inomhusluften	5 % av personalen utbildas i nya metoder för specialstädningar
	Effektivering genom större samarbete mellan kosthållet och lokalvården i centrala verksamhetspunkter	Effektivering av personaldimensioneringen

Lokalvård och kosthåll

Förtroendeorgan: Tekniska nämnden

Ansvarsperson: Utrymmesförvaltningschef Anna Friberg

	Matsvinnet mäts i alla stadens skolor	Matsvinnet i stadens skolor är max 10% av produktionen
	Regelbundna uppföljnings- och responsmöten med sektorerna med vikt på information om ändringar i den interna produktionen	<ul style="list-style-type: none"> - minst 2 gånger/år - rätt anpassad servicenivå - förplanering av kommande ändringar - ekonomiuppföljning - feedback från/till sektorerna

Bindande mål 2022–2023

	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	Städdimensioneringen uppdateras regelbundet och nya verksamhetsområden kartläggs. Arbets- och produktionsmetoder effektiveras regelbundet. Föreläsningar i arbetshälsa, gruppdynamik och säkerhet.	Minskning av sjukfrånvaro
	Öka användning av miljövänliga städmedel med en ny produktgrupp	1 st standardproduktgrupp ersätts med 1 st miljövänlig inom lokalvården
	Implementering av kosthållsutredningen sker genom sanering av befintliga kök	Den egna produktionen ökar och anslagen för köptjänster minskar

Lokalvård och kosthåll

Förtroendeorgan: Tekniska nämnden

Ansvarsperson: Utrymmesförvaltningschef Anna Friberg

Övriga nyckeltal

	BS 2019	BU 2020	Förslag 2021	BU 2021	Ekonomiplan 2022	2023
Lokalvård						
Städpaket 1 (€)	22,11	21,75	22,15	22,15	22,15	22,15
Städpaket extern (€)	23,90	23,75	24,25	24,25	24,25	24,25
Antal städtimmar	133 484	163 800	172 100	165 300	165 300	165 300
Kostnader (€/inv/mån)	8,93	11,10	11,83	11,38	11,48	11,58
Kosthåll						
Kostnader (€/inv/mån)	16,18	15,99	16,16	16,16	16,26	16,36
<i>Portionsantal (st)</i>						
Daghem	454 906	389 710	351 890	351 890	351 890	351 890
Skolor	547 530	567 360	557 640	557 640	557 640	557 640
Åldringshem	313 156	296 940	310 800	310 800	310 800	310 800
Vård i hemmet	6 185	5 110	5 570	5 570	5 570	5 570
Övriga	110 646	105 000	217 750	217 750	217 750	217 750
Totalt	1 432 423	1 364 120	1 443 650	1 443 650	1 443 650	1 443 650
<i>Måltidspriser (€)</i>						
Daghem/heldagsvård*	5,55	6,32	5,60	5,60	5,60	5,60
Daghem/heldagsvård diet*	6,13	6,94	6,18	6,18	6,18	6,18
Skolor/lunch, lågstadier	3,42	3,46	3,46	3,46	3,46	3,46
Skolor/lunch, högstadies/gymnasier	3,46	3,65	3,66	3,66	3,66	3,66
Skolor/dietlunch	3,95	3,95	3,95	3,95	3,95	3,95
Åldringshem/dygnspris**	13,73-23,13	15,55-29,86	15,08-33,08	15,08-33,08	15,08-33,08	15,08-33,08
Pensionär lunch	5,80	5,80	5,80	5,80	5,80	5,80
Pensionär dagverksamhet	7,00	6,34-7,00	6,34-7,00	6,34-7,00	6,34-7,00	6,34-7,00
Vård i hemmet	5,80	5,80	5,80	5,80	5,80	5,80

* I priset ingår morgonmål, lunch och mellanmål

** I priset ingår morgonmål, lunch, eftermiddagskaffe, middag och kvällsbit

Årsverk

31.12	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Lokalvård	62,0	62,0	74,0	71,0	71,0	71,0
Kosthåll	66,0	69,0	67,0	65,0	65,0	65,0
Total	128,0	131,0	141,0	136,0	136,0	136,0

2020 lokalvård: 17 vakanser överförda från social- och hälsovården; dygnet runt-boende och hälsovårdstjänster

2021 lokalvård: 4 vakanser överförda från bildningen; idrottsverksamhet och hälsomotion

Lokalvård och kosthåll

Förtroendeorgan: Tekniska nämnden

Ansvarsperson: Utrymmesförvaltningschef Anna Friberg

Driftsekonomi €

	BS 2019	BU 2020 med ändr.	Förslag 2021	BU 2021	Ekonomiplan 2022 2023	
Verksamhetsintäkter	8 019 245	8 312 350	9 373 140	9 373 140	9 441 390	9 510 320
Personalkostnader	-5 067 980	-5 737 110	-5 833 770	-5 683 770		
Köp av tjänster	-1 018 688	-952 280	-921 090	-921 090		
Material och varor	-1 656 052	-1 463 300	-1 878 400	-1 872 280		
Understöd						
Övriga kostnader	-557 922	-613 620	-613 210	-613 210		
Verksamhetskostnader	-8 300 641	-8 766 310	-9 246 470	-9 090 350	-9 162 520	-9 229 230
Verksamhetsbidrag	-281 396	-453 960	126 670	282 790	278 870	281 090
Förändring BU 2021-BU 2020		61,3 %	-127,9 %	-162,3 %		
Därav:						
Interna intäkter	7 762 380	8 671 800	9 138 590	9 138 590	9 206 840	9 275 770
Interna kostnader	-423 707	-425 120	-432 440	-432 440	-432 620	-432 800

Planläggning

Förtroendeorgan: Planläggningsnämnden

Ansvarsperson: Stadsarkitekt Johanna Backas

Verksamhetsbeskrivning

Planläggningens huvudmålsättning är att enligt de i budgeten uppställda måtetalen förverkliga det godkända planläggningsprogrammet, med strävan till ett tillräckligt stort och attraktivt tomtutbud i staden, såväl för bostäder, service som för företagsetablering. En ekonomiskt hållbar bostads- och näringslivspolitik förutsätter en långsiktig och tillräcklig produktion av tomter på stadens egen mark. Planläggningen deltar aktivt i projekt som berör bostads- och näringslivspolitik.

För att uppnå målen måste staden ständigt utöka arealen med rättsverkande generalplan i centrumområden och övriga strategiskt viktiga områden. Detta ger bättre möjligheter för staden att själv kunna påverka den detaljerade planeringen. I områden med rättsverkande generalplan kan staden planera utan direkt styrning från landskapsplanen och på så sätt effektivare utnyttja sitt planläggningsmonopol. Dessutom blir eventuella besvärprocesser kortare, då besvärsrätten till högre rättsinstans är begränsad inom områden med rättsverkande generalplan

Behovet av att i högre grad gå igenom gällande detaljplaners aktualitet beaktas i resurseringen av planeringen. I avgränsningen av nya planprojekt beaktas alltid omkringliggande planers aktualitet och uppdateringsbehov.

En central målsättning är att i planeringsprocessen fördjupa samarbetet inom planeringen över sektor- och avdelningsgränserna. Avsikten är att i ett så tidigt skede som möjligt utreda planers totalekonomiska verkningar med beaktande av utbyggnad av infrastruktur och annan kommunal service.

Enheten ansvarar förutom för allmänna planläggningsuppgifter, som till exempel uppgörande av general- och detaljplaner också för lov enligt 171 §, 137 § och 137a §.

Enheten bevakar stadens intressen inom landskapsplaneringen.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2021 i enlighet med strategins handlingsplan

Under budgetår 2021 inleds arbetet med att uppgöra en utvecklingsbild för markanvändningen för Raseborgs hela geografiska område (arbetet har på grund av resursbrist inte inletts under 2020, som planerat). Projektet är inskrivet i stadens strategi och skall enligt strategibeslutet basera sig bl.a. på en servicenätsutredning. Utvecklingsbilden ska fungera som vägledning för kommande generalplanering i staden. Utvecklingsbilsarbetet beaktas i planeringen av kommande planläggningsprogram.

Detaljplaneringen av Kärrby industriområde inleds som ett nytt planprojekt i enlighet med Horsbäck-Läpp delgeneralplan, då den vunnit laga kraft. Delgeneralplanen har godkänts i stadsfullmäktige 6.4.2020 § 34, besvär riktat mot planens godkännande behandlas i Helsingfors förvaltningsdomstol.

Målsättningen är att i Ekenäs färdigställs planeringen av Båssastranden, samt planändringarna för Stallörsparken, Stationsvägen 2, Trollbergsvägen, Björknäsgatan 27–39 och Gamla stadshuset. För Stallörsparkens och småbåtshamnens vidare utveckling har stadsstyrelsen utsett en styrgrupp med uppdrag att utarbeta en projektplan. Målet är att på lång sikt hitta en investeringsmodell för området och att områdets attraktivitet och tillgänglighet för invånare och turister ytterligare höjs.

I Karis –området bereds för godkännande Stationsbackens område och detaljplanen för Karis centrumområde. Arbetet med Torggatan-Volmarsvägen fortsätter. Utvecklingen av Läpp affärsområde fortgår. Nylandsplanen 2050 har godkänts under året 2020 och ersätter vid sin fastställelse gällande landskapsplaner. I Nylandsplanen 2050 finns för Läpp-området reservering på totalt 40 000 m²vy för handel. Under året 2021 påbörjas ombyggnaden av anslutningen vid Hangövägen. Nylandsplanen 2050 och de nya trafiklösningarna skapar förutsättningar för en vidare utveckling av området.

Planläggning

Förtroendeorgan: Planläggningsnämnden

Ansvarsperson: Stadsarkitekt Johanna Backas

Utvecklingen av området Åminnegård-Råbacka fortsätter som ett planområde. Planändringen av Pojo kyrkby fortsätter eventuellt, beroende på hur arbetet med servicenätsutredningen fortskrider och om beslut fattas om byns skolcenter. I Fiskars fortskrider Malcolmvägens detaljplaneändring och kan beredas för godkännande. Planändringen av Billnäs bruk II fortskrider med uppgörande och framläggande av planförslag.

I planeringen beaktas möjligheten att nyttja kollektivtrafik/pendling samt en strävan att förtäta centrum med tomter för bostadsvårdshus. Genom planeringsarbetet skapas förutsättningar för en hållbar och långsiktig bostadspolitik, utgående från det bostadspolitiska programmet. Strävan är ett nät med fungerande servicehelheter i städernas absoluta centrum där olika användargrupperns behov beaktas med olika former av boende.

I verksamheten ingår att aktivt bevaka stadens intressen i pågående landskapsplaneprocess.

Bland åtgärder för att balansera stadens ekonomi färdigställs pågående och nya projekt vid stränder; Bråtan, Baggö, Sommarö samt Tovö arkipelagen.

Anslag för köp av planläggningstjänster bibehålls på 170 000 € för att kunna nå målen.

Inom beredningen av undantagslov och planeringsbehov har under 2020 genomförts en personalrotation för att effektivisera lovhanteringen och kontakten mellan byggnadstillsynen och planläggningen. Under året utreds vidare hur resurserna inom planläggningen och byggnadstillsyn bäst kan utnyttjas och fördelas.

Planläggningens av revisionsnämnden påpekade underbemanning utreds under år 2021 för att hitta lösningar för åren 2022–2023

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2022–2023 i enlighet med strategins handlingsplan

Målet på längre sikt är att genomföra planläggningsprogrammet och framförallt de strategiska målen som hör ihop med generalplaneringen. Utvecklingsbilden för Raseborg kommer att ligga som grund för markplaneringen inom perioden.

Bindande mål 2021

	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	Projektplanen (del I) för Stallörens gästhamn/småbåtshamn uppgjord.	Beslut om godkännande av detaljplanen i fullmäktige och projektplan.
	Godkännande av ett bostadspolitiskt program. I strategins handlingsprogram nämns som målsättning att åstadkomma hyreshus i centrum.	Bostadspolitiska programmet godkänns (2020 eller början på 2021)
	Påbörjande av utarbetandet av utvecklingsbild, upphandling, PDB.	Beslut i nämnd och på tjänsteinnehavarnivå
	Industri- och företagstomter	Beslut om påbörjande av detaljplanering i Kärrby Detaljplanering i Bäljars och Läpp
	Bostadspolitiska satsningar i centrum	Egnahemshustomter i Rävsnäs och Båssaböle (detaljplanering)

Planläggning

Förtroendeorgan: Planläggningsnämnden

Ansvarsperson: Stadsarkitekt Johanna Backas

Bindande mål 2022–2023

	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	Förverkligande av åtgärdsprogrammet (nya byggplatser i skärgården och vid stränder)	Planbeslut och försäljning
	Förverkligande av strategin Generalplanering i centrum på basen av utvecklingsbilden	Inledande av generalplanering

Övriga nyckeltal

	BS 2019	BU 2020	Förslag 2021	BU 2021	Ekonomiplan 2022 2023	
Anhängiggjorda planer	14	7	7	7	7	7
Generalplaner, framlägningsperioder	0	2	2	2	2	2
Detaljplaner, framlägningsperioder	17	7	7	7	7	7
Godkända generalplaner	2	1	1	1	1	1
Godkända detaljplaner	9	6	6	6	6	6
Nya byggplatser/tomter i planer	52	30	30	30	30	30
Undantagslov	70	100	100	100	100	100

Årsverk

31.12	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Planläggningsbyrå, personal	7,00	7,00	7,20	7,20	7,20	7,20
Total	7,00	7,00	7,20	7,20	7,20	7,20

Planläggning

Förtroendeorgan: Planläggningsnämnden

Ansvarsperson: Stadsarkitekt Johanna Backas

Driftsekonomi €

	BS 2019	BU 2020 med ändr.	Förslag 2021	BU 2021	Ekonomiplan 2022 2023	
Verksamhetsintäkter	84 279	73 000	73 000	73 000	73 000	73 000
Personalkostnader	-469 600	-477 250	-474 210	-477 410		
Köp av tjänster	-212 784	-240 570	-240 540	-241 280		
Material och varor	-2 206	-3 510	-3 700	-3 640		
Understöd						
Övriga kostnader	-26 002	-30 230	-28 440	-28 440		
Verksamhetskostnader	-710 592	-751 560	-746 890	-750 770	-758 630	-763 640
Verksamhetsbidrag	-626 313	-678 560	-673 890	-677 770	-685 630	-690 640
Förändring BU 2021-BU 2020		8,3 %	-0,7 %	-0,1 %		
Därav:						
Interna intäkter	6 380					
Interna kostnader	-75 204	-74 800	-74 380	-75 560	-75 590	-75 620

Bygg och miljö

Förtroendeorgan: Miljö- och byggnadsnämnden

Ansvarsperson: Stadsarkitekt Johanna Backas/ Miljöchef Maria Eriksson/ Ledande byggnadsinspektör Fredrik Wasström

---

Verksamhetsbeskrivning

Miljöenheten

Miljöenheten sköter myndighetsuppgifter i enlighet med lagen om kommunernas miljöförvaltning och speciallagar (t.ex. miljöskyddslagen, avfallslagen, vattenlagen, naturvårdslagen, marktäktslagen, lagen om vattentjänster, terrängtrafiklagen samt markanvändnings- och bygglagen). Miljöförvaltningsmyndigheten beviljar tillstånd (miljö- och marktäkttillstånd), registrerar verksamheter (t.ex. bränsledistributionsstationer, asfaltstationer, energiproducerande anläggningar), behandlar anmälningar (t.ex. bulleransmälan och klagomål) och beslutar om avvikelse från krav på behandling av hushållsavloppsvatten, övervakar många olika typer av verksamheter (produktionsanläggningar, djurstall, bränsledistributionsstationer, stenbrott, behandling av avfall mm). Miljöförvaltningsmyndigheten ger även utlåtanden gällande planer, bygg- och åtgärdstillstånd, undantagstillstånd, miljötillstånd mm.

Rådgivning, uppföljning av miljöns tillstånd och att främja och utveckla miljöförvaltningen utgör en viktig del av uppgifterna. Miljöförvaltningsmyndigheten samarbetar även med andra instanser, såsom NTM-centralen, räddningsverket, Sydspetsens miljöhälsa, polisen, Nylands avfallsnämnd m.fl.

Byggnadstillsynen

Enheten handhar byggnadstillsynsmyndighetens uppgifter enligt markanvändnings- och bygglagen. Byggnadstillsynsenhetens uppgifter omfattar rådgivning och övervakning för att styra byggandet enligt gällande planer och byggnadsordning. Den svarar för en behörig hantering av bl.a. byggnadslov, åtgärdstillstånd och utlåtanden i frågor som gäller byggande. Den utför granskningar och utpålningar på glesbygden.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2021 i enlighet med strategins handlingsplan

Miljöenheten

Målsättningen är att trygga en hälsosam, trivsamt och stimulerande samt naturekonomiskt hållbar livsmiljö för kommunens invånare. Miljöenheten satsar i enlighet med stadens strategi på att främja hållbar utveckling i samarbete med stadens övriga sektorer. Miljöbyrån arbetar för att beakta och främja biodiversiteten i stadens verksamhet bl.a. genom att vara med i det interkommunala samarbetsnätverket Luontokunnat. Nya skötsel- och nyttjandepplaner för Hagen-Ramsholmens samt Hagalund-Stadsfjärdens naturskyddsområden görs upp med statligt bidrag. Restaurering av betesmarker i Hagalund planeras för åren 2021–2022 med statligt Kunta-Helmi bidrag som har beviljats åt staden.

Övervakning och förebyggande verksamhet samt tillståndsbehandling prioriteras. Övervakningen är riskbaserad och sköts planerligt. Avgifter tas ut för planerade inspektioner och för kontroll av rapporter i enlighet med miljöskyddslagen, avfallslagen och miljöförvaltningsmyndighetens taxa. Ansökningar gällande miljötillstånd och marktäkttillstånd behandlas inom 6 månader från att ansökan är komplett, registrering av verksamheter behandlas inom 90 dagar. Bulleransmälan behandlas inom 30 dagar. Ärenden gällande avloppssystem på glesbygden kommer att belasta enheten mycket i och med att tidsfristen att förnya gamla avloppssystem gick ut 31.10.2019. Med nuvarande resurser kan inte avloppssystem övervakas i den omfattning som skulle krävas.

Inspektioner av nedskräpade områden, med påföljande städningsuppsmaningar är tidskrävande. Svåra fall och grundvattenområden prioriteras.

Projekt Raseborgs å är ett av regeringens spetsprojekt för vatten- och havsvård som startade 2018. Projektet har fått fortsatt extern finansiering på sammanlagt 163 800 euro och fortsätter med konkreta åtgärder. Syftet är att förbättra tillståndet i Barösunds kustvattenområde, som hör till de sämst mätta havsområdena i Finland.

Förändringar i lagstiftningen kräver en betydande arbetsinsats och utbildning för att upprätthålla kunskapsnivån.

Bygg och miljö

Förtroendeorgan: Miljö- och byggnadsnämnden

Ansvarsperson: Stadsarkitekt Johanna Backas/ Miljöchef Maria Eriksson/ Ledande byggnadsinspektör Fredrik Wasström

---

Byggnadstillsynen

Byggnadstillsynens målsättning är att i enlighet med stadens strategi upprätthålla en rätt resurserad och smidig lovhantering med korta behandlingstider. Under år 2018 har en ny byggnadsordning vunnit laga kraft, som möjliggör ett enklare lovförfarande än tidigare. Den revidering av byggnadsordningen som planerats in 2020 har på grund av resursbrist inte utförts. I augusti 2019 överfördes 50 % av en tillståndsberedare till planläggningen för att bereda undantagslov. I och med detta har arbetsbördan på delområde 3 ökat. Antalet lovärenden har ökat markant år 2020 i jämförelse med år 2019. Detta har resulterat i längre behandlingstider. Under året utreds vidare hur resurserna inom planläggningen och byggnadstillsyn bäst kan utnyttjas och fördelas.

Under år 2021 strävar man fortsättningsvis efter att största delen av lovansökningarna lämnas in elektroniskt, via nätbaserade gränssnittet Lupapiste. Möjligheten att ansöka om lov i pappersformat kvarstår, men själva behandlingen och arkiveringen sker via Lupapiste. Tillståndsberedarna sköter numera om största delen av all lovberedning, medan byggnadsinspektörerna ansvarar för att loven beviljas, syneförrättningarna blir utförda samt allmän övervakning inom sina egna geografiska ansvarsområden. Tillståndsberedarna och byggnadsinspektörerna ska trots sina ansvarsområden vara flexibla och även kunna fördela resurserna till de delområden där byggverksamheten är som störst för att behandlingen av lovärendena och syneförrättningarna ska kunna optimeras.

Byggnadstillsynsmyndigheten kommer även år 2021 att minska på syneförrättningarna per byggnadsplats för att prioritera behandling av lovärenden. Det olovliga byggandet upptar även alltmera av byggnadsinspektörens tid idag än tidigare. Därtill har stadsstyrelsen den 2.3.2020 § 79 beslutat att ge miljö- och byggnadsnämnden i uppgift att utgående från befintliga personalresurser genomföra granskningsprojektet för fastighetsskatteuppgifter utgående från det levererade materialet och via terrängbesök. Detta är ett stort projekt som kräver mycket resurser och som inte enbart kan utföras med befintliga personalresurser. Byggnadstillsynen har under dom senaste åren kämpat med personalbrist och långa behandlingstider.

Under år 2021 kommer enheten fortsättningsvis att satsa på skolning av personalen, därtill kommer byggnadstillsynen fortsätta med arbetet med att skanna in arkivhandlingarna.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2022–2023 i enlighet med strategins handlingsplan

Miljöenheten

Kommunerna får en allt större roll i arbetet att motverka att livsmiljöer för olika växter och djur minskar och försvinner. Större fokus sätts på hållbar utveckling. Stora förändringar i lagstiftningen och den statliga miljöförvaltningen ställer krav på utveckling av verksamheten och personalens kunskande.

Byggnadstillsynen

Enligt strategin ska lovhanteringen ske smidigt, vilket betyder tex. tillräckliga resurser, satsningar på skolning samt samarbete inom sektorn. Delegeringarna ska vara ändamålsenliga med tanke på kort behandlingstid/besvärstid.

Byggnadstillsynen strävar på längre sikt till ett regionalt ökat samarbete med Ingå kommun och Hangö stad för att kunna bredda på specialkunnandet tex. inom VVS- och konstruktionsövervakning

Bygg och miljö

Förtroendeorgan: Miljö- och byggnadsnämnden

Ansvarsperson: Stadsarkitekt Johanna Backas/ Miljöchef Maria Eriksson/ Ledande byggnadsinspektör Fredrik Wasström

Bindande mål 2021

	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	Miljöenheten Miljötillstånd och marktåktstillstånd behandlas utan dröjsmål	Tillstånd beviljas inom 6 månader från att ansökan är komplett
	Planenliga inspektioner görs enligt tillsynsplanen	10 st. miljötillståndsinspektioner enligt tillsynsplanen görs
	Utlåtanden ges inom utsatt tid	100 st. utlåtanden ges
	Byggnadstillsynen Uppnå mätetalen i budgeten vad gäller antalet bygglovsbeslut och granska att verksamhetens omfattning är i förhållande till antalet lov och ansökningar	320 st. bygglovsbeslut
	Uppnå mätetalen i budgeten vad gäller antalet åtgärdstillstånd	300 st. åtgärdstillstånd behandlat
	Uppnå mätetalen i budgeten vad gäller antalet anmälningsbeslut	250 st. anmälningar behandlat
	Granskningsprojektet för fastighetsskatteuppgifter	Initiera projektet med uppgörande av projektplan och förberedande arbete för grundutredningar och utgångsdata.
	Byggnadsinspektörers och tillståndsberedares deltagande i skolningstillfällen minst två ggr/år	Två kurstillfällen genomförda
	Byggnadsordningen revideras till vissa delar med målet att åstadkomma smidigare byggande t.ex. för fritidsboende	Beslut om godkännande

Bindande mål 2022–2023

	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	Regionalt samarbete inom VVS och konstruktioner	Samarbetsavtal ikraft
	Granskningsprojektet för fastighetsskatteuppgifter	Projektet slutförs

Bygg och miljö

Förtroendeorgan: Miljö- och byggnadsnämnden

Ansvarsperson: Stadsarkitekt Johanna Backas/ Miljöchef Maria Eriksson/ Ledande byggnadsinspektör Fredrik Wasström

Övriga nyckeltal

	BS 2019	BU 2020	Förslag 2021	BU 2021	Ekonomiplan 2022 2023	
Byggnadstillsyn						
Beviljade byggnadslov	317	320	320	320	320	320
Bruttokostnad/beviljat byggnadslov	2 001,18	1 800,34	1 828,44	1 828,44	1 845,41	1 862,54
Bruttokostnad/invånare	2302,00	20,82	21,25	21,25	21,45	21,65
Åtgärdsstillstånd	317	200	300	300	300	300
Anmälningar	169	150	250	250	250	250
Utförda syner	718	450	650	650	650	650
Miljövård						
Miljöstillståndsinspektioner enligt tillsynsplanen	20	10	10	10	10	10
Marktäktsinspektioner	12	25	13	13	13	13
Inspektioner enligt avfallslagen	13	20	20	20	20	20
Övriga inspektioner enligt miljöskyddslagen	77	50	50	50	50	50
Miljövårdsinspektioner, totalt	122	105	93	93	93	93
Behandlade tillstånd för miljöåtgärder (trädfällning)	27	15	15	15	15	15
Utlåtanden	320	100	100	100	100	100
Beslut och registreringar	44	30	30	30	30	30
Utlåtanden och beslut, totalt	364	130	130	130	130	130
Behandlade anmälningar	148	250	150	150	150	150

Årsverk

31.12	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Byggnadstillsyn	8,0	8,0	7,5	7,5	7,5	7,5
Miljövård*	5,5	6,5	6,25	5,25	5,25	5,25
Total	13,5	14,5	13,75	12,75	12,75	12,75

*inklusive projektet Raseborgs å

Bygg och miljö

Förtroendeorgan: Miljö- och byggnadsnämnden

Ansvarsperson: Stadsarkitekt Johanna Backas/ Miljöchef Maria Eriksson/ Ledande byggnadsinspektör Fredrik Wasström

Driftsekonomi €

	BS 2019	BU 2020 med ändr.	Förslag 2021	BU 2021	Ekonomiplan 2022 2023	
Verksamhetsintäkter	613 271	636 000	675 800	700 800	700 800	700 800
Personalkostnader	-910 525	-838 220	-829 940	-829 760		
Köp av tjänster	-630 823	-693 930	-245 120	-245 270		
Material och varor	-4 553	-9 700	-43 500	-42 800		
Understöd		-600	-600	-600		
Övriga kostnader	-69 557	-84 240	-60 530	-60 530		
Verksamhetskostnader	-1 615 458	-1 626 690	-1 179 690	-1 178 960	-1 192 620	-1 202 960
Verksamhetsbidrag	-1 002 187	-990 690	-503 890	-478 160	-491 820	-502 160
Förändring BU 2021-BU 2020		-1,1 %	-49,1 %	-51,7 %		
Därav:						
Interna intäkter	3 732					
Interna kostnader	-104 822	-116 220	-101 120	-101 120	-101 160	-101 200

Anslaget för miljöhälsovård och veterinärvård flyttas till administrationen 2021, vilket minskar summan för köptjänster.

Avfallsnämnden

Förtroendeorgan: Nylands avfallsnämnd

Ansvarsperson: Avfallshanteringschef Christine Perjala

Verksamhetsbeskrivning

Nylands avfallsnämnd är en samnämnd för tolv kommuner (Askola, Borgnäs, Borgå, Hangö, Högfors, Ingå, Lojo, Lovisa, Raseborg, Sibbo, Sjundeå och Vichtis). Den ansvarar för myndighetsuppgifter som berör avfallshantering i medlemskommunerna.

Nämnden gör upp avfallshanteringsföreskrifter, ger allmänna anvisningar som grundar sig på avfallslagen och avfallshanteringsföreskrifterna, fastställer avfallstaxan och avgifter för hushåll samt ger utlåtanden i avfallsärenden till andra myndigheter. Avfallsnämnden sköter om avfallshanteringens myndighetsärenden som enligt avfallslagen är på kommunernas ansvar och som kommunerna har gett över till avfallsnämnden att sköta. Avfallsnämnden övervakar att dess beslut följs och avfallshanteringen fungerar. Verksamheten sker i ett nära samarbete med avfallsbolaget Rosk'n Roll Oy Ab samt kommunernas miljövårdsenheter.

Raseborgs stad fungerar som ansvarskommun för avfallsnämnden, verksamheten är definierad i avtalet om den gemensamma avfallsnämnden. Personalen är stationerad i både västra- och östra Nyland.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2021 i enlighet med strategins handlingsplan

Avfallshanteringen i Nyland fungerar på ett ändamålsenligt sätt. Nämnden har ansvaret för över 228 000 invånares avfallshantering i västra och östra Nyland. Avfallsnämndens alla kostnader täcks med den grundavgift som det kommunala avfallsbolaget Rosk'n Roll Oy Ab indriver. För Raseborgs stad uppkommer det inga kostnader av avfallsnämndens verksamhet. Personalen består av fyra tjänstemän och två befattningar.

För tillfället pågår det nationellt förslag till att göra ändringar i avfallslagen. Den nya avfallslagen kommer att träda i kraft under året 2021. Enligt utkastet av avfallslagen bör Finland anpassa sin avfallsservice enligt de krav som EU-direktiven ställer för framtiden gällande materialåteranvändning och återvinning. Avfallsnämnden har godkänt avfallshanteringsföreskrifterna i vilka det ställs nya skyldigheter för t.ex. husbolag att separatinsamla återvinnbart avfall från boende. Avfallshanteringsmyndigheten måste binda fast resurser för att följa upp att den nya kraven i avfallslagen och avfallshanteringsföreskrifterna följs och att t.ex. husbolagen ansluter sig till avfallsservicen enligt de nya kraven.

Enligt utkastet till den nya avfallslagen kommer avfallsnämnden även i framtiden att ha ansvar över avfallstransportregistret. Nämnden har från tidigare ett täckande register över de blandavfallstransporter som kommunen ansvarar för. Arbetet med att få ett nytt täckande avfallstransportregister för slamtransporterna fortgår. Upprätthållandet av slamtransportregistret kräver omfattande insatser. Det bör finnas personresurser till att föra in uppgifter till registret.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2022–2023 i enlighet med strategins handlingsplan

Avfallsservicen är en offentlig nödvändighetsservice. Ett av det viktigaste verksamhetsmålet för nämnden är att följa med att de i avfallslagen givna uppgifterna för nämnden uppfylls, så att avfallsservicen fungerar inom nämndens område. Enligt utkastet till den nya avfallslagen som träder i kraft under året 2021 kommer avfallshanteringsmyndigheten att ha en stor roll då det gäller återanvändningen och återvinning av olika avfallslag. Att följa upp att de i lagen ställda kraven för materialåtervinningsandelen kan nås, ställer stora krav på avfallshanteringsmyndigheten och kräver personalresurser.

Avfallsnämnden

Förtroendeorgan: Nylands avfallsnämnd

Ansvarsperson: Avfallshanteringschef Christine Perjala

Bindande mål 2021

	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	Avfallslagen och avfallshanteringsföreskrifterna uppfylls gällande skyldigheten att separatsamla bio- och återvinnbart avfall från boende	Det har gjorts insatser för att uppnå avfallshanteringsföreskrifternas krav i samarbete med avfallsbolaget och kommunernas miljöskyddsenheter.
	Uppbyggandet av transportregistret för slamtransporter framskrider.	Arbetet med att föra in uppgifter i slamtransportregistret fortgår med de uppgifter som finns tillgängliga för avfallshanteringsmyndigheten.

Bindande mål 2022–2023

	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	Avfallshanteringen på Nylands avfallsnämnds tolv kommuners område fungerar på ett ändamålsenligt sätt.	Avfallshanteringen sköts genom att följa avfallshanteringsföreskrifterna samt övriga krav som ställs för verksamheten.

Övriga nyckeltal

	BS 2019	BU 2020	Förslag 2021	BU 2021	Ekonomiplan 2022 2023	
Antal sammanträden	4	5	5	5	5	5
Antal behandlade ärenden	24	40	40	40	40	40
Antal tjänstemannabeslut	282	200	200	200	200	200

Årsverk

31.12	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Avfallshanteringschef	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Ansvarig avfallsinspektör		1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Avfallshanteringskoordinator	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Avfallsinspektör		2,0	2,0	2,0	2,0	2,0
Avfallshanteringsassistent		1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Total	2,0	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0

Avfallsnämnden

Förtroendeorgan: Nylands avfallsnämnd

Ansvarsperson: Avfallshanteringschef Christine Perjala

Driftsekonomi €

	BS 2019	BU 2020 med ändr.	Förslag 2021	BU 2021	Ekonomiplan 2022 2023	
Verksamhetsintäkter	480 236	458 000	460 000	460 000	460 000	460 000
Personalkostnader	-392 293	-373 070	-374 770	-374 770		
Köp av tjänster	-16 212	-24 100	-21 000	-21 000		
Material och varor						
Understöd						
Övriga kostnader	-15	-100	-100	-100		
Verksamhetskostnader	-408 519	-397 270	-395 870	-395 870	-399 830	-403 830
Verksamhetsbidrag	71 717	60 730	64 130	64 130	60 170	56 170
Förändring BU 2021-BU 2020		-15,3 %	5,6 %	5,6 %		
Därav:						
Interna intäkter						
Interna kostnader						

Verksamhetsbeskrivning

Raseborgs Vatten producerar vattentjänster för invånare och företag i Raseborg. Inom verksamhetsområdet, som godkänts i fullmäktige, är ca 6 750 fastigheter anslutna till vattenförsörjningen. Verksamheten finansieras i helhet via avgifter från kunderna.

Verksamhetens målsättningar tyngdpunkter och centrala förändringar 2021

Verksamhetens strategiområden är hög funktionssäkerhet, stabil ekonomi, kunnig och motiverad personal samt god service. Målet är att hålla en hög nivå på distribuerat vatten, avloppsvattenhantering och service på ett så kostnadseffektivt sätt som möjligt. Största investeringen under år 2021 kommer att vara byggandet av väggar och tak vid processbassängerna på Skeppsholmens reningsverk samt installation av solpaneler på taket. Därtill kommer en hel del mindre investeringar i nätverk och distribution så som Gumnäs-Åminne vattenledning samt planering och uppdatering av Björknäs vattentäkt. Gällande riskhanteringen gör vi under år 2021 upp ett riskhanteringssystem för avloppsvattnet SSP (Sewage Safety Plan). Vi arbetar med att göra upp ett långsiktigt saneringsprogram av våra befintliga rör. Under år 2021 påbörjar vi också en uppdatering av Raseborgs Vattens verksamhetsområde. För personalens del lägger vi tyngd på att hindra olycksfall samt utveckla arbetsprocesser. Vår kundservice förbättrar vi genom att vidareutveckla våra nätsidor och våra digitala tjänster.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2022-2023

Målen under åren 2022-2023 är att fortsättningsvis hålla en hög nivå på distribuerat vatten, avloppsvattenhantering och service på ett så kostnadseffektivt sätt som möjligt. Detta försöker vi nå genom att satsa på verksamhetens strategiområden: hög funktionssäkerhet, stabil ekonomi, kunnig och välmående personal samt god service. Under år 2022 blir uppdateringen av Raseborgs Vattens verksamhetsområde färdigställt. Därtill utreder vi olika möjligheter till minskning av elförbrukning och möjlighet att installera solpaneler t.ex vid reningsverket i Karis-Pojo. Vid Pojo vattentorn genomförs en grundlig konditionsgranskning. Vi jobbar aktivt för att få ner läckmängden genom att följa det långsiktiga investeringsprogrammet. Personalens kunskande och motivation uppehåller vi genom skoling och en aktiv personalpolitik. Utvecklingen av våra digitala tjänster fortsätter.

Bindande mål 2021

	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	Hög funktionssäkerhet Vattenanskaffning, vattendistribution och avledande av avlopp, avloppsvattenhantering	Skeppsholmens reningsverks processbassängers väggar och tak byggda samt solpaneler på taket installerade. Björknäs vattentäkts sanering färdigställd. Vattenledningen Gumnäs – Åminne färdig. Riskhanteringssystem för avloppsvatten SSP uppgjort.
	Stabil ekonomi	Effektiv budgetuppföljning. Förbättrad riskhantering.
	Kunnig och motiverad personal	Utvecklingssamtal genomförs med hela personalen. Minska antalet sjukfrånvarodagar till följd av olycksfall genom uppföljning. Deltagande i relevant utbildning.
	God service	Utveckling av digitala tjänster: möjlighet att göra bruksavtal digitalt. Vattenavgiften skall hållas på en skälig nivå.

Förtroendeorgan: Direktionen för Raseborgs Vatten
Ansvarsperson: Vattenverkets direktör Klara Eklund

DRIFTSHUSHÅLLNING

Bindande mål 2022-2023

	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	Hög funktionssäkerhet Vattenanskaffning, vattendistribution och avledande av avlopp, avloppsvattenhantering	Uppdateringen av Raseborgs Vattens verksamhetsområde slutfört. Karis-Pojo reningsverks tak försett med solpaneler. Grundlig konditionsgranskning av Pojo vattentorn gjord.
	Stabil ekonomi	Effektiv budgetuppföljning. Minskning av elförbrukning. Minskning av läckmängd.
	Kunnig och motiverad personal	Utbildning Utvecklingssamtal
	God service	Utveckling av digitala tjänster Vattenavgiften skall hållas på en skälig nivå.

Övriga nyckeltal

	BS 2019	BU 2020	Förslag 2021	BU 2021	Ekonomiplan 2022 2023	
Prestationer						
Antal anslutningar st	6 756	6 800	6 800	6 800	6 805	6 810
Såld vattenmängd m ³	1 329 584	1 259 260	1 290 000	1 290 000	1 300 000	1 305 000
Såld avloppsvattenmängd m ³	1 257 297	1 147 540	1 220 000	1 220 000	1 230 000	1 235 000
Vattenledning km	400	401	404	404	405	407
Avloppsledning km	422	424	426	426	427	429
Vattentäcker st	12	12	12	12	12	12
Avloppspumpstationer st	145	146	146	146	146	146
Avloppsreningsverk st	3	3	3	3	3	3
Bindande mätetal						
Utgifter €/m ³ vatten	2,39	2,58	2,53	2,37	2,53	2,54
Intäkter €/m ³ vatten	4,53	4,70	4,55	4,79	4,66	4,65

Årsverk

ÅRSVERKEN 31.12	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Årsverken	21,0	21,0	21,0	20,0	20,0	20,0
Årsverken totalt	21,0	21,0	21,0	20,0	20,0	20,0

Förtroendeorgan: Direktionen för Raseborgs Vatten
Ansvarsperson: Vattenverkets direktör Klara Eklund

DRIFTSHUSHÅLLNING

Driftsekonomi €

SAMMANDRAG €	BS 2019	BU 2020	Förslag 2021	BU 2021	Ekonomiplan	
					2022	2023
Intäkter						
Försäljningsintäkter	5 966 483	5 923 080	5 810 000	6 110 000	6 300 000	6 300 040
Övriga intäkter	62 390	61 300	63 800	63 800	63 800	65 000
Intäkter totalt	6 028 873	5 984 380	5 873 800	6 173 800	6 363 800	6 365 040
Förändring (BU 2021 vs BU 2020)		-0,7 %	-1,8 %	5,1 %		
Kostnader						
Material, förnödenheter och varor	-779 998	-777 750	-815 170	-815 170	-810 000	-810 000
Köp av tjänster	-1 139 095	-1 158 880	-1 151 380	-1 101 380	-1 162 890	-1 174 520
Löner och arvoden	-921 206	-948 850	-940 300	-940 300	-949 700	-959 200
Lönebikostnader	-226 013	-230 800	-228 620	-228 620	-230 910	-233 220
Avskrivningar och nedskrivningar	-1 505 437	-1 481 200	-1 583 100	-1 583 100	-1 650 000	-1 690 000
Övriga rörelsekostnader	-115 589	-137 650	-127 630	-127 630	-130 000	-133 000
Kostnader totalt	-4 687 337	-4 735 130	-4 846 200	-4 796 200	-4 933 500	-4 999 940
Förändring (BU 2021 vs BU 2020)		1,0 %	2,3 %	-1,0 %		
Rörelseöverskott	1 341 536	1 249 250	1 027 600	1 377 600	1 430 300	1 365 100
Ränteintäkter						
Övriga finansiella intäkter	5 209	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000
Till kommunen betalda räntekostnader	-38 685	-27 000	-10 600	-10 600	0	0
Till övriga betalda räntekostnader	-94 071	-77 000	-44 000	-44 000	-5 000	-7 000
Ersättning för grundkapital	-598 533	-599 000	-599 000	-949 000	-599 000	-599 000
Övriga finansiella intäkter	-78					
Över-/underskott före extraord.poster	615 377	549 250	377 000	377 000	829 300	762 100
Extraordinära intäkter						
Extraordinära kostnader						
Räkenskapsperiodens överskott	615 377	549 250	377 000	377 000	829 300	762 100
Förändring (BU 2021 vs BU 2020)		-10,7 %	-31,4 %	0,0 %		

Stadsdirektörens förslag INVESTERINGAR 2021-2023	Projektets uppskattade totalkostnad	Budget 2021		Plan 2022		Plan 2023		2021 - 2023 Budget - Plan
		Enheternas förslag	Budget	Enheternas förslag	Budget	Enheternas förslag	Budget	
Mark- och vattenområden, fastigheter								
Utgifter / Inköp av markområden		-500 000	-500 000	-500 000	-500 000	-500 000	-500 000	-1 500 000
Inkomster / Balansvärde för sålda markområden och byggnader Anslaget för 2021 innehåller försäljning av gatubelysningsinfrastruktur		3 500 000	3 500 000	500 000	500 000	500 000	500 000	4 500 000
Netto		3 000 000	3 000 000	0	0	0	0	3 000 000
Byggnader								
Svartå skolcentrum								
För förverkligandet av en nybyggnad för kommunal service för bägge språkgrupper anvisas ett anslag för 2021-2022. Byggnaden omfattar dagvård på två språk, förskola, skola för årskurs 1-6, bibliotek, barnrådgivning samt gymnastiksal. Byggnaden föreslås påbörjas i december 2020 och slutföras i juni 2022. Projektet förutsätter rivning av Askersgården som planeras ske i oktober-november 2020. Bildningsväsendet ansöker om finansiellt stöd för gymnastiksalen.								
Utgifter	-6 000 000	-3 600 000	-3 600 000	-1 400 000	-1 400 000			-5 000 000
Katarinaskolan								
Konditionsutredning av Katarinaskolan är utförd 2019 och ligger till grund för kommande planering av saneringen och eventuell tillbyggnad. Behovsutredningen och projektplan utförs 2021. Teknisk planering börjar när projektplanen är godkänd. Omfattningen av saneringen avgörs i samband med utvärdering av servicenätet. Projektet är avsett att förverkligas under åren 2023-2024 i enlighet med godkänd projektplan.								
Utgifter	-5 800 000	-75 000	-75 000	-125 000	-125 000	-2 700 000	-2 700 000	-2 900 000
J-huset, arkiv								
Stadens arkiv finns utspridda i flera olika fastigheter runt om i staden. I och med att förvaltningsverksamheten är koncentrerad till Ekåsen är det motiverat att koncentrera arkivet till Ekåsens område. En lämplig fastighet för ändamålet kunde vara J-huset/Kosthåll. Ett anslag för en utredning om sanering av utrymmen för ett centralarkiv anvisas för 2021. I samband med utredningen preciseras den totala kostnaden. Saneringen föreslås verkställas 2022 i enlighet med utredningen och fastslagen kostnadsberäkning.								
Utgifter			-50 000					-50 000
Servicenätsutredningen, skede 1								
Stadsfullmäktige beslutade den 8.6.2020 § 60 att planeringen av omändringsarbeten kostnadsberäknas för Raseborgsvägen 5 och att planeringen påbörjas vintern 2020. Arbetena vid Raseborgsvägen 5 påbörjas under våren 2021 och färdigställs under vårvintern 2022. Mariahemmets planeringsarbeten utförs 2021 och arbeten utförs 2022. Förverkligandet kräver ett separat beslut av stadsstyrelsen.								
Utgifter	-2 000 000	-750 000	-750 000	-1 200 000	-1 200 000			-1 950 000
Äldreboende i Ekenäs								
Social- och hälsovårdsnämnden har den 3.10.2019 föreslagit ett anslag för utredning av behovet av hinderfria bostäder samt ett resurserat serviceboende för äldre i centrum av Ekenäs. Målet bör vara att centret är verkställt 30.6.2024. För att tidtabellen ska hålla bör byggstarten ske våren 2022. Behovsutredningen och projektplan utförs 2021. Teknisk planering börjar när projektplanen är godkänd. Kostnads kalkylen preciseras i samband med projektplanen. Ett separat beslut om projektets påbörjande behövs, anslag anvisas för verksamhetsår 2022-2024.								
Utgifter		-300 000	-300 000		-1 000 000			-1 300 000
Servicenätsstrukturen i Pojo/Fiskars området								
Att staden utreder att skapa ett finskt skolcentrum i Fiskars i samarbete med Tako rf och att staden i Pojo kyrkby utvecklar den svenska skolan och närservicen. Denna utredning vägs mot utredningen över allaktivitetshuset.								
Utgifter				-100 000	-100 000	-200 000	-200 000	-300 000

Stadsdirektörens förslag INVESTERINGAR 2021-2023	Projektets uppskattade totalkostnad	Budget 2021		Plan 2022		Plan 2023		2021 - 2023 Budget - Plan
		Enheternas förslag	Budget	Enheternas förslag	Budget	Enheternas förslag	Budget	
Kosthållsutredning								
Stadsstyrelsen beslutade den 20.8.2018 § 315 att befintliga tillverknings- samt utdelningskök i Ekenäsområdet saneras och förnyas inom kommande 10 års period. Sanering och förnyande av befintliga tillverkningskök är beräknat att förverkligas enligt följande tidtabell; Österby skola och Österbo daghem 2019. Därefter preliminärt Ekenäs högstadieskola 2022, Höjdens skola 2024 och Seminarieskolan 2026. Sjukhuskökets roll i stadens kosthållsstruktur utreds 2021. Dessutom bör utdelningskökens saneringar förverkligas parallellt med tillverkningsköken så, att utdelningslogistiken är beaktad i dimensioneringen av de förnyade tillverkningsköken.								
Utgifter	-4 700 000	-100 000	-100 000	-1 260 000	-1 260 000	-100 000	-100 000	-1 460 000
Simhallen								
Simhallens konditionskartläggning påbörjades 2019 och planeringen fortsätter under 2021. Under 2021 görs en konditionsgranskning av simbassängernas betongkonstruktioner. Ett separat beslut om projektets påbörjande behövs.								
Utgifter		-50 000	-50 000	-200 000	-200 000			-250 000
Energieffektiveringsåtgärder								
Byggnaderna som väljs för energieffektivisering görs med separat beslut av tekniska nämnden. Energieffektiveringsåtgärderna är en del av stadens energieffektiveringsprogram. Under 2021 förnyas värmefördelningsrummet på Raseborgsvägen 5 och fönster byts i Seminarieskolan.								
Utgifter		-200 000	-200 000	-200 000	-200 000	-200 000	-200 000	-600 000
Grundrenoveringar								
För reparationer i olika byggnader reserveras årligen ett reparationsanslag som fördelas med separat beslut av tekniska nämnden. Enskilda projekt över 200 000 euro godkänns av stadsstyrelsen. Större grundförbättringar som planeras för år 2021 stöder sig på servicenätsutredningen, på stadens fastighetsstrategi samt på konstruktions- och behovsutredningar utförda 2020. Tekniska nämnden disponerar anslagen genom separat behandling av ett flerårigt arbetsprogram. Arbetsprogrammet uppdateras regelbundet för att motsvara renoveringsbehovet inom ramen för anslaget. Ett förhöjt anslag föreslås för att ersätta en del av det minskade anslaget för driftsreparationer.								
Utgifter		-1 400 000	-1 400 000	-1 500 000	-1 500 000	-1 200 000	-1 200 000	-4 100 000
Tenala brandstation								
Planeringen och utförandet sker i nära samarbete med Västra Nylands räddningsverk. Den exakta summan klargörs för investeringen i samband med planeringens färdigställande.								
Utgifter	-1 600 000		-200 000		-1 400 000			-1 600 000
Byggnader totalt		-6 475 000	-6 725 000	-5 985 000	-8 385 000	-4 400 000	-4 400 000	-19 510 000
Infrastruktur								
Parkanläggningar och lekplatser								
Anslaget omfattar sanering och förnyandet av konstruktioner för allmänna områden. Aktuella projekt är förbättring av parkanläggningar i Tallmo, Fiskars, Bäljars och Österby samt förnyelse av simbryggorna i Svartå och Tenala Vikstranden. Därtill förnyas blomkrukor, bänkar och övrigt parkredskap. Anslaget fördelas med separat beslut av tekniska nämnden.								
Utgifter		-100 000	-100 000	-100 000	-100 000	-100 000	-100 000	-300 000
Fritidsanläggningar								
Anslaget omfattar idrotts-, samt fritids- och motionsanläggningar. Aktuella projekt är grundrenovering av Flyets fotbollsplan, spånbanans belysning i Ekenäs samt deltagande i Pojo skateparkprojekt. Fritidsnämnden beslutar om prioriteringarna och tekniska nämnden förverkligar i enlighet med dessa. För rullskidnings/skidskyttebana i Västerby reserveras ett anslag på 48 750 euro för 2021 och 48 750 euro för 2022.								
Utgifter		-248 750	-248 750	-248 750	-248 750	-200 000	-200 000	-697 500

Stadsdirektörens förslag INVESTERINGAR 2021-2023	Projektets uppskattade totalkostnad	Budget 2021		Plan 2022		Plan 2023		2021 - 2023 Budget - Plan
		Enheternas förslag	Budget	Enheternas förslag	Budget	Enheternas förslag	Budget	
Småbåtshamnar Anslaget omfattar utvidgning av en brygga i Ormnäs samt smärre förbättringar i befintlig hamninfrastruktur. Tekniska nämnden disponerar anslaget. Användande av anslaget kräver förankring i arbetsgruppen för Norra hamnen och i stadsstyrelsen.								
Utgifter		-150 000	-150 000	-150 000	-150 000	-150 000	-150 000	-450 000
Södra viken, muddring och kajer Regionförvaltningsverket har med beslut 18.3.2019 100/2019 beviljat lov för istandsättning och muddring av Södra viken. Enligt miljölovens villkor ska projektet börjas senast den 1.10.2021 med förberedande arbeten. Istandsättning av kajkanterna och muddringsarbete ska påbörjas i mars 2022 och vara färdigt senast i mars 2025, annars förfaller lovet. Muddring samt förbättring av befintliga kajkanter föreslås som ett treårigt projekt. År 1 förstärkning av kajkanter, år 2 förstärkning av kajkanter och muddring och år 3 fortsatt förstärkning av kajkanter och muddring. Kostnaderna för entreprenaden preciseras vid fortsatt planering.								
Utgifter	-3 600 000	-100 000	-100 000	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000	-2 100 000
Svartån, fiskvägar För byggande av fiskevägar i Svartån reserveras för åren 2016-2021 totalt ett anslag på 1,3 miljoner euro. Fiskevägsprojektet är ett samprojekt tillsammans med NTM-centralen, kommunerna Raseborg, Lojo, Vihtis, Karkkila och Loppis. Dessutom ingår finansiering från staten och EU. Raseborgs stad fungerar som byggherre för projektet. För 2021 föreslås anslag för Billnäs fiskvägs nervandringsarrangemang (pontonbrygga) som fått statens spetsprojektstöd samt planering av Åkerfors fiskeväg.								
Utgifter	-1 350 000	-70 000	-70 000		-100 000		-100 000	-270 000
Trafikleder, grundförbättringar och nybyggnad Anslaget används för grundförbättringar, nybyggnation och asfalteringar. Tonvikten ligger på att minska saneringskulden. Ett skilt arbetsprogram för fördelning av anslaget uppgörs och separat beslut om fördelningen fattas av tekniska nämnden. Anslaget innehåller ett öronmärkt anslag för en lätttrafikled mellan Karis och Ekenäs (Åsen). Tekniska sektorn har ansökt om statligt stöd för lätttrafikleden.								
Utgifter		-1 700 000	-1 700 000	-1 800 000	-1 800 000	-1 700 000	-1 700 000	-5 200 000
Landsbro bro Landsbro bro i Karis är i behov av grundlig sanering under inkommande åren. Under verksamhetsår 2021 utförs en konditionsgranskning av bron, ett preciserat anslag för sanering föreslås till 2023.								
Utgifter	-1 050 000	-50 000	-50 000			-1 000 000	-1 000 000	-1 050 000
Nya bostads- och industriområden Utbyggande av bostads- och industriområden enligt behov och efterfrågan på tomter. Aktuella projekt 2021 är Gammelboda hamnområde, Ollabrinken i Svartå (i samband med nytt skolcentret samt ny underfart under banan beaktas ändringar i närmiljön) och förberedelser för Espingsgränd i Billnäs. Anslaget fördelas med separat beslut av tekniska nämnden.								
Utgifter		-300 000	-300 000	-400 000	-400 000	-300 000	-300 000	-1 000 000
Markanvändningsavtal Projekt där staden ingått markanvändningsavtal. Aktuella projekt för 2021 är Billnäs, Fiskars och området vid Järnväggsgatan i Ekenäs. Planeringen av arbetena med anslutning till Karis centrum påbörjas 2021 och förverkligas 2022. Anslaget fördelas med ett separat beslut av tekniska nämnden.								
Utgifter		-300 000	-300 000	-400 000	-400 000	-100 000	-100 000	-800 000
Projekt För 2021 föreslås ett anslag som omfattar Pojo centrum, fortsättning av en friluftsled som avser Billnäs - Pumpviken samt trafiksäkerhetsåtgärder. Förbättring av landsväg 104 i Fiskars, samprojekt med NTM-centralen. Trafiksäkerhetsåtgärderna innebär förbättringar av trafikmiljön enligt målsättningarna i trafiksäkerhetsplanen enligt nämndens prioritering. Anslag för en naturstig och bro för Ramsholmen-Gåsören föreslås under 2022. Anslaget fördelas med ett separat beslut av tekniska nämnden.								
Utgifter		-250 000	-250 000	-480 000	-480 000			-730 000

Stadsdirektörens förslag INVESTERINGAR 2021-2023	Projektets uppskattade totalkostnad	Budget 2021		Plan 2022		Plan 2023		2021 - 2023 Budget - Plan
		Enheternas förslag	Budget	Enheternas förslag	Budget	Enheternas förslag	Budget	
Trafikledsarrangemang RV 25 / Läpp								
För förverkligande av trafikarrangemangen vid rv 25/landsväg 111 i Läpp reserveras ett anslag på 1,1 miljoner euro 2021 samt ett motsvarande anslag för 2022. Vägplanen gällande korsningsarrangemangen i Läpp har beviljats ett statligt anslag (Trafikledsverket/Väylävirasto) i juni 2020. Helhetsanslaget för projektet är 5,0 miljoner euro, varav till stadens andel reserveras ca 2,0 miljoner euro. Byggarbetena börjar enligt preliminär tidtabell sommaren 2021. Nämnda anslag omfattar endast utvecklingen av Läppområdet. Eventuella övriga förbättringsåtgärder som kräver separat finansiering från staden behandlas med separata beslut. NTM-centralen gör initiativ till utvecklingsåtgärder i anslutning till förbättring av riksväg 25 under 2020-2021.								
Utgifter		-1 100 000	-1 100 000	-1 100 000	-1 100 000	-800 000	-800 000	-3 000 000
Plankorsningar, banplan Hangö-Hyvinge banan								
Trafikarrangemang i anslutning till Hangö-Hyvinge järnvägens banplan. Åtgärderna för att avlägsna plankorsningar längs Hangö-Hyvinge banan kan föranleda deltagande i kostnader för staden. Anslaget reserveras för förverkligande av gator och kommunalteknik i anslutning till trafikarrangemangen (behandlats i stadens utlåtande av banplanen stads 15.6.2020 § 232). Arbetena i Svartå, underfart Lindersvägen, påbörjas 2021. Dessutom förverkligas smärre åtgärder i Skogby. Ovannämnda arbeten görs i samråd med Trafikledsverket.								
Utgifter		-350 000	-350 000					-350 000
Infrastruktur totalt		-4 718 750	-4 718 750	-5 678 750	-5 778 750	-5 350 000	-5 450 000	-15 947 500
Övrigt								
Numerisk baskarta								
Baskarta för planläggning och markdisponering.								
Utgifter		-60 000	-60 000			-60 000	-60 000	-120 000
Placeringar								
Övriga aktier och andelar (Fokus)								
Stadsstyrelsen har den 17.6.2019 § 248 godkänt en projektplan för den s.k. nya Fokusfastig-heten. Ett nytt kulturhus inkluderande bla bibliotek, utrymmen för musikinstitut samt teatersal ska förverkligas i Karis centrum under åren 2020-2023. Staden är minoritetsägare i ett ömsesidigt fastighetsaktiebolag (49% ägoandel). För 2021 reserveras ett anslag på 2,2 miljoner euro och stadens andel av projektets totala kostnader är 5,0 miljoner euro. Stadens finansieringsandel förbrukas genom placering av anslag i fastighetsaktiebolagets byggnadsfond.								
Utgifter	-5 000 000	-2 200 000	-2 200 000					-2 200 000
Bruttoinvesteringar		-13 953 750	-14 203 750	-12 163 750	-14 663 750	-10 310 000	-10 410 000	-39 277 500
Inkomster		3 500 000	3 500 000	500 000	500 000	500 000	500 000	4 500 000
Nettoinvesteringar		-10 453 750	-10 703 750	-11 663 750	-14 163 750	-9 810 000	-9 910 000	-34 777 500

Stadsdirektörens förslag INVESTERINGAR 2021-2023	Projektets uppskattade totalkostnad	Budget 2021		Plan 2022		Plan 2023		2021 - 2023 Budget - Plan
		Enheternas förslag	Budget	Enheternas förslag	Budget	Enheternas förslag	Budget	
AFFÄRSVERK: Raseborgs Vatten								
Komplettering av vattentäkter								
Utgifter		-30 000	-30 000	-30 000	-30 000	-30 000	-30 000	-90 000
Utbyggnad av ledningsnät i bostads- och industriområden								
Utgifter		-240 000	-240 000	-250 000	-250 000	-250 000	-250 000	-740 000
Sanering av ledningsnät, ytbyggnad av ytvattenledningar								
Utgifter		-700 000	-700 000	-1 100 000	-1 100 000	-1 200 000	-1 200 000	-3 000 000
Komplettering av avloppspumpstationer								
Utgifter		-30 000	-30 000	-80 000	-80 000	-25 000	-25 000	-135 000
Komplettering av reningsverk								
Utgifter		-800 000	-800 000	-75 000	-75 000	-180 000	-180 000	-1 055 000
Raseborgs Vatten								
Utgifter		-1 800 000	-1 800 000	-1 535 000	-1 535 000	-1 685 000	-1 685 000	-5 020 000
Inkomster		0	0	0	0	0	0	0
Netto		-1 800 000	-1 800 000	-1 535 000	-1 535 000	-1 685 000	-1 685 000	-5 020 000
Bruttoinvesteringar inkl affärsverken								
		-15 753 750	-16 003 750	-13 698 750	-16 198 750	-11 995 000	-12 095 000	-44 297 500
Inkomster inkl affärsverken								
		3 500 000	3 500 000	500 000	500 000	500 000	500 000	4 500 000
Nettoinvesteringar inkl affärsverken								
		-12 253 750	-12 503 750	-13 198 750	-15 698 750	-11 495 000	-11 595 000	-39 797 500

INVESTERINGSPROGRAM	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Investeringsprogram per år	10,70	14,16	9,91	14,41	13,96	8,9	4,71	10,05	4,51	4,65	6,61	4,55	4,51	4,65	4,51
BYGGNADER															
<i>Investeringar i byggnader</i>															
Svartå skolcentrum	00	00													
Katarinaskolan	0	0	00	00											
J-huset, arkiv	0	00													
Serviceätsutredningen, skede 1	00	00													
Äldreboende i Ekenäs	0	00	00	00											
Serviceätsstrukturen i Pojo/Fiskars området		0	0	00	00										
Tenala servicehem					00										
Tenala brandstation	0	00													
Seminarieskolan				0	00	00									
Ekenäs högstadieskola							0	00							
Mariahemmet										0	00				
Kosthållsutredning	0	00	0	00	0	00									
Simhallen	0	0	00												
Energieffektiveringsåtgärder	00														
Grundrenoveringar	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00
BYGGNADER totalt	6,73	8,39	4,40	9,06	10,20	5,55	1,40	6,60	1,20	1,30	3,20	1,20	1,20	1,20	1,20
INFRA															
<i>Investeringar i infrastruktur</i>															
Parkanläggningar och lekplatser	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00
Fritidsanläggningar	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00
Småbåtshamnar	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00
Södra viken, muddring och kajer	0	00	00	00											
Stallörsparken, förverkligande av helhetsplan				00	00	00									
Svartån, fiskevägar	00	00	00												
Trafikleder, grundförbättringar och nybyggnad	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00
Landsbro bro	0		00												
Nya bostads- och industriområden	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00
Markanvändningsavtal	00	00	00		00										
Projekt	00	00			00			00			00			00	00
Trafikledsarrangemang RV 25 / Läpp	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00
Plankorsningar	00														
INFRA totalt	4,72	5,78	5,45	5,35	3,70	3,35	3,25	3,45	3,25	3,35	3,35	3,35	3,25	3,45	3,25
ÖVRIGT															
<i>Övriga investeringar</i>															
Markköp	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00
Fastighetsförsäljning	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00
Numerisk baskarta	00		00		00		00		00		00		00		00
Placeringar (Fokus)	00														
Övrigt totalt	-0,74	0	0,06	0	0,06	0	0,06	0	0,06	0	0,06	0	0,06	0	0,06

EXTERN Resultaträkningsdel

RESULTATRÄKNING	Bokslut	BU 2020	Prognos	Förslag	Budget	Plan	Plan
Inkl. aff.verket Raseborgs vatten	2019	Inkl budget ändr.	30.09.2020	BU 2021	2021	2022	2023
Verksamhetens inkomster							
Försäljningsinkomster	10 377 892	9 444 550		9 939 970	10 409 970		
Avgiftsinkomster	9 537 893	9 208 890		9 222 270	9 247 270		
Understöd och bidrag	2 090 780	1 863 650		2 486 090	2 486 090		
Övriga verksamhetsinkomster	7 328 576	7 422 220		7 179 920	7 579 920		
Verksamhetens inkomster	29 335 141	27 939 310	28 155 250	28 828 250	29 723 250	29 338 510	29 339 750
Tillverkning för eget bruk	315 920	345 500	425 000	405 500	405 500		
Verksamhetens utgifter							
Personalutgifter	-83 410 473	-86 484 420		-87 876 750	-87 560 890		
Köp av tjänster	-89 502 073	-89 189 410		-92 691 580	-92 223 040		
Material, förnödenheter och varor	-10 916 680	-10 796 670		-11 675 270	-11 504 960		
Understöd	-8 762 355	-9 287 790		-8 747 710	-8 970 080		
Övriga verksamhetsutgifter	-5 930 970	-7 689 760		-6 402 260	-6 387 260		
Verksamhetens utgifter	-198 522 551	-203 448 050	-202 703 250	-207 393 570	-206 646 230	-208 159 930	-209 694 430
VERKSAMHETS BIDRAG	-168 871 491	-175 163 240	-174 123 000	-178 159 820	-176 517 480	-178 821 420	-180 354 680
Skatteinkomster	114 095 487	115 431 000	115 924 000	117 428 000	117 428 000	118 691 000	120 466 000
Kommunalskatt	98 558 163	100 997 000	100 032 000	101 086 000	101 086 000	102 897 000	104 862 000
Fastighetsskatt	11 417 568	10 345 000	11 792 000	11 494 000	11 494 000	11 494 000	11 494 000
Samfundsskatt	4 119 757	4 089 000	4 100 000	4 848 000	4 848 000	4 300 000	4 110 000
Statsandelar	54 500 118	64 427 000	64 427 000	64 272 000	64 272 000	65 920 000	68 670 000
Finansiella inkomster och utgifter							
Ränteinkomster, externa	1 686 810	1 610 300	1 636 600	1 582 000	1 582 000	1 531 000	1 531 000
Ränteinkomster, interna	38 685	27 000	25 000	10 600	10 600	0	0
Övriga finansiella inkomster	1 056 458	1 021 000	1 021 000	1 659 500	2 009 500	1 034 500	1 034 500
Ränteutgifter, externa	-1 358 298	-1 051 600	-1 051 600	-579 000	-579 000	-412 000	-323 000
Ränteutgifter, interna	-38 685	-27 000	-25 000	-10 600	-10 600	0	0
Övriga finansiella utgifter	-4 371	-6 000	-6 000	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
Ersättningar för grundkapital	-598 533	-599 000	-599 000	-599 000	-949 000	-599 000	-599 000
ÅRS BIDRAG	506 181	5 669 460	7 229 000	5 601 680	7 244 020	7 342 080	10 422 820
Avskrivningar och nedskrivningar							
Avskrivningar enligt plan	-6 679 916	-6 901 200	-6 934 000	-6 958 100	-6 958 100	-7 215 000	-7 490 000
Nedskrivningar	0	0	0	0	0		
Extraordinära poster							
RÄKENSKAPSPER. RESULTAT	-6 173 735	-1 231 740	295 000	-1 356 420	285 920	127 080	2 932 820
Ökningar/minskningar av reserveringar							
RÄKENSKAPSPERIODENS ÖVER-/UNDERSKOTT	-6 173 735	-1 231 740	295 000	-1 356 420	285 920	127 080	2 932 820
NYCKELTAL							
Verksamhetsink./-utgifter, %	-14,8	-13,7	-13,9	-13,9	-14,4	-14,1	-14,0
Skatteinkomster, euro/invånare	4 141	4 205	4 211	4 270	4 255	4 285	4 333
Statsandelar, euro/invånare	1 978	2 347	2 340	2 337	2 329	2 380	2 470
Årsbidrag, euro/invånare	18	207	263	204	262	265	375
Årsbidrag, / Avskrivningar, %	7,6	82,2	104,3	80,5	104,1	101,8	139,2
Ackumulerat över-/underskott, 1 000€	-11 206	-12 438	-10 911	-12 268	-10 625	-10 498	-7 566
Antal invånare vid årets slut	27 554	27 450	27 530	27 500	27 600	27 700	27 800

Kommunens och affärsverkets resultaträkning

	Budget 2021		Eliminering		Kommunens resultat- räkningsdel inkl. affärsverk
	Staden	Raseborgs Vatten	Staden	Raseborgs Vatten	
Verksamhetens inkomster	55 695 560	6 173 800			61 869 360
Verksamhetens utgifter	-235 173 740	-3 213 100			-238 386 840
Verksamhetsbidrag	-179 478 180	2 960 700	0	0	-176 517 480
Skatteinkomster	117 428 000				117 428 000
Statsandelar	64 272 000				64 272 000
Finansiella inkomster och utgifter					
Ränteinkomster	1 592 600		-10 600		1 582 000
Övriga finansiella inkomster	2 006 500	3 000	-949 000		1 060 500
Ränteutgifter	-535 000	-54 600		10 600	-579 000
Övriga finansiella utgifter	-2 000				-2 000
Ersättningar för grundkapital		-949 000		949 000	0
Årsbidrag	5 283 920	1 960 100	-959 600	959 600	7 244 020
Avskrivningar och nedskrivningar					
Avskrivningar enligt plan	-5 375 000	-1 583 100			-6 958 100
Nedskrivningar					
Extraordinära poster					
Räkenskapsperiodens resultat	-91 080	377 000	-959 600	959 600	285 920

Affärsverkets inverkan på finansieringen av kommunens verksamhet

	Budget 2021		Eliminering		Kommunens resultat- räkningsdel inkl. affärsverk
	Staden	Raseborgs Vatten	Staden	Raseborgs Vatten	
Internt tillförda medel					
Årsbidrag	5 283 920	1 960 100			7 244 020
Extraordinära poster					0
Korrektivposter till internt tillförda medel	-1 550 000				-1 550 000
Kassaflödet för investeringarnas del					
Investeringsutgifter	-14 203 750	-1 800 000			-16 003 750
Finansieringsandelar för investeringsutgifter					0
Överlåtelseinkomster från tillgångar bland bestående aktiva	5 050 000				5 050 000
Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde	-5 419 830	160 100	0	0	-5 259 730
Kassaflödet för finansieringens del					
Förändringar i utlåningen					
Ökning av utlåningen					0
Minskning av utlåningen	1 327 250		-310 000		1 017 250
Förändringar i lånebeståndet					
Ökningar av långfristiga lån	25 000 000				25 000 000
Minskningar av långfristiga lån	-11 780 000	-1 084 600		310 000	-12 554 600
Förändringar av kortfristiga lån	-9 130 000				-9 130 000
Förändringar i eget kapital					
Inverkan på likviditeten	-2 580	-924 500	-310 000	310 000	-927 080

BUDGET 2021
Extern

	Bokslut 2019	BU 2020 med ändr.	Enh. förslag 2021	Budget 2021	Förändr.% Bu 20-21	Förändr.% Bs19 Bu 21
Revision						
Intäkter	0	0	0	0		
Kostnader	-53 087	-59 700	-54 490	-59 050	-1,1	11,2
Netto	-53 087	-59 700	-54 490	-59 050	-1,1	11,2
Stadskansliet						
Intäkter	302 044	93 420	111 870	111 870	19,7	-63,0
Kostnader	-5 370 432	-6 638 900	-5 614 490	-5 704 510	-14,1	6,2
Netto	-5 068 388	-6 545 480	-5 502 620	-5 592 640	-14,6	10,3
Ekonomi						
Intäkter	108 303	101 000	98 000	98 000	-3,0	-9,5
Kostnader	-1 276 681	-1 289 100	-1 258 270	-1 260 380	-2,2	-1,3
Netto	-1 168 378	-1 188 100	-1 160 270	-1 162 380	-2,2	-0,5
Personal						
Intäkter	630 847	693 000	660 000	660 000	-4,8	4,6
Kostnader	-2 749 391	-2 782 320	-2 432 380	-2 481 170	-10,8	-9,8
Netto	-2 118 544	-2 089 320	-1 772 380	-1 821 170	-12,8	-14,0
Stadsutveckling						
Intäkter	96 069	79 500	80 500	80 500	1,3	-16,2
Kostnader	-1 414 386	-1 789 110	-1 704 410	-1 756 170	-1,8	24,2
Netto	-1 318 317	-1 709 610	-1 623 910	-1 675 670	-2,0	27,1
Kollektivtrafik						
Intäkter	168 862	170 000	94 000	94 000	-44,7	-44,3
Kostnader	-640 425	-771 080	-451 660	-521 600	-32,4	-18,6
Netto	-471 563	-601 080	-357 660	-427 600	-28,9	-9,3
KONCERTTJÄNSTER TOTALT						
Intäkter	1 306 125	1 136 920	1 044 370	1 044 370	-8,1	-20,0
Kostnader	-11 504 402	-13 330 210	-11 515 700	-11 782 880	-11,6	2,4
Netto	-10 198 277	-12 193 290	-10 471 330	-10 738 510	-11,9	5,3
Administration o. stödtj.						
Intäkter	122 514	39 100	4 000	4 000	-89,8	-96,7
Kostnader	-1 845 914	-1 967 170	-1 446 360	-1 441 790	-26,7	-21,9
Netto	-1 723 400	-1 928 070	-1 442 360	-1 437 790	-25,4	-16,6
Hemvård och stödtjänster						
Intäkter	1 493 096	1 997 000	2 022 000	2 022 000	1,3	35,4
Kostnader	-9 176 071	-10 253 090	-10 194 130	-10 176 370	-0,7	10,9
Netto	-7 682 975	-8 256 090	-8 172 130	-8 154 370	-1,2	6,1
Dygnet runt boende						
Intäkter	4 507 523	4 422 500	4 490 000	4 490 000	1,5	-0,4
Kostnader	-13 899 639	-13 878 400	-14 117 290	-14 111 640	1,7	1,5
Netto	-9 392 116	-9 455 900	-9 627 290	-9 621 640	1,8	2,4
Hälsoservice						
Intäkter	925 928	837 460	910 460	910 460	8,7	-1,7
Kostnader	-8 880 498	-8 847 710	-10 409 750	-10 384 460	17,4	16,9
Netto	-7 954 570	-8 010 250	-9 499 290	-9 474 000	18,3	19,1
Mental- o. missbrukarv.						
Intäkter	456 667	446 600	470 000	470 000	5,2	2,9
Kostnader	-3 106 360	-3 302 660	-2 897 720	-2 813 940	-14,8	-9,4
Netto	-2 649 693	-2 856 060	-2 427 720	-2 343 940	-17,9	-11,5
Tandvård						
Intäkter	1 108 540	951 000	1 183 000	1 183 000	24,4	6,7
Kostnader	-2 819 569	-3 077 340	-3 125 790	-3 119 650	1,4	10,6
Netto	-1 711 029	-2 126 340	-1 942 790	-1 936 650	-8,9	13,2
Barn- o. familjetjänster						
Intäkter	348 300	251 300	297 500	297 500	18,4	-14,6
Kostnader	-5 925 354	-6 152 490	-6 055 550	-6 012 420	-2,3	1,5
Netto	-5 577 054	-5 901 190	-5 758 050	-5 714 920	-3,2	2,5

Intern

	Bokslut 2019	BU 2020 med ändr.	Enh. förslag 2021	Budget 2021	Förändr.% Bu 20-21	Förändr.% Bs19 Bu 21
Intäkter	0	0	0	0		
Kostnader	-3 814	-4 210	-3 970	-3 970	-5,7	4,1
Netto	-3 814	-4 210	-3 970	-3 970	-5,7	4,1
Intäkter	2 861 160	2 958 360	3 355 570	3 355 570	13,4	17,3
Kostnader	-371 042	-387 400	-408 740	-408 740	5,5	10,2
Netto	2 490 118	2 570 960	2 946 830	2 946 830	14,6	18,3
Intäkter	0	0	0	0		
Kostnader	-84 394	-94 190	-90 100	-90 100	-4,3	6,8
Netto	-84 394	-94 190	-90 100	-90 100	-4,3	6,8
Intäkter	2 159	0	0	0		-100,0
Kostnader	-133 997	-145 680	-148 920	-148 920	2,2	11,1
Netto	-131 838	-145 680	-148 920	-148 920	2,2	13,0
Intäkter	3 415	0	0	0		
Kostnader	-133 474	-131 030	-100 100	-100 100	-23,6	-25,0
Netto	-130 059	-131 030	-100 100	-100 100	-23,6	-23,0
Intäkter	0	0	0	0		
Kostnader	-92	0	-4 450	-4 450		
Netto	-92	0	-4 450	-4 450		
Intäkter	2 866 734	2 958 360	3 355 570	3 355 570	13,4	17,1
Kostnader	-726 813	-762 510	-756 280	-756 280	-0,8	4,1
Netto	2 139 921	2 195 850	2 599 290	2 599 290	18,4	21,5
Intäkter	0	0	0	0		
Kostnader	-154 851	-156 450	-168 660	-168 660	7,8	8,9
Netto	-154 851	-156 450	-168 660	-168 660	7,8	8,9
Intäkter	0	0	0	0		
Kostnader	-484 976	-509 860	-525 680	-525 680	3,1	8,4
Netto	-484 976	-509 860	-525 680	-525 680	3,1	8,4
Intäkter	1 080	0	0	0		-100,0
Kostnader	-3 198 762	-3 531 660	-3 765 550	-3 765 550	6,6	17,7
Netto	-3 197 682	-3 531 660	-3 765 550	-3 765 550	6,6	17,8
Intäkter	100	0	0	0		
Kostnader	-1 516 748	-1 769 450	-1 915 970	-1 915 970	8,3	26,3
Netto	-1 516 648	-1 769 450	-1 915 970	-1 915 970	8,3	26,3
Intäkter	0	0	0	0		
Kostnader	-267 960	-278 200	-224 950	-224 950	-19,1	-16,1
Netto	-267 960	-278 200	-224 950	-224 950	-19,1	-16,1
Intäkter	0	0	0	0		
Kostnader	-333 358	-360 070	-493 950	-493 950	37,2	48,2
Netto	-333 358	-360 070	-493 950	-493 950	37,2	48,2
Intäkter	0	0	0	0		
Kostnader	-194 016	-197 290	-213 400	-213 400	8,2	10,0
Netto	-194 016	-197 290	-213 400	-213 400	8,2	10,0

BUDGET 2021
Extern

	Bokslut 2019	BU 2020 med ändr.	Enh. förslag 2021	Budget 2021	Förändr.% Bu 20-21	Förändr.% Bs19 Bu 21
Vuxensocialarbetet och handikappservice						
Intäkter	644 553	430 440	196 840	196 840	-54,3	-69,5
Kostnader	-14 139 112	-14 923 270	-14 795 980	-14 765 020	-1,1	4,4
Netto	-13 494 559	-14 492 830	-14 599 140	-14 568 180	0,5	8,0
Sysselsättnings- och invandrartjänster						
Intäkter	376 594	429 380	892 050	892 050	107,8	136,9
Kostnader	-3 557 298	-4 002 700	-4 466 880	-4 437 510	10,9	24,7
Netto	-3 180 704	-3 573 320	-3 574 830	-3 545 460	-0,8	11,5
Specialsjukvård/Bet.andel						
Intäkter	181 782	160 000	0	0	-100,0	-100,0
Kostnader	-41 785 293	-41 115 000	-43 400 000	-43 350 000	5,4	3,7
Netto	-41 603 511	-40 955 000	-43 400 000	-43 350 000	5,8	4,2
Spec.sj./övr. spec.sjukv.						
Intäkter	0	0	0	0		
Kostnader	-4 804 531	-4 321 150	-4 381 800	-4 336 800	0,4	-9,7
Netto	-4 804 531	-4 321 150	-4 381 800	-4 336 800	0,4	-9,7
SOCIAL- O. HÄLSOV. TOTALT						
Intäkter	10 165 497	9 964 780	10 465 850	10 465 850	5,0	3,0
Kostnader	-109 939 639	-111 840 980	-115 291 250	-114 949 600	2,8	4,6
Netto	-99 774 142	-101 876 200	-104 825 400	-104 483 750	2,6	4,7
Övrig utbildning, (Bildning)						
Intäkter	1 372 020	1 344 580	1 222 490	1 222 490	-9,1	-10,9
Kostnader	-7 874 566	-8 373 890	-8 604 670	-8 451 590	0,9	7,3
Netto	-6 502 547	-7 029 310	-7 382 180	-7 229 100	2,8	11,2
Småbarnspedagogik						
Intäkter	1 521 433	1 490 200	1 425 500	1 425 500	-4,3	-6,3
Kostnader	-12 855 351	-12 702 360	-13 294 520	-13 280 520	4,6	3,3
Netto	-11 333 918	-11 212 160	-11 869 020	-11 855 020	5,7	4,6
Utbildning						
Intäkter	580 558	438 470	584 120	584 120	33,2	0,6
Kostnader	-17 551 779	-17 563 220	-18 248 290	-18 201 690	3,6	3,7
Netto	-16 971 221	-17 124 750	-17 664 170	-17 617 570	2,9	3,8
Gymnasier						
Intäkter	54 613	5 000	76 000	76 000	1420,0	39,2
Kostnader	-2 756 918	-2 793 240	-3 221 050	-3 210 550	14,9	16,5
Netto	-2 702 305	-2 788 240	-3 145 050	-3 134 550	12,4	16,0
Muséer						
Intäkter	139 151	82 500	81 000	81 000	-1,8	-41,8
Kostnader	-762 727	-850 910	-839 130	-839 130	-1,4	10,0
Netto	-623 576	-768 410	-758 130	-758 130	-1,3	21,6
Bibliotek						
Intäkter	40 899	26 010	21 000	21 000	-19,3	-48,7
Kostnader	-1 000 707	-997 190	-922 190	-909 680	-8,8	-9,1
Netto	-959 808	-971 180	-901 190	-888 680	-8,5	-7,4
Fritid						
Intäkter	532 162	352 600	560 600	560 600	59,0	5,3
Kostnader	-1 631 563	-1 574 860	-1 066 320	-1 076 920	-31,6	-34,0
Netto	-1 099 401	-1 222 260	-505 720	-516 320	-57,8	-53,0
BILDNING TOTALT						
Intäkter	4 240 836	3 739 360	3 970 710	3 970 710	6,2	-6,4
Kostnader	-44 433 611	-44 855 670	-46 196 170	-45 970 080	2,5	3,5
Netto	-40 192 776	-41 116 310	-42 225 460	-41 999 370	2,1	4,5

Intern

	Bokslut 2019	BU 2020 med ändr.	Enh. förslag 2021	Budget 2021	Förändr.% Bu 20-21	Förändr.% Bs19 Bu 21
Intäkter	2 784	0	0	0		-100,0
Kostnader	-196 591	-202 000	-164 260	-164 260	-18,7	-16,4
Netto	-193 807	-202 000	-164 260	-164 260	-18,7	-15,2
Intäkter	7 985	0	0	0		-100,0
Kostnader	-358 089	-364 410	-428 090	-428 090	17,5	19,5
Netto	-350 104	-364 410	-428 090	-428 090	17,5	22,3
Intäkter	0	0	0	0		
Kostnader	0	0	0	0		
Netto	0	0	0	0		
Intäkter	0	0	0	0		
Kostnader	0	0	0	0		
Netto	0	0	0	0		
Intäkter	11 949	0	0	0		-100,0
Kostnader	-6 705 351	-7 369 390	-7 900 510	-7 900 510	7,2	17,8
Netto	-6 693 402	-7 369 390	-7 900 510	-7 900 510	7,2	18,0
Intäkter	313 876	264 480	89 230	89 230	-66,3	-71,6
Kostnader	-1 102 619	-1 051 020	-903 010	-903 010	-14,1	-18,1
Netto	-788 742	-786 540	-813 780	-813 780	3,5	3,2
Intäkter	1 720	2 000	600	600		-65,1
Kostnader	-4 448 950	-4 546 560	-4 599 480	-4 599 480	1,2	3,4
Netto	-4 447 230	-4 544 560	-4 598 880	-4 598 880	1,2	3,4
Intäkter	138 595	157 100	138 600	138 600	-11,8	0,0
Kostnader	-11 033 687	-11 011 080	-10 888 450	-10 888 450	-1,1	-1,3
Netto	-10 895 092	-10 853 980	-10 749 850	-10 749 850	-1,0	-1,3
Intäkter	4 230	1 500	3 300	3 300	120,0	-22,0
Kostnader	-1 133 297	-1 213 120	-1 189 810	-1 189 810	-1,9	5,0
Netto	-1 129 067	-1 211 620	-1 186 510	-1 186 510	-2,1	5,1
Intäkter	0	0	0	0		
Kostnader	-310 156	-362 930	-379 170	-379 170	4,5	22,3
Netto	-310 156	-362 930	-379 170	-379 170	4,5	22,3
Intäkter	10 695	10 000	10 000	10 000		-6,5
Kostnader	-586 660	-537 660	-558 420	-558 420	3,9	-4,8
Netto	-575 965	-527 660	-548 420	-548 420	3,9	-4,8
Intäkter	349 625	348 000	312 000	312 000	-10,3	-10,8
Kostnader	-1 455 227	-1 510 250	-2 438 230	-2 438 230	61,4	67,5
Netto	-1 105 602	-1 162 250	-2 126 230	-2 126 230	82,9	92,3
Intäkter	818 741	783 080	553 730	553 730	-29,3	-32,4
Kostnader	-20 070 596	-20 232 620	-20 956 570	-20 956 570	3,6	4,4
Netto	-19 251 854	-19 449 540	-20 402 840	-20 402 840	4,9	6,0

BUDGET 2021
Extern

	Bokslut 2019	BU 2020 med ändr.	Enh. förslag 2021	Budget 2021	Förändr.% Bu 20-21	Förändr.% Bs19 Bu 21
Administration						
Intäkter	244 118	316 500	362 200	362 200	14,4	48,4
Kostnader	-2 443 512	-2 535 280	-3 034 070	-3 029 690	19,5	24,0
Netto	-2 199 394	-2 218 780	-2 671 870	-2 667 490	20,2	21,3
Samhällsteknik						
Intäkter	855 691	744 500	808 300	978 300	31,4	14,3
Kostnader	-4 589 900	-4 432 470	-4 679 260	-4 654 040	5,0	1,4
Netto	-3 734 209	-3 687 970	-3 870 960	-3 675 740	-0,3	-1,6
Mätning- och fastighetsbildning						
Intäkter	2 152 519	2 353 000	2 033 000	2 433 000	3,4	13,0
Kostnader	-531 477	-561 620	-511 220	-510 970	-9,0	-3,9
Netto	1 621 042	1 791 380	1 521 780	1 922 030	7,3	18,6
Utrymmesförvaltning						
Intäkter	3 232 861	3 237 820	3 232 170	3 232 170	-0,2	0,0
Kostnader	-11 466 631	-11 712 200	-11 941 820	-11 729 040	0,1	2,3
Netto	-8 233 770	-8 474 380	-8 709 650	-8 496 870	0,3	3,2
Lokalvård och kosthåll						
Intäkter	256 865	-359 450	234 550	234 550	-165,3	-8,7
Kostnader	-7 876 934	-8 341 190	-8 814 030	-8 657 910	3,8	9,9
Netto	-7 620 069	-8 700 640	-8 579 480	-8 423 360	-3,2	10,5
Planläggning						
Intäkter	77 899	73 000	73 000	73 000	0,0	-6,3
Kostnader	-635 388	-676 760	-672 510	-675 210	-0,2	6,3
Netto	-557 489	-603 760	-599 510	-602 210	-0,3	8,0
Bygg och miljö						
Intäkter	609 539	636 000	675 800	700 800	10,2	15,0
Kostnader	-1 510 636	-1 510 470	-1 078 570	-1 077 840	-28,6	-28,6
Netto	-901 097	-874 470	-402 770	-377 040	-56,9	-58,2
Avfallsnämnden						
Intäkter	480 236	458 000	460 000	460 000	0,4	-4,2
Kostnader	-408 519	-397 270	-395 870	-395 870	-0,4	-3,1
Netto	71 717	60 730	64 130	64 130	5,6	-10,6
TEKNIK TOTALT						
Intäkter	7 909 728	7 459 370	7 879 020	8 474 020	13,6	7,1
Kostnader	-29 462 997	-30 167 260	-31 127 350	-30 730 570	1,9	4,3
Netto	-21 553 269	-22 707 890	-23 248 330	-22 256 550	-2,0	3,3
Raaseporin kaupunki						
Intäkter	23 622 186	22 300 430	23 359 950	23 954 950	7,4	1,4
Kostnader	-195 340 649	-200 194 120	-204 130 470	-203 433 130	1,6	4,1
Netto	-171 718 464	-177 893 690	-180 770 520	-179 478 180	0,9	4,5
Raseborgs Vatten						
Intäkter	6 028 873	5 984 380	5 873 800	6 173 800	3,2	2,4
Kostnader	-3 181 900	-3 253 930	-3 263 100	-3 213 100	-1,3	1,0
Netto	2 846 973	2 730 450	2 610 700	2 960 700	8,4	4,0
STADEN + AFFÄRSVERKEN TOTALT						
Intäkter	29 651 059	28 284 810	29 233 750	30 128 750	6,5	1,6
Kostnader	-198 522 549	-203 448 050	-207 393 570	-206 646 230	1,6	4,1
Netto	-168 871 491	-175 163 240	-178 159 820	-176 517 480	0,8	4,5

Intern

	Bokslut 2019	BU 2020 med ändr.	Enh. förslag 2021	Budget 2021	Förändr.% Bu 20-21	Förändr.% Bs19 Bu 21
Intäkter	14 147	0	0	0		-100,0
Kostnader	-57 429	-54 460	-54 770	-54 770	0,6	-4,6
Netto	-43 282	-54 460	-54 770	-54 770	0,6	26,5
Intäkter	437 708	421 360	421 360	421 360	0,0	-3,7
Kostnader	-283 103	-278 950	-277 260	-277 260	-0,6	-2,1
Netto	154 605	142 410	144 100	144 100	1,2	-6,8
Intäkter	656 302	662 000	818 880	818 880		24,8
Kostnader	-72 994	-76 770	-76 370	-76 370	-0,5	4,6
Netto	583 308	585 230	742 510	742 510	26,9	27,3
Intäkter	16 936 101	16 859 150	17 452 480	17 452 480	3,5	3,0
Kostnader	-994 155	-964 910	-1 109 730	-1 109 730	15,0	11,6
Netto	15 941 946	15 894 240	16 342 750	16 342 750	2,8	2,5
Intäkter	7 762 380	8 671 800	9 138 590	9 138 590	5,4	17,7
Kostnader	-423 707	-425 120	-432 440	-432 440	1,7	2,1
Netto	7 338 673	8 246 680	8 706 150	8 706 150	5,6	18,6
Intäkter	6 380	0	0	0		-100,0
Kostnader	-75 204	-74 800	-74 380	-75 560	1,0	0,5
Netto	-68 824	-74 800	-74 380	-75 560	1,0	9,8
Intäkter	3 732	0	0	0		-100,0
Kostnader	-104 822	-116 220	-101 120	-101 120	-13,0	-3,5
Netto	-101 090	-116 220	-101 120	-101 120	-13,0	0,0
Intäkter	0	0	0	0		
Kostnader	0	0	0	0		
Netto	0	0	0	0		
Intäkter	25 816 750	26 614 310	27 831 310	27 831 310	4,6	7,8
Kostnader	-2 011 414	-1 991 230	-2 126 070	-2 127 250	6,8	5,8
Netto	23 805 336	24 623 080	25 705 240	25 704 060	4,4	8,0
Intäkter	29 514 174	30 355 750	31 740 610	31 740 610	4,6	7,5
Kostnader	-29 514 176	-30 355 750	-31 739 430	-31 740 610	4,6	7,5
Netto	-1	0	1 180	0		

BUDGET 2021
Extern / Intern

	Bokslut 2019	BU 2020 med ändr.	Enh. förslag 2021	Budget 2021	Förändr.% Bu 20-21	Förändr.% Bs19 Bu 21
Revision						
Intäkter	0	0	0	0		
Kostnader	-56 901	-63 910	-58 460	-63 020	-1,4	10,8
Netto	-56 901	-63 910	-58 460	-63 020	-1,4	10,8
Stadskansliet						
Intäkter	3 163 204	3 051 780	3 467 440	3 467 440	13,6	9,6
Kostnader	-5 741 474	-7 026 300	-6 023 230	-6 113 250	-13,0	6,5
Netto	-2 578 270	-3 974 520	-2 555 790	-2 645 810	-33,4	2,6
Ekonomi						
Intäkter	108 303	101 000	98 000	98 000	-3,0	-9,5
Kostnader	-1 361 075	-1 383 290	-1 348 370	-1 350 480	-2,4	-0,8
Netto	-1 252 772	-1 282 290	-1 250 370	-1 252 480	-2,3	0,0
Personal						
Intäkter	633 006	693 000	660 000	660 000	-4,8	4,3
Kostnader	-2 883 388	-2 928 000	-2 581 300	-2 630 090	-10,2	-8,8
Netto	-2 250 382	-2 235 000	-1 921 300	-1 970 090	-11,9	-12,5
Stadsutveckling						
Intäkter	99 484	79 500	80 500	80 500	1,3	-19,1
Kostnader	-1 547 860	-1 920 140	-1 804 510	-1 856 270	-3,3	19,9
Netto	-1 448 376	-1 840 640	-1 724 010	-1 775 770	-3,5	22,6
Kollektivtrafik						
Intäkter	168 862	170 000	94 000	94 000	-44,7	-44,3
Kostnader	-640 517	-771 080	-456 110	-526 050	-31,8	-17,9
Netto	-471 655	-601 080	-362 110	-432 050	-28,1	-8,4
KONCERTNJÄNSTER TOTALT						
Intäkter	4 172 859	4 095 280	4 399 940	4 399 940	7,4	5,4
Kostnader	-12 231 215	-14 092 720	-12 271 980	-12 539 160	-11,0	2,5
Netto	-8 058 356	-9 997 440	-7 872 040	-8 139 220	-18,6	1,0
Administration o. stödtj.						
Intäkter	122 514	39 100	4 000	4 000	-89,8	-96,7
Kostnader	-2 000 765	-2 123 620	-1 615 020	-1 610 450	-24,2	-19,5
Netto	-1 878 251	-2 084 520	-1 611 020	-1 606 450	-22,9	-14,5
Hemvård och stödtjänster						
Intäkter	1 493 096	1 997 000	2 022 000	2 022 000	1,3	35,4
Kostnader	-9 661 047	-10 762 950	-10 719 810	-10 702 050	-0,6	10,8
Netto	-8 167 951	-8 765 950	-8 697 810	-8 680 050	-1,0	6,3
Dygnet runt boende						
Intäkter	4 508 603	4 422 500	4 490 000	4 490 000	1,5	-0,4
Kostnader	-17 098 401	-17 410 060	-17 882 840	-17 877 190	2,7	4,6
Netto	-12 589 798	-12 987 560	-13 392 840	-13 387 190	3,1	6,3
Hälsoservice						
Intäkter	926 028	837 460	910 460	910 460	8,7	-1,7
Kostnader	-10 397 246	-10 617 160	-12 325 720	-12 300 430	15,9	18,3
Netto	-9 471 218	-9 779 700	-11 415 260	-11 389 970	16,5	20,3
Mental- o. missbrukarv.						
Intäkter	456 667	446 600	470 000	470 000	5,2	2,9
Kostnader	-3 374 320	-3 580 860	-3 122 670	-3 038 890	-15,1	-9,9
Netto	-2 917 653	-3 134 260	-2 652 670	-2 568 890	-18,0	-12,0
Tandvård						
Intäkter	1 108 540	951 000	1 183 000	1 183 000	24,4	6,7
Kostnader	-3 152 927	-3 437 410	-3 619 740	-3 613 600	5,1	14,6
Netto	-2 044 387	-2 486 410	-2 436 740	-2 430 600	-2,2	18,9
Barn- o. familjetjänster						
Intäkter	348 300	251 300	297 500	297 500	18,4	-14,6
Kostnader	-6 119 370	-6 349 780	-6 268 950	-6 225 820	-2,0	1,7
Netto	-5 771 070	-6 098 480	-5 971 450	-5 928 320	-2,8	2,7

BUDGET 2021
Extern / Intern

	Bokslut 2019	BU 2020 med ändr.	Enh. förslag 2021	Budget 2021	Förändr.% Bu 20-21	Förändr.% Bs19 Bu 21
Vuxensocialarbetet och handikappservice						
Intäkter	647 337	430 440	196 840	196 840	-54,3	-69,6
Kostnader	-14 335 703	-15 125 270	-14 960 240	-14 929 280	-1,3	4,1
Netto	-13 688 366	-14 694 830	-14 763 400	-14 732 440	0,3	7,6
Systemställnings- och invandartjänster						
Intäkter	384 579	429 380	892 050	892 050	107,8	132,0
Kostnader	-3 915 387	-4 367 110	-4 894 970	-4 865 600	11,4	24,3
Netto	-3 530 808	-3 937 730	-4 002 920	-3 973 550	0,9	12,5
Specialsjukvård/Bet.andel						
Intäkter	181 782	160 000	0	0	-100,0	-100,0
Kostnader	-41 785 293	-41 115 000	-43 400 000	-43 350 000	5,4	3,7
Netto	-41 603 511	-40 955 000	-43 400 000	-43 350 000	5,8	4,2
Spec.sj./övr. spec.sjukv.						
Intäkter	0	0	0	0		
Kostnader	-4 804 531	-4 321 150	-4 381 800	-4 336 800	0,4	-9,7
Netto	-4 804 531	-4 321 150	-4 381 800	-4 336 800	0,4	-9,7
SOCIAL- O. HÄLSOV. TOTALT						
Intäkter	10 177 446	9 964 780	10 465 850	10 465 850	5,0	2,8
Kostnader	-116 644 990	-119 210 370	-123 191 760	-122 850 110	3,1	5,3
Netto	-106 467 544	-109 245 590	-112 725 910	-112 384 260	2,9	5,6
Övrig utbildning, (Bildning)						
Intäkter	1 685 896	1 609 060	1 311 720	1 311 720	-18,5	-22,2
Kostnader	-8 977 185	-9 424 910	-9 507 680	-9 354 600	-0,7	4,2
Netto	-7 291 289	-7 815 850	-8 195 960	-8 042 880	2,9	10,3
Småbarnspedagogik						
Intäkter	1 523 153	1 492 200	1 426 100	1 426 100	-4,4	-6,4
Kostnader	-17 304 301	-17 248 920	-17 894 000	-17 880 000	3,7	3,3
Netto	-15 781 148	-15 756 720	-16 467 900	-16 453 900	4,4	4,3
Utbildning						
Intäkter	719 153	595 570	722 720	722 720	21,3	0,5
Kostnader	-28 585 466	-28 574 300	-29 136 740	-29 090 140	1,8	1,8
Netto	-27 866 313	-27 978 730	-28 414 020	-28 367 420	1,4	1,8
Gymnasier						
Intäkter	58 843	6 500	79 300	79 300	1120,0	34,8
Kostnader	-3 890 215	-4 006 360	-4 410 860	-4 400 360	9,8	13,1
Netto	-3 831 372	-3 999 860	-4 331 560	-4 321 060	8,0	12,8
Muséer						
Intäkter	139 151	82 500	81 000	81 000	-1,8	-41,8
Kostnader	-1 072 883	-1 213 840	-1 218 300	-1 218 300	0,4	13,6
Netto	-933 732	-1 131 340	-1 137 300	-1 137 300	0,5	21,8
Bibliotek						
Intäkter	51 594	36 010	31 000	31 000	-13,9	-39,9
Kostnader	-1 587 367	-1 534 850	-1 480 610	-1 468 100	-4,3	-7,5
Netto	-1 535 773	-1 498 840	-1 449 610	-1 437 100	-4,1	-6,4
Fritid						
Intäkter	881 787	700 600	872 600	872 600	24,6	-1,0
Kostnader	-3 086 790	-3 085 110	-3 504 550	-3 515 150	13,9	13,9
Netto	-2 205 003	-2 384 510	-2 631 950	-2 642 550	10,8	19,8
BILDNING TOTALT						
Intäkter	5 059 577	4 522 440	4 524 440	4 524 440	0,0	-10,6
Kostnader	-64 504 207	-65 088 290	-67 152 740	-66 926 650	2,8	3,8
Netto	-59 444 630	-60 565 850	-62 628 300	-62 402 210	3,0	5,0

BUDGET 2021
Extern / Intern

	Bokslut 2019	BU 2020 med ändr.	Enh. förslag 2021	Budget 2021	Förändr.% Bu 20-21	Förändr.% Bs19 Bu 21
Administration						
Intäkter	258 265	316 500	362 200	362 200	14,4	40,2
Kostnader	-2 500 941	-2 589 740	-3 088 840	-3 084 460	19,1	23,3
Netto	-2 242 676	-2 273 240	-2 726 640	-2 722 260	19,8	21,4
Samhällsteknik						
Intäkter	1 293 399	1 165 860	1 229 660	1 399 660	20,1	8,2
Kostnader	-4 873 003	-4 711 420	-4 956 520	-4 931 300	4,7	1,2
Netto	-3 579 604	-3 545 560	-3 726 860	-3 531 640	-0,4	-1,3
Mätning- och fastighetsbildning						
Intäkter	2 808 821	3 015 000	2 851 880	3 251 880	7,9	15,8
Kostnader	-604 471	-638 390	-587 590	-587 340	-8,0	-2,8
Netto	2 204 350	2 376 610	2 264 290	2 664 540	12,1	20,9
Utrymmesförvaltning						
Intäkter	20 168 962	20 096 970	20 684 650	20 684 650	2,9	2,6
Kostnader	-12 460 786	-12 677 110	-13 051 550	-12 838 770	1,3	3,0
Netto	7 708 176	7 419 860	7 633 100	7 845 880	5,7	1,8
Lokalvård och kosthåll						
Intäkter	8 019 245	8 312 350	9 373 140	9 373 140	12,8	16,9
Kostnader	-8 300 641	-8 766 310	-9 246 470	-9 090 350	3,7	9,5
Netto	-281 396	-453 960	126 670	282 790	-162,3	-200,5
Planläggning						
Intäkter	84 279	73 000	73 000	73 000	0,0	-13,4
Kostnader	-710 592	-751 560	-746 890	-750 770	-0,1	5,7
Netto	-626 313	-678 560	-673 890	-677 770	-0,1	8,2
Bygg och miljö						
Intäkter	613 271	636 000	675 800	700 800	10,2	14,3
Kostnader	-1 615 458	-1 626 690	-1 179 690	-1 178 960	-27,5	-27,0
Netto	-1 002 187	-990 690	-503 890	-478 160	-51,7	-52,3
Avfallsnämnden						
Intäkter	480 236	458 000	460 000	460 000	0,4	-4,2
Kostnader	-408 519	-397 270	-395 870	-395 870	-0,4	-3,1
Netto	71 717	60 730	64 130	64 130	5,6	-10,6
TEKNIK TOTALT						
Intäkter	33 726 478	34 073 680	35 710 330	36 305 330	6,5	7,6
Kostnader	-31 474 411	-32 158 490	-33 253 420	-32 857 820	2,2	4,4
Netto	2 252 067	1 915 190	2 456 910	3 447 510	80,0	53,1
Raaseporin kaupunki						
Intäkter	53 136 360	52 656 180	55 100 560	55 695 560	5,8	4,8
Kostnader	-224 854 823	-230 549 870	-235 869 900	-235 173 740	2,0	4,6
Netto	-171 718 463	-177 893 690	-180 769 340	-179 478 180	0,9	4,5
Raseborgs Vatten						
Intäkter	6 028 873	5 984 380	5 873 800	6 173 800	3,2	2,4
Kostnader	-3 181 900	-3 253 930	-3 263 100	-3 213 100	-1,3	1,0
Netto	2 846 973	2 730 450	2 610 700	2 960 700	8,4	4,0
STADEN + AFFÄRSVERKEN TOTALT						
Intäkter	59 165 233	58 640 560	60 974 360	61 869 360	5,5	4,6
Kostnader	-228 036 723	-233 803 800	-239 133 000	-238 386 840	2,0	4,5
Netto	-168 871 490	-175 163 240	-178 158 640	-176 517 480	0,8	4,5